הארץ

7: אג' יום ג' כ"ב בתמוז תשמ"ו, 29 ביולי 1986 VOL. 68/20442 JULY 29 1986

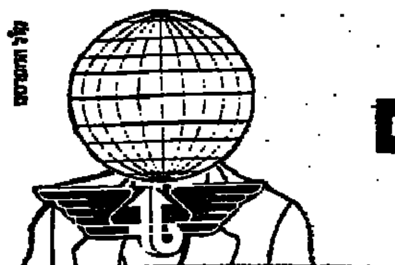

לאיש עסקים כמוך מגיע שיגור אקספרס
BURLINGTON AIR EXPRESS
ל־8000 יעדים בעולם
טרנס-כלל תשגיר בע"מ טל. 03-375211, 373075

העתונאי המצרי הביא מנשיאו שדר מיוחד לרוה"מ המברכו על פגישתו עם חסן

מנצור: פגישת הפסגה בין פרס למובארק קרובה מאוד

מחר יחודשו שיחות טאבה ★ היום יגיעו משלחות מצרים וארה"ב ★ בוש: על ארה"ב לעודד את חוסיין לנהל עם ישראל שיחות ישירות, אך על ישראל להבין האילוצים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

פגישת הפסגה בין נשיא מצרים, חוסני מובארק ושמעון פרס, "קרובה מאוד". אמר אתמול העיתונאי המצרי אניס מנצור. בתום פגישתו עם ראש הממשלה. מנצור הביא לפרס שדר בעל-פה מהנשיא מובארק. נודע, כי בשדר מברך מובארק את פרס על ביקורו במרוקו ופגישתו עם המלך חסן השני ומביע תקווה כי מהלך זה ייתן תנופה לתהליך השלום בין ישראל למדינות ערב. פרס העביר באמצעות מנצור שדר תשובה בעל-פה לנשיא מובארק.

לשכת ראש הממשלה סירבה אמש להרחיב את הדיבור על תוכן השדר בעל-פה, ששיגר מובארק וגם סירבו להתייחס להצהרתו של מנצור, כי פגישת הפיסגה קרובה מאוד. לדברי מקור בלשכת ראש הממשלה, עדיין לא נקבע מועד לפגישת הפיסגה ומתמינים להחתמת הסכם הבוררות בנושא טאבה.

היום ייפגש אניס מנצור עם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, ועם השר עזר ויצמן. מנצור בא לישראל בעיקר כדי לראיין אישים ישראליים לקראת הכנת סדרת מאמרים על "ישראל 1986".

מילוא: חסן הקל על מובארק להיפגש עם פרס

סגן שר החוץ, ח"כ רוני מילוא, אמר, כי במשרד החוץ יש שביעות רצון מהעובדה שפגישת פרס-חסן הקלה על הנשיא מובארק לקיים פגישה דומה עם פרס. לדבריו, משרד החוץ משקיע מזה חודשים ארוכים מאמצים רבים, כדי לאפשר קיומה של פגישת פרס-מובארק. סגן שר החוץ הציע שבפיסגה עם מובארק ישתתף גם שמיר. כדי לחזק את המשך תהליך הנורמליזציה עם מצרים.

מילוא הוסיף, כי במשרד החוץ יש סיפוק מביקורו בארץ של סגן נשיא

(סוף בעמוד 2 טור 3)

ג'ורג' בוש לא יבקר במרוקו

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

סגן נשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש החליט אמש שלא לבקר במרוקו במהלך סיורו הנוכחי. נודע כי בוש הגיע למסקנה, שביקור במרוקו עתה לא יביא שם תועלת מעשית לקידום תהליך השלום.

מאז בואו לישראל שלשום שקל בוש אפשרות לבקר במרוקו ולהפגש עם המלך חסן השני כדי לתרום לקידום תהליך השלום ולהביע בדרך זו את תמיכתו בצעד האמיץ של חסן שנפגש בשבוע שעבר עם ראש הממשלה שמעון פרס.

נוכח החלטתו של בוש שלא לבקר במרוקו הוא ימשיך בתום ביקורו בארץ רק לעוד שתי מדינות: ירדן בה יפגש עם המלך חוסיין ומצרים שם יפגש עם הנשיא מובארק.

תומכי אש"ף במזרח י־ם קראו להחרים הפגישה עם בוש היום

מרבית המוזמנים, ביניהם מזוהים עם אש"ף, יופיעו לפגישה

מאת אורי ניר,
סופר "הארץ" בשטחים

גורמים לאומיים מקרב תומכי אש"ף במזרח-ירושלים, קראו אמש לאישים שהוזמנו להיפגש היום עם סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, להחרים את הפגישה.

אתמול הופצו במזרח העיר כרוזים הקוראים לשביתת מסחר כללית, ולקיום הפגנת מחאה מול הקונסוליה האמריקאית, בעת קיומה של הפגישה. על הכרוזים חתומים "מוסדות ופעילים לאומיים בשטחים".

הבוקר אמור להתפרסם גילוי דעת של אישים המזוהים עם השמאל, אשר מגנה את ביקורו של בוש בישראל. את פגישתו של המלך חסן עם ראש הממשלה שמעון פרס, ואת "נסיונות לעקוף את מנהיגותו של אש"ף".

עם זאת, נודע כי מרבית המוזמנים מתכוונים להשתתף בפגישה, גם אלה מביניהם המזוהים עם אש"ף. לפגישה הוזמנו 25 אישי-ציבור מהשטחים, רבים מהם מזוהים כתומכי ירדן. אחד מתומכי ירדן, ראש עיריית בית-לחם, אליאס פריג', דחה אמש את הקריאה להחרים את הפגישה, ואמר: "הם אינם יכולים להכתיב לנו כיצד לפעול. יש הנהגה לגיטימית אחת לפלשתינאים, ואילו רצתה שלא נלך לפגישה, היתה אומרת זאת".

נמסר, כי המוזמנים מתכוונים להגיש לסגן הנשיא האמריקאי תזכיר משותף, הדומה מאוד לזה שהוגש לשליח האמריקאי, ריצ'ארד מרפי, בביקורו לפני כשנה. עיקריו: קריאה לזכות הגדרה עצמית לפלשתינאים, הצהרה כי אש"ף הוא נציגם הבלעדי של הפלשתינאים, שרק שליש מהם חיים בשטחים, הצהרה כי על כל פתרון להתבסס על נסיגה, וכי הפלשתינאים אינם מעוניינים בזכויות הפרט, אלא בזכויות לאומיות.

אחרים מהאישים העתידים להשתתף בפגישה אמרו אתמול, כי אין לייחס לה חשיבות רבה מדי, הן מכיוון שבוש לא הביא הצעות קונקרטיות חדשות, והן מפאת הזמן הקצר שהוקצה לה. מכיוון שכך, הסבירו אישים אלה, אין מקום להחרים את האירוע.

הפגישה תתקיים הערב במסגרת של קבלת-פנים, בקונסוליה השוכנת במערב העיר.

ראש הממשלה, שמעון פרס, קיבל אתמול בלשכתו את אניס מנצור, שהביא לו מסר אישי מהנשיא מובארק. צילום: חנניה הרמן

32 הרוגים ו־108 פצועים בפיצוץ מכונית בביירות

ביירות (ע"ד וע"צ). 32 איש נהרגו ו־108 נפצעו אתמול, כאשר מכונית ממולכדת טעונה ב־200 ק"ג טי-אן-טי התפוצצה בשעות העמוסות בתנועה ברחוב ראשי בביירות המזרחית, הנוצרית. עדי-ראייה דיווחו, שאנשים עדיין לכודים בתוך ההריסות וכי מספר האבידות יעלה. לפי הדיווח של תחנת הרדיו הנוצרית, ניזוקו 30 מבנים בפיצוץ הגדול, שאירע ברחוב מגורים הומה במרחק של 500 מטר מן הקו הירוק. בשורה של פיצוצים שאירעו בביירות מאז ינואר, ניספו 70 בני-אדם.

ב־12 בפברואר התפוצצה מכונית-תופת באותה שכונה, ונהרגו שתי נשים.

מנהיגי הנוצרים בלבנון האשימו סוכנים סורים ביזום פיצוץ זה, כלחץ על הקהילה הנוצרית בלבנון להסכים לתוכנית הפיוס הסורית.

בעת שמכונית-התופת התפוצצה, נפגש ראש הממשלה המוסלמי, ראשיד כראמה, עם קצינים לבנוניים וסוריים, כדי לקבוע מועד להרחבת הפריסה של צבא לבנון וצבא סוריה במערב ביירות, ובמיוחד בשכונות הדרומיות, המאוכלסות בעיקר על ידי שיעים ואשר בהן מצא לו מחסה הארגון השיעי חיזבאללה.

3 אנשים נוספים נהרגו ו־38 נפגעו בלילה שבין יום ראשון לשני מטילים ומפצצות-מרגמה, שנורו משני עברי הקו הירוק המפריד בין ביירות המוסלמית לביירות הנוצרית.

לא ברור מדוע החלו לפתע הפגזות אלה.

מקורות ביטחוניים מסרו, כי חילופי-האש נמשכו יותר מחמש שעות. נפגעו שכונות-מגורים בשני חלקי הבירה וגם פרוורים וכפרים מרוחקים.

הממשלה תתבקש לאשר המלצות הוועדה לטיפול באבטלה בירוחם ומצפה רמון

מאת צבי זרחיה ואיתן רבין,

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, מבקש מהממשלה לאשר את המלצות הוועדה לטיפול בבעיות אבטלה בירוחם ובמצפה רמון. השר יעקבי מציע להקים צוות בינמשרדי בהשתתפות נציגי האוצר, הביטחון, הבינוי והשיכון, החינוך, הכלכלה והתכנון, העבודה והרווחה, התיירות והתעשייה. אחת לחודש, ידווח

(סוף בעמוד 2 טור 7)

חוקרים מהטכניון ורופאי קופ"ח בפתיחת מרפאה חדישה בשכונת רוממה בחיפה:

ישראל מובילה בעולם בשעור תמותת נשים משטפי דם במוח

בין שש המדינות המובילות בעולם בשעור תמותת נשים ביחס לאוכלוסיה ★ כ־15% מהאוכלוסיה הבוגרת בישראל לוקים ביתר לחץ דם

מאת ירדה כל
סופר "הארץ" בחיפה

ישראל נמנית על שש המדינות המובילות בעולם בשעור תמותת הנשים - ביחס לכלל האוכלוסיה - כתוצאה ממחלות שונות. לעומת זאת, ישראל מובילה בתמותת נשים בשטפי דם במוח. נתונים אלה נמסרו אתמול על ידי חוקרים מהטכניון ורופאים מקופת-החולים, בהולך סיור עיתונאים במרפאה החדשה של קופ"ח בשכונת רוממה בחיפה, שבה הופעל שירות פרטי חדש. החוקרים הדגישו כי נתונים אלה בלתי צפויים וסיבותיהם נבדקות.

עוד נמסר, כי 15% מהאוכלוסיה הבוגרת בישראל, מגיל 35 ומעלה, לוקים ביתר-לחץ-דם, המכונה "המוות החרישי". אולם רק מקצת הלוקים בתסמונת מודעים למצבם ופונים ביוזמתם לבדיקות ולטיפול מניעה רפואי. בעקבות כל מבצע לגילוי מוקדם של המחלה, שעורכת קופ"ח, מתגלים בממוצע 2% נוספים של חולים, שלא היו מודעים למחלה המקננת בגופם.

טיפוח הרפואה המניעתית הוא אחד ממטרות פרוייקט נסיוני חדיש, המופעל מזה מספר חודשים בשתי מרפאות של קופת-החולים. האחת, המרפאה ע"ש בנימין בראון בשכונת רוממה בחיפה, המשרתת כ־5,000 תושבים ומרפאת משגב בגוש שגב בגליל המערבי המשרתת כ־3,000 איש.

הפרוייקט הנסיוני נעשה בשיתוף עם מוסד שמואל נאמן למחקר מתקדם במדע ובטכנולוגיה בטכניון, שהקציב למטרה זו 160 אלף דולר לשלוש שנים.

במסגרת זו מופעלות תכניות לבריאות המשפחה. עד כה הופעלו שתי תוכניות, האחת - בריאות האשה, שבה זומנו כל הנשים בנות 20־60 בשכונת רוממה לבדיקה מקיפה, שכללה בדיקת שד, איתור מוקדם של מחלות צוואר הרחם ועוד. כמו כן נבדק לחץ הדם של כל תושבי השכונה ואותרו 180 איש, שסבלו מהליקוי וכלל לא היו מודעים לו.

בשתי המרפאות הונהגו, באורח נסיוני, שיטות ניהול חדשות על ידי הכנסת מזכירות רפואיות המנהלות את כל עבודת הרישום הרפואי ומשחררות מכך את הצוות הרפואי. כן עוזרות המזכירות בהפעלת שיטת זימון מועד מראש אצל הרופאים.

להוציא מקרים דחופים, מוזמנים יתר החולים לביקור אצל רופא המשפחה, לאחר תיאום תור מראש בטלפון. בדרך זו הוסלו תורי ההמתנה במסדרונות המרפאה. המרפאות פועלות ברציפות משמונה בבוקר עד שש בערב ובשעות הלילה עומד רופא כונן בביתו לרשות הקהילה ומשיב בטלפון לפניות. אחת לשבוע עומד לרשות החולים צוות של רופאים מקצועיים.

מאמץ להעניק לרב סלומון מפ"ת מעמד דיין שימנע העמדתו לדין

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

חוגים רבנים מתכוונים להציע למועצת הרבנות הראשית, להעניק כבר בימים הקרובים "כשר" לדיינות לרב ברוך סלומון, רבה הראשי של פתח תקווה. מטרת ההצעה: ברגע שבו יהיה לרב סלומון מעמד של דיין, לא יהיה אפשר להעמידו לדין על אותה העבירה שבגינה הוטל עליו עונש מאסר של חודש אחד על תנאי.

על-פי החוק אפשר להעמיד דיין למשפט, רק על-פי החלטה אישית של היועץ המשפטי לממשלה ובפני הרכב של שלושה שופטים בית המשפט המחוזי. שר הפנים הרב יצחק פרץ יזם את הצעת החוק חסינות רבנים, שתשווה את מעמדו של רב למעמדו של דיין, קדי או שופט בכל הקשור להעמדה לדין. על-פי החוק, יוכל כאמור רק היועץ המשפטי לממשלה להחליט על העמדה לדין של דיין קדי או שופט ורק בפני הרכב של שלושה שופטים מחוזיים.

הצעת החוק, שתוגש כפי הנראה השבוע, לא תוכל לתפוס במקרהו של הרב סלומון, ולכן באה ההצעה שתוגש למועצת הרבנות הראשית כדי לפטור את הרב ברוך סלומון מעונש מאסר.

שלושה מקרי טביעה למוות בחוף ת"א

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"

שלושה מקרי טביעה למוות, של שני צעירים ערביים כבני 20 מדיר אל-באלח וצעיר ערבי מלוד, אירעו אתמול בערב בחוף ימה של תל-אביב. ממשטרת מחוז תל אביב נמסר, כי צעיר שלישי מדיר אל-באלח, מוחמד פייזן (20), נמשה מהים והועבר לבית-החולים הדסה בתל-אביב.

שלושת הצעירים מרצועת עזה נכנסו סמוך לשעה 6 בערב לים, מול רחוב טרומפלדור. פחות משעה אחר-כך נתקבלה במגן דוד אדום הודעה על טבוע בחוף גן צ'רלס קלור. למקום הוזעקה ניידת לטיפול נמרץ. במשך כשעה וחצי טיפל הצוות בטבוע, אך ללא הועיל. בתוך כך נודע על טבוע נוסף, שנאסף על-ידי סירת משטרה. בגלל רשתות הדייגים, לא יכלה סירת המשטרה להגיע לחוף. רופא הוחש מצוות ניידת טיפול נמרץ בתים עלה על סירת המשטרה והחל לטפל בטבוע, תוך שהסירה מפליגה לעבר המרינה בתל-אביב. אולם הצעיר מת.

סמוך לשעה 18.30 נפלטה ליד מלון קונקורד בחוף בגרשוב בתל-אביב גופה נוספת, כנראה של אחד משני צעירים ערביים תושבי לוד. אשר נכנסו למים והלוּ טובעים. אחד מהם הצליח להחלץ. נראה, כי הגופה שנמשתה היא של חבר, אולם היא עדיין לא זוהתה.

שוק ההון / יהודה שרוני

נמשכת מגמת העליה

מגמת עליות השערים בשוק המניות נמשכה אתמול, תוך גידול נוסף בהיקפי מחזורי המסחר. פעילות ספקולטיבית ערה הודגשה במיוחד בניירות-הערך דלי הסחירות. בשוק אגרות החוב היתה יציבות, תוך נטיה לעליות שערים באגרות הצמודות חלקית למדד.

מצב גרעונות הנזילות במערכת הבנקאות לא השתנה אתמול באופן משמעותי, וכך גם הריבית על פקדונות זכות.

בנק כללי הודיע על הנהגת שירות חדש ללקוחותיו העסקיים הפרטיים, שיוכלו להתחבר במשרדיהם או בביתם, בתנאים מיוחדים, למערכת המידע של מנויי רשת אלגם. רשת זו מספקת מידע בתחומים שונים בתחום הבנקאות, שוק ההון, הבורסה.

עריכת העמוד: עדה אקספין

בהתנגדות קצב יגיש נסים הצעת חוק לשכר מינימום

שר העבודה: ההצעה מחטיאה את מטרתה ולא מבטיחה הגנה נאותה לבעלי שכר נמוך ★ תובע לקבוע במפורש ששכר המינימום יהיה בגובה 45% מהשכר הממוצע המשק

מאת צבי זרחיה ויהודית וינקלר,
סופרי "הארץ"

שר האוצר, משה נסים, יגיש היום בשם הממשלה לכנסת את הצעת חוק שכר מינימום. שר העבודה והרווחה, משה קצב, אמור היה להעלות את הצעת החוק, אולם אתמול הודיע שהוא מסרב לעשות כן.

השר קצב סבור, שהצעת החוק שאושרה שלשום על ידי הממשלה, מחטיאה את מטרתה ולא מבטיחה הגנה נאותה לבעלי השכר הנמוך. לדעתו, בהצעת החוק יש לקבוע במפורש כי שכר המינימום יהיה בגובה 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק ולא להסתפק בהצעת חוק הכוללת עקרונות כלליים לקביעת שכר המינימום.

ח"כ רן כהן (רצ) אמר אתמול, כי הצעת חוק שכר מינימום שהוצעה על-ידי הממשלה הוא מעשה עורמה המיועד למנוע העלאה מעשית של השכר המינימאלי. הוא פנה אל יו"ר ועדת הכנסת, ח"כ מיכה רייסר, וערער על כוונתה של הממשלה למנוע דיון בהצעתו להנהיג שכר מינימום בשיעור של 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

לדעתו, אין כל קשר, למעט שמה של הצעת החוק, בין הצעתו — שהוגשה בשמם של 62 חברי כנסת מהקואליציה ומהאופוזיציה — לבין הצעת הממשלה. הצעת חוק שכר מינימום, כפי שהיא מוצגת על-ידי הממשלה, מרוקנת לדעתו את החוק מכל תוכן אמיתי של הבטחת הכנסה מינימאלית מספקת לקיום.

קיסר לוחץ על פרס

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הפעיל אמש לחץ של הרגע האחרון על ראש הממשלה שמעון פרס, כדי שהממשלה לא תגיש היום לכנסת את הצעת חוק שכר מינימום. המוגדר בהסתדרות כתרגיל שנועד לרוקן מתוכן את הצעת החוק הפרטית.

קיסר סבור, שאין בהצעת החוק הממשלתית משום חידוש משמעותי, אלא צילום המצב הקיים, דבר שיביא לקיפאון במו"מ עם המעסיקים הפרטיים ויסכל קידום בשכרם של העובדים ברמות שכר נמוכות. הוא הביע חשש, כי הצעת החוק עלולה להפוך את שכר המינימום לכלי משחק פוליטי.

בהסתדרות אמרו אתמול, כי הממשלה נוהגת איפה ואיפה: שעה ששכרם של שרים, סגני שרים, ח"כים ומיוחסים אחרים צמוד לשכר הממוצע במשק, את שכרם של בעלי ההכנסות הנמוכות מסרבים לקשור באותו מוד.

עליזה תמיר, יו"ר המחלקה לעובדת שכירה בהסתדרות, פנתה אתמול לחברי הכנסת שלא לתמוך בהצעת חוק שכר המינימום.

התקדמות במו"מ עם האיגודים המקצועיים

לסופרת "הארץ" נודע, כי אתמול חלה התקדמות במו"מ בין הממשלה לבין האיגודים המקצועיים במיגזר הציבורי והממשלתי. נציב שירות המדינה, אברהם נתן הגיש לאיגודים הצעה נגדית המאפשרת הוספת דרגה אחת לתקנים בשיא הדרגה, אולם המועד לביצוע לוט עדיין בערפל, והאיגודים חוששים כי בתקופה הקרובה העובדים לא ייהנו כלל מהשינוי המוצע בסולם הדירוג.

יעקב אוניקובסקי, מזכיר הסתדרות המח"ר, והחבר בצוות המו"מ המצומצם יחד עם אלמן שנקמן וראובן בן-עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, קבל על כך שהממשלה מסרבת להציג את הנתונים המורים לטענתה על סכנת הסחרור האינפלציוני או על משמעות העלות של פתיחת סולמות השכר, כפי שההסתדרות תובעת.

מבוכה נוכח מות עד התביעה הראשי במשפט תא"ל ברעם

מאת שלמה שמיר

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). פרקליטי התובע הכללי של ניו-יורק, המכינים את משפט החשודים בקשירת קשר לביצוע עסקת-נשק עם איראן, שרויים במבוכה רבה בעקבות מותו הפתאומי של האשמי. סוחר-הנשק האיראני שנמצא מת בלונדון. האשמי אמור היה להיות עד התביעה הראשי במשפט.

אחת הפרקליטות של התביעה, לורנה שופילד, סירבה אתמול בבוקר להתייחס לידיעה על מותו של האשמי ואמרה, כי אינה יכולה לאשר או להכחיש ידיעה זו.

היום ייפגשו פרקליטי התביעה וההגנה בבית-המשפט הפדראלי בניו-יורק לישיבה מיוחדת, בה ידווחו לשופט על התקדמותם בהכנות למשפט. המשפט עצמו יתחיל ב־24 בנובמבר.

משפטן ידוע אמר לסופר "הארץ": אם שהתביעה תשלוף ממצאים חמורים, שהיא שומרת בסוד, או שאין לה הוכחות מוצדקות האשמות נגד החשודים, ביניהם תת-אלוף אברהם ברעם וישראל וגורי אייזנברג.

ראש החזית הדתית בעיריית חיפה:

"קריאות מואזין — פולחן זר שאינו מצדיק הפרעת המנוחה"

ראש ועד שכונת חליפה: פגיעה במסורת הערבים בשכונה

מאת נורית כתנא
סופרת "הארץ" בחיפה

"באחרונה סובלים תושבי הדר-הכרמל, בעיקר אלו הגרים בחלקו המזרחי, מקריאות מואזין בחליסה", טוען ראש החזית הדתית בעיריית חיפה, משה בליטנטל, בשאילתא שהפנה אל ראש עיריית חיפה. קריאות המואזין משודרות, לדבריו, ברמקול מחריש אוזניים, במשך כמה פעמים ביממה, גם בשעות הצהריים, וזה גורם להפרעת המנוחה ולסבל.

בליטנטל מזכיר, כי לפני זמן מה הזעיקה משטרת חיפה בשל צפירה בת דקה אחת, המופעלת פעם בשבוע בערב שבת, לא בשעות המנוחה, המזכירה את זמן הדלקת נרות שבת. "אז נעו אמות הסיפים, הזעיקו את יסודות הצדק, הביאו מומחה מהטכניון שיקבע את עוצמת הרעש והרעישו עולמות כדי למנוע רעש", נאמר בשאילתא.

לטענת בליטנטל, השיא בנושא קריאת המואזין היה לפני שבוע, בשבת, בין השעות 14.00־15.00, כשהרמקול הרעיש כליכך, שגם תושבי שכונת גאולה נחרדו. ברור, לדבריו, כי "שום פולחן דתי המנוגד בקרב אוכלוסיה, שהוא זר לה והיא לא שייכת לו, אינו יכול להצדיק פגיעה במנוחתם של אזרחים".

ראש העיר חיפה מתבקש בשאילתא לענות, באילו צעדים ינקוט כדי להפסיק את הרעש ולהבטיח את מנוחת תושבי העיר.

ראש ועד שכונת חליפה, מוחמד אבו קאייג, אמר בתגובה כי קולות המואזין מועברים דרך רמקולים קטנים ואורך הקריאה היא דקה אחת בלבד. "אם בליטנטל מתלונן על קריאות המואזין שלנו — אני מתלונן על צעקות, רעש, ריקודים ותפילות כל הלילה, שמתקיימות בישיבה מולנו כל ליל שבת. לדבריו, תושבי חליפה אינם יכולים לישון בלילות שישי, בשל רעשי הישיבה הסמוכה ועד היום נמנעו תושבי השכונה מלהתלונן מתוך כבוד לדת היהודית. הוא טען, כי הרמקול שבידי המואזין נמצא ברשותו פחות מחודשיים וכי הוא רואה בפניית בליטנטל פגיעה בקיום המסורת של התושבים הערביים בשכונה.

אתמול נמסר גם כי הנהלת הרכבל הוליטה, לפי שעה, להימנע מלהפעיל את הרכבל בשבת. על כך מסר בתשובה לשאלת "הארץ" יקי בהרב, מנהלת האתר.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ידעאל סטסק, קפטן נבחרת ישראל בשחמט
על: פתיחת אליפות העולם בשחמט בין קספרוב לקרפוב
(עמ' 2)

★

פרס בנאום מדיני: גם בצד הערבי יש עם מי לדבר
(עמ' 3)

★

אל על תפעיל טיסות סדירות מלונדון לאילת
(עמ' 4)

★

"אסותא" יבצע ניתוחי לב פתוח
(עמ' 10)

★

בשל עומס החום: עלייה במכירת מאווררים ומשקאות קלים
(עמ' 10)

★

להקה ממארג'-עיון ביקשה להשתתף בפסטיוואל עכו
(עמ' 10)

שרות הארץ

מזג האוויר

חם ויבש בפנים הארץ והביל במישור החוף. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19—30, רמת הגולן 17—33, נהריה 19—30, צפת 21—29, טבריה 21—38, נצרת 20—32, עפולה 20—34, השומרון 19—31, תל-אביב 22—30, נמל התעופה לוד 19—31, יריחו 23—39, עזה 22—30, באר-שבע 19—35, אילת 26—40.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4983	+0.0049
נוסעים	1.7809	+0.0059
שחור	1.5900	

בגליון זה 20 עמודים

[illegible] הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים
8, 9, 15, 16, 17, 18, 19

רק עד 7.8.86 תקבל 50% הנחה בשעור ההוספה בקרנות הנאמנות שמיר, אופיר, ותרשיש

ביצועי הקרנות
כל הקרנות המשתתפות במבצע הניבו תשואות נאות ביותר, הן לחצי השנה האחרונה והן לשנה האחרונה, כמשתקף בטבלה שלהלן: (נתוני התשואות נכונים ל־30.6.86).

הקרן	חצי שנה נומינלי	חצי שנה ריאלי*	שנה נומינלי	שנה ריאלי*
אופיר	11.9%	+3.0%	74.3%	+10.5%
שמיר	12.8%	+4.9%	78.9%	+13.4%
תרשיש	14.7%	+5.6%	79.2%	+13.6%
מדד מחירים	8.6%		57.8%	

(*) ריאלי ביחס למדד המחירים לצרכן.

הרכב ההשקעות ב-%	אופיר	שמיר	תרשיש
הצמודה למדד	75.5	69.8	76.3
הצמודה למט"ח (כולל ני"ע בנקאיים שבהסדר)	21.5	25.3	19.7
מניות רופשיות	—	4.6	3.8
מקדים ופיס	3	0.3	0.2
שווי הקרן באלפי ש"ח	59,693	83,435	51,174

הקרן	מדיניות השקעות
שמיר	הסכם האמנות קובע כי 70% או יותר מהשקעות הקרן בניירות ערך, תהיינה השקעות בהן לפחות הקרן צמודה במלואה, או בחלקה, למדד המחירים לצרכן
אופיר	קרן המשקיעה לפחות 70% מהשקעותיה בניירות ערך, שהשקעות בהן לפחות הקרן צמודה במלואה, או בחלקה, למדד המחירים לצרכן
תרשיש	הסכם האמנות קובע כי 50% או יותר מהשקעות הקרן בני"ע, תהיינה השקעות בהן לפחות הקרן צמודה במלואה, למדד המחירים לצרכן. הקרן תשקיע לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב סחירות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה. לעניין זה יראו כהשקעה באגרות חוב כאמור, גם השקעות בני"ע בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר, כמוגדר בסעיף 4 גם לפרק טו' "מסוי" במשקיעי הקרן

בלאומי פ"א טוב להשקיע
בנק לאומי

מודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת תעודות השתתפות בקרנות והן מוצעות אך ורק עפ"י תנאי התשקיפים שלהן. אותם ניתן להשיג בכל סניפי הבנקים ובמשרדי חברי הבורסה לני"ע

صكذا من الاصل

ראיתי שמעתי

מרכז תקשורת לסוקרי בוש

בשני אולמות קטנים של מלון המלך דוד בירושלים הקימה לשכת העתונות הממשלתית מרכז לתקשורת הבינלאומית, שבו ציוד מן העתיק ביותר ועד למשהו כמעט עתידי. יש שם 6 מכונות כתיבה ידניות, 4 מכונות כתיבה חשמליות, וכן שני מסופי מחשבים שבאמצעותם אפשר לשגר דואר אלקטרוני או הודעות טלקס ממחשבות. חברת הבזק העמידה לרשות המרכז 20 מכשירי טלפון הקשורים ל־10 קווי חוץ.

באולמות נמצאת גם נציגות של סוכנות התקשורת הבינלאומית האמריקאית, שהיא זרוע של ממשל ארה"ב. היא מטפלת ישירות במה שנוגע לסגן הנשיא. דווקא סוכנות זו נמצאה מפגרת: אין לה אף נאום אחד מוכן מראש וכאשר הוציאה, בסופו של דבר, את נוסח הנאום בן 600 המלים שנאם בוש כהגיעו לגן הוורדים בירושלים, היה זה באיחור של ארבע שעות וחצי.

העתונאים האמריקאים הנלווים לביקור — פרט לאיש "קול אמריקה" הרשמי — אינם משתמשים כלל בשירותי זרוע תקשורתית זו, אלא סומכים על ההקלטות שהם עצמם עורכים ועל מראה עיניהם. הם כנראה יודעים למה.

ע. בר

שר האוצר התארח בקיבוצים

שר האוצר, משה נסים, גילה אתמול בקיאות בדרכות השומר הצעיר. בביקור שערך בקיבוצי השומר הצעיר והקיבוץ הארצי אמר, כי אחת מדרכות השומר הצעיר היא שאי כולה שלנו וצריך לבנותה. אורחים מחברי הקיבוץ הארצי סיפרו לו, כי חששו בעת עליית הליכוד לשלטון פן יופלו לרעה אולם לאחר מכן ראו כי "השד" לא היה נורא כל כך. שר האוצר השיב, כי הפחד משלטון הליכוד היה הפחדה עצמית.

זהו ביקור ראשון של שר האוצר בתפקידו הנוכחי בקיבוץ הארצי. שר האוצר הקודם מממשלת הליכוד שביקר בקיבוץ הארצי ובשומר הצעיר היה שמחה ארליך, ז"ל לפני כשמונה שנים.

צבי זרחיה

מיהו הישראלי ששונא פרסום?

הבימאי צבי שיסל ("ישראלים מצחיקים") מסיים היום חופשת מולדת בישראל, אותה בילה בפגישות עם ידידים ובשיזוף "כמו גב" במלון דן פנורמה בתל-אביב. שיסל יושב בימים כתיקונם בלוס אנג'לס ומייעץ לחברות סרטים כמו "קנון". חברים כמו שלום חנוך ורי ... ניצלו את הביקור לפגישה מחודשת. שיסל עוזב את הארץ בלא שהעניק ולוא ראיון עיתונאי אחד. היה משונה בנוף הישראלי תאב הפרסום.

ע.ר.

מוזיאון פרויד נפתח בלונדון

בלונדון נפתח אתמול המוזיאון על-שם חלוץ הפסיכואנליזה, זיגמונד פרויד, אשר נמלט לבירה האנגלית מרדיפות הנאצים בווינה. המוזיאון שוכן בבית בו גר פרויד מאז הגיעו ללונדון ומציג את כל החפצים האישיים שנטל עמו. על אלפי הספרים, המכתבים, הרהיטים וחפצי האמנות שמרה בתו אנה, מרפאת בזכות עצמה שגרה בבית עד מותה, לפני ארבע שנים.

זיגמונד פרויד

המוצג העיקרי במוזיאון הוא הספה המפורסמת עליה שכבו מטופליו של פרויד, אשר כתב באחד ממכתביו האחרונים כי כל מבוקשו היה "למות כמו אנגלי". לונדון

שאול צדקא

ורקד זאב עם כבש

"אולימפיאדת הבאלט", תחרות בינלאומית שהתקיימה בחודש שעבר בג'קסון, ארה"ב, היתה מעין חזון אחרית הימים בזעיר אנפין: על הבימה ריקדו בה אחד זה 69 רקדנים בני 36 לאומים שונים ומולם ישבו השופטים: רוברט ג'פרי האמריקאי שימש כנשיא חבר השופטים במשותף עם יורי גריגורוביץ', מנהל ה"בולשוי באלט" מבריה"מ. לאנטה אורדמן, המנהלת האמנותית של להקת בת-דור הישראלית נבחרה כסגן נשיא ביחד עם מריה קרייסקרבוקה מפולין ואלכסנדר גראנט מבריטניה. בסך הכל מנה חבר השופטים 20 חברים.

את פרס הזהב הגדול קטפו שני רקדני ה"בולשוי", אנדריס ליאפה (24) ונינה אנאניאשווילי (23). יצוין, כי בארה"ב התרעמו לא פעם על כך שבעוד שארצות אחרות שולחות רקדנים צעירים העושים את דרכם לצמרת, שולחים הרוסים "תותחים" כבדים — ונוטלים את הפרסים הראשונים.

אולימפיאדת הבאלט מתקיימת לסירוגין בוורנה (בולגריה), ג'קסון (ארה"ב), הלסינקי (פינלנד) ומוסקווה (בריה"מ).

ע.ר.

בעריכת עידית רוזנבלום

מועצת כרמיאל לראש עיריית יריחו: לא גינית את הפיגוע; חלף: גיניתי

ראש העיר: הילדים הם כמו בנינו, והפגיעה גרמה לכולנו צער

(ע). מועצת עיריית כרמיאל קראה אמש לראש עיריית יריחו ולמנהיגי העיר להוקיע את הפגיעה בילדי כרמיאל.

בהחלטת המועצה נאמר בין היתר, כי חלפו 5 ימים מאז הפיגוע ומאז תמוהה העובדה, שראש העירייה ופרנסי העיר לא השמיעו אף לא מילה אחת של גינוי נגד אלה שפגעו בילדים צעירים שכל פשעם היה כי יצאו לטיול. בנוסף לכך העלתה מועצת העיר על נס את התנהגות המטיילים והמלווים בטיול שסייעו איש לרעהו לאחר הפיגוע.

בינתיים נמסר, כי בבית החולים עדיין מאושפזים 9 פצועים, שמצב שניים מהם קשה, 4 בינוני ושלושה קל.

העירייה משגרת מדי יום ביומו מיניבוס לירושלים ובו בני משפחות הפצועים, העושים תורנות בבית החולים. מדי יום מצטרף אליהם חבר מועצת העיר.

אורי נור, מוסר "הארץ" בשטחים, מוסר כי ראש עיריית יריחו, ג'מיל צבחי חלף, אמר אמש בתגובה כי מועצת העירייה גינתה את זריקת הרימון על המטיילים מכרמיאל, הן בראיונות לאמצעי התקשורת הישראליים, והן בפנייה רשמית לראש המינהל האזרחי ולמושל יריחו.

"המעשה לא הועיל לאיש", אמר חלף, "וכל העיר הביעה שאט נפש ממנו. הילדים האלה הם כמו בנינו שלנו, והפגיעה בהם גרמה לכולנו צער רב", הוסיף. "המעשה שנעשה הוא לא אנושי, ואני מגנה אותו בכל לשון של גינוי". חלף ביקש לציין כי אמבולנסים וצוותי רפואה מיריחו סייעו בפינוי הפצועים והגשת טיפול רפואי, והביע תקווה שאירועים כאלה לא יתרחשו עוד לעולם ביריחו. "זו עיר יפה ושקטה, ואסור שיקרו בה מקרים מצערים כמו זה שקרה".

מפקד בית המעצר ברמלה נחקר בחשד שאישר ביקורי יתר לדוד בלאס

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה חקרה בימים האחרונים את מפקד בית המעצר המרכזי של שירות בתי הסוהר ברמלה גונדר משנה שמעיה דפנה בחשד שאישר ביקורי יתר, מעבר לקבוע בתקנות ובנוהלים של שירות בתי הסוהר לאיש העסקים דוד בלאס הכלוא בבית המעצר. בקשר לכך חקרה המשטרה גם את קצין הביטחון ואת הרשמת של בית המעצר.

החקירה נמצאת בשלביה האחרונים ולפי הידוע לא נמצאו ראיות למעשים פליליים מצד מפקד בית המעצר או קציניו. ככל הנראה, אם אכן אושרו ביקורי יתר לעציר דוד בלאס נבע הדבר מחריגות נוהליות של הממונים בבית המעצר.

המשטרה דיווחה לנציב שירות בתי הסוהר רפי סויסה על חשדותיה בדבר ביקורי היתר שאושרו לדוד בלאס ובעקבות כך הקים הנציב ועדת חקירה שתבדוק את כל נושא רישום המבקרים בבית המעצר, לרבות הביקורים שקיבל דוד בלאס.

על פי הודעת דובר שירות בתי הסוהר מטרת הבדיקה היא לבדוק אם לא היתה חריגה מהתקנות בהרשאת ביקורים שאושרו לבלאס או לעצירים אחרים בבית המעצר.

דוד בלאס כלוא בבית המעצר המרכזי של שירות בתי הסוהר לאחר שבית המשפט העליון אישר את צו המעצר עד לתום ההליכים המשפטיים שהוצאו נגדו. על פי הנהלים והתקנות זכאי כל עציר לביקור משפחה וקרובים פעם אחת בשבוע ובן-לפגישות עם פרקליטיו על פי דרישתם.

ארבעה מחבלים נלכדו על-ידי חיילי או"ם מחוץ לרצועת הביטחון ושוחררו

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

ארבעה מחבלים שהיו בדרכם לפיגוע בגליל נתפסו בדרום לבנון על ידי חיילי יוניפי"ל מנורווגיה. המחבלים שנתפסו באיזור הר דב לא הרחק מגבול ישראל השתייכו לחזית העממית וקיבלו הוראות ממנהיגם סמי גוש. המחבלים סיפרו לחיילי יוניפי"ל כי הם התכוונו להתאבד במהלך הפעולה. ברשותם נתגלו חומרי חבלה רבים. חיילי יוניפי"ל פירקו את המחבלים מנשקם ושיחררו אותם מחוץ לאיזור הביטחון. על פי מנדט חיל האו"ם רשאים חיילי יוניפי"ל למנוע חדירת מחבלים לדרום לבנון אבל אין הם יכולים לעצור מחבלים או גורמים עויינים אחרים המנסים לבצע פעולות חבלה. זו הפעם השנייה שחיילי יוניפי"ל מונעים חדירת מחבלים לישראל למטרות פיגוע.

שלושה חיילים מצבא דרום לבנון נפצעו אתמול ברצועת הביטחון. המחבלים ירו לעבר חיילי צד"ל פצצות מרגמה ופיצצות קטיושה. עיקר הירי לעבר עמדות הדרום באיזור הכפר כאוכבה, אחד החיילים שנפצע מצבו מוגדר כקשה.

נראה כי המחבלים הגיעו מאיזור בקעת הלבנון שם ממשיכים הם באימונים בחסות ובסיוע לכוחות הסוריים.

"חיסולי חשבונות" פוליטיים בתוניסיה

מאת יואב מוקד, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). דיווחים שהתקבלו בפאריס מצביעים על סדרה מתוחכמת והולכת של פיטורים ו"חיסולי חשבונות" פוליטיים בקרב צמרת הממשל בתוניסיה.

על-פי הידיעות, מתפתח בימים האחרונים "יישור השורות" בצמרת (שראשיתו בהדחת ראש הממשלה מזאלי בתחילת החודש) לכדי פיטורים והשעיות של עשרות נושאי תפקידים בכירים בממשלה, בשרות הציבורי והסגל הדיפלומטי.

על-פי אותן הידיעות, מוחזק גם ראש הממשלה המודח (שנחשב עד לפני שבועות אחדים כיורש המיועד של הנשיא בורגיבה) במעצר בית.

לפחות שניים מן השגרירים הבכירים בשרות החוץ — ברומא ובבון — הצטוו לחזור בדחיפות לתוניס; לפי שעה נראה, ששניהם מסרבים להישמע להנחיה ושוקלים בקשת מקלט מדיני במערב אירופה.

מנצור: פגישת הפסגה

(סוף מעמוד 1)

ארה"ב. אשר הגיע את רצונם של הממשל בארה"ב לחזק את הקשר עם שמיר, אחרי הרוטציה. "כנראה", אמר מילוא, "שהאמריקאים מאמינים בקיום הסכמים יותר מכמה שרים הזכים במערך".

שיחות ... עם מנהיגים ישראליים ... לכך הביא את התערבותה ... של סוריה לפגישת פרס חסן במרוקו.

בוש הדגיש, כי ארה"ב נאמנה להתחייבותה שלא לדבר עם מנהיגי אש"ף עד שראשי הארגון לא יכירו בישראל.

בפגישה היה סגן נשיא ארה"ב עד לחילוקי-הדעות הפוליטיים בין נציגי המערך הליכוד, שבאו לידי ביטוי בהתנצחות בין הח"כים אולמרט, מרידור ושטרית (ליכוד) לבין אנשי המערך, ח"כ רמון, מזכיר הממשלה, ד"ר יוסי ביילין, ויועץ ראש הממשלה לענייני תפוצות, אברהם בורג. בוש הסתייג בחריפות מדבריו של בורג, שהביע חשש מפני פחות באופי המוסרי של השותפות בין ישראל-ארה"ב, בעקבות ביקורו של הנשיא רייגן בביטבורג שבגרמניה המערבית, בו קבורים אנשי אס"אס גרמנים.

חידוש שיחות טאבה

היום יגיעו לישראל משלחות ארה"ב ומצרים לקראת חידוש השיחות בעניין טאבה, מחר בהרצליה. בראש המשלחת המצרית לשיחות יעמוד היועץ המשפטי של משרד החוץ, נביל אל' ערבי, ובראש המשלחת האמריקאית — אלן קרצ'קו, היועץ המשפטי של אגף מזה"ת במשרד החוץ האמריקאי. בראש המשלחת הישראלית יעמוד מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ומנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר.

אתמול דן קמחי בנושא טאבה עם עוזר שר החוץ האמריקאי, ריצ'רד מרפי.

גורמים מדיניים הדגישו אמש, כי ארה"ב עושה כל מאמץ כדי לזרז את הדיונים בנושא טאבה, במגמה לסיימם עוד בעת שהותו של סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש באזור.

מיפוי באזור המחלוקת

עם תום הדיונים של ראשי שלוש המשלחות בהרצליה, הם יירדו מחרתיים לאילת, כדי לבצע מדידות למיפוי הגבול באזור המחלוקת בטאבה. עם סיום עבודות המיפוי יוחתם ההסכם לגבי שטר הבוררות בנושא טאבה בראשי תיבות. לפני כן יובא לאישור הקבינט.

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, יחל מחר בשיחותיו המדיניות בירושלים, עם פרס ושמיר. מחר עומד בוש לנאום בכנסת. בנאומו מתכוון בוש להביע על מחוייבותה של ארה"ב לשחרורם של יהודי בריה"מ, ובעיקר פעילי העליה ואסירי ציון.

בפגישתו אתמול עם אסיר ציון לשעבר, אנטולי שצ'רנסקי ורעייתו אביטל, עמד שצ'רנסקי על המאמצים שארה"ב חייבת להשקיע להקלת מצבם של יהודי בריה"מ, ערב פגישת הפסגה בין רייגן לגורבצ'וב.

"יש להבין את אילוצי חוסיין"

בפגישתו עם 13 מנהיגים ישראליים צעירים אמר בוש, כי על ארה"ב לעודד את המלך חוסיין לקיים שיחות ישירות עם ישראל. הוא הדגיש, כי על ישראל להבין את האילוצים המגבילים את חוסיין.

ישיבת החרם הערבי — בלי מרוקו

דמשק (ע"ר). נציג מרוקו לא נכח אתמול בישיבת משרד החרם הערבי שהתקיימה בדמשק, 6 ימים בלבד לאחר שסוריה ניתקה את היחסים עם מרוקו, בעקבות הפגישה בין המלך חסן לבין ראש הממשלה שמעון פרס.

נפתחה ועידת אופ"ק

אבו דאבי (ע"ר). ראשי 13 מדינות אופ"ק עשויים להתכנס לועידת חירום בניסיון לבלום את ירידת מחיר הנפט בשוק העולמי, אם ועידת אופ"ק הנוכחית שנפתחה בז'נבה תיכשל. בקרב שרי הנפט של אופ"ק קיימת הסכמה כללית, כי יש לרסן את התפוקה על מנת להעלות את המחירים, אולם הם אינם מצליחים להגיע להסכם על קביעת מכסות לכל מדינה ומדינה.

שניים מיועצי בוש סיירו בבקעת הירדן וברמת הגולן

גרג: רמתם המקצועית והאנושית של חיילי צה"ל גבוהה ביותר

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

שניים מיועציו הבכירים של סגן נשיא-ארצות הברית, ג'ורג' בוש, סיירו אתמול בבקעת הירדן וברמת הגולן ואף ערכו תצפית לעבר שטח סוריה.

השניים, דונלד גרג, היועץ לביטחון לאומי ופרדריק כרודי, היועץ המדיני, סיירו ברמת הגולן, שוחחו עם קציני צה"ל בכירים שם ואף ביקרו ביחידות הטנקים והמרכבה בגולן. גרג ציין באוזני דובר צה"ל בפיקוד צפון, סגן אלוף רענן גיסין, כי גילה בביקור יחסי-אנוש יוצאים מן הכלל ושאת והזדהות בקרב חיילי צה"ל. הוא אמר, כי הביע ספק בכל הקשור למתרחש בצה"ל מאז מלחמת לבנון, אך עתה הוא מתרשם כי רמתם המקצועית והאנושית של חיילי צה"ל גבוהה ביותר.

נרגמה מכונית מתנחלים ליד בית לחם

הפריעו לתהלוכת חתונה

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

כעשרה אנשים מהכפר נחאלין שבקרבת בית לחם נעצרו שלשום בלילה, לאחר שרגמו מכונית של מתנחלים במהלך תהלוכת חתונה.

סגנד של מתנחלים מהתנחלות הדר ביתר נסע בשעת ערב על הכביש הראשי לכיוון חברון. בהגיעו לאיזור הכפר נחאלין, נתקל בתהלוכת חתונה מסורתית של ערבים מהכפר, לא המתין עד שהשיירה תעבור וניסה להידחף בין המשתתפים. הדבר עורר את זעמם של הכפריים, שהתגודדו מסביבו, גידפו את הנוסעים, ויידו בה אבנים. כתוצאה מכך נופצו שמשות המכונית, ושניים מהנוסעים נשרטו קלות. כוח של צה"ל בא למקום, ועצר עשרה איש.

מקורות ערביים מסרו כי ילדה קטנה נפצעה מפגיעת המכונית. מקורות בממשל הצבאי ובמשטרה לא אישרו את הטענה. עוד מסרו המקורות כי בין העצורים אישה בת 60, והחתן, ג'מאל עיסא יוסף בן 24.

קבלן חשוד ברישום הערת אזהרה כוזבת בטאבו

מאת צבי הריאל

הקבלן הרצל חכמוב (52) מראשון לציון, המנהל והבעלים של חברת פרספוליס בע"מ, הוחשד אתמול בבית משפט השלום בתל-אביב, כי רשם לטובת חברתו הערת אזהרה כוזבת ב־15.1.86 על 92 חדרים באחד הבניינים של מגדלי פנקס בדרך חיפה. החשוד שוחרר בערבות.

רב פקד אריה ליאור מהיחידה לחקירות הונאה במטה הארצי ציין, כי הקרקע של פרוייקט מגדלי פנקס שייכת לחברת "בונים ויוצרים בע"מ" הפרוייקט עצמו נבנה על ידי חברת קלרין הנמצאת בהליכי פירוק. כתוצאה מנפילתה של קלרין, אמר החוקר, נגרמו לחברת פרספוליס נזקים בגלל הקשרים שלה עם קלרין. את הערת האזהרה השיג חכמוב, לטענת המשטרה, לאחר שהכניס שינויים בתנאים בהסכם דוגמה למכירת דירות, שממנו השתמע כי חברת "בונים ויוצרים" שיעבדה לטובת חברתו את 92 החדרים.

אליפות העולם בשחמט נפתחה בלונדון

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אליפות העולם בשחמט נפתחה אמש בלונדון בין שני רבי-האמנים הסובייטיים, גארי קספרוב-ויינשטיין היהודי-ארמני יליד באקו והאלוף בחצי השנה האחרונה לבין אנטולי קרפוב מי שהיה אלוף העולם במשך עשור שלם.

השניים הולכים אמש משחק ראשון בסידרה של תריסר משחקים, המהווים את חלקה הראשון של התחרות, שמחציתה השנייה תימשך בלנינגראד. יחס ההימורים נוטה הסר לקספרוב בשעור 8 ל־13.

הגנה תוקפנית לקספרוב

לונדון (ע"ר ועצ"ג). קספרוב הפתיע במשחק הראשון את הצופים, כאשר בחר בהגנה דינמית. נראה שקרפוב, בן ה־35, הופתע שכן הוא שקל במשך עשר דקות את מהלכו מס' 3 עד ל־5 — זמן רב ביותר בשלב מוקדם זה של המשחקים.

הממשלה תתבקש לאשר

(סוף מעמוד 1)

משרדים אלה לצוות על התקדמות בביצוע המלצות הוועדה.

ועדת פורר קובעת כי בשל בידודם של ישובים אלה והעדר עורף כלכלי יש הצדקה להעניק להם תמיכה מיוחדת החורגת מהתבחינים הרגילים המקובלים. יישום ההמלצות יתומן על ידי הממשלה. הוועדה לא ערכה תחשיב בדבר עלות הביצוע של המלצותיה.

הוועדה מציעה לחזק את מצפה רמון וירוחם על ידי הבטחת הישארות של תושבי המקום והבאת כחמש מאות משפחות נוספות במהלך השנתיים הבאות לשני מקומות אלה. כן מדגישה הוועדה שיש להתבסס על פיתוח התיירות באיזור, כולל בניית מלון במצפה רמון הקמת אכסניית נוער בירוחם, ולהשקיע בתשתית תיירותית לניצול הפוטנציאל של תיירות מדברית.

במצפה רמון מוצע להקים מרכז מסחרי, פיתוח גן הסלעים ושיילת המכתש ופיתוח שמורת הרמון. לדעת הוועדה, יש לבדוק את כדאיות התוכנית הקיימת לפיתוח התיירות בירוחם, להקים מוזיאון מדברי ואכסניית נוער בעיר.

ועדת פורר גם סבורה שיש להעמיק המעורבות בין מצפה רמון וירוחם לבין מערכת הביטחון. הוועדה מציעה לבדוק ההצעה להעביר את מפקדת פיקוד דרום למצפה רמון. הנושא ייבדק על ידי ועדה מיוחדת מטעם משרד הביטחון, המשטרה, עיריית באר-שבע, מינהל מקרקעי ישראל ומשרד האוצר. הוועדה אמורה להגיש המלצותיה בשבועות הקרובים.

לגבי ירוחם ממליצה הוועדה כי מערכת הביטחון לא תבצע העתקות והשקעות במפעלי [illegible] יוחלט סופית על העברת מפעלי תע"ש לנגב.

בנושא "הטבות" מסים מוצע להעניק מערכת תמריצים באמצעות הענקת פטור מוחלט ממס הכנסה לתושבים עסקים ומפעלים במצפה רמון. מפעלי תיירות שיוקמו במצפה רמון יזכו לדרגת הטבות זהה לפי חוק להשקעת הון.

בירוחם מוצע בהקשר זה להעניק פטור ממס עד לתקרת הכנסה של 3,000 ש"ח לחודש לכל תושב המתגורר במקום בדרך קבע, וכן להעניק פטור ממס מעסיקים לכל עסק הפועל במקום.

בנושא התעסוקה הוחלט להקים ועדה המורכבת ממנהלי החברות הגדולות באיזור, שיפעלו לקידום הכלכלה והתעסוקה באיזור. הוועדה תתבקש לגבש הצעות לקידום התעשייה באיזור, לגבש תוכנית לקליטת כוח אדם ולהגיש הצעות ראשוניות לראש הממשלה בתוך חודשיים.

מפעל הולצות בערד לא מצליח לגייס

מאת עובדים

למרות האבטלה בתחומי תעסוקה מסויימים, שנרשמה בכמה מערי הנגב, מפעל חולצות בערד, שהיה בעבר בבעלות חברת "אגוזה", אינו מצליח לגייס מאות עובדים, כדי להענות לכל הזמנות היצור שקבל. חלק מההזמנות מיועד לייצוא. הנהלת המפעל פנתה בשבועות האחרונים ללשכות התעסוקה בדימונה, בבאר שבע ובמקומות נוספים. הנהלת המפעל הודיעה כי תהיה מוכנה להעמיד ללא תשלום הסעה לעובדים מכל עיר למקום העבודה. עוד נאמר, שאם תצליח ההנהלה לגייס עובדים ממקום ישוב מסויים, תהיה מוכנה לשקול הקמת מתפרה באותה עיר, כדי למנוע הסעת עובדים למרחקים גדולים. לעובדים הובטח כי השכר נטו לעובד יהיה 750 ש"ח לחודש בתום החודש החמישי בעבודה. שכר זה הוא גבוה יחסית למפעלי תעשייה בענף הטקסטיל.

700 מובטלים באופקים

שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון, סייר אתמול במפעלים באופקים וכן במפעל אופ-אר שנסגר לאחרונה. השר נפגש עם מובטלים בעיירה ושמע את מצוקתם. מזכיר האיגוד המקצועי באופקים, ג'ימי אבו קסיס, מסר כי השר סייר במספר מפעלים, אך לא הבטיח מאומה. מזכיר האיגוד המקצועי אמר כי באופקים יש כיום 700 מובטלים מתוך אוכלוסיה של 18 אלף נפש.

שיחת היום / ירה טל

עם: ידעאל סטפק, קפטן נבחרת ישראל בשחמט

על: פתיחת אליפות העולם בשחמט בין קספרוב לקרפוב

גם אני מהמר על קספרוב

"בורסת ההימורים" הלונדונית מעניקה יתרון קל לאלוף הנוכחי, קספרוב. על מי אתה מהמר?

גם אני מהמר על קספרוב. הוא נמצא בתנופה גדולה יותר. אמנם שניהם בכושר טוב, אבל קספרוב ניצח רבי-אמנים בכמה קרבות, בתוצאות שמזכירות את התוצאות של בובי פישר המהולל. מצד שני, קרפוב ניצח בתחרות חזקה מאוד בלונדון. אבל סדרות המשחקים שערכו ביניהם השניים על הכתר העולמי, בהם זו שהופסקה ב־1984, מצביעות על יתרונו המובהק של קספרוב. קרפוב נכבש במשחקים אלה, למרות שכבר הוביל בתוצאה 5–0.

האם גילו הצעיר של קספרוב (23) בהשוואה לקרפוב (35) מעניק לו יתרון כלשהו במשחקים?

לדעתי לא. אם יש לגיל משמעות כלשהי בשחמט, הרי לא בתחום גילאים זה. אם היה מדובר במתמודדים שהפער ביניהם 40 שנה, ניתן היה לדבר על יתרון לצעיר.

היותו של קספרוב "חצי יהודי" מקנה לו נקודות זכות אצלך?

שלא כמו הרבה עיתונאים, העסים על הנקודה היהודית, זה לא קובע את יחסי המקצועי לשחקן.

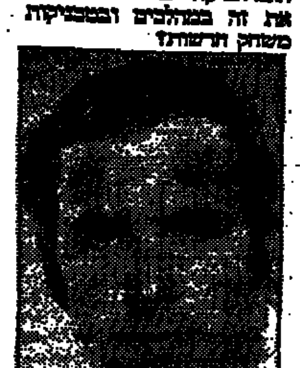

קספרוב וקרפוב התמודדו כבר ביניהם ב־72 משחקים. האם הם עוד יכולים להפתיע זה את זה במהלכים ובטכניקות משחק חדשות?

האפשרויות אינן גדולות אך קיימות. היום להפתיע בשחמט זה לא להפתיע במהלך הראשון או השני, אלא בהתהפכויות של מהלכים בווריאנטים שונים, לנצל שגיאות של היריב ובזה לחדש.

ידוע שבאליפות העולם בשחמט הגורמים הנפשיים משחקים תפקיד מרכזי. האם אפשר לומר שמי שעצביו יהיו חזקים יותר ולאו דווקא המוכשר יותר הוא שינצח?

המבנה הפסיכולוגי והאישיותי של המתמודדים יכול בהחלט להכריע את המשחקים. בסך הכל הפער ביכולת בין המתמודדים אינו גדול. הגורמים הפסיכולוגיים הם שיכריעו את התחרות. ואם שחקן שמוביל כבר 5–0 מפסיד בסופו של דבר, סימן הוא שלא עמד בלחץ הפסיכולוגי והתמוטט.

מה סוד הצלחתם של הרוסים בשחמט?

לדעתי אלוף השחמט החזק בכל הזמנים הוא בובי פישר האמריקאי, שפרש מרצונו ב־1975. אבל אני מסכים שבסך הכל הרוסים עולים על האמריקאים בשחמט. סוד הצלחתם הוא ההשקעה בטיפוח כישרונות מגיל צעיר. מרגע שנגלה כישרון בבית הספר אינם מרפים ממנו עד שהופכים אותו לאמן ורב-אמן. לשחמטאים סטאטוס גבוה מאוד בברית המועצות. מה שאי-אפשר לומר לגבי שחמטאים בארצות הברית ובוודאי לא בישראל.

האמלט בביצוע "אוקספורד פליי האוז" — לישראל

מאת סופר "הארץ"

קבוצת התיאטרון הבריטית "אוקספורד פליי האוז" תציג בישראל את האמלט מאת ויליאם שייקספיר בתחילת ספטמבר.

קבוצת תיאטרון זו מציגה זה 12 שנה ברחבי העולם ובמימונה של מועצת האמנויות של בריטניה מחזות חדשים ומחודשים לצד קלאסיים. את האמלט מציגה הלהקה על פי הפקת מארגני פסטיבאל אדינבורו. הצגת הבכורה תתקיים במצודת אלסינור בדנמרק, מקום התרחשות המחזה. לארץ תגיע הלהקה מיד עם סיום הפסטיבאל ותופיע ב־3 וב־4 בספטמבר בתיאטרון ירושלים ומה־6 עד ה־13 בספטמבר בתיאטרון הבימה.

חור ניפרץ על ידי פיצוץ בחומת ברלין

מערב ברלין (ע"ר). כתוצאה מפיצוץ ניפרץ חור בקוטר של מטר בחומה המפרידה את ברלין ליד תחנת המעבר "צ'ארלי" בלילה שבין יום ראשון לשני. בהודעה נמסר כי [illegible] שהוצמד לצד המערבי של חומת הבטון. בחודש הבא ימלאו 25 שנים להקמת החומה.

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מצב	מעל' מכסימום	הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	16	מ"ח	22	15	24
אתונה	24	בהיר	29	24	35
בוקרשט	14	מ"ח	20	—	—
בריסל	17	מ"ח	24	10	21
וינה	16	בהיר	26	16	24
ז'נבה	15	בהיר	28	14	27
לונדון	19	גשום	22	18	23
ליסבון	18	בהיר	25	16	31
מדריד	16	בהיר	30	14	24
ניו-יורק	20	בהיר	30	21	30
פאריס	17	בהיר	28	18	28
פרנקפורט	15	בהיר	27	17	25
ציריך	15	בהיר	26	—	—
קהיר	25	בהיר	34	26	36
קופנהאגן	15	בהיר	22	11	22
רומא	20	בהיר	30	18	33
שטוקהולם	15	מ"ח	25	17	25

ELAL אל על

ליאו גולדברג בע"מ

אופל-בחירה נכונה.

OPEL CORSA

OPEL KADETT

OPEL ASCONA

RELIABILITY COMES AS STANDARD

ת"א: אולם תצוגה, דרך פ"ת 86, טל. 336811;
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 231798, 234536;
חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281;
ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507;
סוכני משנה: חיפה: בית המכונית יפו 19, טל. 512251;
פ"ת: כהן את מילר, בר כוכבא 39, טל. 911159

GM

OPEL

אלקטרה מזגנים '86

אלקטרה, החברה המובילה במיזוג אוויר, גאה להציג דור חדש של מזגנים:
סניור - המזגן האלקטרוני עם המדחס הסיבובי.
לאלקטרה המבחר העשיר והחדשני ביותר של מזגני חלון, מזגנים מפוצלים ויחידות מיזוג אוויר מרכזיות.
מזגני אלקטרה - הפתרון המושלם לכל בעיות מיזוג אוויר.

אל תתרוצץ קרא ליועץ!
יועץ מקצועי לאיזוק אויר חינם בביתך!

פנה ליועץ אלקטרה באיזור מגוריך:
מרכז השיווק הארצי: קרית אלקטרה, איזור התעשיה החדש ראשל"צ, רח' ספיר 1, טל' 03-9614444. ת"א: טל' 03-298987/8. ירושלים: טל' 714987, 02-718810. חיפה: טל' 04-671416. באר-שבע: טל' 72211, 057-72317. אילת: טל' 059-72933. או למפיצים המובחרים של אלקטרה ברחבי הארץ.

אלקטרה
הנוחות שלך - האתגר שלנו

עדות ראיה / אוד גונדר

מוכרים בלבד

רק נכס אחד מצא קונה במכירה הפומבית הראשונה של נכסי דלא ניידי התנהלה אתמול במלון הילטון בת"א ★ מארגני המכירה טוענים כי הוצאותיהם יכוסו מתשלום בסך חמישה מיליון ד' שחייב להם המלונאי חיים שיף — למרות שנכסיו לא נמכרו

כמה וכמה אנשים יוכלו לספר במסיבות יום שישי, כי התחרו על רכישת נכסיו של חיים שיף, במכירה הפומבית של "ישראל אוקשן מארט", אמש, במלון הילטון בת"א.

אלא שהתחרות הזאת לא היתה אלא קודרת, אפילו בעיני המארגנים. אחרי שהתברר לכל, כי מכירות של ממש לא יהיו, פתח הכרוז — שעשה את כל הדרך מבריטניה, וניהל את המכירה תמורת כיסוי הוצאותיו — את התחרות להצעות, ללא קביעת מינימום. תמורת מלון דיפלומט ת"א, המוערך על ידי שיף ב־20 מיליון ד', היתה ההצעה הראשונית 5 מיליון ד', והיא טיפסה ועלתה עד 11.6 מיליון, לא מעט בזכותו של איל המלונות מבריטניה ויוויוד לואיס, שהיה בקהל. לואיס, אגב, מתעניין בנכסי שיף זה מכבר, אלא שהשניים אינם מצליחים להגיע לפשרה בסוגיית המחיר. אין צורך לאמר, כי דיפלומט ת"א — כמו גם שאר נכסיו שהוצעו למכירה — נותר בידי שיף, לאחר שההצעה הגבוהה ביותר היתה רחוקה ממחיר המינימום. רותי שיפריס, אשת יחסי הציבור של המלונאי, אומרת בחיוך "עברנו את זה בשלום". שיף עצמו ענה "לא היה לי ספק שנעבור את זה בשלום".

נכסי חיים שיף היו אמורים להיות גולת הכותרת של המכירה הראשונה של נכסי דלא ניידי בישראל, אותה ארגנה חברה בריטית שוויצרי, בבעלות ג'פרי פורט, מבריטניה. שיף, שהתם ודחה עם החברה ניסה לחזור בו — אולם חוייב בבית המשפט להציג את נכסיו למכירה הפומבית. אמש, באולם האירועים גדוש קהל הסקרנים, ישב בשורה הראשונה מוקף באנשיו. היה זה תורו של המלונאי לפזר חיוכי ניצחון.

דוד בלומברג, בעל חברת "אנגלו סכסון", אומר, כי הנכסים שהוצעו למכירה אינם מתאימים. קשה להלהיב אנשים להתפתות ולרכוש מגרש תעשייתי ברחוב המסגר. הנכסים האטרקטיביים — הוא מסביר — הוצעו במחיר פתיחה גבוה מדי, ולא במחיר השוק. לדבריו, קונים רציניים, שהיו בתחילת הערב במקום, הבינו את העיקרון הזה — ופרשו.

כך, מתנהלת המכירה בעצלתיים, פרט אחר פרט, ברפוס קבוע. הצעת מחיר פתיחה שאינו מושג, פנייה להצעות נמוכות יותר, ו"מבצעני" אנגלי אדיב, שעה שהנכס אינו משיג את מחיר המינימום, ולפיכך גם אינו נמכר. רק דירת נופש בטבריה, במחיר 12,000 ד' מוצאת קונה. על אלה, יוסיף הקונה 5% עמלה למארגני המכירה. במקרה אחר מודיע הכרוז, כי בפרוס ישיר עם בעל וילה בקיסריה, שהשיגה הצעה של 196 אלף דולר במכירה הפתוחה, אך לא עמדה במחיר המינימום שנדרש ע"י בעליה, נמכרה הוילה לאחר המתחרים. הכרוז מסרב לנקוב במחיר. לגבי נכסים נוספים נפתח מו"מ בין קונים ומוכרים, שתמורתו ביניהם לא היה גדול.

ג'פרי פורט אומר, למרות הכל, כי הוא מרוצה מאוד מהמכירה. לדבריו, המכירה הפומבית הבאה תיערך בסוף אוקטובר. פורט אומר, כי ע"פ החוזה ביניהם, חייב לו עדיין שיף יותר מחמישה מיליון ד' תמורת שירותיו בארגון המכירה, ולפיכך, למרות שהמכירה הראשונה עלתה לו כמיליון ד', עודנו ברווח גדול. את תגובתו של חיים שיף לדברים האלה לא ניתן היה להשיג אמש.

במלאת שנה לפטירת

דניאל גבהה

תערך אזכרה בבית העלמין בגבעת שאול ביום ה' כ"ה בתמוז תשמ"ו, 31.7.86 בשעה 3.30
יציאה מבית המשפחה בשעה 3.00

המשפחה

בכנסת

פרס בדיווח מפורט על שיחותיו עם מלך מארוקו: גם בצד הערבי יש עם מי לדבר

"כוחה האמיתי של הפגישה הוא בכך, שהיא מדגישה את העובדה שאין חלופה אמיתית לשלום"

באולם המליאה
/ עמוס בדרור

בדיווח מפורט על שיחותיו עם המלך חסן, אמר אתמול ראש הממשלה, שמעון פרס, כי זו פעם שלישית שהוא מבקר במארוקו, אך הפעם באה הפגישה הגלויה להוכיח, מצד מלך מארוקו, שגם בצד הערבי יש עם מי לדבר.

ראש הממשלה גם הודיע לכנסת שהממשלה החליטה, כי שר התיירות, אברהם שריר, יהיה גם שר המשפטים. ההודעה טעונה אישור הכנסת וההצבעה תהיה בסוף הדיון הכללי, כנראה מחר.

מליאת הכנסת היתה אתמול מלאה במיוחד, כמו באירוע מדיני חשוב, על אף שפרס הגיש סיכום ולא היה חידוש בדבריו. באשר לפגישותיו עם מלך מארוקו, ציין פרס את התגובות החיוביות שהיו בעולם הערבי, והתגובות המתונות של מדינות ערב, שאינן נמנות עם מדינות הסירוב. הוא מסר, שגם המלך סבור, כי חשובה ההידברות, ובלעדיה "יישאר הסכסוך נעוץ בבשר החי של האומה הערבית". עם זאת, ידע שהמלך יציג לפניו את תוכנית פאס, והבטיח לו שימסור את דבריו לכנסת. בין השאר, כוללת תוכנית זו הכרה בזכותה של מדינת ישראל להיות בגבולות מוכרים ובטוחים, אך מצד שני — הכרה באש"ף בתור הנציג הלגיטימי של העם הפלשתינאי והקמת מדינה פלשתינית ריבונית.

פרס: פתוח ולא סגירה

פרס ציין, כי זו התחלה של דיונים, פתח ולא סגירה. כוחה האמיתי של הפגישה הוא בכך, שהיא מדגישה את העובדה שאין חלופה אמיתית לשלום.

אליעזר גרנות (מפ"ם), הראשון במתדיינים אתמול, אמר שמכיוון שלא היו לו ציפיות מן הפגישה, לא היו גם אכזבות. הוא בירך על עצם קיומה של הפגישה, אולם צריכה להישאל השאלה, אם לא נועדה לעקוף את עיקר הבעיה, שהיא הסכסוך עם העם הפלשתינאי. כדי להפחית מכוחו של סכסוך זה, חייבים להפסיק את ההתנחלויות ולהקל על תושבי השטחים, ולהניח להם להתארגן מבחינה פוליטית. עם אש"ף שיפסיק את הטרור אפשר לדבר ואף חייבים לעשות זאת.

ברוח דומה דיבר מרדכי וירשובסקי (שינוי). גאולה כהן (התחיה) הזהירה מפני עצם המשא ומתן, מאחר שזה עלול לעכור תנופה משלה. כך קרה עם בגין, כאשר זה הציג תוכנית בת 6 נקודות בפני סאדאת, בסיומו של אותו משא־ומתן, החזרה כל סיני למצרים. המניעים של פרס בנסיעה ברורים, כאשר קורה הדבר שבועות ספורים לפני הרוטאציה. בבחירות יוכל לומר לעם, שהנה החל במלאכה, בהנחה שבזמן ראשות הממשלה של שמיר יהיה קיפאון במישור זה, ועליו יהיה לסיימה, לכן הוא צריך לשוב לראשות הממשלה.

זכויות הפלשתינאים

שמחה דיניץ (מערך) אמר, כי אלה הרוצים לתת הגדרה עצמית לפלשתינאים אומרים, בעצם, שהם בעד מדינה פלשתינאית עצמאית בראשות אש"ף. מי שהשלה את עצמו, שהמיפגש הראשון הזה יניב מיד את השלום המיוחל, הוא פתי, קבע. אך מי שמסיק שהמהלך הוא כישלון מפני שלא הושגה תוצאה מיידית — הוא ציניקן קטן־אמונה.

אליהו בן־אליסר (ליכוד־חרות) ציין, כי כאשר דיבר בגין על "הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי", זה היה אמצעי להשגת שלום. אסור שהאמצעי יהפוך למטרה, כפי שעולה עתה מדרישות הנשמעות במפלגת העבודה. הוא בירך על הנסיעה של פרס, תוך שהוא קובע כי דברי המלך חסן אינם מדאיגים אותו.

אבנר שאקי (מפד"ל) הזהיר במיוחד מפני המגמה למו"מ עם אש"ף, הנשמעת עתה בקרב חברי מפלגתו של פרס. הוא תבע להשאיר את הסכם קמפ דייוויד בתור בסיס יחיד למו"מ באזור. לדעתו, חשוב יותר לשמור על ממשלת האחדות מאשר ללכת אחרי תקוות שלום העלולות להיות תקוות־שוא.

"לך לשלום", לא "לך הביתה"

אהרון אבוחצירא (תמ"י) הבהיר נקודה לשונית בדיווח. הוא שמע את דבריו של המלך בטלוויזיה במוגרבית, שהופנו אל עמו. כאשר שמע מפי פרס, שאין הוא מסכים לגבולות 1967, ולא למדינה פלשתינית, אמר: "אם כך, לך לשלום ותצלח דרכך", שזו הברכה המקובלת בצפון־אפריקה, כאשר נפרדים מאורח או מכר. אין זה גירוש, כפי שהשתמע מן התרגום העברי: "אם כך, לך הביתה".

פרופ' גילברט: פעילי עלייה בבריה"מ שואלים, אם בכלל רוצים בהם בישראל

לטענת גילברט, טעותה של הממשלה היא בהתמקדותה במישור המשפטי ובהזנחת הפן המוסרי והצדק הטבעי המאפיין את מאבק יהודי ברית־המועצות

ועדות וסיעות
/ גדעון אלון

פעילי עלייה בבריה"מ מותחים ביקורת חריפה על דרך פעולתה של הממשלה בעניינם.

בדיון שקיימה ועדת המישנה לעלייה של ועדת העלייה לענייני יהודי בריה"מ, סיפר פרופ' מרטין גילברט, העוקב שנים רבות אחרי מאבקם של יהודי בריה"מ, כי בשיחות שקיים במוסקווה עם פעילי עלייה, הם שאלה: "האם בכלל רוצים בנו בישראל? מדוע מזניחים את הטיפול בנו ונוטשים אותנו?"

בהתייחסו לסוגיית האזרחות הישראלית של כ־800 יהודים בבריה"מ, הדגיש גילברט, כי תעודות הזהות הם מקור להשראה, לתקווה ולתחושת השתייכות של פעילי העלייה. לדבריו, טעותה של הממשלה, שהיא מתמקדת דווקא במישור המשפטי ומזניחה את הפן המוסרי והצדק הטבעי המאפיין את מאבקם של יהודי בריה"מ.

ליאוניד זלקינד, שעלה ארצה לפני כשנה והיה אזרח ישראלי לפני עלייתו, הדגיש את תחושת הנטישה והתסכול בקרב פעילי העלייה בבריה"מ. יעקב גורודצקי, שעלה ארצה לפני חודשים מספר, סיפר: "פניתי לשגרירות הולנד בבריה"מ לקבלת הגנה ועזרה. התשובה שקיבלתי היתה, כי ממשלת ישראל ביקשה למתן כל פעילות בנושא תעודות האזרחות".

ח"כ לנדאו: בולטת אוזלת יד

יו"ר הוועדה, ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד) אמר, כי בפעילות הממשלה בכל הקשור למאבק יהודי בריה"מ בולטת אוזלת יד, כאשר אחד ההיבטים הוא האטתה המשוועת בטיפול בסוגיית תעודות האזרחות. "עד היום", אמר לנדאו, "לא נתנה הממשלה אפילו תשובה ל־36 אזרחי המדינה בבריה"מ, אשר פנו למשרד החוץ וביקשו לרשום אותם כהתאחדות של אזרחי ישראל בבריה"מ.

ח"כ מרים תעסה־גלזר (ליכוד) הדגישה, כי אם הממשלה סיפקה תעודות אזרחות שהן בבחינת תעודות של אזרחות־כבוד בלבד, הרי שיש בכך משום הונאה. בתום הדיון קראה הוועדה לממשלה לצאת למערכה בינלאומית, שבה תתבע את סיועו של מדינות העולם בהגנה על זכויותיהם של אזרחי ישראל הנרדפים בבריה"מ המושלכים שם לכלא.

ראש מועצת ירוחם: אי־אפשר להחזיק את 7,000 התושבים כבני־ערובה

ראש המועצה המקומית ירוחם, ברוך אלמקייס התריע, כי "אי־אפשר להמשיך ולהחזיק את 7,000 תושבי ירוחם כבני־ערובה בידי מדינת ישראל".

בדיון שקיימה ועדת העבודה והרווחה במצב האבטלה בירוחם, ציין מזכיר מועצת פועלי ירוחם דוד מסיקה, כי האנשים בירוחם איבדו תקווה. "איננו מאמינים עוד לשום הבטחות", קבל מסיקה. "האנשים מיואשים".

מנכ"ל משרד העבודה והרווחה, צבי צילקר אמר, כי אוכלוסיית ירוחם קטנה מאז 1980 ב־200 נפש.

ח"כ זק אמיר (מערך) הציע להרחיב את תחום השיפוט של ירוחם ולכלול בו את מפעלי הפוספטים.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) קבלה על כך ש־30 אחוז מעובדי המועצה המקומית קיבלו הודעות פיטורים ללא התייעצות עם מועצת הפועלים.

ח"כ יצחק פרץ (מערך) סיפר, כי במסגרת החלטת הממשלה על קיצוץ של 3 אחוזים בתקנים ברשויות המקומיות, פוטרו בירוחם 50 מתוך 200 עובדי המועצה.

בתום הדיון קראה יו"ר הוועדה, ח"כ אורה נמיר (מערך) לממשלה: "אי־אפשר עוד לשחק בירוחם, או שמטפלים בה, או שסוגרים אותה". בינתיים, הוחלט לדחות את פיטורי 50 עובדי המועצה המקומית למשך שלושה חודשים.

יו"ר ועדת החוקה: עד הפגרה נביא את חוק הגזענות לאישור הכנסת

יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ אלי קולס (ליכוד) הבטיח אתמול, כי עד לצאתה של הכנסת לפגרה בסוף השבוע הבא, תוגש הצעת החוק נגד הסתה לגזענות לאישור מליאת הכנסת. קולס ציין, כי ביום רביעי יכנס את נציגי הסיעות בכנסת כדי להבהיר את עמדתן לגבי נוסח הצעת החוק, וביום שני הבא יובא נוסח הצעת החוק לדיון בוועדה לקראת הבאתו ביום ג' הבא לאישור מליאת הכנסת.

בוועדת החוקה נמשך אתמול הדיון בהסתייגויות לגבי נוסח הצעת החוק המוצע. ח"כ דוד ליבאי (מערך) הציע, שפולחן דתי לא ייחשב להסתה גזענית, אלא אם כן הדבר נעשה מתוך כוונה להסתה גזענית. מספר ח"כים היו ספקנים לגבי הסיכויים שהבטחתו של ח"כ קולס תתממש. לדעתם, אין שום סיכוי לכך.

ח"כ יצחק ארצי (מעך"ל"ע) אמר: "איני יודע אם אנחנו מבינים לחוק נגד גזענות קבורה הגיגית, או שמא יש לו סיכוי להתקבל. מסופקני אם הקואליציה הרחבה של אמרי הלאו לחוק, יתנו לו לעבור".

ח"כ ליבאי יצביע נגד אישור מינויו של שריר

המשפטן ח"כ דוד ליבאי הודיע, כי יצביע נגד אישור מינויו של אברהם שריר לכהונת שר המשפטים, משום שמשרד המשפטים זקוק ברחיפות לשר עם עתיד במישרה מלאה, שיישב במשרד וישמור על שלטון החוק. לדעתו, על שר המשפטים להיות ראוי לייצג בכנסת את מערכת בתי־המשפט ואת התביעה הכללית. לדעתו, אישור מינויו של שריר יתפרש כהסכמה לשובו של מודעי למשרד המשפטים אחרי הרוטציה.

שריר ביטל השתתפותו בחנוכת האגם בתימנע; יפגש בענייני מש' המשפטים

שם השר מופיע בהזמנות הרשמיות לחנוכת האגם היום בפארק בערבה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

שר התיירות, אברהם שריר, ביטל את השתתפותו המתוכננת היום בחנוכת האגם החדש בפארק תימנע בערבה, כדי להתפנות לסדרת פגישות בנושאי משרד המשפטים. שם השר מופיע על ההזמנות הרשמיות לאירוע המאורגן ע"י הקרן הקימת לישראל, המועצה האזורית אילות ומשרד התיירות.

אתמול בבוקר נעדר השר מלשכתו בירושלים, כדי להיות במשרד המשפטים. רק בצהריים התפנה השר, כדי להמשיך ולטפל בעניינים השוטפים של משרד התיירות. בין השאר, צפה בתשדירי שירות חדשים לעידוד תיירות פנים ושמע על פעילות ותקציב החברה הממשלתית לתיירות.

האגם ייחנך היום בפארק תימנע, בהשתתפות נציגי משפחות התורמים מחו"ל. מימי האגם החדש שימשו קודם לכן בתהליך ייצור הנחושת במפעל שהוזל לפעול. האגם ישמש כאתר תיירות נוסף בפארק המשתרע על 60 אלף דונם. ניתן יהיה לדוג בו. כעת נבחנים זני הדגים שיוכלו להתקיים בו.

סביב האגם ייבנו סככות צל והוקמו שלוחות. יש במקום כביש גישה, מלתחות סירות לשייט וקיפטריה. עומדים לבנות שם חניון לילה.

צה"ל התיר את הכניסה לאוני' חברון ולא־נג'אח רק לבעלי תעודות סטודנט

דובר אוניברסיטת א־נג'אח: בשלושת הימים בהם הציב צה"ל המחסומים הושבתה למעשה הפעילות באוניברסיטה, דווקא בעת בחינות

מאת אודי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

צה"ל הציב אתמול מחסומים בדרכי הגישה לאוניברסיטת "א־נג'אח" בשכם, ובכניסה לאוניברסיטת חברון, והתיר כניסה רק לבעלי תעודות סטודנט.

דובר אוניברסיטת "א־נג'אח", ד"ר סאיב עריקאת אמר אמש, כי בשלושת הימים האחרונים הוצבו מחסומים בכניסה לבניין, ועקב כך הושבתה למעשה הפעילות באוניברסיטה. לדבריו, חסם הצבא את הגישה גם בפני תלמידים רבים שהיו בידיהם תעודות סטודנט.

הוא הסביר, כי בימים אלה מתקיימות באוניברסיטה, בחינות סוף הסמסטר, והצבת המחסומים פוגעת בתלמידים המבקשים להיבחן. לדבריו, גם צעירים שבאו להירשם ללימודים באוניברסיטה לא הורשו להיכנס לבניין.

מדובר צה"ל נמסר, כי לנרשמים הותרה הכניסה, אך כ־150 צעירים שבאו באוטובוסים לאוניברסיטה בשעות הבוקר נעצרו במחסומים, מחשש שכוונתם לכנס במקום עצרת מחאה נגד פגישתו של המלך חסן עם ראש הממשלה, שמעון פרס.

ועדה תבדוק הצטרפות מוסדות חינוך חרדיים למשרד החינוך

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

שר החינוך, יצחק נבון, הבטיח לראשי רשת מוסדות חינוך חרדיים המזוהים עם ש"ס, לשקול הצטרפות הרשת כחטיבה אוטונומית, לאגף לחינוך דתי־ממלכתי במשרד החינוך. לצורך זה תוקם במשרד ועדה מיוחדת, שתבדוק את הנושא. נבון אמר את הדברים בסיור שערך בשבוע שעבר, בחלק ממוסדות הרשת בירושלים.

מדובר ב־28 "תלמודי־תורה" לגילאי גן ויסודי, הפועלים במנותק מהזרם העצמאי בחינוך ומהזרם הממלכתי־דתי ומוגדרים "מוסדות מוכרים שאינם רשמיים". ממסמך שהגישו אנשי הרשת לנבון בעת הסיור עולה, כי הכרה של המשרד ברשת משמעותה תוספת תקציב למימון מבנים, כוח אדם, תוכניות לימוד וספרים.

יצויין, כי התארגנות מוסדות אלה היא בעידוד שר הפנים, הרב יצחק פרץ. היוזמה באה על רקע טענות בדבר קיפוח יוצאי עדות המזרח ברשת החינוך העצמאי. אם תינתן הכרה לרשת, יוקמו בשנת הלימודים הבאה מוסדות נוספים.

במשרד החינוך סירבו אתמול להתייחס לדיונים סביב הכרה ברשת.

ערכה את העמוד: רחל רנה

---

4 קופסות "פישר־פרייס" — מתנת בוש לילדי גן מרכז הקליטה במבשרת ציון

סגן נשיא ארה"ב ורעייתו בביקורם במרכז קליטה במבשרת ציון. נראה, שאשתו של סגן הנשיא לא ידעה איזו מהומה תחולל המתנה שהביאה לילדים. בתמונה: הילדים וצעצועי פישר פרייס שקיבלו מגברת בוש. (צילום: יצחק אלהרר).

מאת עמוס בדרור

אפילו אנשי הביטחון האמריקאים הנוקשים, שהעמידו פנים זועפות בכל שעות הביקור עד אתמול בבוקר, חייכו במלוא הפה כאשר 30 הילדים בני 3 ו־4 בגן טרום־חובה של מרכז הקליטה במבשרת ציון, קיבלו את פניו של סגן נשיא ארצות־הברית, ג'ורג' בוש. הוא עצמו היה מודע לרושם התקשורתי שעושים 18 ילדים שחומי־עור הנמצאים בגן עם 12 ילדים לבנים, הרים אל חיקו ילד מעולי אתיופיה, והעניק לו לחיצת־יד גברית מול המצלמות.

הכוכבים האמיתיים של המיפגש היו הילדים עצמם: התרוצצותם סביב למתנות שהביאה הגב' בוש — ארבע קופסות גדולות של צעצועי פישר־פרייס, ובהן חווה, בית למשפחה, ואנשים קטנים — עוררה גלים של צחוק. שלוש הגננות עשו כמיטב יכולתן למנוע מהילדים את הגישה אל הצעצועים החדשים, אך אלה המקו מידיהן.

עולם יהודי זוטא

במרכז הקליטה שוהים עתה 800 עולים, המהווים מעין עולם יהודי־זוטא. הם באו מאנגליה, ארה"ב, אמריקה הלטינית, בריה"מ, רומניה, אתיופיה, צרפת, ועוד. רובם אקדמאים.

אם החלק הראשון של הביקור היה תשדיר־שירות למועמד (לנשיאות) בוש, הרי החלק השני היה תשדיר־שירות לישראל ולציונות.

בוש ביקר גם באולפן, שם למדו אותה שעה על ההבדל בין בגדים ספורטיביים לאלגנטיים, כשהוא עצמו לבוש ספורטיבית: חולצה לבנה פתוחה בעלת שרוולים קצרים, מכנסיים כחולים ונעלי התעמלות. רעייתו, ברברה, לבשה שמלת כותנה מודפסת פשוטה.

את בוש ליוו שגריר ארה"ב בארץ, תומס פיקרינג, שר הקליטה, יעקב צור, וראש המחלקה לעלייה בסוכנות היהודית, חיים אהרון. את ארוחת הצהריים סעד הזוג בוש על שולחנו של הסופר פעיל העליה מבריה"מ מארק דרג'ינסקי.

סיור בעיר העתיקה

לשהות במרכז הקליטה בת השעתיים קדם סיור של שעה וחצי בין חומות העיר העתיקה. ראש העיר, טדי קולק, הבהיר לאורח בכל הזדמנות, כמה חשוב וטבעי היה איחודה של העיר. אפילו כאשר הגיש לו במתנה תדפיס של מפת מידבא מהמאה השישית, אמר: "אז, כמובן, ירושלים היתה מאוחדת".

גם זה היה ביקור למצלמות: כנסיית הקבר, הקרדו, מגדל דוד, וסיור במסגדים שעל הר הבית, כשבתוך כיפת הסלע מארחים אותו אנשי הוואקף.

אף היום, כאשר יבקר בבסיס חיל־האוויר ובשדה־בוקר, עדיין יהיה זה בעיקר סיור לתקשורת. רק מחר יקיים שיחות מדיניות עם פרס ועם שמיר. בטרם ינאם עוד נאום בכנסת, יקיים מסיבת עיתונאים — ואז יטוס במטוס "חיל־אוויר 2" לתחנה הבאה של ביקורו באזור.

בוש רמז כי הוא עשוי לבקר במארוקו

סופר "הארץ" מוסיף, כי אתמול אחה"צ נפגש סגן נשיא ארה"ב במלון המלך דוד עם 13 מנהיגים צעירים, ביניהם שני אלופי צה"ל אהוד ברק ואביהו בן־נון. בפגישה בה נטלו חלק גם כמה חכ"ים צעירים מהליכוד ומהמערך, העדיף בוש להקשיב ורק מדי פעם השמיע הערות.

המשתתפים הישראלים דיברו על הציפיות מתוצאות פגישתו של פרס עם מלך מארוקו חסן השני ועל מצוקתם של יהודי בריה"מ. מדבריו של בוש ניתן היה ללמוד שגם בעת שהותו בארץ הוא ממשיך ללוות את תוצאות הפגישה בין פרס לברש. הוא גם רמז, כי בביקור שיערוך במדינות ערב, יצליח ללמוד יותר על תוצאות ביקורו של פרס במארוקו. לדברי משתתפי הפגישה, ניתן היה להבין מדבריו שהוא עשוי לבקר גם במארוקו.

סגן נשיא ארה"ב נפגש עם נתן שצ'רנסקי בירושלים

שצ'רנסקי: בוש יעלה את בעיית יהודי בריה"מ בכל מו"מ שתקיים עימה ארה"ב

(עו). סגן נשיא ארצות הברית, ג'ורג' בוש, נפגש עם נתן שצ'רנסקי בירושלים. השניים כבר נפגשו לפני כחודשיים, בעת שערך שצ'רנסקי מסע בארה"ב.

שיחתם נסבה על מצבם המחמיר של יהודי בריה"מ. בתום השיחה, שהיתה סגורה בפני עיתונאים, מסר שצ'רנסקי, כי בוש הבטיח, שבעיית יהודי בריה"מ תעמוד על הפרק בכל מו"מ המתקיים עם בריה"מ.

השיחה נמשכה כ־40 דקות ושצ'רנסקי סקר באוזני בוש את ההחמרה שחלה בעת האחרונה במצב יהודי בריה"מ. הוא העלה בעיות יהודיות של אסירי ציון, כגון יוסף ביגון, יולי אדלשטיין, אלכסיי מגאריק, ואידה נודל.

שצ'ראנסקי התרשם, כי בוש מתמצא בבעיית יהדות בריה"מ. לדברי בוש, חייב לבוא שיפור בזכויות האזרח וביחס השלטונות ליהודי בריה"מ.

שצ'רנסקי הדגיש באוזני סגן הנשיא האמריקאי, כי יש למנוע מהרוסים כל תקווה, כי יוכלו לנצל את העובדה, שיש כאלו הדורשים לפעול במדיניות שקטה למען יהודי בריה"מ לעומת אלו הדורשים לפעול במדיניות הפוכה.

לדעת שצ'רנסקי, מדיניות שקטה יכולה לגרום למצב, שבו הרוסים לא יקיימו הסכמים, כפי שקרה בהסכם על שחרורו, על־פיו גם אמו היתה אמורה לצאת את גבולות בריה"מ, אך עד עתה הרוסים לא קיימו זאת.

מדריך שרותים וציוד לתעשיה

המדריך לשרותים וציוד לתעשיה מס.2 יוצא לדרך.

מטרת המדריך להוות כלי עזר יעיל ויומיומי לכל קניין ומנהל בכל חברה או מפעל בארץ.

המדריך מופץ חינם לכל המפעלים התעשייתים בארץ.

לבירור פרטים על אפשרות השתתפות במדריך ולהצגת מדריך מס.1 נא להתקשר

למירב פרסומאים

טל. 04-227655, 04-227788

חיסול יתרת המלאי מדגמי '86

אפשרות לאשראי עד 70% מערך המכונית* בתשלומים עד 12 חודשים

PEUGEOT

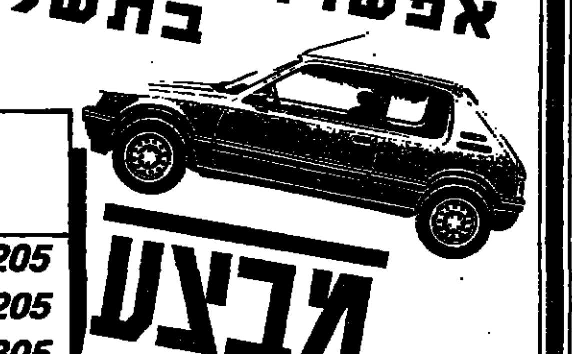

מבצע מיוחד

הספקה מיידית!

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר מירבי מאושר כולל מע"מ ללא הפקדה	מחיר מבצע כולל מע"מ ללא הפקדה	הפרש מחיר
XL 205	1124	19,536	17,980	1,556
GL 205	1124	19,779	18,974	805
GL 305	1290	23,879	22,871	1,008
305 אוטומטי	1580	37,320	35,950	1,370
504 אוטומטי	1796	35,915	33,980	1,935
J5 מסחרית סגורה	1971	32,452	28,790	3,662
J5 קומבי (10 + 1)	1971	33,168	30,480	2,688

CITROËN

מבצע מיוחד

הספקה מיידית!

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר מירבי מאושר כולל מע"מ ללא הפקדה	מחיר מבצע כולל מע"מ ללא הפקדה	הפרש מחיר
ויזה 11 RE	1124	18,908	17,485	1,423
ויזה 11 RE עם מזגן מקורי	1124	21,718	19,782	1,936
BX 16 RS	1580	32,377	29,950	2,427
BX 16 RS אוטומטי	1580	35,139	32,450	2,689
BX 16 TRS	1580	33,932	31,480	2,452
BX 16 TRS אוטומטי	1580	36,694	33,995	2,699

* האשראי על מחיר המכונית ללא מע"מ והפקדה
את רוב הדגמים ניתן להשיג עם מזגן מקורי והגה כוח
פרטים בסוכנויות

קובע במה שאתה נוסע!

דוד לובינסקי בע"מ
יבואן בלעדי למכוניות - פיגו · טלבו · סיטרואן

תל־אביב, שונצינו 16, טל' 333214 (03) ■ בני ברק, כהנמן (השומר) 101, טל' 779111 (03)
■ ירושלים, המלך ג'ורג' 24, טל' 9-8-224467 (02)

מי־פל 86/3־0־9

אל תעשה שום תוכניות בין 7 ל־9 בבוקר...

חדש במלון דן פנורמה תל־אביב

7 עד 9

מועדון שחיית בוקר לאנשי עסקים

- בשעות העירנות ולא הומות
- במרחק קפיצת ראש מכל מקום בתל־אביב
- במחיר מאד מיוחד
- ארוחת בוקר קונטיננטלית בתשלום סמלי
- פינת התרעננות עם עיתון יומי
- תרגילים לשיפור השחיה בהדרכת המציל
- בריכת השחיה הפרטית הגדולה בעיר

המחיר: 150.— ש"ח + מע"מ בלבד (עד אוקטובר 86').

קפוץ על זה!

פרטים נוספים והרשמה: במשרד המכירות טל': 03-663311 מלון דן פנורמה תל־אביב

אנא שלחו לי פרטים נוספים:

שם: ______

חברה: ______

כתובת: ______

מיקוד: ______

אבקש את פנייתכם ליצור עמי קשר טלפוני:

טל': ______

מלון דן פנורמה, רחוב קאופמן 10, תל־אביב

هكذا من الاصل

חדשות המשק

הממשלה רשאית לפטר עובדים ולהעסיק במקומם עובדים של קבלנים פרטיים — פסק אתמול בג"צ

בית המשפט קבע כי בהסכמים הקיבוציים לא נקבע שאפשר לפטר רק במקרה של צמצומים ויש להשאיר למדינה סמכות לפיטורין ★ עובדי המדינה יאבקו במישור המקצועי נגד סכנת הפיטורין המאיימת כעת על 500 עובדים במע"צ, המדפיס הממשלתי ובמשרדים שונים

(עו). בית המשפט הגבוה לצדק קבע, כי המדינה רשאית לפטר עובדים קבועים ולהעסיק במקומם עובדי קבלנים פרטיים.

מדובר ב־500 עובדי מדינה המועסקים ע"י המדפיס הממשלתי ומע"צ, ועובדי ניקיון ושירותים במשרדי הממשלה. בעקבות החלטת בג"צ ניתן עתה לפטרם לאלתר.

ההחלטה ניתנה בעתירה שהגישה הסתדרות עובדי המדינה נגד בית־הדין הארצי לעבודה ונגד ממשלת ישראל. הממשלה ביקשה לפטר את העובדים. בית הדין הארצי לעבודה קבע, כי פיטורי עובדים ומסירת עבודתם לקבלנים פרטיים היא בסמכות הממשלה. על כך עתרה הסתדרות עובדי המדינה לבג"צ, אולם העתירה נדחתה וההסתדרות חויבה בתשלום 2000 ש"ח הוצאות משפט.

שופטי בג"צ, אהרון ברק, דב לוין ואליעזר גולדברג, אימצו את גישתו של בית־הדין הארצי לעבודה וקבעו, כי בהסכמים הקיבוציים שנחתמו בין הצדדים הושארה פתוחה השאלה של פיטורין במקום שאין מתחם של צמצומים, כגון במסירת עבודה לקבלנים פרטיים. על כן נתונה סמכות הפיטורין לממשלה.

עוד נקבע, כי פירוש ההסכם הקיבוצי תואם את התפישה הממלכתית המבקשת לשמור בידי המדינה, כמעבידה, כוח פיטורין מחוץ לאפשרות של צימצומים בלבד.

השופטים קבעו, כי לאור שהגיעו להחלטה זו אין הם צריכים לנקוט עמדה בשאלות האחרות שהועלו, כגון כוחה של המדינה להגביל את סמכות הפיטורין שלה לעניין הצימצומים והשפעת תקנות שעת חירום והדרושות בעניין זה.

עובדי המדינה ינהלו מאבק מקצועי חסר פשרות

(עשת). דובר ההסתדרות מוסר: פסיקת בג"צ הדוחה את עתירתה של הסתדרות עובדי המדינה כנגד פסיקת בית־הדין הארצי לעבודה, שהתירה לממשלה לפטר עובדים ובמקומם להעסיק קבלנים, מפנה עתה את עובדי המדינה וההסתדרות לנתיב המאבק המקצועי, אמר אתמול מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי. לדבריו, זכותם הבסיסית של עובדי המדינה היא ליציבות בעבודה, מול כוונה ואפשרות לנישולם באמצעות עבודה קבלנית בלתי־מאורגנת.

"אין ספק כי עתה, למען מטרה זו, ינהלו עובדי המדינה מאבק חסר פשרות" הוסיף בן־עמי.

ח"כ תיכון חולק על שר האנרגיה: הדלק בארץ יקר מדי

מאת עדנה אירידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

בתגובה להצהרותיו של שר האנרגיה משה שחל, כי הדלק בארץ זול בהשוואה למדינות אירופה, טען אתמול ח"כ דן תיכון כי הדלק לסוגיו השונים יקר בישראל בהשוואה לכל מדינה אירופית. חברות הדלק בארץ פועלות כקרטל ועל פי שיטת "הקוסט פלוס", וזה הגורם למחיר הגבוה לצרכן.

לדעת תיכון מינהל הדלק צריך להפוך לגוף מנחה ומפקח ולהצביע עד כמה שאפשר מגמילות חלק בתהליכי ביצוע. תחנות הדלק חייבות להתחרות זו בזו, גם במחיר, שכן המחיר שנקבע על פי החוק הינו מחיר מקסימלי. יש לבטל את קרן ההשוואה לדלק בה, לדבריו, הצטברו מאות מליוני דולרים.

ח"כ תיכון אמר זאת בסיום דיון שנערך בוועדה לביקורת המדינה על מימצאי דו"ח מבקר המדינה על חברת פז, דיון שהוגדר בוועדה כמוסרי. ח"כ תיכון טען כי הטענה של חברות הדלק כי ההשוואות יפה לרכישת דלק ולכן הכל חסרי — בסיס יסודה.

החתמים האמריקאים לא רכשו האג"ח של כור

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

החתמים האמריקאים החליטו שלא לממש אופציה לרכוש איגרות חוב בסך 10 מיליון דולר מ"כור".

האופציה, שהיתה בידי החתמים ותוקפה פג בסוף שבוע שעבר, איפשרה להם לרכוש אג"ח במחיר ושער ריבית זהים לאלו שנקבעו בהנפקה, אבל כאמור החליטו החתמים לא לנצל אופציה זו.

בהנפקה זו גייסה "כור" את הסכום הגבוה ביותר שגויס אי פעם על ידי גוף ישראלי בהנפקה אחת — 105 מיליון דולר. איגרות החוב הונפקו בשער ריבית של 12 אחוז ומחירן נקבע ל־100 אחוזים מן הערך הנקוב.

האוצר למושבים: הסתדרו עם הנושים לפני שתקבלו סיוע

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר דורש מהמושבים שביקשו סיוע, כי יגיעו תחילה להסדר עם נושים, שפנו לבית משפט והשיגו צווי עיקול נגד המושבים, כדי שכספי הסיוע המיוחד שיועברו אליהם לא יופנו לנושים אלא ישמשו להבראתם.

האוצר תובע מארגוני הקניות להסכים להפחתת ריבית למפרע מחודש יולי 85. האוצר דורש שארגוני הקניות יחייבו את החייבים בריבית החודד ואת הזכאים בריבית המוענקת על ידי הבנקים על פקדונות תפ"ס. בשבוע שעבר גובשו הקריטריונים שלפיהם יוענק הסיוע למושבים במצוקה. ועדה מיוחדת בהשתתפות נציגי משרד האוצר, החקלאות והמחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית תבחן את בקשות הסיוע של המושבים. נראה כי הסיוע למושבים שנמצאו זכאים לקבלו יועבר כבר בשבועות הקרובים.

פרס נסים ורובינשטיין ידונו היום בטיוטת ההסכם להקמת "קול אמריקה"

יש טענות כי טיוטת ההסכם חורגת מהחלטת הממשלה בעניין שיתוף גורמים ישראלים בהקמה והפעלה של תחנת המימסר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה יכנס היום בלשכתו דיון בנושא "קול אמריקה" שבו ישתתפו ממלא מקומו, שר האוצר ושר התקשורת. הדיון יקיים לנוכח חילוקי הדעות בעניין טיוטת ההסכם שאמור היה להחתם בימי ביקורו של בוש בישראל.

משרדי האוצר, המשפטים, ונציגי הסוכנות וראשי המתיישבים מתנגדים לניסוח ההסכם שהוצע על ידי משרד התקשורת. לדעתם, בהצעה זו אין עדיפות לחברות ישראליות בביצוע עבודות ההקמה וההפעלה של תחנת השידור.

מקורות ממשלתיים אמרו אמש כי המחיר ששילמה ישראל עבור הסכמתה להקמת התחנה בארץ הוא גבוה. כתוצאה מהקמת התחנה תבוטל הקמת ישוב חקלאי באיזור, יווצרו בעיות במערך האווירי של ישראל, ובכך לישראל עשויה להווצר בעייה מדינית עם מדינות מעבר למסך הברזל שאליהם מיועדים שידורי "קול אמריקה".

המקורות אמרו כי טיוטת ההסכם חורגת מהחלטת הממשלה בחודש מארס השנה לפיה מינהלת הפרויקט תהיה אחראית על תכנון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של תחנת המימסר. לדעתם על פי הנוסח המוצע כעת לא מצוין כי עבודות התכנון יהיו באחריות חברות ישראליות. לפיכך, יתכן כי חברות ישראליות כלל לא יזכו להשתתף בשלב זה.

משיחות שהתקיימו בין גורמים ישראליים לגורמים אמריקאיים התרשמו המקורות הממשלתיים כי האמריקאים התכוננו למאבק עיקש יותר מצד ישראל להענקת עדיפות לחברות ישראליות לתכנון ולהקמת הפרויקט. הגורמים הישראלים העריכו כי ניתן להגיע להסכם עם ארה"ב בדרך שתביא לתועלת מקסימלית לפיתוח האיזור ולרווחת תושביו ויישום מטרות כוללות לאומיות של פיתוח הנגב.

אלסטר: גוף מייעץ יפעל לשילוב תעשיינים ישראלים

יונתן שרמן, סופר "הארץ", מוסר:

גוף מייעץ ומתאם יוקם ליד מינהלת פרויקט תומ"ר (קול אמריקה) כדי להביא למעורבות גדולה יותר של התעשייה הישראלית בפרויקט זה — כך אמר יורם אלסטר, מנכ"ל משרד התקשורת בעת פגישה עם חברי מועצת אגף המתכת והאלקטרוניקה של התאחדות התעשיינים.

פגישה זו נערכה בשבוע שעבר, אך רק כעת ניתן לה פרסום. אלסטר אמר, כי ההסכם בין ישראל וארה"ב קובע מפורשות שהמעלתה והפעולה של תחנת המימסר האמריקאית יבוצעו על ידי מדינת ישראל באמצעות משרד התקשורת.

אלסטר ציין גם, כי ההסכם עם ארה"ב קובע שיוזין הזדמנות מלא לספקים ישראלים ואמריקאים בכפוף לחוקי מדינת ישראל וכי לא יועסקו עובדים זרים בהקמת התחנה למעט לצורכי פיקוח.

התעשיינים, אשר ישולבו בגוף המייעץ לפרויקט, דרשו שיפורסמו מכרזים נפרדים להזמנתם של רכיבים שונים, שאפשר לייצרם בארץ.

ההערכה היא, שפרויקט תומ"ר ימשך חמש שנים לערך ויושקע בו סכום של 170 מיליון דולר בציוד והתקנות ו־150 מיליון דולר בעבודות תשתית.

"הקיבוצים לא יוכלו לשוב ולרע אחרי הרוטציה" אמר אתמול שר האוצר למארחיו בקיבוצים מצר, עין החורש ובסמינריון להכרת הבעיות של הקיבוץ הארצי. הוא גילה כי צוות מיוחד באוצר לומד את בעיות ההתיישבות והחקלאות. בצילום: נסים במכון החליבה בקיבוץ עין החורש. (ראה "ראותי שמעתי" בעמוד 2). (צילום: י.פ.פ.א.)

ברונו ביקש מהבנקים להפסיק את מיבצעי הפרסום לאשראי לציבור

עם זאת, בנק ישראל אינו מתערב ★ מרינה: האשראי המוצע אינו זול כפי שהוא נראה בפרסומים

מאת עדנה אירידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

האשראי שניתן לציבור במסגרת המיבצעים האחרונים של הבנקים הוא בהיקף של 150 מיליון דולר, על פי הערכת הפיקוח על הבנקים. כך מסר אתמול נציג הפיקוח על הבנקים לחברי ועדת המישנה לבנקאות שליד ועדת הכספים של הכנסת, שדנה בהשלכות הרחבת האשראי לציבור הרחב והגבלת האשראי למושבים.

מנהל המחלקה המוניטרית של בנק ישראל, ויקטור מרינה, ציין שהאשראי שמציעים הבנקים לציבור אינו זול כפי שהוא נראה במיבצעי הפרסום, אותם כינה אגרסיביים. הוא גילה לחברי הוועדה, שנגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, פנה לבנקים בבקשה להפסיק את הפרסום. אך ציין, עם זאת, שבנק ישראל אינו מוצא מקום להתערב בסוגייה, משום שהוא בוחן את היקף האשראי בכלל.

חבר הוועדה ח"כ וינשטיין ציין כי הביקוש לאשראי שמציעים הבנקים הצטמצם באחרונה, משום שחלק מהבנקים מבקשים בטחונות גדולים מהלווים הפוטנציאליים, ומי שיש לו בטחונות כאלה אינו נזקק, לדברי וינשטיין, לאשראי של 10–15 אלף ש"ח. עם זאת ביקש שהמערכת הבנקאית ובנק ישראל ימצאו דרכים לתת ללווים קטנים אשראי לטווח ארוך ובינוני לפיתוח עסקים.

ח"כ אפרים שלום ציין, שמשבית האשראי נוצל למטרות צריכה, למכוניות ומוצרי צריכה אחרים, והנפגע העיקרי היה הסקטור העסקי, שהאשראי בשבילו הצטמצם.

יו"ר ועדת המישנה, ח"כ יגאל כהן, הודיע כי הוועדה תמשיך לעקוב אחר הגידול בביקוש לאשראי מצד הציבור הרחב, וביקש מכל הגורמים לדווח לוועדה על כל התפתחות חריגה.

משרד האוצר משלים הצעת החוק לפיקוח על קופות הגמל

גוף מקצועי עצמאי יפקח על הנהלות קופות הגמל ויחליט על השקעותיהן

מאת עדנה אירידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר משלים בימים אלו הצעת חוק פיקוח על קופות הגמל. הצעת החוק מתייחסת גם להמלצות ועדת בייסקי להטיל פיקוח על קופות הגמל ולהוציא את ניהול הקופות מידי הבנקים, וכוללת תקנות, שחלקן כבר מיושמות, שתיקן האוצר מיוחמו לפיקוח על הקופות. מטרת החקיקה למנוע עיוותים בניהול הקופות ולהבטיח רווח סביר לעמיתים. ההצעה תובא לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה.

זאת מסר אתמול סגן שר האוצר, עדי אמוראי, והממונה על שוק ההון יהודה דרורי, לחברי ועדת המישנה לשוק ההון שליד ועדת הכספים, בראשות ח"כ דן תיכון.

ההצעה קובעת כי הגוף המנהל את הקופה צריך להיות מנותק מכל אינטרס אחר, והכוונה, לדברי דרורי, כי הניהול הטכני־שיווקי ישאר בידי הבנקים, ואילו על ההשקעות יחליט גוף מתמחה של אנשי מקצוע. הנאמן שיפקח על הנהלת הקופה וייצג את ציבור העמיתים יהיה גוף מקצועי שזה התמחותו. ימונה גוף מפקח סטטוטורי, שלו תינתן הזכות להתערב במקרה הצורך ולהפעיל סמכות. לגבי הגוף המפקח מציין דרורי כי טרם הוחלט באוצר. ההצעות הן להפקיד את הפיקוח בידי הרשות לניירות ערך, האוצר או בנק ישראל.

דרורי הוסיף כי על פי תקנות שהותקנו לא מכבר הורחבה אפשרות קופות הגמל להשקיע באיגרות חוב לא ממשלתיות, בהתאם למדיניות הממשלה להקטין מעורבותה בשוק ההון. הונהגו שיטות אחידות של שיערוך נכסים לכל הקופות. הונהגו שיטות אחידות לחישוב חלקו של כל עמית ברווחי הקופה.

יו"ר הוועדה, ח"כ דן תיכון, אמר כי החקיקה נועדה לבטל את כל העיוותים שאין חולקים שהם קיימים היום בקופות. המגמה היא להגיע באמצעות חקיקה למצב שבו יפורסמו תשואות חודשיות, דבר שיאפשר לכל עמית לעבור לקופה אחרת לפי רצונו, ומבלי שייגרמו לו הפסדים כספיים. תיכון ציין כי האוצר התחייב להניח את הצעת החוק על שולחן הוועדה מיד בתום הפגרה בתחילת חודש נובמבר.

מאה סיימו קורס טכנאים בתעשייה האווירית

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מאה מעובדי התעשייה האווירית קיבלו הכשרה בקורס מיוחד לטכנאים־מוסמכים. הקורס נמשך ארבע שנים רצופות וכלל כ־1800 שעות לימוד, במגמות למכונות, אלקטרוניקה ומיכשור ובקרה.

התלמידים עמדו בבחינות ממלכתיות במסגרת המכללה לקידום טכנולוגי "אתגר".

המועצה הציונית בישראל

הפורום הפרלמנטרי הציוני

מפגש ראשון בכנסת יערך היום יום ג' כ"ב בתמוז 29.7.86 בכנסת.

יפתחו: ח"כ שמחה דיניץ
ניסן הרפז מרכז יו"ר המועצה הציונית בישראל.

מוזמנים חברי כנסת, הפעולים והמתעניינים בקשרי ישראל והתפוצות

חצי אחוז מהגימלה השנתית ינוכה לקרן תנופה לצמיחה

הגימלאים בקרנות ההסתדרותיות רשאים להודיע כי הם מסרבים לשלם, או לקבל החזר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קרנות הפנסיה ההסתדרותיות מתכוונות לנכות חצי אחוז מהשכר השנתי של הגימלאים, לקרן תנופה לצמיחה. מחצית מהסכום תנוכה בחודש יולי, והמחצית השנייה תנוכה בחודש דצמבר. הניכוי לא יחול על פנסיונרים המקבלים פנסיה חודשית הנמוכה מ־300 שקל.

ארגון הגימלאים אישר את החלטת ההסתדרות בעניין הניכוי, אולם מומחים בענף הביטוח הסוציאלי העריכו כי קרנות הפנסיה אינן רשאיות לנכות מהפנסיונרים סכום כלשהו, בלי שקיבלו אישור מפורש לכך מהפנסיונרים.

חלק ממבוטחי קרנות הפנסיה הודיעו מראש על כוונתם שלא לשלם את הניכוי, ולפיכך הם יהיו פטורים ממנו.

יו"ר האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, רב פלג מסר בתגובה, כי מפאת קוצר הזמן, לא ניתן היה לקבל מראש את אישור הפנסיונרים לביצוע הניכוי. לדברי פלג, פנסיונר שלא יהיה מעוניין בביצוע הניכוי יוכל להודיע על כך, והניכוי לא יבוצע. אם בכל זאת בוצע הניכוי, ואף רצונו של הפנסיונר, אזי ניתן יהיה לדרוש את קבלתו חזרה.

ברגלס: רצוי לגייס הון באמצעות בנקים ישראליים

גיוס הון בחו"ל ישירות על ידי החברות עולה ביוקר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, איתן ברגלס, מסתייג מכך שחברות ישראליות מגייסות הון בחו"ל בדרך של הנפקת אגרות חוב בריבית גבוהה, וקרא לבצע את גיוס ההון אך ורק באמצעות מערכת הבנקאות הישראלית. ברגלס שהביע דעתו במהלך ביקור בבנק שקיים בסוף השבוע מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, הוסיף ואמר כי גיוס כספים בחו"ל ישירות באמצעות חברות ישראליות, כרוך בעלות גבוהה מאד במט"ח, הריבית שחלה על כספים אלה בתוספת הוצאות ההנפקה, גבוהה ב־4–5 אחוז מהריבית שבה ניתן לגייס כספים בחו"ל באמצעות מערכת הבנקאות הישראלית.

לדברי יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, גיוס הון בריבית כה גבוהה, פוגע בכושר התחרות של החברות הישראליות. גם הנימוק שלפיו גיוס ישיר בחו"ל על ידי חברות ישראליות, יקטין את החשיפה של חברות אלה כלפי המערכת הבנקאית, אינו נכון, הוסיף ואמר ברגלס. לדבריו, ניסיון העבר מלמד שחברות ישראליות הנקלעות לקשיים, פורעות תחילה את התחייבויותיהן לגורמים בחו"ל, תוך דחיית פירעון חובותיהן לבנקים הישראליים. לדברי יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, במקום להפנות חברות ישראליות לשוקי ההון בחו"ל, יש להרחיב את מגוון אפשרויות גיוס הכספים, בשוק ההון הישראלי.

נדחתה ישיבת ועדת השרים לבדיקת המלצות דו"ח בייסקי

הסיבה: היעדרו של הנגיד מהארץ ★ השר רובינשטיין רוצה להציג עמדתו בפני הוועדה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ישיבתה הראשונה של ועדת השרים לבדיקת המלצות דו"ח בייסקי בתחום המוסדי, שנועדה להיות, נדחתה עד ליום ב' הבא. שר האוצר משה נסים נימק הדחיה בהעדרו של הנגיד מהארץ.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין, שאינו חבר בוועדה זו, מתכוון לבקש משר האוצר שיאפשר לו להשמיע לפני ועדת השרים את הסתייגויותיו מהמלצות הצוות הבין משרדי לבדיקת דו"ח בייסקי.

בתשובה לשאלת סופר "הארץ" אמר אתמול השר רובינשטיין כי הוא מצדד בדו"ח בייסקי הממליץ לבטל את סמכות שר האוצר לאשר הנפקת ניירות ערך. כן הוא תומך בהמלצת ועדת בייסקי להעניק זכויות הצבעה למחזיקי מניות הבנקים. בשני נושאים אלה הוא מתנגד לעמדת האוצר ולהמלצות הצוות המקצועי.

שר התקשורת הוסיף ואמר כי בארץ לא תהיה בורסה בריאה כל עוד לא יבוטל עיכוב לחלוקת דיווידנדים לבעלי המניות בבורסה וכל עוד לא תסוג הממשלה בהדרגה ממעורבותה בשוק ההון.

משקיעים הודיעו כי יבטלו כוונתם לרכוש את חב' פז

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מספר משקיעי הון הודיעו באחרונה לגורמים ממשלתיים על כוונתם לבטל את הצעתם לרכישת חברת פז.

ההחלטה על מכירת חברת הדלק הממשלתית פז לידיים פרטיות, התקבלה לפני שנתיים. מאז ועד היום ההחלטה לא יצאה אל הפועל. כדי להגדיל את סיכויי המכירה של החברה, פנו אנשי רשות החברות לשר האוצר, וביקשו ממנו לפתוח את רשימת הקונים, כך שגם משקיעים חדשים יוכלו לרכוש את החברה. שר האוצר יתן תשובתו כנראה בימים הקרובים.

הצעת הצוות של החברה הוכנה עוד לפני חמישה חודשים על ידי עורך הדין בועז נהון והכלכלנים יעקב אשר ועזמת בבית, אך הכנתו הסופית של התשקיף לא הסתיימה עד היום, מכיוון שעדיין לא נחתם הסכם על מיבנה המחיר בין חברת פז למינהל הדלק. הסכם מיבנה המחיר קובע את רווחיות חברת פז בשנים הקרובות, והכללתו בתשקיף הינה חיונית. ממינהל הדלק וחברת פז נמסר בתגובה כי הסכם מיבנה המחיר עומד להחתם בראשי תיבות כבר בימים הקרובים, והתשקיף הסופית מתעכבת בגלל קשיים טכניים.

המלצות לשיפור שירות המוניות

מאת יפעת נבו
סופרת "הארץ"

אין כל טעם בהפעלת מחיר הפעימה הראשונה במוני־המוניות, כי הדבר יעריך את הנוהג להעריך נסיעות קצרות, הכדאיות בלאו הכי, את כדאיותן של הנסיעות הארוכות, שאותן מסרבים נהגי המוניות לבצע. ניתן להגדיל באמצעות הגדלת מחיר פעימות המונה בהמשך הנסיעה. זו תמצית המלצתו של עו"ד רני ארנסט, היועץ המשפטי של המועצה הישראלית לצרכנות, ששלחה אתמול למשרד התחבורה ולחברי ועדת הכספים של הכנסת.

ארנסט מדגיש כי המלצתו אינה באה להביע דעה האם יש בכלל מקום להעלאת תעריפי המוניות, אך הוא תומך בדעה, כי המצב בנושא המוניות הוא בלתי נסבל מבחינת הנוסעים.

אל על תפעיל טיסות סדירות מלונדון לאילת

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברת אל על תפעיל לראשונה בעונת תיירות הסתו והחורף הקרובים טיסות סדירות ישירות במטוסי "בואינג" 707 ו־767 מלונדון לשדה התעופה באילת.

היום עומדים נציגי רשות שדות התעופה וחברת ארקיע לבקר בשדה התעופה באילת, כדי לעמוד מקרוב על סיום עבודות הרחבה של המסלול, אשר יאפשר את נחיתתם של המטוסים הגדולים.

על פי התיכנון צריך המסלול המשופץ להיפתח ביום ראשון הקרוב לתנועת המטוסים הגדולים. עד כה נאלצו מטוסים אלה לנחות בשדה התעופה בעובדה, ומשם היה צורך להסיע את הנוסעים באוטובוסים לאילת.

משרד התחבורה מציע לשלם 17 מ' דולר להוצאות הביטוח של "אל־על"

מאת זוהר בלומנקרנץ

לפני ועדת השרים לענייני כלכלה מונחת הצעה של משרד התחבורה להמשך בשיעור 17 מיליון דולר בסעיף הוצאות הביטוח של חברת "אל־על". ההצעה מתבססת על הסידורים המיוחדים הנוספים שאולצה החברה להנהיג לאבטחת מטוסיה ונוסעיה, לאחר מעשי הטרור. לפני שבועיים השתתפה הממשלה בהוצאות הביטוח של החברה, אך בשנה שעברה, ביטל שר האוצר הסכמתו לתמוך בחברה בתחום זה.

קיבוץ דביר מייצא תוכנה גראפית לאירופה

מאת אילת חשבונה
סופר "הארץ" לענייני מחשבים

חברת סיטק הגראפית רכשה שלוש חבילות תוכנה בשם גראפיקל, לשירטוט סכמטי של מעגלים אלקטרוניים, שפותחה בקיבוץ דביר ומשווקת ע"י להגנ סופט אינטרנשיונל. לפני חודשים מספר נרכשו ארבע מערכות כאלה ע"י קונצרן אהאהגה המערב־גרמני.

בחודשים האחרונים נרכשו בארץ 25 מערכות גראפיקל, מהן שבע ע"י אלתא, שלוש על ידי אוניברסיטת בן־גוריון, שתיים ע"י רשת "אורט" ואחת ע"י חברת בזק.

גראפיקל היא תוכנה קלה מאוד ללימוד ולהפעלה, שמאפשרת לשרטט שירטוט סכמטי על מחשב אישי של יבם (ותואמיו). היא חסכונית במיוחד בכמות הזיכרון שהיא דורשת, ועולה כ־60% ממוצרים מתחרים.

ערך את העמוד: אוריאל ריינהולד

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

לידיעת מגישי הדו"ח השנתי לשנת המס 1985

1. **ניכוי בעד תשלומים למס מקביל ובטוח רפואי**
תשלומים לבטוח רפואי (וכוללים גם התשלומים למס מקביל) שיותרו לניכוי בשנת המס 1985, יהיו במגבלת הסכום ששולם והעולה על 570 ש"ח, ולא יותר מ־130 ש"ח.

2. **מס על קצבאות זקנה ושארים של הביטוח הלאומי**
קצבאות זקנה ושארים של הבטוח הלאומי חייבות במס בשנת המס 1985 רק לגבי התקופה מ־1 ביולי 1985 עד 30 בספטמבר 1985.

חברה העוסקת במו"פ

מעוניינת ברכישת מעבדה מצוידת

בשווי של 80–150 א"ד

אפשרות להצטרפות למעבדה קיימת

באזור ירושלים והסביבה

טלפון 03-655905 03-657655

נחיתות והמראות

(ע) ההמראות והנחיתות בנתב"ג היום:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0645 פאן אמריקן (119) לפריס ניו־יורק ומיאמי. ב־0710 אל־על (571) לבוקרשט. ב־0720 לופטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב־0725 ט.ו.א. (805) לפריס ניו־יורק וסן פרנציסקו. ב־0725 ט.ו.א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב־0750 סוויס איר (333) לציריך. ב־0805 איר פראנס (139) לפריס. ב־0830 אל־על (323) לפריס. ב־0900 אל־על (385) לרומא. ב־0910 ק.ל.מ. (526) לאמסטרדאם. ב־0920 נתיבי איר סקנדינביים (774) לקופנהגן. ב־0930 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק.

ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה. ב־1000 אל־על (345) לג'נבה. ב־1030 אל־על (347) לציריך. ב־1045 אל־על (393) לברצלונה. ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1110 ארקיע (911) ללונדון. ב־1130 אל־על (515) ללונדון. ב־1230 אל־על (1349) לציריך ולונדון. ב־1300 טרנסביה (5756) לרודוס. ב־1420 אוסטריין איר ליינס (714) לוינה ולזלצבורג. ב־1500 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1610 אייר הולנד (10) ללרנקה ואמסטרדאם. ב־1620 דן־איר (3687) לברלין ומינכן. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1650 סטרלינג (696) לקופנהגן. ב־1720 דן־איר (4965) ללונדון. ב־1730 סבנה (204) לבריסל. ב־1745 סאות אפריקן (265) לרומא ליסבון ויוהנסבורג. ב־1815 אליטליה (747) לרומא. ב־1955 אל־על (443) לקהיר. ב־2145 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה.

נחיתות

ב־0010 אל־על (312) מבריסל. ב־0055 אל־על (1526) מפריס. ב־0615 אל־על (004) מניו־יורק. ב־1210 טרנסאביה (425) מאמסטרדאם. ב־1315 ט.ו.א. (884) מניו־יורק. ב־1330 אוסטריין איר ליינס (711) מוינה. ב־1335 אל־על (572) מבוקרשט. ב־1435 אל־על (010) מטורונטו ומונטריאול. ב־1435 אל־על (204) מבוסטון ומונטריאול. ב־1435 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול. ב־1500 אייר הולנד (09) מאמסטרדאם. ב־1515 דן־איר (5686) ממינכן וברלין. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1540 סטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1545 סאות אפריקן (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא. 1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1620 דן־איר (4964) מלונדון. ב־1625 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1730 אל־על (386) מרומא. ב־1815 נתיבי איר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1825 ק.ל.מ. (525) מאמסטרדאם. ב־1905 סוויס איר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מפריס. ב־1940 אל־על (346) מג'נבה. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2055 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2055 אל־על (394) מברצלונה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2110 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2220 ארקיע (912) מלונדון. ב־2250 אל־על (516) מלונדון. ב־2320 אל־על (444) מקהיר. ב־2330 טארום (245) מבוקרשט.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדויק ניתן לוודא שעתיים לפני הטיסה בטל' 03-381111.

לרות אלדן ולבני המשפחה

על מות

אברהם אלדן ז"ל

אבלכם — אבלנו

משפחות: אלכסנדרוני, גולן, פנתי, בורנשטיין, הלר, צור, בלסוף, וקסמן, קלי, בן־ארצי, חוט, רוזן, בקר, מינץ, רייטבלט, ברודסקי, מגיפו, גולדמן, סברוני

לזאב רבינוביץ
וג'ניה סרטנה

השתתפותנו הכנה באבלכם
במות עליכם האב

ליאון רבינוביץ ז"ל

תגר הנדסה בע"מ

עם חברנו אברהם הורביץ

משתתפים בצערו הכבד במות עליו

אמו ז"ל

אבלים וכואבים יחד עם בני המשפחה

המרכז למחקר גרעיני
נחל שורק

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו לעבודה

מוריס היאס ז"ל

ומביעים את תנחומינו למשפחה

[illegible]

בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לנגה פלד

במלאת 30 למות בעלך

ישראל ז"ל

שלוחים תנחומינו וצערנו
על חבר טוב

עמותת משתכני נופים

במלאת שלושים לפטירת אמנו וסבתנו היקרה

חנה הולנדר ז"ל

אלמנת משה הולנדר ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר יום רביעי כ"ג תמוז תשמ"ו (30.7.86) בשעה 15:00 בבית העלמין בקרית־שאול.

נפגשים בשער הכניסה.

תודה מקרב לב לכל מנחמינו

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יזהר ניסנבוים ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי כ"ד בתמוז תשמ"ו (31.7.86) בשעה 5 אחה"צ בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה

נפגשים ליד השער הראשי

תודתנו נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

לאריק ועליזה
ולכל בית ש.ב. פרנקל ובניו

על הילקחו של

אשר פרנקל ז"ל

השתתפותנו הכנה בצערכם

ויטה, מזון איכות בע"מ

"מעין" שרותי מכס ותעבורה בע"מ במשכנה החדש

מאת דן תמיר

"מעין" – שרותי מכס ותעבורה בע"מ

אמינות וטיפול אישי בלקוחות

חברת "מעין" – שרותי מכס ותעבורה בע"מ, בהנהלתם של עוזי אהרוני וג'קי נגלה, מציינת בימים אלה עשור ראשון לקיומה, כשמאחוריה התקדמות מפתיעה בכל שטחי פעילותה. מתחילה צנועה עם שניים-שלושה עובדים במשרד קטן בתל-אביב ששרת מספר מצומצם של לקוחות, נחשבת היום "מעין" בחוגים רחבים של העוסקים בסחר-חוץ כחלק בלתי נפרד ממערכות היצוא והיבוא, כמו המכס, רשות-הנמלים, התברה לספנות, תעופה ותעבורה והיא נמנית עם החברות המובילות העוסקות בעמילות-מכס.

במשך השנים התרחב וגדל היקף פעילותה ונקשרו קשרים בינלאומיים עם סוכנויות ברחבי העולם כמו "אייר אקספרס, אינטרנשיונל" שלה 140 משרדים עצמאיים ברחבי תבל, בנוסף לסוכנים הקשורים עמם במקומות שאין בהם משרדים.

עם חנוכת משרדיה החדשים בבית "אביב" ברחוב ז'בוטינסקי 5 ברמת-גן, מעסיקה כיום "מעין" כ-90 עובדים ולה סניפים בכל נמלי הארץ – חיפה, אשדוד, אילת, נמל-התעופה בן-גוריון. הפועלים 24 שעות ביממה.

הפעילות הבינלאומית

עסקי עמילות-המכס בהם החלה החברה בשנותיה הראשונות, היוו נקודת מוצא לשורה של עסקים אחרים, בעיקר השילוח הבינלאומי בים ובאוויר וכן הקימו את חברת-הביטוח "יער", שהתמחתה במיוחד בביטוחים ימיים ומהווה חלק בלתי נפרד מפעילות החברה. בהזדמנות חגיגית זו שאלנו את מנהלי החברה מה הייחוד שלה בענף זה; התשובה היתה: אמינות וטיפול אישי בלקוחות שהושגו הודות למסירות הרבה של העובדים, מוסר העבודה ומתן הרגשה אישית לכל לקוח. דבר שהקנה לחברה את המוניטין שלה בענף זה.

"מעין" חברה בגופים בינלאומיים כמו יאטא – איגוד חברות התעופה הבינלאומי – וכן בפיאטה, שהיא הגוף המקביל בתחום הובלת מטענים. בנוסף לכך פעילה "מעין" באיגוד לשכות המסחר.

הפעילות בשילוח בינלאומי הביאה את החברה לכמה שותפויות ועסקים בארץ ובחו"ל ולשיתוף-פעולה עם חברות שונות בתחומי פעילות דומים, מהגדולות בעולם.

בתנאים אלה של קשרים בינלאומיים מסועפים ומשרדים מרווחים וממוחשבים המצויידים במיטב הציוד ומעל לכל בצוות העובדים המסור והמקצועי, מבטיחה החברה את מיטב השירות ללקוחותיה, והמצטרפים היום אל רוב מברכיה ביום חגה.

להנהלת "מעין" שרותי מכס ותעבורה בע"מ

ברכות לבביות

לחנוכת משכנינו החדש

סניפים: **נתב"ג**
חיפה
אשדוד
אילת
תל אביב

כתמיד, אתכם וביחד **עובדי החברה**

יהא משכנכם, לכם ולנו – מעין לעשיה במשק

נשיונל מוד בע"מ

אל על מטענים

ריפאל כימיקלים ופלסטיקה בע"מ

RIPAL Chemicals & Plastics Ltd — APA

אפא טכנולוגיות מתקדמות בע"מ

עיט ציוד צבאי ליצוא בע"מ

צ.מ.ל ציוד מודרני לרפואה בע"מ
ניסן צ.מ.ל מוצרי חבישה

מנופים ומשאות חב' להובלה בע"מ
שמיר – חב' להובלה ומשלוחים בע"מ

כל בו קרביץ גבעתיים
ספרים ומכשירי כתיבה

ברושר כימיקלים בע"מ

OLYMPIC AIRWAYS

אלינקו בע"מ
המרכז לריהוט מסוגנן

י. ישראלי בע"מ יבואנים
למכונות חישוב IBICO

בפקס בע"מ

אינלקו אלקטרוניקה בע"מ

כרמו תעשיות בע"מ

סיפן מכשירי דיוק בע"מ

טכנו מדיקל ציוד רפואי בע"מ

סניטס ליברנט ובניו בע"מ

דן-גור ביטוחים
תל-אביב, רח' יבנה 21 א' טל. 29532

פז פלורנטין
ש.ו. דלקים בע"מ

ליאור חברה להובלה בע"מ

אביב ושות חב' קבלנית
לעבודות ציבוריות
ועבודות בנין בע"מ

נוישטיין ארכיטקטורה,
הנדסה אזרחית

TWA CARGO

נייר רציף מפעלי הדפסה בע"מ

אטלס ביטוחים – כדורי

טלאור הדפסת מוצרי זכוכית

איציק חשמל רכב

דפוס חיים
ר"ח החלוצים 50 טל' 821113 ת"א

מוסד "גבע" (יקנעם)
בהנהלת אלי

שי שרותי פרסום

صكنا من الاهل

صكنا من الاهل

כלכלה ועסקים

בעד זכויות הצבעה שוות

ועדת גליה מאור המליצה לא מכבר להעניק זכויות הצבעה "הולמות" למניות הבנקים שבהסדר. הולמות מהן לא כתוב בדו"ח. בין חברי הוועדה היו בנקאים שהתנגדו בכל תוקף למתן זכויות הצבעה כלשהן, אך היו שם מומחים כמו פרופ' אמיר ברנע וד"ר מאיר חת, שהיו בעד הענקת זכויות שוות.

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

גליה מאור, המפקחת על הבנקים, הציעה נוסחת ביניים: "הולמות". כוונתה היתה שבשלב ראשון ישאירו בידי ההסתדרות הציונית (בנק לאומי), חברת העובדים (בנק הפועלים) ותנועת המזרחי (בנק המזרחי) 26% מהשליטה. בתנאי שהן יסכימו להשקיע 10% מההון, ואת שאר המניות יחזיק הציבור שיקבל סה"כ 74% מזכויות ההצבעה. כך תישאר השליטה בידי "הגופים הציבוריים" לטווח של שנים מספר, ואז ייבדק הנושא שנית.

גם ועדת מינטקביץ, שפירסמה את מסקנותיה בשבוע שעבר, לא התלהבה מההצעה להעניק זכויות הצבעה שוות למניות הנסחרות בבורסה. חבל שחבריה לא עיינו קודם ההחלטה בעמוד 367 בדו"ח בייסקי: "אנו רואים בהענקת שוויון לזכויות הצבעה אמצעי העשוי לתרום לשיפור בניהול תאגידים שמניותיהם נסחרות בבורסה... הגבלת זכות ההצבעה עשויה לחפות על הנהלה שנכשלה, ואילו הנהלה טובה ויעילה איננה צריכה לחשוש ממתן זכות הצבעה למשקיעים".

ומה היה בעצם כל משבר הבנקאיות אם לא כישלון עסקי חרוץ של ההנהלות? אך למרות זאת לא ניתנה לציבור הרחב, שהחזיק ברוב המכריע של ההון, הזכות האלמנטרית להחליף הנהלות כושלות אלה, כי "הגופים הציבוריים" החזיקו ומחזיקים בשליטה.

מתנגדי השוואת הזכויות מרחיקים עדותם עד ארה"ב. שם בבורסה של ניו־יורק יש כיום רק זכויות הצבעה שוות, אך יש גם לחץ אדיר מצד חברות ענק לאפשר להן להנפיק מניות מועדפות. הן חוששות מ־Take Over מצד גופים עסקיים אחרים. כלומר, גם שם מנסות ההנהלות הקיימות להיאחז בכל כוחן באחוזתן — ואין זה ברור כלל ועיקר שכך הן מגינות על האינטרס של בעל המניות הקטן.

אגב, המספר הגדול ביותר של Take Over מתרחש כיום בכלכלה הדינאמית ביותר בעולם: ביפן.

אך מדוע להרחיק לכת עד ניו־יורק ויפן. המקרה של "עלית", שבו השתלטה משפחת פרדמן על החברה, הוא דוגמה טובה למה שיקרה כאשר זכויות ההצבעה יהיו שוות.

ב"עלית" היו לכל המניות זכויות שוות, והתוצאה היתה שיזמים בעלי הון השתלטו על החברה, ניערו את הניהול השמרני, והם מתכוונים לחדש ולהצעיד את החברה קדימה — לטובתם, לטובת יתר בעלי המניות ולטובת הכלכלה כולה. מה רע בזה?

למתנגדים יש טענה נוספת: מדוע שלא להנפיק מניות עם זכויות שונות, הרי לכל מניה ייקבע המחיר המתאים — בהתאם לזכויות המתלוות. זוהי טענה היכולה להישמע אולי בניו־יורק, שם יש גוף מפקח חזק בדמות .S.E.C וגם שוק הון משוכלל. אך אצלנו? כאשר בעלי עניין בחברות מוצצים מהחברה את לשדה בהלוואות מועדפות ובהסכמי ניהול מופרזים? כאשר אנחנו זוכרים עדיין איך הריצו בעלי עניין את "אתא" לשווי של 130 מיליון דולר, בעוד ששוויה היה אפס?

נכון להיום האינטרס הציבורי הוא: זכויות הצבעה שוות.

בייסקי — צדק בנושא זכויות ההצבעה

איגוד התעשייה הקיבוצית הקים קרן חדשה למימון

מאת יונתן שרמן

איגוד התעשייה הקיבוצית הקים יחד עם בנק לאומי קרן חדשה למימון מפעלים במצוקה בהיקף של 10 מיליוני דולר.

קרן זו נועדה לאפשר למשקים בעלי פרויקטים בביצוע, הזוקקים מימון להשלמת אותם פרויקטים, לפנות לקרן ולבקש השלמת מימון.

דוד קולטין, גזבר איגוד התעשייה הקיבוצית, מסר ל"הארץ" בהקשר זה כי הקרן תספק למשקים הלוואות בריבית הנמוכה במקצת מהריבית המקובלת במשק, וכי עד עתה היתה היענות רבה מצד משקים, אשר ביקשו להיעזר במימון הקרן.

קולטין ציין עוד, כי הפניות הן בעיקר מצד משקים שהריבית השולית שלהם גבוהה מזו המוצעת על ידי הקרן, ואשר מצויים בעיצומם של פרויקטים תעשייתיים שונים.

"הנדסת התפלה" מבקשת תקציב להכנת תוכניות להתפלת מים

מאת יונתן שרמן

"הנדסת התפלה" מבקשת ממשרד האוצר ונציבות המים תקציב מיוחד של 100 אלף דולר להכנת תוכנית מפורטת לגבי ההשקעה הנדרשת להקמת מפעלי התפלה בארץ.

בקשת "הנדסת התפלה" הועלתה על ידי ראשי החברה לאחר שנציגי אגף התקציבים באוצר ונציב המים התעניינו לגבי עלות ההשקעה הנדרשת בהקמת מיתקני התפלה בארץ, אשר יוצמדו לתחנות־הכוח השונות ויאפשרו ניצול חשמל המופק מתחנות־כוח אלה.

"טבע" מתאימה עצמה לסטנדרדים אמריקאיים

עוברת לחלוקה רבעונית של הדיווידנד

מאת יונתן שרמן

"טבע" החליטה לקבל על עצמה ולאמץ את התקנות של הבורסות בארה"ב ולעבור לשיטת דיווח ולחלוקת דיווידנדים רבעונית. דיווח שאינו מוטל כחובה על חברות זרות. החלטה זו התקבלה באחרונה בהנהלת החברה, כחלק מתהליך החדירה לשוק האמריקאי.

"טבע", אשר מניותיה רשומות בבורסה הישראלית וגם נסחרות ב"בורסה שמעל הדלפק" בארה"ב, מנסה להתאים את דיווחיה למקובל בחברות ובקונצרנים אמריקאיים, הפועלים על־פי סטנדרדים נוקשים שמוכתבים על־ידי הרשות לניירות ערך בארה"ב, ובכך להבטיח את התקנות שתולים בה השותפים האמריקאיים החדשים.

כזכור, רכשה "טבע" בסוף 85' חברה אמריקאית בשותפות עם קונצרן אמריקאי הפעיל בענף הכימיקלים. "טבע" השקיעה בעיסקה זו 1.5 מיליון דולר באמצעות החברה־הבת בהולנד ואילו השותף האמריקאי, ששמו לא פורסם, השקיע סכום של 21.5 מיליון דולר.

מניות החברה המשותפת מתחלקות שווה בשווה בין שתי החברות. "טבע" אמורה לתרום לחברה החדשה את הידע שלה בייצור תרופות ואת האפשרות של שיווק תרופות המיוצרות על־ידה לארה"ב, לאחר שתוקפת הפטנט של תרופות אלה תפקע.

שוק ההון בארה"ב (א')

הפשרה בחוקי ההפרדה הנוקשים

מאת אבי גנאור (ניו יורק)

בעוד שבישראל מתווכחים איך ליישם את דו"ח ועדת בייסקי, שהמליצה על הפרדת פעילות הבנקים מכל פעילות שאינה פעילות בנקאית טהורה, כמו קרנות נאמנות, קופות גמל וייעוץ בניירות ערך, חל כיום בארה"ב תהליך הפוך שעיקרו הפשרת החוקים הקשוחים שאסרו עד כה על הבנקים לפעול בשוק ההון; ומהצד השני, שאפות חברות הברוקרים האמריקאיות להיכנס לפעילות בנקאית פרופר.

שוק המניות והאמריקאי שמרכזו ב"ניו־יורק סטוק אקצ'נג'", שהיא הבורסה הגדולה והחשובה ביותר בארה"ב, הוא שוק מניות מהוותיקים בעולם, הפועל כבר מתחילת המאה התשע עשרה. עד תחילת שנות השלושים התבצעו רוב הקניות והמכירות של ניירות הערך בבורסה באמצעות מערכת הבנקים המסחריים, בדומה למתרחש כיום בישראל.

המשבר הכלכלי שפקד את ארה"ב ב־1929 גרם להחלטת הרשויות האמריקאיות להפריד בין מערכת הבנקאות לבין מערכת הברוקרים.

הרשויות האמריקאיות באו אז לכלל מסקנה, שכדי להגן על האינטרסים של המשקיעים יש לשמור על פיקדונות הלקוחות. יש להפריד בין שתי המערכות. חוק "גלאס־סטיגל" (ע"ש שני חברי קונגרס שיזמו את החוק), שהתקבל בקונגרס האמריקאי ב־1933, קבע מפורשות שעל מערכת הבנקאות האמריקאית "ייאסר לעסוק בשוק ההון ולסחור בניירות ערך בעבור לקוחות".

3 בורסות עיקריות

בבורסה החשובה והגדולה, הבורסה של ניו־יורק, תקפות עד היום תקנות לגבי חברות המבקשות לגייס הון באמצעותה, התקנות המחמירות ביותר. על החברות לעמוד במספר רב של הכוונות ליכולתן הפיננסית ולמידות רציניות.

הבורסה השנייה במעלה היא "אמריקאן סטוק אקצ'נג'" (הבורסה האמריקאית), שגם מקום מושבה בניו־יורק. בורסה זו נוצרה לאחר שבסוף המאה התשע עשרה התפתח מסחר ער במניות ובאיגרות של חברות שלא התקבלו לבורסה של ניו־יורק, מסחר שהתנהל באמצעות ברוקרים פרטיים שסחרו במניות על המדרכות שמול לבורסה הניו־יורקית. קני־המדרכה של הבורסה האמריקאית לגבי החברות המבקשות להנפיק באמצעותה, הם פחות מחמירים מאלה הנהוגים בבורסה של ניו־יורק.

שיטת מסחר נוספת בניירות ערך מתבצעת בניו־יורק ובכל רחבי ארה"ב במה שמכונה "הבורסה שמעבר לדלפק". זוהי למעשה שיטה למסחר בניירות ערך, המיושמת באמצעות רשת אדירה של ברוקרים; אלה פועלים באמצעות קשר ממוחשב. הם מוכרים וקונים זה מזה מניות בעבור לקוחותיהם.

לבד משלוש בורסות אלה פועלות בארה"ב כמה בורסות אזוריות: בפילדלפיה, בשיקאגו, בסאן־פראנסיסקו, בבוסטון ובסינסנטי. כל הבורסות הללו מהוות למעשה שלוחות של "ניו־יורק סטוק אקצ'נג'" והן מתוחשבות עמה ברוטינות באמצעות רשת מחשבים.

התיעוד בע"מ

תיעוד מוצרי תוכנה

תיעוד מוצרי תוכנה, עריכה ועימוד מקצועיים בעברית ובאנגלית.

רחוב קרית יוסף 17, גבעתיים 53211 טלפון: 03-314958, 03-311671

אנשים ועסקים / יהודה שרוני

רבינוביץ מנסה לגייס מפקחי מס בדרום אפריקה

נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ יצא בשבוע שעבר לדרום־אפריקה כדי לגייס מפקחי מס למס ההכנסה. יוזמתו של רבינוביץ נעשתה על רקע המחסור החמור במפקחי מס. נציב מס ההכנסה הקודם דב נייגר יזם גם הוא בזמנו הבאת מפקחי מס מדרום־אמריקה ומדרום־אפריקה, אך יוזמתו נכשלה, ומרבית המפקחים שבאו לישראל כבר עזבו את הארץ.

הוקמה ועדת תיאום בין רואי החשבון לבורסה

בשבוע שעבר הוחלט על הקמת ועדת תיאום חדשה ללשכת רואי החשבון ולבורסה. ועדת התיאום הוקמה על רקע הדרישות שהפנתה הבורסה לרואי החשבון השנתיים, בקשר לביצוע בדיקות אצל חברי בורסה. נשיא לשכת רואי החשבון יצחק רוטמן מסר ל"הארץ", כי הוא מקווה שוועדת התיאום תסייע לשפר את הקשר בין הלשכה לבורסה, במיוחד על רקע האירועים האחרונים.

המיזוג בבל"ל אינו מקרר דיו

כששאל אלי הורוביץ, בשבוע שעבר, בעת סיור עיתונאים חברי בורסה במפעל "טבע" בכפר־סבא, כיצד הוא מסתדר בתפקידו החדש בבל"ל, אמר בתגובה, כי בבנק לאומי הוא מודע כל הזמן.

הורוביץ ציין עוד, כי הימים שהוא עושה ב"טבע" כמנכ"ל הם ימי "כיף", שכן עיקר העבודה הקשה מתמקדת כיום בבנק לאומי.

הורוביץ, כהרגלו, סירב להתייחס לנושא של פרישה יפה ולסיכומי הפיצויים שקיבל. (יונתן שרמן)

סיכוי טוב לבינלאומי לרכוש את בנק צפון־אמריקה

המגעים למכירת בנק צפון אמריקה לא פסקו, אלא פשוט עברו להליך מאוט המתאים לתום של חודש יולי, מה גם שרוב הקונים הפוטנציאליים מצויים בחו"ל.

המועמד הרציני ביותר לרכוש את צפון־אמריקה הוא הבנק הבינלאומי. אם תצא המכירה לפועל, לא יידרש הבינלאומי להכניס הון נוסף לבנק, אלא יקבל — תמורת תשלום לא גדול — את כל נכסי הבנק והתחייבויותיו. (נחמיה שטרסלר)

לא עוד "מגן גולדמן"

כינוס הנכסים של מפעל "מגן גולדמן" בא לסיום בתחילת חודש זה והבעלים החדשים של המפעל מיהר ונקט צעד בלתי שגרתי — הוא שינה את שם המפעל ל"ניומיך".

צעד בלתי שגרתי, מכיוון שבדרך כלל כאשר מפעל נרכש, מעוניינים הרוכשים לשמור על שמו הקודם כדי ליהנות מהמוניטין שלו. אבל במקרה זה, הבעלים החדשים של "מגן גולדמן" סברו כי אין למפעל מוניטין, ועדיף לפיכך להשתמש בשם החברה הרוכשת "ווטסק" מארה"ב, שלה מוניטין רבים בארה"ב. (יונתן שרמן)

יאיר רבינוביץ — הרא"פ

יצחק רוטמן — ועדה

הוצאות ועדת בייסקי: 375 אלף דולר

הוצאות התפעול של ועדת בייסקי, אשר פעלה במשך יותר משנה, היו 375 אלף דולר. כשליש מהוצאות אלה הגיע כשכר דירה לקופת בנק טפחות. חלק מההוצאות כוסו מהכנסות שנבעו מאספקת שירותי אינפורמציה לגופים שנבדקו, וממכירת דו"ח הוועדה לציבור במחיר של 100 שקל לעותק.

שטראוס בורר בין מינהל הדלק לפז

נציב מס ההכנסה לשעבר, ישראל שטראוס מונה לבורר בין מינהל הדלק וחברת פז. עליו לקבוע מהו המדד הקובע שעל־פיו ישוערכו הוצאות חברת הדלק.

מינהל הדלק בראשותו של שמעון גלבוע, וחברת פז, נזקקו לשירותיו של שטראוס על רקע חילוקי דעות שפרצו ביניהם, ואשר מונעים את חתימת הנוסח הסופית של הסכם מבנה המחיר. נודע כי שטראוס העביר בשבוע שעבר את פסק הבוררות. אך תוכן זאת טרם נחתם עד כה הסכם מבנה־המחיר.

מינויים

• חיים שקרי, לשעבר מנהל בפרסום אריאלי, הצטרף להנהלת דרשבסקי פרילידר.

• שאול אדלר מונה למנהל חנות מרקס אנד ספנסר בקניון איילון בר"ג.

חיים שקרי

שאול אדלר

הסוס לא יבלה בבית המלון

סוס אציל ורוכבת יפהפיה הפתיעו את דב זקובסקי בסניף הקבע שלו בכפר־סבא. מנהל הסניף הודיע לו שהוא הלקוח ה־100,000 אשר הצטרף לתוכנית "זכות יתר" של בנק לאומי, ולכן הוא זוכה לסוף שבוע במלון "גני חמת" — בלי הסוס.

מפעל המתכת החדש המוקם באשדוד על ידי קבוצת "שירא", החל בהרצה

מאת יונתן שרמן

מפעל המתכת החדש המוקם באשדוד על ידי קבוצת "שירא" בשותפות עם קבוצת יזמים אנגלית, החל בימים אלה בהרצתו וטיב תוצרתו עמד בהצלחה במבחן האיכות של בודק מטעם הטכניון. מקים המפעל, רובי אסא, החל לשווק את הברזל המצולע מתוצרתו, ובשלב זה הוא אינו מתכוון להתחרות בתוצרת קריית־הפלדה, שלה מונופול בתחום הברזל המצולע המשמש לבנייה.

בשלב זה מציע אסא את הברזל מתוצרתו במחירי קריית־הפלדה, ולא במחירים זולים יותר כפי שמוכר מפעל "ערגול פלדות", המייצר אף הוא ברזל מצולע ושולט בעבר על כשישית מכלל שוק הפלדה בארץ.

עם זאת, אף שקבוצת "שירא" הודיעה כי אין בכוונתה להתחרות במפעל קריית־הפלדה והיא לא תוזיל את מחיריה "מעבר לרמה המקובלת בשוק", התגבשה בהנהלת "כור" החלטה, ש"כור" תיאבק בהקמת המפעל בדרכים שונות ולא תאפשר לו לנגוס בפלח השוק שלה, ששיעורו מעל 80 אחוזים משוק הברזל המצולע בארץ.

העורך: נחמיה שטרסלר

שערי מטבע חוץ 28.7.86

המטבע	לאומי מזומנים קניה	לאומי מזומנים מכירה	לאומי העברות והמחאות קניה	לאומי העברות והמחאות מכירה	הפועלים מזומנים קניה	הפועלים מזומנים מכירה	הפועלים העברות והמחאות קניה	הפועלים העברות והמחאות מכירה	דיסקונט מזומנים קניה	דיסקונט מזומנים מכירה	דיסקונט העברות והמחאות קניה	דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.47	1.54	1.4897	1.5083	1.47	1.53	1.4897	1.5083	1.46	1.53	1.4867	1.5054	1.4983	0.0049
1 לישט"ש	2.16	2.26	2.1940	2.2214	2.15	2.25	2.1899	2.2172	2.15	2.25	2.1906	2.2182	2.2053	−0.0174
1 מארק גרמני	0.69	0.72	0.6978	0.7065	0.69	0.72	0.6982	0.7070	0.68	0.72	0.6970	0.7057	0.7014	0.0055
1 פרנק צרפתי	0.21	0.22	0.2157	0.2184	0.21	0.22	0.2160	0.2187	0.21	0.22	0.2151	0.2178	0.2169	0.0016
1 גולדן הולנדי	0.61	0.64	0.6189	0.6266	0.61	0.64	0.6181	0.6258	0.60	0.64	0.6177	0.6255	0.6223	0.0047
1 פרנק שוויצרי	0.85	0.89	0.8656	0.8764	0.85	0.89	0.8660	0.8768	0.85	0.89	0.8643	0.8752	0.8698	0.0066
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2112	0.2138	0.21	0.22	0.2114	0.2140	0.20	0.22	0.2107	0.2134	0.2122	0.0012
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.1986	0.2011	0.19	0.20	0.1987	0.2012	0.19	0.20	0.1981	0.2006	0.1998	0.0009
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1856	0.1880	0.18	0.19	0.1859	0.1882	0.18	0.19	0.1853	0.1876	0.1867	0.0016
1 מרק פיני	0.29	0.30	0.2938	0.2975	0.28	0.30	0.2938	0.2974	0.28	0.30	0.2930	0.2967	0.2955	0.0016
1 דולר קנדי	1.06	1.11	1.0740	1.0587	1.06	1.11	1.0739	1.0873	1.05	1.10	1.0713	1.0848	1.0803	0.0040
1 דולר אוסטרלי	0.84	0.2	0.9087	0.9201	0.88	0.95	0.9124	0.9238	0.88	0.95	0.9128	0.9243	0.9205	0.0177
1 ראנד דרא"פ	0.41	0.45	0.5750	0.5822	0.35	0.58	0.5753	0.5827	0.36	0.50	0.5753	0.5825	0.5788	−0.0021
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3380	0.3422	–	–	0.3379	0.3421	–	–	0.3378	0.3421	0.3398	0.0028
10 שילינג אוסטריים	0.98	1.02	0.9908	1.0032	0.98	1.02	0.9928	1.0052	0.97	1.02	0.9911	1.0036	0.9967	0.0076
1000 לירות איטלקיות	1.00	1.06	1.0165	1.0292	1.00	1.06	1.0176	1.0302	0.99	1.06	1.0151	1.0279	1.0217	0.0082
100 ינים יפאניים	0.94	0.98	0.9501	0.9619	0.93	0.98	0.9510	0.9628	0.93	0.97	0.9484	0.9603	0.9546	0.0084

בנק למסחר בע"מ

תמצית מאזן ליום 30.6.86

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש יוני 1986

	מבוקר 31.12.85 ש"ח	לא מבוקר 30.6.85 ש"ח	לא מבוקר 30.6.86 ש"ח
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	4,460,121	5,218,084	2,374,385
פקדונות בבנקים	8,470,300	5,151,149	6,103,197
מלוות חובה ממשלתיים	302,625	254,796	298,551
מניות להשקעה	34,054	34,054	34,054
ניירות ערך למסחר	163,296	2,557	325,053
הלוואות לציבור	4,635,934	3,132,705	5,771,198
זכויות שכירות, ציוד ורכוש אחר	143,859	123,499	168,911
נכסים אחרים	300,274	305,105	379,282
	18,510,463	14,221,949	15,454,631

	מבוקר 31.12.85 ש"ח	לא מבוקר 30.6.85 ש"ח	לא מבוקר 30.6.86 ש"ח
פקדונות מבנקים	–	3,960	11,241
פקדונות הציבור	15,887,636	11,369,983	12,860,497
פקדון למתן הלוואות	–	475,435	–
התחייבויות אחרות	441,273	560,103	150,963
סך הכל התחייבויות	16,328,909	12,409,481	13,022,701
הון עצמי			
הון מניות ופרמיה	1,099,172	1,099,172	1,099,172
עודפים	1,082,382	713,296	1,332,758
	2,181,554	1,812,468	2,431,930
	18,510,463	14,221,949	15,454,631

תמצית דו"ח רווח והפסד

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש יוני 1986

	לא מבוקר, ל־6 החודשים שנסתיימו ב־30.6.85 ש"ח	ב־30.6.86 ש"ח
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	918,125	657,011
הפרשה למסים על ההכנסה	526,036	406,635
רווח נקי לתקופה	392,089	250,376

דו"ח על השינויים בהון העצמי

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש יוני 1986

	לא מבוקר, ל־6 החודשים שנסתיימו ב־30.6.85 ש"ח	ב־30.6.86 ש"ח
הון עצמי לתחילת התקופה	1,420,379	2,181,554
רווח נקי לתקופה	392,089	250,376
הון עצמי לסוף התקופה	1,812,468	2,431,930

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1985.

פרסום אורנית

בית אחים הרשברג
הרצליה

מספר הטלפון שלנו יוחלף ביום ראשון 3.8.86

המספר החדש 052-521666 (20 קווים)

אחים הרשברג ושות' מכונות בע"מ
אחים הרשברג ושות' כימיקלים בע"מ
לבנט מכשירי רנטגן בע"מ
אפ־פי ישראל בע"מ
בי.טי.אס. בע"מ

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה "תמר" רמת־נגב
הערבה התיכונה, נווה־זהר. ד.נ. ים־המלח

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965, ניתנת בזה הודעה כי לוועדתנו הוגשה ע"י חברת שרות־ינפט בע"מ בקשה להעברת שימוש חורג בגוש 39023 שבתחום מועצה אזורית רמת־נגב. מהות הבקשה: מרכז לניסויי טכנולוגיות סולריות לייצור חשמל במדרשת שדה־בוקר. בייעוד לתכנית מתאר 101/02/10 החל על השטח.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני עותקים לוועדה האמורה לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

משה שמיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רמת־נגב, הערבה התיכונה

למכירה/השכרה

חנויות

באזור מסחרי סואן בת"א

בגדלים שונים עד 200 מ"ר

לפרטים ת.ד. 374, גבעתיים

ברינקס

הובלת כספים ודברי ערך בכל רחבי הארץ והעולם
בלדרות אויר לחו"ל, שמירה ואבטחה

הובלות לבנקים • מוסדות • מפעלים • עסקים פרטיים.
שרות הובלות סדיר לחו"ל: כספים • יהלומים • תכשיטים • זהב
מסמכים • בליווי בלדרים מקצועיים המלווים את המשלוח
עד ארץ היעד • ביטוח מלא בכל ההובלות.

סניף ירושלים: יפו 3, ת.ד. 02-226880. סניף חיפה: חלוצי התעשיה 24, מפרץ חיפה, ת.ד. 04-725765. סניף באר שבע: עבה 9, ת.ד. 057-77230. אגף בלדרות אויר: בצלאל 52, רמת גן, ת.ד. 03-751-3732/3

ברינקס מעניקה לך בטחון ושלוה נפשית
סניף תל־אביב: רחוב קיבוץ גלויות 47 תל אביב טלפון: 820142

ברינקס (ישראל) בע"מ

פרסום וליש

אילת אוברסיז בע"מ
אילת אוברסיז
שיטות חיסכון בהובלת מטענים בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7519161־2, 7510810
טלקס 341793

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נמשכת הפעילות הספקולטיווית

מגמת המסחר החיובית בשוק המניות נמשכה גם אתמול. זה היום הרביעי ברציפות. בניירות הערך דלי הסחירות נרשמה פעילות ספקולטיווית ערה, ושערי המניות הכבדות עלו אתמול מעל למיצוע. כך למשל, עלתה אתמול מניית אודים ב־3.8 אחוז. גם אתמול נעשתה עיקר הפעילות בשוק באמצעות בנק הפועלים. אם כי הורגשה גם פעילות ערה מצד בנק המזרחי. מחזורי המסחר במניות חופשיות המשיכו לגדול, והסתכמו ב־2.5 מיליון דולר.

מדד	שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי 112.68	+0.36
כללי ללא בנקים 128.36	+1.38
מדד אג"ח כללי 110.49	+0.18
אג"ח צמוד מדד 111.30	+0.18
אג"ח צמוד מט"ח 99.10	+0.17

הבינלאומי ממשיך לעלות

מניית הבנק הבינלאומי, המשיכה גם אתמול לעלות, זה יום המסחר השלישי ברציפות. בבורסה מסבירים את עליית השערים במניות בנק זה, ברכישות מתמשכות מצד קרנות הנ־אמנות, הסבורות, כי רמת המחירים של הבנק מצדיקה השקעה בו.

מניות הבנקים בהסדר נטו בדרך כלל לעלות, במחזור נמוך יחסית של 800 אלף דולר.

תשואה שנתית דולרית ב־%	
בל"ל 0.1	13.97
הפועלים ש	14.16
אי.די.בי. רג	14.11
דיסקונט א	13.99
המזרחי ש	14.16

קונים בלבד במניות הספקולטיוויות

בניירות הערך דלי הסחירות חלה אתמול התחזקות משמעותית בפעילות הספקולטיווית. נרשמו ביקושים גדולים, והשערים עלו בצורה תלולה, או שנרשם בהן שער קונים בלבד. דוגמאות לכך לא חסרו אתמול. שער קונים בלבד נרשם למניות מאגרי בניה, חמן, וקונסורציום. למניית אורן מבנים 5 נרשם שער קונים בלבד בפעם השניה, לאחר שלא ניתן היה לספק את הביקוש אף בעלית שער של 15 אחוז. מניית פריון עלתה ב־5.5 אחוז, על רקע הרווחים הכספיים הטובים שפורסמו שלשום.

הצמודות חלקית עולות

בשוק אגרות החוב לא הורגשה אתמול פעילות יוצאת דופן. עליות השערים הבולטות היו באגרות החוב הצמודות חלקית למדד, הנסחרות ברמות אטרקטיוויות של תשואה לפדיון. אגרות אלה, ואגרות החוב ארוכות המועד, ריכזו את מירב מחזורי המסחר באגרות, שהסתכמו אתמול ב־4 מיליון דולר.

מחזור המסחר במק"מ עלה לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־1.3 מיליון דולר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	התשואה השנתית
816	8	99.62	1.46
836	22	98.97	1.44
846	29	98.65	1.44
916	36	98.30	1.46
946	57	97.35	1.44
1016	64	97.00	1.46

הודעות הבורסה

● אבגאס סיימה את השנה הפיסקלית במארס 1986 בהפסד של 35 אלף שקל. לעומת רווח של 101 אלף שקל בשנה קודמת.

● תמיר אגמון התפטר מתפקיד דירקטור באורדן ובצפון אמריקה חיפושי נפט עקב יציאתו לחו"ל.

● הבורסה נזפה בחברת גחלת על שלא העבירה במועד הודעה לבורסה על דבר קיומה של אסיפה כללית.

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים
כניסה מיידית!
03-294141
בית אל־על רח' יהודה 32 ת"א

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3742.86	3727.19	15.33	0.41
אבוקה	29016.25	28729.16	238.98	0.84
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגוז	200.44	196.49	−0.11	−0.06
אדיר	1335.08	1308.69	1.97	0.15
אודם	1565.91	1535.49	12.44	0.82
אופיר	1569.10	1549.80	2.74	0.18
אור	405.60	397.07	−0.71	−0.18
אוריון	153.51	150.38	0.26	0.17
אורילי	206.01	204.49	0.24	0.12
אורן	603.52	591.66	1.35	0.23
אייל	3009.39	2950.81	14.90	0.51
איילת	3535.17	3459.62	23.53	0.68
איריס	3907.43	3822.35	11.86	0.31
איתן	579.74	567.66	1.59	0.28
אלון	512.96	502.27	0.53	0.11
אלמוג	585.43	578.20	1.48	0.26
ארז	624.08	611.81	9.33	1.55
אש	106.74	104.41	0.89	0.86
אשל	163.87	160.63	0.12	0.07
אתגר	190.93	189.98	0.04	0.02
בדולח	1608.01	1576.75	10.27	0.66
ברוש	372.76	365.44	2.30	0.63
ברק	376.61	369.11	2.12	0.58
ברקת	764.06	749.00	−1.00	−0.13
גביש	1126.02	1103.81	3.03	0.28
גבע	852.66	839.99	0.63	0.08
גורן	584.56	573.21	1.27	0.22
גיא	7690.84	7576.77	10.23	0.14
גיל	2172.21	2130.44	8.81	0.42
גלית	511.63	505.27	−0.50	−0.10
דורבן	271.85	269.18	2.48	0.93
דוכיפת	535.62	525.08	1.86	0.36
דולב	196.25	192.10	0.08	0.04
דורון	1231.34	1207.30	1.19	0.10
דותן	219.02	214.76	−0.03	−0.01
דלית	400.60	393.95	1.38	0.35
דרור	3263.30	3199.54	17.77	0.56
הדר	257.44	252.39	3.37	1.35
הדס	280.90	278.36	2.27	0.82
ורד	403.03	395.79	0.82	0.21
זהבית	2491.92	2440.32	−4.91	−0.20
זוהר	16101.01	15862.30	14.04	0.09
זיו	15205.07	14979.59	0.03	0.00
זמיר	627.15	615.02	8.87	1.46
חוחית	132.40	129.48	0.18	0.14
חליפין	112.46	111.98	0.05	0.04
חלמיש	564.42	553.24	0.16	0.03
חן	110.65	110.43	0.16	0.15
טופז	1200.39	1172.75	0.79	0.07
טל	4133.00	4107.35	1.35	0.03
יובל	652.35	639.62	2.01	0.32
יהלום	1485.85	1456.76	11.42	0.79
יסודות	30646.24	30361.15	90.12	0.30
יערה	557.02	549.60	1.35	0.25
כוכב	730.76	716.38	10.99	1.56
כחל	117.88	115.56	0.01	0.01
כלנית	442.30	434.91	1.57	0.36
כספית	624.14	617.77	0.04	0.01
כרמל	116.99	114.61	0.15	0.13
כתר	908.44	890.64	3.36	0.38
להב	3375.81	3311.11	3.60	0.11
למשקיע	97061.88	95352.80	0.23	0.00
לפיד	10090.97	9896.21	80.72	0.82
לקט	1492.62	1462.09	1.50	0.10
לשם	811.65	795.12	1.68	0.21
מבחר	974.20	955.23	1.59	0.17
מבטח	2817.80	2791.60	4.10	0.15
מגן	200.03	197.12	0.21	0.11
מגוון	2588.30	2564.90	6.50	0.25
מגל	618.44	606.38	1.88	0.31
מור	1112.30	1096.70	13.00	1.20
מורן	633.04	627.12	3.32	0.53
מטה	24337.97	23691.26	22.53	0.10
מיתר	747.26	732.69	1.10	0.15
מנוף	3005.90	2947.80	9.80	0.33
מעיין	655.78	643.28	0.40	0.06
מקשה	825.41	821.44	1.58	0.19
מרגלית	956.50	937.89	4.27	0.46
מרום	959.59	940.84	0.61	0.06
נגה	20796.41	20488.28	42.13	0.21
נמיר	585.29	582.73	8.18	1.42
נטע	376.94	369.52	1.57	0.43
נילי	3784.97	3729.26	46.44	1.26
סביון	430.15	422.28	1.88	0.45
סגולה	121.14	118.73	0.18	0.15
סלע	833.05	816.38	0.51	0.06
סנונית	569.65	562.65	1.36	0.24
סער	608.14	596.53	2.44	0.41
ספיר	521.26	518.67	−0.47	−0.09
עדיף	632.06	619.86	5.22	0.85
עידית	1603.68	1571.90	17.58	1.13
עידן	5835.48	5753.00	1.80	0.03
ענבר	1176.78	1150.56	−0.48	−0.04
ענת	1941.73	1923.28	11.79	0.62
עפרוני	541.50	534.17	1.14	0.21
ערמון	143.90	141.08	0.03	0.02
פיא	1204.55	1181.08	3.51	0.30
צבר	520.66	510.24	−0.01	−0.00
צופית	526.07	515.76	0.89	0.17
צמיד	857.19	838.76	1.39	0.17
צמיחה	6217.71	6128.99	4.66	0.08
צמרת	1512.10	1482.31	−0.58	−0.04
קלע	1663.63	1655.32	5.34	0.32
רונית	15212.56	15083.76	125.24	0.84
רקפת	520.12	511.78	1.40	0.27
רשף	659.30	645.04	0.92	0.14
שביט	641.72	633.85	0.95	0.15
שחם	848.19	827.72	2.02	0.24
שירה	303.95	301.85	0.80	0.27
שמיר	301.16	297.41	0.58	0.20
שנהב	541.11	533.41	4.48	0.85
שסק	526.45	513.58	7.18	1.42
שקד	163.15	159.90	0.07	0.04
תאנה	172.55	170.89	1.36	0.80
תבור	760.53	750.21	1.15	0.15
תדהר	346.41	344.68	3.11	0.91
תהילה	90.41	88.52	0.10	0.11
תירוש	412.79	407.94	0.44	0.12
תמר	183.59	182.70	0.18	0.10
תמה	177.60	176.29	0.06	0.03
תרשיש	1268.77	1253.03	3.43	0.27
תשרי	382.08	376.61	1.12	0.30

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3751	282.2	+0.1
3752	109.7	— —
3753	108.5	+0.1
3755	91.7	+0.4
3756	88.4	+0.4
3757	86.7	+0.4
3826	96.4	+0.2
3827	94.5	+0.2
3828	91.2	+0.2
3829	89.4	+0.2
3901	105	— —
3902	98	+0.1
3903	97.2	+0.1
3904	95.6	+0.1

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	118.1	— —
4103	116.6	+0.1
4104	112.8	+0.1
4201	101.5	+0.4
4204	94.1	+0.4
4205	92.2	+0.3
4301	114	+0.2
4302	106.3	+0.1
4303	105.5	+0.1
4304	103.7	— —

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3109	246400	— —
3110	246500	— —
3111	241100	+100
3112	236500	— —
3113	238601	— —
3114	231800	— —
3115	230000	— —
3116	220101	— —
3117	230200	— —
3118	221550	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	194600	+1000
3202	193000	— —
3203	190800	— —
3204	185500	— —
3205	184000	−1100
3206	180300	— —
3210	176800	−200
3211	173092	— —
3212	169485	— —
3213	163600	— —
3214	160500	1200
3501	160150	— —
3502	158100	— —

סדרה	שער	שינוי
3601	33637	−85
3602	30971	+61
3603	29498	+49
3604	26352	+55
3605	23951	+13
3606	22527	+12
3607	21023	−50
3608	19861	−107
3609	18899	+26
3610	17043	+23
3611	16463	+23
3612	15983	+23
3613	15073	+8
3614	14468	+6
3615	13626	+7
3616	12473	+6
3617	11741	+6
3618	11141	+5
3619	10253	+6
3620	9679	+14
3621	9195	+14
3622	8292	+13
3623	7739	−79
3624	7287	−75
3625	6639	+3
3626	6141	+3
3627	5811	+3
3628	5352	+21
3629	5014	+20
3630	4740	+19
3631	4352	+2
3632	4098	+2
3633	3871	+2
3634	3399	+2
3636	3214	+2
3636	3095	+1
3637	2894	+2
3638	2694	+2
3639	2517	+2
3640	2079	+1
3641	1802	+1
3642	1608	+1
3643	1395	+1
3644	1253	+1
3645	1130	+1
3701	887.2	+0.5
3702	712.2	+20.7
3703	608.9	+0.7
3704	537.2	+0.7

סדרה	שער	שינוי
3503	141800	
3504	139600	— —
3505	134500	— —
3521	134500	+50
3522	129500	+250
3523	121400	+300
3524	121700	+500
3525	119200	+550
3526	119000	+250
3527	116500	+250
3528	113300	— —
3529	112600	+300
3530	111665	+689
3531	116317	+727
3532	112913	+706
3533	112789	+731
3534	106380	+693
3535	106834	+321
3539	100671	+311
3536	106455	+934
3537	106342	+935
3538	100095	+881
3540	99933	+911
3541	96562	+881
3542	96457	+909
3543	91761	+869
3544	91082	+48
3546	88838	+48
3547	88645	+47
3548	88549	+47
3550	83921	+46
3551	83602	+44
3545	88521	+170
3549	83618	+164
3552	76747	+155
3554	76596	+158
3555	76596	+158
3553	76541	+41
3571	66389	+35
3556	72809	+114
3558	72701	+116
3559	70131	+112
3560	66369	+107
3561	66188	+108
3557	73813	+422
3572	67134	+407
3573	66773	−157
3574	61573	−146
3577	61528	−150
3578	59317	−134
3575	61030	+165
3576	60864	+165
3579	58637	+162
3580	54745	+29
3581	49792	+26
3582	45924	+24
3583	42684	+23
3584	40651	+22
3585	38548	+21
3586	34912	+19
3588	34866	+18
3587	34998	+137
3591	31896	+127
3592	31861	+127
3593	31810	+127
3589	31780	+125
3594	30301	+121
3590	31606	+17
3595	30118	+17

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	131400	+1200
2002	130700	+300
2003	124774	— —
2004	125900	— —
2005	118800	+300
2006	118200	+344
2007	115600	+213
2008	114500	−300
2009	116100	— —
2010	115100	+100
2011	112500	— —
2012	112000	+200
2013	113200	— —
2014	110000	+200
2015	110022	— —
2016	110250	— —
2017	108323	−202
2019	111556	−202
2020	108291	−196
2018	108772	−57
2021	108678	−50
2022	103084	+1347
2023	103374	+907
2024	95768	+51
2027	92358	+49
2031	85480	+45
2025	96520	+218
2026	96207	+218
2028	94191	+48
2030	89621	+47
2029	93059	+2493
2033	85990	+2454
2035	79096	+2332
2032	88526	+2462
2034	83702	+2398
2036	76904	+2274
2037	71791	−528
2052	60342	−493
2038	71310	−376
2040	68668	−376
2051	64965	−367
2039	68275	+37
2041	64629	+34
2053	61002	+28
2054	59896	−1616
2056	55509	−1541
2058	50571	−1444
2060	46723	−1371
2055	60744	+29
2057	56306	+26
2059	51283	+24
2061	36242	+907
2062	32366	+16
2063	31765	+15

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	237.9	−1.7
7002	230.6	−1.6
7003	220.7	+1.3
7004	203.6	+1.2
7005	194.6	+0.5
7006	184.3	+0.7
7007	172	+0.7
7008	163.5	+0.8
7009	159.2	+1.3
7010	149.5	+0.8
7011	141.1	+0.5
7012	136.2	+0.5
7013	129.6	+1.6
7014	112.7	+1.4
7015	96.1	+1
7016	95.4	+1
7017	94.7	+1
7018	94.5	+1
7019	94.9	+1
7020	94.7	+1
7021	93.9	+1.1
7201	93	+0.3

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12265	+35
6102	7419	−37
6103	6621	−17
6104	6088	−16
6105	5772	−15
6106	5579	−76
6107	5371	−76
6108	3879	−12
6109	3688	−10
6110	3625	−9
6111	3025	−8
6112	2935	−8
6113	2011	+13
6151	799.5	+2.3
6152	765.3	+2.2
6153	665.7	+2
6154	654	+1.9
6155	422.4	+1.4
6156	345.7	+1.2
6157	256	+0.7
6158	242.6	+0.7
6159	205.6	+0.6
6160	192.1	+0.1
6161	185.6	+0.1
6162	171	+3.5
6163	158	−3.4
6164	151.6	−3.3
6165	142	−1.9
6166	136.1	+1.7
6167	133.1	+1.6
6168	131.1	+1.6
6169	122.1	−1.8
6170	115.1	+0.3
6171	82.5	+0.3
6172	81.4	+0.2
6801	96.7	−2.6

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	156.1	+0.9
2502	153.5	+0.9
2503	148.6	+0.9
2504	147.2	+0.5
2505	141.6	+0.5
2506	136.8	−0.2
2507	132	−0.3
2508	106.6	−2.6

100% מט"ח

	שער	שינוי
אל אופ	941	— —
אלביט	206.4	— —
אלתא	1231	— —
אלסינט	59.4	— —
כאיטקס	765	−5
תודד 84	96	— —
תודד 85	400.8	+0.4
הכ היש	193.5	— —
דיס הש	190.7	— —
סור	172.5	+1.5
כלל	467.8	— —
כצמ ד	241.5	−0.5
כצמ ב	326.5	−0.6
כצמ י	416	−4
דן	103	— —
סול בנ	175	−1
תיפדים	191.4	— —

מדד/מט"ח

	שער	שינוי
ב.ל.ת.	115	−0.9
דיס הש	116.7	−0.1
סור	117.9	−0.1
כלל	148	−0.9
בנ דיס	117.8	−0.2
משא מ	115.1	— —
משא מ	109.4	— —
משא מ	102.1	— —

שערי המניות 28.7.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אגוד ש	16050		21	−250	−1.5	−31
המזרחי 0.1	1040		2086			−549
המזרחי א 0.5	700		2441	+21	+2.7	+2401
המזרחי אופ 2	731		215	+8	+1.1	+3015
כללי לא בהסדר	2610		52	+340	+1.3	+62
בנק צפון אמר' 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' אופ	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3435		2488	+50	+1.5	+2480
פ.י.ב.י. 0.5	3655		2652	+70	+2	+4588

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	80500		309	−400	−0.5	−232
אידיבי ב 100.0	80750	קב				
אידיבי בכ א	495000	קב				
אגוד 0.1	60100		74	−300	−0.5	−54
דיסקונט ב	103000		4			+94
דיסקונט א	105000		15	−100	−0.1	−9
דיסקונט הש ב	12095		2	−5		−3
המזרחי ש	33100		298	−350	−1.1	−477
המזרחי ב	33000		22	−381	−0.9	−22
המזרחי הש 9	15150		2			−2
הפועלים מבכ	116500		1.5			
הפועלים ש	54650		432	−310	−0.6	−508
הפועלים ב	54800		216	+150	+0.3	+224
כללי א 1.0	139800		10			−9
כללי אפ 9	135200	תב	1	+1000	+0.8	+105
כללי הש 5	106500		3	−780	−0.7	−20
כללי הש 7	6700		7	−100	−1.5	−7
כללי 0.1	34850		987	+200	+0.6	+2496
כללי הש 11	13300		100			+119
בינמן והסי 1.0	48208	קב				
בינמן והסי 5.0	25001					

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	13200	תב	121	+640	+5.1	+143
לאומי משכ' ש	4505		85	+200	+4.7	+429
לאומי משכ' ב	4415			−5	−0.1	−1
כרמל ש	4220		40	+100	+2.4	+15
כרמל הש 1	3061			+51	+1.7	+413
בנין ב 5.0	6999		50	+199	+2.9	+38.3
פת מבכ ש	1300		757	+10	+0.8	+693
משכן ב ש	2190		100	−10	−0.5	−200
עצמאות 0.1	7000		25	+100	+1.5	+25
משכנות מבכ ש	13999		22			−22
טפחות רג ש	12400		67	+400	+3.3	+67
טפחות הש 1	7900		52			−38
טפחות הש 2	3981		80	+1		+55
יעסור 1.0	1684	תב	69	+124	+8	+69
יעסור 5.0	788		91			
כירב 1.0	4694		321	+224	+5	+908

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
שלמון אגח	341		8867	+6	+1.8	+8109
הלוואות מבכ א	41697	לב				
הלוואות מבכ ג	156345	לב				
לאומי תעש' א ש	5150		190	+200	+4	+290
פתוח תעש' מבכ	63000	לב				
פת תעש' בכ ג	372900	לב				
פת תעש' בכ גג	223540	לב				
פת תעש' בכ גגג	224700	לב				
פת תעש' בכ ד	239400	לב				
פת תעש' בכ דד	63876	לב				
פרס קבלנים 5.0	440		1730	−4	−0.9	−1732
תירות בכ	180000	לב				
כלל ליסינג 0.1א	11701		81			−39
כלל ליסינג 0.5ב	9299		130	−1		−92
כלל ליסינג אגח	10921		20	−1		−3
אירון	230		7640			

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אררט 0.1	850		985			
אררט א 0.5	415		911	+4	+1	+1054
באוח משנה 0.1	950	תב	647	+57	+6.4	+1220
באוח משנה 0.5	301		1350	+6	+2	+2288
הדר 1.0	305		1030			−1061
הדר 5.0	180.5		3188	+4	+2.3	+2683
הסנה ש	456		10164	+6	+1.3	+4106
הפניקס 0.1	630		730	−15	−2.3	−730
הפניקס 0.5	362		3336	+11	+3.1	+1236
המגדל-הראל 1.0	6430		10	+100	+1.6	+32
המגדל-הראל 5.0	2550					
מנורה 1.0	7451					
מנורה 5.0	3100		112			−93
סהר ג 1.0	4200	תב	100	+350	+9.1	+286
סקורנס 0.1	2355		225			−38
צור ש	310		4673			+37
ציון החזקות 1.0	16000	קב				
ציון החזקות 5.0	3850		15			

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	4300		12			−12
אינטר גאמא 5 ש	1049		123	+11	+1.1	+97
כאור עזרא 1.0	4500	תב	108	+406	+9.9	+299
כאור עזרא אופ 1	4305		26	+5	+0.1	+41
סונה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סונה 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	1105		665			−1129
קריסטל 1.0	6697		294	−353	−5	−267
רפק 0.1	34000					
רפק 0.5	9000		30	−200	−2.2	−50
שופרסל א 2.0	4770		842	+80	+1.7	+1137
שופרסל ב 10.0	3167		1265	+37	+1.2	+1742

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דליה ג ש	2720		1925	+42	+1.6	+2051
הראל 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סמנות הספקה 0.1	11300		82	+300	+2.7	+16
סמנות הספקה 0.5	3629		296	−1		−127
קידר 0.1	1676	תב	926	−186	−10	−874
קידר 1.0	309		11149			−1685
חברת החשמל 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עיונה 0.1	3795		147	+2	+0.1	+216
מוס' עיונה 0.5	1275		2138			−1403
קונסורטיום 0.1	1980		602	+73	+4	+892
קונסורטיום 0.5	1365	קב		+65	+5	+2711

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
קופל 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
קופל אופ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	3620		25	−9	−0.3	−25
מלונות דן 5.0	2400					
חוף האלמוג 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2350		10	+50	+2.2	+30
מלונות הדרך	3277		120	+10	+0.3	+119
מלונות יהלום 1	—		—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דטה מיכון 1.0	3891		75			−36
ת.י.ג.נ. 1.0	12600		39			+2
יעצא 1.0	3510		25	−1		−16
יעצא אופ א	3187		10	−114	−3.5	−25
כלל מחשבים 1.0	9660	תב	32	+460	+5	+124
מ.ל.ל. 1.0	12350		4			
מ.ל.ל. 5.0	4350	קב				
משוב מחשבים 1.0	2450		57	−1		−10
ניקוב מחשבים 1	8467		16	+247	+3	+45
ניקוב כתוב 5	6390		239			−239
תים מחשבים 1.0	1596		250	−84	−5	−290
תים מחש' אופ	16700	קב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אבגדם בינוי 1ש	—		—	הפסקת	מסחר	—
אבגדם בינוי 5ש	—		—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	1064	קב		+51	+5	+7898
אורן 5.0	429	קב		+20	+4.9	+19665
אזורים 1.0	645		10683	+20	+3.8	+14193
אילון 1.0	405		2265	+10	+2.5	+1485
אילון אופ 1	1590	תב	230	+85	+5.7	+380
אל-רוב 1.0	3265		302			−302
אבגנים 1.0	2417		83	+16	+0.7	+4
אפריקה 0.1	30300	קב				
אפריקה 1.0	20150		3			−1
ארזים	1949	תב	215	+139	+7.7	+123
אילנד 0.1	2240		199			−24
אילנד 0.5	1155		333	+34	+3	+217
בן-יקר גת 1.0	3215		31	−5	−0.2	−50
ברנוביץ 1.0	3325		113	+102	+3.2	+43
ברנוביץ 5.0	1970		76			−26
דנקנר 1.0	4050		184	+80	+2	+2:5
חדקר 1.0	462		1323	+22	+5	+1907
חדקר 5.0	331		150	−1	−0.3	−150
חדקר אופ 1	226		1700	+1	+0.4	+1775
חדעד 0.1	6584	תב	23	+599	+10	+32
חדעד 0.5	3920		40	−80	−2	−60
הבסלול 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
המסלול 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
הל.ב. 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
הל.ב. 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2445		1350	+45	+1.9	+1015
נבים 0.1	4060	תב	563	+243	+6.4	+843
נבים 0.5	2280		550	+50	+2.2	+505
הכשרת הישוב ש	43500		110	+100	+0.2	+22
ישפרו 0.1	2657		1161	+30	+1.1	+539
ישראלום 1.0	1164		80	−1	−0.1	−280
ישרס 10.0	11200		51	+100	+0.9	+26
לבן פיתוח 1.0	6750	תב	61	+500	+8	+81
כלל נדל"ן	340		5444	+5	+1.5	+6366
לוכד 1.0	3800		1			−1
לוכד 5.0	1460		50	−10	−0.7	−60
מ.ת.ב. 1.0	294	קב		+14	+5	+20669
מאגרי בניה 1.0	736	קב		+35	+5	+27998
מאגרי בניה אופ	600	תב	9785	+60	+11.1	+7324
מהול בנין	—		—	הפסקת	מסחר	—
מיבנאל 5.0	271		3154			
מנרב 5.0	722		1700	+22	+3.1	+3050
מרלו 1.0	495		233			−133
ליבנסון 1.0	405		146	+2	+0.5	+102
ליבנסון 5.0	112		4530			
ליפשיץ 1.0	1058		270	+38	+3.8	+400
ליפשיץ 5.0	462		2908	+22	+5	+2930
נאות אביב 0.5	5250		736	+250	+5	+645
נכסי אורים	636		1965	+13	+2.1	+2935
סהר החזקות 1.0	9611		11	+85	+0.9	+4
סהר החזקות 5.0	7010		31			−46
סוף 1.0	8366	תב	35	−374	−10	−35
סוף 5.0	2286		13			
עמי הולע מר 1 ש	6420		866			−385
שד 3.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	1575	קב		+75	+5	+876
קיסריה 0.5	713		100			−100
רוגובין 1.0	3330		708	+150	+4.7	+1059
רוגובין 5.0	2120	תב	718	+145	+7.3	+1168
רסקו מבכ	7920	תב	370	+720	+10	+480
רסקו רג	7100		160			

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2680		285	+84	+3.2	+246
מטעי הדר 0.5	1925		515			−442
מהדרין 0.1	6400		99	−80	−1.2	−99
נכסי הדרים 1.0	1045		400	+45	+4.5	+376
פרי אור 0.5	2600	קב				
שגריר 5.0	16120		115			+55

ECU יחידת המטבע האירופית
שערי חליפין במטבע E.C.U. ליום 28.7.86
שער קניה העברות / המחאות 1.4802
שער מכירה העברות / המחאות 1.4986
בנק הפועלים

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אסאס	1400		235	+55	+4.1	+360
גולדפרוסט 1.0	2755		275			
גולדפרוסט 5.0	1715		462			−45
גולדפרוסט אופ 1	1350		94	+30	+2.3	+96
דובק בב ש	3270		76			+38
דובק בב מ	3230		132			−132
הלכל 1.0	571		990	+15	+2.7	+1212
הלכל 5.0	388		736			−204
פרי-הו 1.0	1749		412	−20	−1.1	−545
פרי-הו 5.0	1350		215			+195
סמבו בירה 1.0	15950		92	−220	−1.4	−124
סמבו בירה 5.0	10100		78	−300	−2.9	−62
יצהר 1.0	1520	תב	319	−90	−5.6	−264
יצהר א 5.0	847		1221	−40	−4.5	−771
מן 1.0	8505	קב				
מן 5.0	4996		40			
סנפרוסט 1.0	7400		14	+220	+3.1	+114
עלית	12250		27			
עסיס ב 0.5	35000		28	+166	+0.5	+35
אגבל שקל 1	2130		50	+80	+3.9	+23
שמן מבכ א	6750		136.1	+300	+4.7	+216.5

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אורגד מר 1 ש	796		744	+12	+1.5	+506
אופים 1.0	850		463			−163
אופנת ברון 1.0	2562		360	+122	+5	+708
אופנת ברון 5.0	1585		350	+46	+3	+325
אפתן 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אפתן אופ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	11320		44	+70	+0.6	+26
דלתא-גליל 1.0	3735		220	+55	+1.5	+402
דלתא-גליל א 5.0	2975		240	+45	+1.5	+178
מטוויות מאוחד 1	1670		3.8	−20	−1.2	−3.8
מטוויות מאוחד 5	976	תב	528.6	+76	+8.4	+1640.4
מטוויות מא' אופ	716		165.1	+30	+4.4	+966.2
ויטלס 1.0	1167			−2333	−66.7	−327
ויטלס 5.0	715		358	+15	+2.1	+223
חדרון 1.0	4489		64	−45	−1	−9
זיקית 1.0	4060		263	+100	+2.5	+455
זיקית 5.0	3100		924			−408
כיב-טכ 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כיב-טכ אופ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1700		120	+36	+2.2	+3886
לודזיה 0.4	782		1670	+32	+4.3	+1753
ליבנת 1.0	563		4050	+16	+2.9	+3504
מיס גליקר	700		356			−28
מקס 0.1	23309		21	+1110	+5	+97
מקס 0.5	10700		55	+100	+0.9	+81
עים 1.0	10350		6	+280	+2.8	+36
עים 5.0	5450		58	+100	+1.9	+120
עמק מרינה 1 ש'	1640		270	+15	+0.9	+58
פולגת א 0.1	2940		210	+20	+0.7	+210
פולגת ב 0.4	1795		426	+20	+1.1	+136
פוליגן א 0.5	7420		90	+120	+1.6	+107
פרוגר	1901		253	+51	+2.8	+207
גיבור סבירינה	12080		25	+250	+2.1	+12
תעש רוגוזין 1.0	3320		161	+90	+2.8	+821

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אוקטגון 5.0	2214		349	+43	+2	+213
אורדן 0.1	9100		73	+196	+2.2	+70
אורדן 0.5	7750	שב				

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלומות 1.0	4840		81	+180	+3.9	+145
אלומות 5.0	3235			−5	−0.2	−50
כבלים ש	12299		27	+41	+0.3	+4
התכוף 1.0	6650		38			−23
התכוף 5.0	3698		70	+100	+2.8	+48
דיקה 1.0	5400			−165	−3	−11.7
דיקה 5.0	2746		156			
קופסאות פז 1.0	1140		3117	+45	+4.1	+5020
קופסאות פז 5.0	860		709	+32	+3.9	+444
מתכת סדום 1.0	2210		300	−90	−3.9	−250
כבלי ציון 1.0	2480		2082	+100	+4.4	+4041
כבלי ציון 5.0	946		3227	+34	+3.7	+8686
כבלי ציון אופ	590		2180	+30	+5.4	+5145
מודן 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
מודן אופ א	—		—	הפסקת	מסחר	—
קרמר 1.0	885		69	+27	+3.2	+84
קרמר 5.0	460		667			−667
נחשתן 0.1	16149		18	+10	+0.1	+2
נחשתן 0.5	6835		60	+250	+4.1	+120
פקר פלדה 1.0	6500		165	+180	+2.9	+170
קיטן 1.0	1080		697			−873
קיטן 5.0	630		9	+15	+2.4	+300
קליל 1.0	4140		80	−110	−2.6	−339
קליל 5.0	1960		265			
שלדות 5.0	2070		100	−30	−1.4	−30
תעשיות לכיש 1.0	1076		77	−29	−2.6	−77
תעשיות לכיש 5.0	551					

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלביט 3.0	578000		7	+4000	+1.1	+3
אלקו 0.1	6784		99			+32
אלקו 0.25 ש	3050		307	+145	+5	+414
אלקו 0.25 מ	3065		40	+110	+3.7	+50
אלקטרה 0.1	14320		24	+450	+3.2	+27
אלקטרה א 0.5	6810		378			−93
אלרון 3.0	301000		2			
ארית 1.0	26200		72	+400	+1.6	+102
כלל תעש אלק	2015		314	+15	+0.8	+196
ספקטרוניקס 1.0	1980		468			−394
ספקטרוניקס 5.0	1215		664			
פיבכנגר 1.0	2150		273			
פיבכנגר 5.0	1179		196	+30	+2.6	+244
ציקלון 1.0	2414		34	+109	+4.7	+67
ציקלון 5.0	1050		225	+50	+5	+125
קבוצת אלרו 1.	4890					
קבוצת אלרו 5.	3230		20			−20
ת.א.ת. 1.0	3962	תב	371	+360	+10	+1650
ת.א.ת. 5.0	1565		688	+65	+4.3	+984
ת.א.ת. אופ 1	12800		10	+679	+5.6	+6
תדאה	4720					

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
א.ב. תעשיות 1	749		1152			−51
אלקטל 5.0	11900	תב	150	+772	+6.9	+204
אקרשטיין 1.0	1570		282	−40	−2.5	−352
אקרשטיין 5.0	1121		85	−59	−5	−135
בטון הדר 1.0	10200					
בטון הדר 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בר-טון 1.0	1155		200			
בר-טון 5.0	401		990	−4	−1	−947
טרומאבטון 1.0	7070					
טרומאבטון 5.0	2220		529			−229
כ.ל.ב. 1.0	930		406	+10	+1.1	+241
כ.ל.ב. 5.0	565		100	−3	−0.5	−90
מוחל השע בתים	4527		35	+12	+0.3	+6
סוראיקה ולפבן 1	15050	לב				
סוראיקה ולפבן 5	13650		5	+650	+5	+5

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אבן 5.0	17800		113			−43
אליאנס ב	3359	תב	495	+324	+10	+1569
גל תעשיות 1.0	10500					−8
גל תעשיות 5.0	5400		21			−35
דקסל 1.0	3495	תב	87	+246	+7.6	+179
דשנים 0.1	4600		67	−95	−2	−43
דשנים 0.5	1200		480	+10	+0.8	+180
חיפה כימ' 10.0	459		3143	+10	+2.2	+1736
טבע ש	49850		139	+449	+0.9	+168
טבע אפ 4	45000		11	+1950	+4.5	+31
ליפסקי 1.0	1430		20			
ים המלח	14130		586	+120	+0.9	+655
מפעלי כימים 10.0	530		6008			+189
מקסימה 1.0	6970		225	+320	+4.8	+210
מקסימה 5.0	2380		150			−164
מקה כימיקל 1.0	3055	תב	70	−204	−6.3	−95
כנ 1.0	8700		15	−300	−3.3	−15
כנ 5.0	5360		65			−65
קרס כימיקל 1.0	5800		34			
ת.ג.ל. 1.0	4720		410	+100	+2.2	+51
ת.ג.ל. 5.0	3885	קב		+185	+5	+443
תיא 5.0	7750		184	+100	+1.3	+78
פרוטרום 10.0	9077		55	−3		−5
תור א 5.0	4380		145			

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
רשתון 1.0	5120		30			−10
רשתון 5.0	2740		42	−140	−4.9	−43
ת.ב.ג. 1.0	11946	קב		+569	+5	+867
יאה 1.0	3600	תב	126	+185	+5.4	+112
לבידי אשקלון 1	435		1778			+14
לבידי אשקלון אופ	692		200			+800
כולם ב 0.5	23700		21	+1000	+4.4	+20
מפעלי ניר 10.0	197000		73	+7800	+4.1	+106
סקאנריה 1.0	3258		617	−50	−1.5	−941
רים 0.1	4570		80	−50	−1.1	−142
רים 0.4	2410		75	+40	+1.7	+60
חעל ב 0.2	11298		39	+318	+2.9	+114
אביון 1.0	3570	תב	383	+170	+5	+459
אביון 5.0	1900		325			
המישה יוד	7700	תב	124	−500	−6.1	−112
הנפולק 1.0	6499		28	+199	+3.2	+33
הנפולק 5.0	3860	תב	164	+200	+5.5	+149

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	6320		163	+220	+3.6	+260
סר בב' ש	4750000			−40000	−0.8	−1
כלל תעש' 1.0	1216		2006	+17	+1.4	+4572
מאגרי טכנולוגיה	415		1925			−800

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אביגור ש	4700		159	+100	+2.2	+159
אידיבי פתוח 2.0	3400		1079	+90	+2.7	+1813
אינקובה 0.1	1675		372			−216
אינקובה 0.5	780		884	+20	+2.6	+1184
אלגר ש	6390		96	+290	+4.8	+55
אלגר מ	6700		50	+290	+4.5	+50
אלרון ש	2510		717	+75	+3.1	+869
אלרון מ	2622		105			−105
אמישר בב	—		—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
גחלת 1.0	1300		100			
חברה לישראל 1.0	7100		253	+200	+2.9	+359
חברה לישראל 5.0	4325		147	+50	+1.2	+153
הלמבן 0.1	116500		1	+2500	+2.2	+1.6
הלמבן ב 1.0	23801		16	+500	+2.2	+32
אמפא א 0.5	10950		48	+350	+3.3	+38
פועלים השק ש	5047		434	+97	+2	+633
כלל השק	—		—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2130		2257	+51	+2.5	+4946
מזרחי השק ש	14900		10	+300	+2.1	+14
[illegible]	9950	קב				
חדרון 1.0	1913	תב	170	+120	+6.7	+176
חדרון 5.0	698		1766	+30	+4.6	+2624
ישום החזקות	240		17612			−2681
יצוא ש	9240		141			−35
ירדן א 0.1	3990		468			−42
כלל 10.0	718		2362	+18	+2.6	+2710
כלל 50.0	583		11	+5	+0.9	+11
לנדקו 0.1	8001		20			+39
לנדקו 0.1	2450		75	+49	+2	+73
מגור 0.1	999		13657	+2	+0.2	+2501
מגור א 0.5	550		7465			−1607
עז השק ב 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
עז השק ב 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
פז השק ש	5700		405	+150	+2.7	+623
פנה א 0.1	8948		197			−197
פנה 0.5	4710		373	+148	+3.2	+436
פריון ב 2.5	3060	תב	335	+160	+5.5	+1656

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אגמים מחוזל	—		—	הפסקת	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	440		3155	+11	+2.6	+1480

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	3500	תב	395	−224	−6.4	−584
דלק חיפושים 5.0	1550		358	−30	−1.9	−334
דלק חיפ' אופ 2	965		935			−255
פז חיפושי נפט	12550		18	+320	+2.6	+6
סראיל 1.0	1735		107			−107
סראיל 5.0	940		200			−25
יואל 5.0	1396		360	+1	+0.1	+214
מ.נ.ב. 1.0	2818		16			−16
מ.נ.ב. 5.0	1290		1358			−466
סראיל ב 0.3	4389		44	+209	+5	+194
צבאגרינסט 1.0	270		876			−362
צבאגרינסט 5.0	170		987	+6	+3.7	+2125
צבאגרינסט אופ 2	479		912			+53
נפטא ש	1600000		1			−1

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול
בזק מ	228

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 28.7.1986 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.4725/1.4785	ל"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	2.1330/2.1340	ל"$ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.4065/2.4075	"
פרנקים שווייצריים	1.7200/1.7215	"
פרנקים בלגיים	44.00/44.08	"
פרנקים צרפתיים	6.9080/6.9110	"
לירטות איטלקיות	1464.50/1465.50	"
ינים יפניים	156.75/156.85	"
$ ארצות הברית	1.1842/1.1848	לש.ד.ר.

שער הזהב $ 350.80 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	ל"ש/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4682/1.4697	1.7175/1.7195	2.1295/2.1308
3 ח'	1.4598/1.4613	1.7129/1.7149	2.1225/2.1240
6 ח'	1.4482/1.4487	1.7048/1.7073	2.1122/2.1137

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אישי מקצועי מיוחד
זה הייחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!
union bank בנק אגוד
ורשבסקי פרילין דזבר

صكنا من الاجل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

ועדת הספורט של הכנסת תומכת במינוי מאמן זר

תקיים היום דיון בהפקת לקחי אליפות העולם במכסיקו • היו"ר גולדשטיין מצדד גם בשיתוף שחקנים זרים

כדורגל

מאת משה הר־געש
כתבי "ספורט הארץ"

ועדת הספורט של הכנסת תקיים היום דיון שיוקדש לסיכום אליפות העולם במכסיקו והלקחים שיש להפיק לגבי הכדורגל הישראלי. לדיון הוזמנו נציגים בכירים של ההתאחדות לכדורגל וכן שליחי הטלוויזיה והרדיו שסיקרו את המישחקים.

ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, אמר אמש ל"ספורט הארץ": "לא ייתכן שנ־בחרות ערביות כמו מארוקו, אלג'יריה ועיראק יחתתפו באליפות העולם וישראל לא. בכושר שלהן הן היו מנוצחות אותנו ללא כל קושי. כנראה שלא גילינו מספיק נחישות כדי להגיע למעמד הזה. ללא שיתוף שחקנים זרים, ובלי מאמן בעל שיעור קומה לנבחרת מחו"ל, לא יזוז מאומה. ועדת הספורט של הכנסת תומכת במאמן זר. אין כל הכרח למנר או להגביל בזמן את המאמצים למצוא מועמד מתאים מחו"ל. חייבים להתחיל מאמן זר".

ח"כ גולדשטיין אמר כי יבהיר עמדה זו לראשי ההתאחדות ויציע להתיר שיתוף זרים בכדורגל הישראלי. גם לגבי הזכות לאליפות העולם הבאה יש לדעתו לנקוט ברכים בלתי שיגרתיות. הוא יציע לחקות את השיטה המכסיקאית, שבה הוכנה הנבחרת בקבוצה במשך תקופה ארוכה.

חילוקי דעות

בינתיים מתברר כי יש חילוקי דיעות מהותיים בוועדת־השישה שמינתה ההתאחדות לכדורגל לב־חירת מאמן לאומי. הוועדה התכנסה אתמול לישיבת עבודה, אך לא קיבלה החלטות משמעותיות. שאול סירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות העומד בראש הקבוצה המצדדת במאמן ישראלי, אמר כי התברר שכרגע אין שום מועמדים מחו"ל והוחלט לסיים תוך שבועיים את החיפושים אחר מאמן זר. "להערכתו, ייווכח הכל תוך זמן קצר כי אין ברירה אלא לחזור לאופציה הישראלית".

עזריקם מילצן, מ"מ יו"ר ההת־אחדות, העומד בראש קבוצת התומכים במאמן זר, אמר לעומת זאת, כי ישנה החלטת מכירות שהחיפושים יימשכו כחודש. "שבו־עיים יספיקו רק לברר אם יש מועמדים נוספים ולקבל תשובות", אמר מילצן. הוא הדגיש כי מועמ־דותו של רון גרינווד, שהיה מנהל נבחרת אנגליה, עדיין לא הוסרה מהפרק.

בסיום הישיבה אתמול הוחלט לבקש מהתאחדויות הכדורגל של בלגיה וצרפת להמליץ על מועמדים. כן תיבדק המועמדות של מאמנים נוספים מפולין, לאחר שאנטוני פיי־חניצ'ק לא קיבל אישור יציאה מארצו.

דייגו מאראדונה מנסה לחמוק משמירתו של הבלגי מישל רנקן במיפגש הכוכבים בקליפורניה בו ניצחה נבחרת אמריקה את "שאר העולם" 3–4 בבעיטות 11 מטרים. (צילום רויטר אי־פי).

העולם שוב הצדיע למאראדונה

הישווה ל־2–2 בדקה ה־88 והוביל את נבחרת אמריקה לניצחון 3–4 בבעיטות־11 על "שאר העולם" במישחק צדקה לנפגעי הרעש במכסיקו

פאסאדנה, קליפורניה (ע"ד וע"צ). קפטן נבחרת ארגנטינה ויבשת אמריקה, דייגו ארמאנדו מאראדונה, הוליך כאן את נבחרתו לניצחון על נבחרת "שאר העולם", במישחק צדקה לנפגעי הרעש במכסיקו סיטי, בדו־קרב של בעיטות עונשין מ־11 מטרים שהסתיים 3–4.

בתום המועד החוקי (90 דקות) היתה התוצאה 2–2, לאחר שהאנגלי פרי ברצ'ר (דקה 15) והאיטלקי פאולו רוסי (59) הקנו יתרון ל"שאר העולם". אולם תוך 10 הדקות האחרונות הצליחו האמריקאים להשוות על־ידי הפאראגוואי קאבאניאס (81) ועל ידי מאראדונה (88).

לאחר מנוחה קצרה החלה סידרת בעיטות ה־11. בעוד שהמכסיקאי נגרטה, הצרפתי אמורוס והדרום קוריאני פארק צ'נג סון החמיצו, הצ־ליחו הברזילאים פאלקאו ואלמאו, הפאראגוואי קאבאניאס ומאראדונה (השער האחרון במישחק) לנצל את בעיטותיהם מנקודה הלבנה לזכות אמריקה, מול הבקעותיהם של פאולו רוסי, הדני לרבי והסקוטי סטראכאן.

כ־58 אלף צופים ראו את המישחק המסקרן, שעורר עניין גובר רק במחצית השניה, כאשר מאראדונה מנסה ללא הרף להבקיע ופעם אחת הצליח לנעוץ את הכדור בעמוד השער התחתון.

"שאר העולם" ניהלו המערב גרמני פרנץ בקנבאואר וההולנדי יוהאן קרויף.

• אמריקה: פומפידו (ארגנטינה; החליפו במחצית השניה פרנאנדס מפאראגוואי), ז'וסימאר (בראזיל, החליפו 73 קאליגיורי מארה"ב), זיד ליז סואר (בראזיל), בראון (ארגנ־טינה," החליפו 46 קירארטה ממכסיקו), סרווין (מכסיקו), פאלקאו (בראזיל, החליפו 63 רומרו מפאראגוואי), נגרטה (מכסיקו), אלמאו (בראזיל), נגרייה, קאבאניאס (פאראגוואי), מאראדונה (ארגנטינה).

• שאר העולם: ג'נינגס (צפון איר־לנד, החליפו דסאייב מבריה"מ), שטיליקה (מערב גרמניה), רנקן (בלגיה, החליפו הרמן משוויץ), ברצ'ר (אנגליה), אמורוס (צרפת), סטראכאן (סקוטלנד), מאגאת (מערב גרמניה), לרבי (דנמרק), בלאנוב (בריה"מ, החליפו צ'אנג סון מדרום קוריאה), רוסי (איטליה), רושטו (צרפת, החליפו טימומי ממארוקו). המישחק הצטיין בהגינותו, אפילו צעד אחד לא נשלף ומספר העבירות היה מעט ביותר. 650 מי־ליון צופי טלוויזיה ראו את מהלכו ברחבי תבל.

לגרג לֶמונד אין זמן לחגוג את ניצחונו

האמריקאי שזכה בטור דה פראנס ישתתף במירוצי ראווה באירופה ויוצא לאליפות העולם בקולוראדו

פאריס (אי־פי). גרג למונד, האמריקאי הראשון שזכה שלשום בטור דה פראנס, הספיק רק בקושי לחגוג את הישגו המזהיר — וכבר מצפים לו השבוע שלושה מירוצי ראווה באופניים. לפני שיטוס חזרה לארה"ב, גם שם מחכה לו תכנית גדושה, בכלל זה המירוץ הקלאסי בין ה־8 ל־24 באוגוסט ואחרי כן אליפות העולם בספטמבר — שני האירועים בקולוראדו.

למונד, שעדנו מדבר בהתרגשות על "הטור" הצרפתי — לדבריו, הקשה ביותר בו נטל אי פעם חלק — היה רוצה להיות "בעתיד" חבר בקבוצה שתורכב כולה מרוכבים אמריקאים. אבל הוא מודע לכך, שכנראה עדיין לא ניתן להרכיב קבוצה כזו בדרג בכיר. השנה שב שיתף למונד פעולה עם ברנאר הינו, האלוף הצרפתי שניצח ב"טור" חמש פעמים, במסגרת קבוצה מעורבת שנטלה את הבכורה במירוץ הקבוצתי. "הרכיבה באופניים אינה ספורט של יחידים. דרוש תיאום בין המשתתפים וצריך לדעת לנצל יתר־ונות טאקטיים", אומר הרוכב האמריקאי בן ה־25. "אמריקה עדיין רחוקה מזה כעשר שנים. אני למדתי את השיעור המאלף במשך שש שנים. עליך לבוא לאירופה ולהיות מוכן לקרבנות, לפני שתקבל את הפירות הראשונים".

החוזה של למונד על סך 1.4 מי־ליון דולאר, עם קבוצת "לה וי קלר", ישגע השנה אבל הרוכב האמריקאי היה מבקש להאריכו בשנתיים נוספות. לפי שעה, עדנו נישא על גלי ההצלחה של ניצחונו במירוץ המתיש, לאורך 4,100 ק"מ, שנמשך 23 יום, בו הקדים את הינו ב־3 דקות.

כל עיתוני צרפת שיבחו אתמול את הישגו של למונד. יומון הספורט הפאריסאי "לאקיפ" יצא בכותרת ענק לרוחב עמוד הראשון, בו הגדיר את המירוץ ה"טור של העולם החדש".

אם יסתיימו המגעים בחיוב

בריילובסקי יסע עם מכבי חיפה לאימונים בהולנד

מאת אברהם ציבין
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

הכדורגלן היהודי מארגנטינה, דניאל בריילובסקי, אמר אתמול בארוח רשמי ליו"ר הזיפאים צבי וייצבר כי הוא רוצה לשחק במכבי חיפה בעונה הקרובה ויעשה כל מאמץ להקלט בקבוצה הישראלית. בריילובסקי יצר קשר גם עם רעייתו בארגנטינה והודיע לה, כי הוא מאושר להיות בישראל ומאמין שהמו"מ עם האגודה הזיפאית יס־תיים בחיוב.

וייצבר גילה אמש כי רעייתו של בריילובסקי מעודדת את בעלה לעלות לישראל ולשחק בחיפה. וייצבר אמר גם, כי אם יתנהל הכל כשורה, יסע בריילובסקי עם הקבוצה הזיפאית למחנה אימונים שיתקיים בהולנד מה־19 באוגוסט.

בעת עושים הזיפאים מאמצים להיעזר בחברי כנסת. אתמול נפגשו עם יו"ר ועדת הספורט. הם גם פנו למשרד הקליטה במגמה לסייע לכדורגלן להשתקע בישראל י זלה חדש, והיום ייפגשו עם ראש העיר אריה גוראל בלשכתו בחיפה.

אמש כבר ניסו הזיפאים ליצור קשר עם קבוצתו המכסיקאית אמריקה, בידה נמצא כרטיס השחקן של בריילובסקי. וייצבר הביע תקווה כי הקבוצה המכסיקאית לא תעמיד קשיים ות־גיע להבנה עם הזיפאים בנושא הכספי. מאחר שבריילובסקי מעוניין לעלות לישראל עם רעייתו ושני ילדיו. אמש אמר בריילובסקי כי הוא מרגיש מצויין ו"מה שעשו לי כאן זה יפה". הוא הוסיף: "ראיתי קלטת של מכבי חיפה בפעולה, ואני סבור שאוכל להשתלב בקבוצה זו".

גד אברהם שביעי בגלשני רוח בצרפת

הישראלי גד אברהם ממשיך להיצמד לצמרת המשתתפים בנ־לשנים קלים בטור־דה־פראנס המתקיים לאורך החופים הדרומיים של צרפת. בתום השיוט הרביעי מדורג גד אברהם שביעי.

אתלטיקה

קופץ המוט הפצוע דייויס מקווה לשוב לכינוס הפועל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

"איני מצטער כלל שבאתי לישראל. אני מקווה לבוא לכאן שוב במאי בשנה הבאה לכינוס ה־13 של הפועל", אמר אמש סקוט דייוויס, קופץ המוט המצטיין מארה"ב, שנפצע שלשום באליפות ישראל בהדר־יוסף. דייוויס נחבל בחלק העליון של פניו כאשר המוט נשבר במהלך קפיצה שביצע. הוא הועבר לבית החולים איכילוב בתל־אביב שם נעשו לו, לדבריו, כארבעים תפרים. הוא שוחרר רק לאחר חצות, אך אתמול כבר סייר בבית לחם. הבוקר הוא עומד לשוב לארה"ב.

על הפרשה הגיב האתלט האמריקאי באדיבות האופיינית לו. "סיימתי את העונה. עלי להתגבר מפעילות לפחות שבועיים. אחזור להתאמן כנראה בחורף. בעת הקפיצה במוצאי שבת נוצר סדק במוט, אך לא ייחסתי לו את החשיבות הראויה. זה היה עלול לקרות לי בכל מקום".

הפציעה תמנע מסקוט להשתתף בתחרות הבין־לאומית היוקרתית, מרוץ נגד מערב, שתהיה בעוד ימים אחדים בבוסטון.

כדורגל

נציג רודה עומד לבוא מחרתיים בענין איוניר

מאת סופר "ספורט הארץ"

נציג קבוצת רודה ההולנדית עומד להגיע לישראל מחרתיים, כדי לסיים את רכישתו של כדורגלן מכבי ת"א מוטי איוניר. ההולנדים ישלמו כ־35 אלף דולר ויקבלו את האישורים הדרושים ממכבי ומההתאחדות לכדורגל. באותו יום ישוב איוניר להולנד כדי להצטרף למחנה האימונים של קבוצתו החדשה.

אבי כהן, המתאמן בקבוצת ריינג'רס הסקוטית, עומד לשוב לישראל בתחילת השבוע הבא. הוא קיבל אישור להשתתף במישחק הרעים עם טוטנהאם שיהיה בשבת. אם תבקש ריינג'רס להחתים את אבי כהן ידונו שתי הקבוצות בתנאים הכספיים להעברתו.

מאזיי יאמן בכוויית

בודאפשט (אי־פי). מאמן נבחרת הכדורגל של הונגריה גיורגי מאזיי, שהודח בעקבות הכשלון במכ־סיקו, הוליס לאמן את נבחרת כוויית. הוא יעבוד בכוויתה עם שאנ־דור גרוואר, המנהל הטכני של הנבחרת במונדיאל — מסר השבועון "ואשארנאפי הירלאפ".

מאזיי יביא את נבחרת כוויית לגביע אסיה, במחצית אוגוסט, ויקיים עימה שם מחנה אימונים שיימשך חודשיים.

בגשם שוטף ניצח תומפסון בקרב־העשרה באדינבורו

חֲבַר העמים

אדינבורו (אי־פי וע"ד). אלוף קרב־העשרה מאנגליה, דיילי תומפ־סן, זכה אתמול כצפוי במדליית הזהב של חבר העמים במקצוע זה — זו הפעם השלישית ברציפות — כאשר צבר 8,366 נקודות, הקרים ביותר מ־500 נקודות את מתחרהו העיקרי, הקנדי דייב סטין. דיילי זכה בשמונה מעשרת המקצועות, להוציא את זריקת הדיסקוס וריצת 1,500 המטרים. התחרות המתישה התקיימה בגשם שוטף, אחרי שקודם לכן הוסר החשש לפסילתו, בגלל החולצה עם שם החברה המאמצת שלבש בניגוד לתקנות.

אוסטרליה זכתה בארבע מדליות זהב נוספות, בהן שתיים באתלטיקה. גייל מארטין, שניצחה בכדור ברזל לפני שמונה שנים, עשתה זאת אתמול שוב — הפעם בהטילה ל־19 מטרים.

הרץ האנגלי סבסטיאן קו בן ה־29 עלול להחמיץ את המאבק עם בן ארצו סטיב קראם בריצת 800 מטר. מחמת זיהום נגיפי. קו סיים אמנם שלישי במיקצה חצי הגמר, אך לאחר הריצה אמר: "מעולם לא חשתי כל כך רע בריצה בשקבעתי זמן של 1:48.0 דקה. פני מועדות עתה הישר למיטה". קו אמור להתמודד עם קראם גם בריצה הקלאסית למרחק 1,500 מטר. עתה הוא ממתין לתוצאות בדיקת הדם. קו חלה בשנים האחרונות. הוחמיץ את מישחקי חבר העמים ב־1982 בבריזביין ונאלץ לפרוש מאליפות העולם בהלסינקי ב־1983.

השחיין האנגלי אדוריאן מור־האוס הפתיע קהל גלהב, שכלל את המלכה אליזבת, כאשר ניצח את השיאן העולמי והאלוף האולימפי מקנדה, ויקטור דיוידס, בכישותה ל־200 מטר חזה. הוא קבע זמן של 2:16.35 דקות, 3 שניות יותר משיאו של דיוידס.

הקנדית בת ה־13 אליסון היגסון, האלופה הצעירה ביותר בתולדות מישחקי חבר העמים, נטלה אמש מדליית זהב שניה — הפעם במישותה 100 מטר בסגנון חזה.

השיאן העולמי והאלוף האו־לימפי מאנגליה, דיילי תומפסון, עם מדליית הזהב בקרב־עשרה אתמול באדינבורו.
(צילום רויטר אי־פי).

כדורסלניות ישראל גברו על צרפת 49–39 בטורניר הנכים

נבחרת הגברים של ישראל בכ־דורסל הגרלה בבית אחד עם נבחרות שוויץ, ספרד, אירלנד, אנג־ליה ואוסטרליה.

נבחרת טניס השולחן שלנו נחלה שני הפסדים במישחקיה נגד צרפת וקוריאה.

בתחרויות הקליעה למטרה באקרה דורג אהרון פרקש חמישי.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר נכחה ביום א' בטקס פתיחת המשחקים והרכה את 600 הספור־טאים מ־32 המדינות, שהשתתפו במצעד המשלחות המסורתי. בלטה המשלחת האיראנית, שהניפה את תמונתו של חומייני והספורטאיה התגרו בנציגי עיראק.

כדורסל

נבחרת הנשים של ישראל בכ־דורסל זכתה בניצחון ראשון בפ־תיחת מישחקי הנכים בסטוקמנ־דוויל, אנגליה. הישראליות גברו על צרפת 49–39 (14–18). במהלך המחצית השניה הצליחו הצרפתיות להשוות ל־33–33 ולאחר מכן היה מאבק צמוד עד דקות אחרונות מהסיום. בשלב זה הצליחו הישראליות להוביל 41–39 ואז קלעה ארבעה סלים רצופים. נורית יעקב קלעה 16 נקודות, אריאלה מיון 15, טרי הר־ובין 6 כל אחת, סעיד 4, שויקי 2.

מכבי חיפה נוצח בלוס אנג'לס

מאת אברהם ציבין
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה נוצחה כליל שלשום בלוס־אנג'לס 131–156 על־ידי קבוצה מעורבת של שחקנים מהאן.בי.איי. היה זה מישחק הצדעה לישראל.

בריאן מרטין קלע 29 נקודות לאמריקאים. הקלע המצטיין של חיפה היה ג'יימס טרי, שהופיע בעבר בקבוצה. 15 אלף צופים חזו במישחק.

היום פתיחת טורניר הערים

טורניר הערים בקטרגל יחל היום בנהריים במתנ"סים בתל־אביב וביש ויסתיים מחר בערב.

בטורניר לזכרו של גיעון אריקן משתתפות שמונה נבחרות שחולקו לשני בתים. בית א': ירושלים, חיפה, כפר־סבא, באר־שבע; בית ב': תל־אביב, רמת־גן, פתח־תקוה, נתניה.

היום יהיה השלב המוקדם ומחר השלבים הסופיים. מישחק הגמר יהיה באולם "עלית" באוסישקין בתל־אביב.

גביע

הצגות כפולות גם ברבע הגמר

מאת סופר "ספורט הארץ"

הוול בעונה הקרובה ייערכו מישחקי רבע גמר גביע המדינה בהצגות כפולות — כך הוחלט אתמול במזכירות ההתאחדות.

הנימוק העיקרי: הצלחה הגדולה של ההצגה הכפולה בשלב חצי הגמר. שני מישחקים כפולים באיצטדיון רמת־גן.

עמוס גרי במקום ה־20 במירוץ אופניים בבוסטון

רוכב האופניים הישראלי עמוס גרי מהפועל נווה־צלית תפס את המקום ה־20, מבין 176 רוכבים, במירוץ המסורתי של בוסטון — מסר דובר מרכז הפועל. בשני ימי התחרות, הראשון מירוץ כביש למרחק 170 ק"מ והשני למרחק 70 ק"מ, תפס גרי את המקום ה־20.

המירוץ בבוסטון נחשב לאירוע יוקרתי ומשתתפים בו רוכבים מצ־טיינים, מקצוענים וחובבים, מרחבי תבל.

טניס

גילברט הגן על תארו בניו ג'רזי

ליווינגסטון, ניו ג'רזי (אי־פי). הטניסאי היהודי מארה"ב בראד גי־לברט הגן כאן על תארו מאשתקד, כאשר ניצח בגמר הטורניר המקומי את מייק לייץ' 6–2, 6–2. גילברט, המדורג 11 בעולם, נזקק רק ל־69 דקות כדי לזכות בפרס הראשון בסך 17 אלף דולאר. במהלך הטורניר לא הפסיד גילברט מערכה נגד חמישה יריבים.

הספרדי אמיליו סאנצ'ס הפתיע את השוודי מאטס וילאנדר 7–6, 6–4, 4–6 בגמר אליפות שוודיה בבוסטאד, וזכה בפרס של 125 אלף דולאר.

עוד שלושה תארים לישראלים בגרמניה

שלושה תארים נפלו אתמול בחלקם של טניסאי ישראל הצע־ירים בתחרויות הגמר שהיו בטורניר הבין־לאומי באוסנבריק, מערב גרמניה. אוהד ויינברג זכה בתואר לגילאי 16 כשגבר בגמר על השוודי רשואר 6–4, 6–2. בתואר לגילאי 14 זכה גיא אייל שניצח את אליבר מאייר מגרמניה 6–3, 6–4 ובתואר לבנות 14 זכתה דניאלה בלנקה, שגברה על פימן (המדורגת שניה בגילה במערב גרמניה) 6–2, 6–4.

יונסי וארמיסט — הקלעים המצטיינים

יצחק יונסי וגרי ארמיסט הוכתרו כקלעים המצטיינים של ישראל לשנה זו, על סמך הישגיהם בכל התחרויות במקצועות האולימפיים. יונסי מהפועל אשקלון היה לקלע המצטיין ברובה וזכה בגביע על שם אלוף משנה אשר פלד ז"ל. וארמיסט מהפועל ת"א היה הקלע המצטיין באקדח וזכה בגביע על שם סגן יגאל הביבר ז"ל. הקלע המצטיין של הגדנ"ע הוא תמיר לדרמן מרעננה והקלעית המצטיינת אורלי אלון מחדרה.

הפרסים הוענקו בטכס חגיגי במעמד כל ראשי הספורט בישראל והציר של הבינתון והמערכת הביט־חון, במישתה הודיע על שם יגאל אלון בהרצליה. במקצועות הקבוצ־תיים זכו במירב התארים אגודות הפועל אשקלון והפועל תל־אביב.

הלוח המוצי הארץ חדשות

גבוד סברינה
למפעלנו בכפר־סבא
דרושים/ות
1. מנהל/ת מתפרה
הנדסאי ייצור, בעל נסיון ניהולי של 3 שנים לפחות
2. אחראי/ת בקרה לאולם הסריגה
להפעלת צוות בודקי טיב בייצור.
בעל נסיון בתעשיית הטכסטיל (רצוי בוגר שנקר)
נא לפנות למנחם 052-24104 או 052-24246 או בכתב לגבוד סברינה ת.ד. 33250 ת"א 61332 עבור כח אדם

לעבוד בחו"ל!!!
לעבודה בארצות אירופה המערבית
דרושים:
★ מטפלות ילדים.
★ מטפלות בקשישים וחולים.
★ גננים.
★ נהגים (אישיים).
★ מנהלי בית עם ידע בסיסי בביצוע תיקונים קלים.
חוזי עבודה של 12 חודש ומעלה עם תנאים טובים מוצעים למועמדים מתאימים.
לפנות בכתב־יד על נייר חלק עם פירוט מלא של תולדות חיים, השכלה ונסיון קודם.
ת.ד. 39101 תל־אביב, 61390.

המשטרה אתגר
דרוש
קצין יחידת כספים
דרישות התפקיד: מנהל חשבונות סוג 2 ומעלה, השכלה תיכונית מלאה, לאחר שירות צבאי, בריאות תקינה, גיל עד 35. יועדפו מועמדים בעלי נסיון קודם בהנהלת חשבונות ו/או אקדמאים.
מקום השרות: חיפה
המעוניינים יפנו בצירוף תעודות השכלה ופנקס מילואים ללשכת הגיוס בחיפה, דרך הטיבת גולני 21, טל' 04-661067

עיריית ירושלים
מודיעה בזה על המשרות הפנויות הבאות
מנהל/ת מדור פיקוח ופיתוח מאור
במחלקה לשרותי הנדסה חטיבת התשתית אג ף המאור (מכרז 35/86).
הדרגה: 6–8 בדרוג המהנדסים
מפקח/ת רשוי
במחלקה לשיפור פני העיר (מכרז מס' 61/86)
הדרגה: 4–7 בדרוג ההנדסאים והטכנאים
תברואן/ית רובע
במחלקה לשיפור פני העיר (מכרז מס' 62/86)
הדרגה: 4–7 בדרוג ההנדסאים והטכנאים
פרטים נוספים אודות המשרות והכישורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל אצל רכזת המכרזים בלשכת המשנה למנהל הכללי לאמרכלות. רח' יפו 22 קומה א' חדר 213.
מועד אחרון להגשת מועמדות יום חמישי כ"ד בתמוז התשמ"ו (31.7.86)
המנהל הכללי
ירושלים כ"ב בתמוז התשמ"ו (29.7.86)

המשביר לצרכן
למחסנים של המשביר לצרכן
דרושים
מחסנאים
לעבודות מחסן שונות כולל אחריות וניהול
לראיון נא לפנות לאגף כוח אדם טלפון: 899641

לתפקיד שומר ראש
של אנשי עסקים באירופה ודרום אמריקה
דרושים:
יוצאי יחידות קרביות עד גיל 33
המועמדים המתאימים יעבר קורס אימונים מיוחד בארץ, תנאי שכר ותנאים סוציאליים מעולים.
לפנות בכתב־יד על נייר חלק עם פירוט מלא של תולדות חיים, השכלה ונסיון צבאי.
חב' טי. אס. אס. בע"מ
ת.ד. 39386 תל־אביב, 61390

מכונאי שיניים
מנוסה
בכל שלבי התותבת
בתנאים מצוינים
למתאימים
052-445227

לודזיה — רוטקס
דרושים / ות
למפעלנו בחולון:
אחראי יחידת דפוס
★ נסיון בהדפסת משי על גזירים
★ מומחיות בהתאמת צבעים וגוונים.
★ כושר ניהול צוות עובדים.
תדמנית
★ נסיון מוכח של 3 שנים.
★ רצוי בסריגים.
גזרן מנוסה
★ למוצרי סריקו
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 34 חולון, טל' 807111

הלוואות מגרמניה
לזכאי הביטוח הלאומי הגרמני
ללא השקעה, ללא ערבויות
באישור בנק ישראל
ניתן לסדר הלוואות על כל ההפקדה הנדרשת כולל ביטוח חיים
להבטחת ההחזר:
הטיפול בבודדים, בארגונים ובלקוחות של עורכי־דין
לפנות: איגוד מקבלי גימלאות מגרמניה בע"מ
טל: 03-652361/4
תל־אביב רח' בן יהודה 1 (בנין מגדלור קב)

לארגון יהודי לעבודה סוציאלית ועזרה הדדית יש משרה פנויה
למתרים
עם קשרים לישראלים שמקורם ממרכז אירופה, דוברי גרמנית
דרוש מועמד בעל הופעה נעימה, עם ידיעות סבירות של השפות גרמנית ועברית מדוברת ובכתב
אין חשיבות יתרה לגיל
מתאים גם לגימלאים
5 ימי עבודה של 6 שעות
הצעות בכתב יד בגרמנית או עברית שיכללו פרטים על פעילות קודמת והמלצות מוצמות ל־61014 תל־אביב ת.ד. 1480 עבור "מתרים"
סודיות מובטחת

ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה
דרושים
מראיינות ומראיינים
לביצוע סקר הוצאות המשפחה בצפת ובקרית שמונה
★ העבודה כוללת ראיון אוכלוסיה מגוונת ביותר. את האנשים מראיינים בדירותיהם בעזרת שאלונים בנושאים חשובים למשק ולחברה בישראל.
★ העבודה מתבצעת בשעות היום השונות (שעות הבוקר, אחה"צ והערב) - בהתחשב בבקשת המשפחות המשתתפות בסקר.
★ העבודה מתאימה בעיקר לעקרות בית.
★ ההעסקה היא על פי חוזה לתקופה של חצי שנה לערך מחודש אוגוסט 86 - בהיקף של כחצי משרה, לפי צרכי העבודה.
★ השכר ישולם לפי כמות שעות העבודה. נוסף לכך, ישולמו גם הוצאות עבור שימוש ברכב פרטי לצרכי עבודה.
דרישות המשרה:
★ הכרחית ידיעת השפה העברית, רצויה ידיעת שפות נוספות.
★ השכלה של 12 שנות לימוד לפחות.
★ גיל 25 עד 55.
מועמדים מתאימים הגרים בצפת ובקרית שמונה מתבקשים לפנות בכתב אל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תיבת דואר 3637, חיפה, מיקוד 31015 במכתב נא לציין: שם פרטי ושם משפחה, כתובת, מס' טלפון, שנת לידה, מצב משפחתי, השכלה, ידיעת שפות, עיסוק נוכחי ונסיון קודם בעבודה.

מודעות דרושים 03-38 38 38

גבוד סברינה
למפעלנו בכפר־סבא
דרושים
בוגרי/ות בתי ספר מקצועיים או בתי הספר הטכניים של צה"ל
המתאימים יוכשרו לעבוד כמכונאי מכונות סריגה עגולות
נא לפנות לטלפון 052-24104

דרושה
מזכירה
ל־5 ימי עבודה בשבוע
★ יכולת ניהול הארגון משרד
★ ידיעת הדפסה עברית רצוי גם אנגלית
★ יכולת ניהול שיחה אנגלית
★ 12 שנות לימוד לפחות
ניסיון קודם בעבודה
למתאימות מובטחים תנאים טובים במיוחד!
פני אלינו בהקדם כדאי לך!
"מנפאואר" החבצלת 5, ירושלים
טל: 02-233436
מנפאואר MANPOWER

להברת גנות
פיתוח וייצור מערכות תוכנה וחומרה
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה
בעל ניסיון (לפחות שנתיים) בנושא 8086 עם התוקר ביטחוני
העבודה באיזור תל־אביב
כתובת עינב - דואר נע שומרון 44857
טלפונים 053-37500-45509-45500

למוסד ציבורי בירושלים
דרוש/ה עובד/ת בעל/ת השכלה אקדמאית
(רצויה השכלה בכלכלה)
ידיעת השפה האנגלית
פרטים - מרכז 02-558358

הלוח הארצי

הארץ חדשות

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.

המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

3.5—3 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

דירות בעבר הירקון

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

דירות להחלפה

דירות בדמ"פ

מכוניות

אודי

וולבו

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אופטימים

אלפא

ב.מ.וו.

דייהטסו

טלבוט

מונדיאל

לנציה

מרצדס

סובארו

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

סימקה

פולקסוואגן

פורד

פיז'ו

פיאט

רנו

אמריקאיות

מסחריות

ווקסהול

הצעות עבודה

(המשך בעמוד 15)

מבצע משכנתא גם בלי זכאות בנק טפחות

صكنا من الاهل

صكتا من الاجل

עלייה של יותר מ־30 אחוז בביקוש למשקאות קלים בהשוואה לקיץ הקודם

מחסור בבקבוקי "קוקה קולה" משפחתיים ובאריזות פח וזכוכית של טמפו־בירה

מחפשים מפלט מפני החום בחוף ימה של תל־אביב

(צילום: עוזי קרן)

מאת לאה פורת
כותבת "הארץ"

הביקוש למשקאות קלים ותוססים עלה באחרונה ביותר מ־30 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד — כך אמרו אתמול יצרני משקאות בתגובה לטענת רשתות השיווק, כי קיים מחסור במוצר זה.

מחברת קוקה קולה נמסר, כי המחסור במוצרי החברה נובע מביקושים גבוהים שהחלו בחג הפסח ונמשכים בגלל עונת הקיץ החמה. היום יש מחסור באריזה המשפחתית של ליטר וחצי, נאמר בתגובה. אך מקווים כי הפער ייסגר בתוך זמן קצר. בתשובה לשאלה מדוע יש מחסור דווקא במוצר הזול ביותר, אמר נציג קוקה קולה, כי אין שום קשר בין המחסור למחיר.

מנכ"ל חברת טמפו־בירה, משה בורנשטיין אמר, כי בגלל העלייה הבלתי צפויה בביקוש, נוצר מחסור זמני באריזות זכוכית ופח, מאחר שיצרני האריזות לא היו מוכנים לדרישה כה גדולה. לדברי מנכ"ל החברה, אפשר כבר להשיג היום "כמה שורצים" בירה נשר (לבנה ומאלט), שהיא הסוג הזול ביותר של הבירה. הוא טען, כי אין אמת בטענה שהמפעל מעדיף למכור את בירה נשר פלוס (בירה חדשה שמחירה יותר גבוה) במקום בירה נשר רגילה.

מורגש המחסור ברשתות השיווק

לעומת דברי היצרנים, אומרים ברשתות השיווק כי המחסור עדיין מורגש היטב. מרשת השופרסל נמסר, כי יש בעיות חמורות עם כל המשקאות. כך נמסר גם מרשת הקו־אופ, ואילו בשקם אומרים כי יש אירועים מסויימים בנושא המשקאות.

אחת ההשערות שהועלו היתה, כי חלק מהמשקאות נמכר למגזר הערבי, שם משלמים במזומן, בעוד שהרשתות המשלמות באשראי, אינן מקבלות את כל הכמות שהן מזמינות.

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט באכסה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל־אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220919
רח' בן־יהודה 42
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באוויר - זה צרטרבוס טיולי הגליל

ל"אסותא" בת"א אושר לבצע ניתוחי לב פתוח

מחיר ניתוח — עשרת אלפים דולר

מאת נורית אמיתי
כותבת "הארץ"

בית החולים הפרטי "אסותא" קיבל לפני כחודש אישור ממשרד הבריאות לבצע ניתוחי לב פתוח. מחיר של ניתוח לב פתוח בבית החולים הוא עשרת אלפים דולרים וכולל גם אישפוז החולה, לאחר ביצוע הניתוח.

עד היום נותחו באופן פרטי ב"אסותא" שישה חולים ומידי שבוע אמורים להיות מנותחים שני אנשים.

האישור ניתן לבית החולים לאחר שעמד בקריטריונים שהועמדו בפניו על ידי משרד הבריאות. הניתוחים מבוצעים, לדברי מנהל בית החולים, ד"ר בנימין פרישמן, על ידי רופאים ידועי שם באופן פרטי, במחלקה המיועדת לכך.

עוד ציין ד"ר פרידמן, כי האפשרות לבצע ניתוחי לב פרטיים תקל על הציבור בארץ. לדבריו, ביצוע ניתוחי לב פרטיים בארץ עשויה להביא להגדלת תיירות המרפא לישראל, בשל המחיר הנמוך יחסית של ניתוחי הלב בארץ.

בשל עומס החום בימים האחרונים חלה עלייה במכירת מאווררים לעומת אשתקד

מנהל המשביר לצרכן בלב דיזנגוף: בממוצע נמכרים עשרים מאווררים ביום

מאת נורית אמיתי
כותבת "הארץ"

בחודש האחרון מסתמנת עלייה במכירת מאווררים, יחסית לאותה עונה אשתקד.

עדיין אין מספרים סופיים לגבי תקופה זו. אך מבדיקה ראשונית בחנויות הגדולות ומפעלים המייצרים מאווררים עולה, כי קיימת עלייה, שמקורה במזג האוויר ובעומס החום הרב השורר בימים האחרונים בארץ.

אלי מנור, מנהל כלי־בו המשביר לצרכן בלב דיזנגוף אמר, כי יש עלייה במכירות בעקומת המכירות של מאווררים מאז תחילת החודש ביחס לשנה שעברה. לדבריו נמכרים כעשרים מאווררים בממוצע ליום.

חבר הנהלת השקם, משה אילת אמר, כי ברשת השקם נמכרו מאז חודש יוני עשרת אלפים ושלוש מאות מאווררים וכששת אלפים וחמש מאות מזגנים, כפליים מאותה תקופה בשנה שעברה. "הכלל שקונים מוצרים אלו דווקא כשהחום בשיאו והמחיר הוא רגיל, ולא בתקופה שבה נמכרים מוצרים אלו במחירי מבצע", הרגיש. אילת גם הסביר, כי רבים צרכני המזגנים והמאווררים בשל השימוש המיידי בהם, בעוד שמזגנים דורשים הרכבה ובכך גם מתארכת ההמתנה להתחלת השימוש בהם.

גם בחנויות למוצרי חשמל מדובר בתנועת קונים מוגברת של צרכני מאווררים.

ממפעל "אלקטרוסטאר" המייצר את מאווררי "בלו סטאר" המתפוצצים כיום בארץ נמסר, כי נוספה משמרת לקו ייצור המאווררים וכיום עובדים במפעל בשתי משמרות, כדי לענות על הביקוש שגדל בעשרים עד חמישה אחוזים. גורלי גם ציין, שבין רוכשי המאווררים נמצאים גם בעלי מזגני אוויר, המפעילים את המאווררים עם המזגנים, על מנת להביא לפיזור טוב יותר של האוויר הקר בחדר.

נציג "ישראמיל" בע"מ, המייבאים מאווררים, הגדיר את השנה "כשנה טובה" ואצלם כבר סיימו את מכירת המלאי עוד בסוף החודש שעבר.

בעל חב' שמירה ממזרח י־ם חשוד שיזם הנחת מטען החבלה ליד הקונסוליה האמריקאית

חשוד כי יזם המעשה משום שחשש, כי הקונסוליה עומדת להפסיק את שירותי חברתו

(ע). בעל חברת שמירה ערבית ממזרח ירושלים חשוד, כי יזם את הנחת מטען החבלה, שנתגלה אור ליום ו' ליד חומת האבן המקיפה את הקונסוליה האמריקאית במזרח ירושלים.

על פי החשד, עשה זאת בעל חברת השמירה, משום שחשש, כי הקונסוליה עומדת להפסיק את שירותי חברתו ולכן רצה להוכיח את "יעילותה".

ביום ו' התקשר למשטרה שומר, המועסק מטעם חברת השמירה בקונסוליה האמריקאית במזרח ירושלים, ודיווח על חפץ חשוד המונח סמוך לשער היציאה מן הקונסוליה.

למקום הגיעו כוחות משטרה וחבלן ניטרל את מטען החבלה באמצעות הרובוט.

בדיקת תכולתו של המטען העלתה, כי מדובר בפחית משקה שהכילה חומר נפץ מאולתר, מורכב מראשי גפרורים.

בעקבות המקרה נפתחה חקירה של זרועות הביטחון ואנשי מחלק המיעוטים של משטרת ירושלים, ובשבת נעצר בעל חברת השמירה, ערבי ממזרח ירושלים, בחשד שיזם את הנחת המטען. על פי החשד עשה זאת האיש, כדי להוכיח את יעילות חברתו.

בחקירה התברר, כי בימים הקרובים עמד לפוג ההסכם בין הקונסוליה לבין חברת השמירה שבבעלות החשוד, והקונסוליה פרסמה מכרז חדש. בעל החברה שרצה כי חברתו תמשיך לשמור במקום, תיכנן את הנחת מטען החבלה ואת ההודעה למשטרה.

החשוד נעצר והובא אתמול בפני שופטת בית משפט השלום בירושלים, מרים ברנשטיין, שציוותה להאריך את מעצרו ב־15 יום ואסרה פירסום כל פרט המזהה אותו. בימים הקרובים צפויים מעצרים של חשודים נוספים, ככל הנראה השומרים באותו לילה, ששיתפו פעולה עם בעל חברת השמירה.

בג"ץ בהחלטה עקרונית: חוק ההתיישנות לא חל על תביעות בדבר גרימת מוות מרשלנות

(ע). בית המשפט העליון קבע בהחלטה עקרונית, כי חוק ההתיישנות אינו חל על תביעות בדבר גרימת מוות מתוך רשלנות.

הדבר באדם שעבד לפני יותר מ־30 שנה במפעל להתכת חול על זכוכית ומתכת. האדם מת לפני 11 שנים ממחלת הסיליקוזיס. היה זה מקרה המוות הראשון בארץ כתוצאה ממחלה זו. בית המשפט המחוזי בתל־אביב קבע, כי המחלה מתחילה להתפתח אצל עובדים החשופים לריכוזים גבוהים של אבק, וסימני המחלה מופיעים רק 15 עד 20 שנים אחרי החשיפה. השופט המחוזי קבע, כי ריכוז האבק באוויר בבית המלאכה שבו עבד המנוח היה גבוה בהרבה מהמותר ובכך התרשלו בעלי המפעל. הוא הטיל עליהם תשלום פיצויים ל"תלויים" במנוח.

על כך עירערו בעלי המפעל לפני בית־המשפט העליון בטענה, כי על התביעה חלים חוקי ההתיישנות. השופט גבריאל בך שכתב את פסק הדין לא קיבל את טענת המערערים.

השופט גבריאל בך קבע בפסק דינו: "הן תחושת הצדק והן מטרת החוק מביאים למסקנה כי אין לומר שתביעת תלויים, הנגזרת מתביעה של מנוח אשר התיישנה, פגומה אף היא בשל כך".

בעוד כ־4 חודשים ישמע בקהיר ערעורו של טחן שהורשע בהברחת סמים למצרים

מאת איתן רבין

בית משפט לערעורים בקהיר ישמע בעוד שלושה־ארבעה חודשים את ערעורו של יוסף טחן מאשדוד שנידון למאסר עולם לאחר שהורשע בהברחת סמים למצרים, מסר צבי לידסקי, עורך דינו.

לידסקי הגיש לבית המשפט לערעורים בקהיר ערעור על פסק הדין, באמצעות עורך דין מצרי, בו העלה שורה של טענות ונימוקים נגד פסק הדין והעונש. לדבריו, נעשה עיוות ושינוי בדברי יוסף טחן, הם נמסרו בבית המשפט שלא כהוויתם, והנאשם מעולם לא הודה בסחר בסמים במצרים.

הסניגור טוען עוד, כי טחן לא הכניס את ההרואין אל אדמת מצרים אלא הוא נשאר בנמל התעופה הבין־לאומי של קהיר, בבואו מבומביי ובדרכו לישראל. מכאן שלא התכוון להפיץ את הסם המסוכן במצרים, אלא למוכרו בישראל.

הקלה לישראלים ממוצא הודי במתן אשרות כניסה להודו

משרד הפנים ההודי פרסם הנחיות בנושא

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

משרד הפנים של הודו פרסם נוהל מקל למתן אשרות כניסה לישראלים ממוצא הודי.

סוכני הנסיעות והתיירות הונחו בכתב לגבי הצעדים המעשיים שיש לנקוט בנושא, על פי ההנחיות החדשות. כדי ליהנות מהנוהל החדש, על המבקשים לשגר בקשה בכתב לקונסוליה הישראלית בבומבי, תוך צירוף מסמך המוכיח, שהם ממוצא הודי כדוגמת תעודת לידה, כפי שהיא מופיעה בדרכונם, ואת כתובת מגוריהם בהודו.

לאחר שיקבלו אישור משרד הפנים ההודי לנתינת אשרה, על הנוסעים יהיה להציג אישור זה אצל קצין ביקורת הדרכונים בבומבי או בניו־דלהי, בעת נחיתתם שם. הקצין ישווה את החתימה, שנשלחה עם הבקשה לזו המתנוססת בדרכון ויטביע, על סמך כתב האישור, את האשרה בדרכונו של הנוסע מישראל.

דרישה להנהיג הגבלות חדשות על משקל מטעני יד שמותר להעלות למטוס

מאת זוהר בלומנקרנץ

איגוד הטייסים בישראל פנה למנהל התעופה האזרחית בדרישה, כי מטעמי בטיחות יש להנהיג הגבלות חדשות על גודלם ומשקלם של מטעני היד, שהנוסעים יורשו לקחת איתם בעלותם למטוס.

הדרישה באה על רקע ממצאי חקירת אסון טיסה שאירע לפני כשנה במנצ'סטר. נוסעים רבים מצאו את מותם, כיוון שלא יכלו להימלט במועד בגלל חסימת דרכי הימלטותם המהירה במטעני יד.

האיגוד דורש גם להכפיף את הממונים על בטיחות הטיסה ישירות לדרג הבכיר של חברות התעופה ולא לאחראי בשדה התעופה על הטיסה.

מרכז גורדייף אוספנסקי
052-78423

נדחתה עתירת אסיר על העברתו מכלא איילון לכלא עזה

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע, השופט גלעדי, דחה עתירה שהגיש אסיר בשם חסן עלי, השפוט ל־27 שנות מאסר, ועתר נגד שירות בתי הסוהר על כך שהועבר לאחר שבע שנות מאסר בכלא איילון לכלא עזה, ושם נשללו חופשותיו.

השופט המליץ לראש מחלקת האסיר לשקול מחדש את פנייתו של חסן עלי, לאור מצבו האישי.

ערכה את העמוד: רחל דנה

למכירה/השכרה
בתל־אביב
חניון רכב
בדבר פרטים
נא לפנות לת.ד.
374, גבעתיים

נחקר חשד לפלילים בפיענוח הקופסה השחורה של קטר הרכבת בצומת הבונים

חקירת המשטרה החלה לאחר שבבדיקות סרט הרישום המצופה שעווה נמצאו סימנים ומחיקות שמקורם לא ברור

מאת ראובן שפירא

המשטרה חוקרת אם נעשו מעשים פליליים בעת פיענוח סרט הרישום של הקופסה השחורה שהיתה בקטר הרכבת המעורבת בהתנגשות באוטובוס התלמידים באסון צומת הבונים.

חקירת המשטרה המנוהלת על ידי צוות ביחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים, החלה לאחר שבבדיקות של סרט הרישום המצופה שעווה, שנעשו במעבדות בארץ ובחו"ל, נמצאו סימנים ומחיקות שמקורם אינו ברור.

עדיין אין החוקרים משוכנעים כי נעשו זיופים או שינויים בסרט הרישום, אך החקירה נמשכת כדי להגיע למימצאים חד משמעיים. מומחים אומרים כי הסימנים והמחיקות יכולים להיות גם תוצאה של תקלות טכניות, אך כדי למנוע ספק הוטל על המשטרה לחקור בנושא. בימים הקרובים ייחקרו עובדים ברכבת בנושא הזה.

"הקופסה השחורה" מורכבת ממחטים רגישות הרושמות על סרט מיוחד סימנים המבטאים פונקציות שונות הקשורות לתנועת הרכבת כמו מהירות, מרחק נסיעה, זמן נסיעה, התחלת בלימה ועצירה.

במימצאים שהתגלו עד עכשיו, לפני תחילת החקירה המשטרתית, התברר שנהג הקטר לא החל לבלום בזמן, כפי שהתחייב מהנסיבות ומהמצב בשטח לפני ההתנגשות הקטלנית באוטובוס.

אתמול, בישיבת ועדת השרים לענייני בטיחות, הודיע שר המשטרה על סיום חקירת המשטרה. סופר "הארץ" מציין, כי החקירה הכוללת של המשטרה על נסיבות האסון אמנם הסתיימה, אך ביחידה לחקירת פשעים חמורים נמשכת החקירה בספיח "הקופסה השחורה" של החקירה הכוללת.

הממשלה נקראת

קורפו נקרא לשאת באחריות

שר התחבורה חיים קורפו אמר אתמול בראיון ל"קול ישראל" "בשאלה אם היתה רשלנות תורמת, מחוץ לאחריותו של נהג האוטובוס, ביווכח לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה יחליט בגורל החקירה שנעשתה בידי המשטרה".

צורית אמיתי, סופרת "הארץ" מוסרת: יקותיאל כהן שבתו יאירה נספתה באסון צומת הבונים אמר אתמול שיש לחייב גם את הדרג המיניסטריאלי לשאת באחריות לתאונה. הוא הוסיף שגם משרד התחבורה, מנהל רכבת ישראל ומועצות מקומיות באזור וכן הוועדה הקובעת בנושאי מפגשי מסילות רכבת חייבים לתת הדין על האסון.

ראשי האוני' המורמונית בירושלים מכחישים כוונה לרכוש קרקע באזור

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

ראשי אוניברסיטת בריגהאם יאנג, האוניברסיטה המורמונית על הר־הצופים, הודיעו אתמול, כי איש מטעמם אינו מנהל משא ומתן לקניית עוד 26 דונם על הר־הצופים.

שלשום פרסם "הארץ" ידיעה, על־פיה הועבר לשר יוסף בורג, יו"ר ועדת השרים לעניין האוניברסיטה המורמונית, חומר שעל־פיו עומדת להיות להם עסקה למכירת 26 דונם קרקע על הר־הצופים, בין ערבי מקומי לאחד המורמונים.

הוועד נגד בניית האוניברסיטה המורמונית העביר חומר נוסף בנושא גם לעיתונאים. על פי חומר זה, עומד מאחורי המו"מ אחד מחברי הכנסיה המורמונית בישראל — כנסיית ישו המשיח לקדושי אחרית הימים. האיש שהה בחו"ל ולכן לא היה ניתן לקבל את תגובתו. אשתו הכחישה את הידיעה.

אתמול הגיעו לבעל הקרקע בהר־הצופים נציגיו של אליהו היהודי מארה"ב, שרכש לפני כמה חודשים בניין וקרקע בשביל תלמידי ישיבת מרכז הרב, סמוך לאוניברסיטה המורמונית. נציגיו של אליהו הציעו לבעל הקרקע הצעה כספית נוספת על זו שכבר הוצע לו. כאמור, מכחישים ראשי האוניברסיטה המורמונים (ואף עורך־דין מטעמם) כל רצון וכוונה לרכוש קרקעות נוספות באזור.

להקת רוק ממארג'־עיון ביקשה להשתתף בפסטיוואל ערד באוגוסט

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"להקת רוק וזמר המונה כששה חברים, ממארג'־עיון, פנתה אלינו באמצעות להקת זמר מטולה וביקשה להשתתף השנה בפסטיוואל ערד. לא ידוע לנו עדיין אם בקשה זו תצא לפועל" — כך גילה אתמול דני מעיין, מפיק ומנהל פסטיוואל ערד, שייפתח ב־3 באוגוסט ויימשך במרתון של 48 שעות.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול מסר דני מעיין, כי 3,500 אמנים יטלו חלק בפסטיוואל ערד, שיכלול מופעי זמר, מחול ותיאטרון. נמסר, כי זו השנה הרביעית שמקיימים את פסטיוואל ערד, והפעם הוא יהיה הגדול ביותר מבחינת מספר האמנים ומספר הצופים.

ראש מועצת ערד, אברהם שוחט אמר במסיבת העיתונאים: "אנו מצפים לכ־100 אלף מבקרים. מבחינת ערד, תהיה זו נקודת שיא בעונת התיירות".

עוד נמסר, כי רוב המופעים הם ללא תשלום, הודות לתמיכה בסך של 150 אלף דולר מגופים כמו משרד החינוך, הסוכנות היהודית, כימיקלים לישראל וחברות נוספות.

השנה יתקיימו 191 מופעים ואירועים שונים, ב־18 מוקדים ואתרים בעיר. במרכז הפסטיוואל תתקיים תחרות שירים, שיוגשו על ידי שמונה מחזות־זמר מקיבוצים ברחבי הארץ וממועצות אזוריות. בין האירועים המוסיקליים הנוספים שיהיו במרוצת 48 השעות: חגיגת רוק בהנחיית אבי אתגר, בהשתתפות דני ליטני, מיקי גבריאלוב ואמנים נוספים. כן ייערך ערב לזמר המזרחי במאהל בדואי, בהשתתפות להקת הברירה הטבעית.

השנה יהיה חידוש בערד: ערבי הצגה למשורר העברי, היכרות עם פנים חדשות בזמר העברי ומופעים מיוחדים לילדים.

ראש המועצה אמר: "פסטיוואל ערד הפך לאירוע המרכזי במדינת ישראל בתחום הזמר העברי, הוא חגיגה לעין ולאוזן. אנו מזמינים את שוחרי הזמר העברי לבוא ולחגוג עמנו".

גידול של 13.7 אחוז במספר תאונות הדרכים השנה לעומת אשתקד

ירידה של 7% במספר ההרוגים בתאונות דרכים מאז ינואר

מנהל מינהל הבטיחות בדרכים מסר גם, כי מספר הפצועים קל עלה ב־13 אחוז

מאת יפעת גבר
סופרת "הארץ"

מספר ההרוגים בששת החודשים הראשונים של השנה ירד ב־7 אחוזים בהשוואה ל־1985, למרות גידול של 15.7 אחוז, במספר התאונות השנה לעומת אשתקד. מספר הנפגעים קשה נשאר באותה רמה של השנה שעברה, ואילו מספר הפצועים קל עלה ב־13 אחוז.

נתונים אלה נמסרו אתמול על ידי מנהל מינהל הבטיחות, אינג' רז הר־לצמן, בישיבת השרים לבטיחות בדרכים, בראשות שר התחבורה, חיים קורפו.

השר קורפו הציג בפני ועדת שרים תוכנית לסלילתם השנה של 9 כבישים אדומים באורך 45 ק"מ והשקעה של 15 מיליון דולר. הוועדה אימצה את התוכנית, תוך שהטילה על שרי האוצר והתחבורה את קביעת סדרי העדיפויות בביצוע.

3 נהרגו בתאונה בעמק האלה

(ע). שלושה אנשים נהרגו, תינוק נפצע קשה וחיילת נפצעה בתאונה שאירעה אתמול סמוך לשעה 7 בערב ליד מושב צפרירים בעמק האלה.

התברר, כי התאונה אירעה בין קומנדקר צבאי לרכב פרטי.

זה הזמן להזמין

דגמי 1987 של פולקסווגן יהיו כאן בקרוב וכדי להיות בין הראשונים שיקבלו פולקסווגן או אודי 100 מן המודל החדש כדאי לך להירשם עכשיו. צ'מפיון מיבאת עשרות דגמים של פרטיות ומסחריות פולקסווגן המבחר הגדול ביותר העומד לרשותך בישראל:

פולקסווגן פאסאט: 1.3, 1.6, 1.8 ליטר; פולקסווגן ג'טה 1.3, 1.6 ל'; פולקסווגן גולף 1.3, 1.6 ל'; פולקסווגן פולו 1.3 ל', פולו-פוקס 1.05ל'; מסחריות דגם 2 עם מנועי טורבו-דיזל ובנזין (השנה גם מנוע בנזין חדש: 2.1 ל' 112 כ"ס DIN), מסחריות אל.טי. עם מנועי דיזל וטורבו־דיזל ומסחריות סינכרו. פולקסווגן: יצרן הרכב הגדול ביותר באירופה. יצרן מנועי דיזל הגדול ביותר בעולם.

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ, יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי.
סוכנויות בכל הארץ ומוסכים מוסמכים מק' שמונה ועד אילת.

אשקלון

קריאה לשר התמ"ת

הנדון: הפה שאסר — הוא הפה שהתיר

העובדים שלך אינם מקבלים קהל. אנחנו, ה"קהל", זקוקים לאישורים שונים שהחוק, באמצעות משרדך, כופה עלינו. אי־מתן אישורים אלה, פירושו אי עמידה במועדי אספקה ללקוחותינו.

במגזר הפרטי — אי עמידה בלוח זמנים גורמת לפגיעה קשה במוניטין. לקוחותינו אינם מקבלים "תירוצים" בנוסח של "היו עיצומים במשרד התמ"ת".

בשמי ובשם חברי העצמאיים אני פונה אליך לבטל באופן זמני את החובה לכל האישורים שהצורך בהם הוא מיידי (כמו במקרה שלי — חוסר יכולת לשחרר סחורות שכבר "שוכבות" למעלה משבוע בממ"ן). אולי אז ניווכח שבעצם אפשר לנהל משק חופשי — בלי סחבת, ניירת וסבך ביורוקרטי אינסופי, ו"מעז יצא מתוק"

לא יתכן מצב שנותני שירותים בכח מטעם החוק, ישביתו גם את המשק היצרני, התעשייתי והמסחרי — כמה פשיטות רגל הארץ שלנו עוד מסוגלת לספוג???

בכבוד רב
מאיר ערמון — מנהל
"הדים" — מצרי פרסום
תל־אביב

הארץ

יום ג', כ"ב בתמוז, תשמ"ו
29 ביולי 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה רחוב נורדוי 20 טל' 661166 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתב־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

שכר מינימום והפסדו

העובדה שיש בארץ אלפי עובדים מן המניין ששכרם החודשי עומד על 350 שקל ואף פחות מזה, אינה לתפארת החברה והמשק. ברמת שכר כזאת תתקשה להתפרנס בכבוד גם משפחה שבה שני שכירים; ולטווח ארוך, שום ענף משקי אינו יכול לצפות לקיום בריא כאשר חלק גדול מאוד מפועליו נאלץ להסתפק בשכר כה נמוך. ואולם מכאן לא תעלה בהכרח המסקנה שהמדינה צריכה לחוקק שכר מינימום — ובמיוחד לא חוק הבא לכפות על המעסיקים תשלום שכר בשיעור או בסכום מסוים.

לשכר מינימום כפוי עלולות להיות כמה תוצאות שליליות. מחקרים בחו"ל הוכיחו שחוק שכר מינימום מביא לעתים הגדלת האבטלה: מעסיקים שאינם יכולים או אינם רוצים לשלם שכר גבוה מסכום כולל מסוים, מעדיפים לפטר מקצת העובדים כדי לקזז את תוספת השכר שעליהם לשלם לעובדים הנותרים. מגרעת אחרת קשורה קשר הדוק בהווי הישראלי: העלאת שכר בתחתית הסולם יוצרת לחצים להעלאת שכר כללית בשם ההפרשיות המקודשת. עובדים שלא נמנו עם בעלי השכר הנמוך ביותר, מוצאים את עצמם לפתע בתחתית, כשהם משתכרים "שכר מינימום". כך נוצר לחץ לתזוזה כללית בסולם השכר. על כל הכרוך בזה מבחינת עלויות הייצור והתחרותיות.

הדרך הנכונה היא לקבוע שכר מינימום במשק תוך כדי הסכמה של כל הגורמים הנוגעים בדבר. אם במשא ומתן קיבוצי רגיל ואם במשא ומתן מיוחד כדוגמת החוק שמציעה הממשלה לכנסת. המעסיקים חייבים לתרום להסכם זה את הכנתם העקרונית של כל חבריהם לשלם שכר בהתאם להסכם המינימום, ולא לפטר כשל כך מקצת מהעובדים. על ההסתדרות להבטיח שתפעל נגד תביעות לתוספות שכר הנובעות מהעלאת שכר המינימום. נכון ששתי ההתחייבויות הללו מוגבלות בתוקפן מבחינה מעשית; ואולם זה רק מוסיף ומבליט את הצורך להתקדם בכל הזהירות בנוגע לקביעת סכום שכר המינימום.

ראוי ששכר המינימום יעמוד בטווח ארוך ביחס סביר לשכר הממוצע במשק (הכולל את כל התוספות לשכר), אך אי־אפשר לצפות כי מטרה זו תושג בבת אחת. שכר המינימום המוסכם בין המעסיקים להסתדרות עומד כיום על 334 שקל בחודש. הדילוג ל־500 שקל אינו רצוי בהחלט, וגם החלטת ההסתדרות לקבוע מיד שכר מינימום של 450 שקלים בחודש במפעליה, נראית מרחיקת לכת. אף כי במפעלי ההסתדרות עומד שכר המינימום כבר כיום על 371 שקלים בחודש. מכל מקום, יעדים שאפתניים מדי בתחום שכר המינימום עלולים להתברר בסופו של דבר כהלכה ואין מורים כן — או גרוע מזה: כחרב פיפיות.

לקח מלוב

כאשר הפציצו מטוסי ארה"ב בסיסי ארגוני טרור בלוב, לא רק מדינות ערב והעולם השלישי העמידו פני מזועזעים. בריטניה היתה היחידה שהתירה המראת מטוסים אמריקאים מבסיסיה לפעולת העונשין והמטוסים נאלצו לטוס בדרך עקיפה, עם תידלוק באוויר, משום שבעלות בריתה של אמריקה לא הרשו מעבר מעל שטחן. דיפלומטים ומומחי טרור ברחבי העולם הזהירו, כי ההפצצות רק יגבירו את רוגזו של הקולונל קדפי ומוטב להתכונן עתה לגל של פיגועים חדשים, בהם יביע שליט לוב את זעמו.

בינתיים, פני הדברים שונים מאוד. שום מדינה ערבית לא מיהרה לעזרת קדפי. בהלה כל כמה שידוע [illegible] והקולונל עצמו נעלם. מזה שבועות בבנים מהירה. גל טרור לובי חדש לא פקד את העולם. מדינות מערב אירופה הגבירו את אמצעי הביטחון, בעיקר בשדות התעופה ויש סימנים שהן מצמצמות גם את קשרי המסחר עם לוב. נראה, איפא, שצדקות ארה"ב וישראל, כאשר הן טוענות, כי הדרך להגיב על טרור היא ביד קשה.

אין אמנם מקום להרגשה כי בהפצצות נמצא הפתרון לחיסול הטרור, אך רישומים לגבי פעולות טרור, שנעשו ביחוד ע"י הלשכה למלחמה בטרור בממשל רייגן, סותרים כמה דעות מקובלות. ראשית, בשל העליה התלולה במעשי טרור ברחבי העולם בשנים האחרונות, שיעור הפעולות נגד אמריקאים ירד מ־40% ל־25%. שנית, המזרח התיכון אינו המקום המסוכן ביותר לאמריקאים מבחינת הטרור: באמריקה הלטינית היו אשתקד 86 התקפות על מטרות אמריקאיות, במזה"ת רק 16. ושלישית, רוב פעולות הטרור הן "פנימיות": של האירים נגד הבריטים, של הבסקים נגד הספרדים וכמובן של הערבים נגד ערבים אחרים. ה"אקונומיסט" הלונדוני מוסר כי מתוך 75 פעולות טרור ערביות במערב אירופה אשתקד, 62% היו נגד ערבים, 17% נגד ישראלים או יהודים, 16% נגד אירופים ורק 5% נגד אמריקאים.

אופטימיסטים בחוגי התיירות באירופה וגם בישראל סבורים, כי מודעות לנתונים האלה מתחילה לחדור לתודעת הנוסע האמריקאי וכי אנו עדים לראשיתה של התאוששות התיירות האמריקאית.

ההר הוליד קוסקוס

מלך מרוקו, שציפה לגישה חדשה, התאכזב, ולא היה חסר הרבה שחסן יבקש מפרס לחזור הביתה

מאת יואל מרקוס

מזמן לא נתקלנו בקרתנות כפי שהפגנה סביב נסיעתו של ראש הממשלה למרוקו. אמצעי־התקשורת של סוף־השבוע היו גדושים עד לעייפה בתיאורים על בישולים ותבשילים. הכוכבים הראשיים בהצגה זו, עוזרי ראש הממשלה, צעירים וחסרי־ניסיון, הכתבים הבדיונים של הרדיו והטלוויזיה, שזכו ליהנות ממעבר בית באיפראן, וח"כ רפי אדרי, שלא גמר בנפשו אם הוא עסקן ישראלי או מרוקאי — אלה לא חדלו להתפעל מהריבים הפחות השוכים הקשורים בביקור. קודם־כל, הם התפעלו מאוד מהאוכל. שמונה סוגי בשר, ארבעה סוגי מרק, ססים מלאים קוסקוס ועשרות מיני מתיקה. התפעלו כליבך משפע המזון, שלא שמו לב כי המלך שכח להזמין את פרס לסעוד על שולחנו, כמנהג הכנסת־האורחים הערבית. ה"ה סביר הנוביק חוזר עם כרסים קטנות, ולדברי מירה אברך, מזכירת הצבאי של ראש הממשלה, שהוקרים את הפמליה בכמה ימים, הוסיף חמישה קילוגרמים למשקלו. מתבקש להודות לבורא שלא נפתח שם משא ומתן רציני, כי אז עוזרי ראש הממשלה היו חוזרים, חלילה ככדורים מתגלגלים.

אחרי ההתפעלות מהתבשילים (לפי הגב' אברך, אפילו פרס התפעל מהעארק המרוקאי) בא תור התפעלות מ"בישולי" הפגישה. שאף בו כיכבו עוזרי ראש הממשלה. הם חזרו ותיארו איך "בישלו" את הפגישה, כשרובם שומרים את הסוד אף מנשותיהם. עד שאתה תמה איך עד לפני עשר שנים הצליח משה דיין לסעוד לשולחן המלך ואיך יצחק רבין, כראש ממשלה, היה שם בביקור כמעט ממלכתי. אם כי חשאי ואיך עשרות, אם לא מאות, אנשי ציבור ישראלים התארחו במרוקו בלי "הבישולי" של עוזרי פרס.

* * *

ועתה, בניתוח קר של האירוע, ואחרי שאנו יודעים פחות או יותר כל מה שהיה שם, כולל הבישולים והתבשילים — ומעט מאוד ממה שהיה לא פורסם — יש מקום להערכה שלמגוחות־הראווה של תהליך השלום עם שכנינו במזרח, במידה רבה היה זה "לא־אירוע". לשמעון פרס לא היה שום דבר חדש למכור שכבר לא מכר בעבר. בהצעה הראשונה שהגיש למלך, בתקווה שהיא תהיה בחלקה או כולה כלולה בהודעה המשותפת, הציע פרס להכריז על "שנת שלום" שבמהלכה יפסק הטרור, ינוהל מ"מ ללא תנאים מוקדמים; זימון ועידה בין־לאומית (אולי במרוקו) על בסיס החלטות 242 ו־338; בדיקת אפשרות לפיתוח כלכלי וייצוג פלשתיני במשלחות מתושבי השטחים ואחרים, בהסכמה הדדית. המלך שציפה, כנראה עקב התקוות שעוררו בו "המבשלים", לדברים חדשים מאלה, ועם כליבך שמיד אחרי הפגישה בא שליח לפרס ואמר לו כי המלך מבקש לדעת מתי הוא נוסע, כדי שיוכל להיפרד ממנו.

הדעה זו שהיתה בעצם הזמנה אדיבה לפרס לחזור הביתה, הובנה על ידי פרס כ"רמז דק" שצריך להשתדל יותר להצדיק את מסיבות הביקור. ואז הוא הכין נייר שני, הידוע עתה בתקשורת במסמך עשרה הסעיפים, ובו התחייבות שבמהלך המשא והמתן לא יוחל החוק הישראלי על השטחים; נכונות להיפגש עם נציגים "אותנטיים" של הפלשתינאים הרוצים בשלום ודוחים טרור, כדי שייעצו גם שאיפות הפלשתינאים וגם ביטחונה של ישראל, כשעניין הריבונות יוחלט במשא ומתן. באותו מסמך הציע פרס שהמערבים יהיו רשאים להציע כל הצעה וגם לישראל יותן הדבר. נכלל במסמך סעיף הלקוח כמעט כולו מהסכם קאמפ דייוויד, שעל־פיו ישראל מבינה כי צריך לפתור את הבעיה הפלשתינית על כל היבטיה בדרכי שלום. וגם סעיף אחר מהחלטות פ"ס, האומר כי ישראל תכבד את חופש הפולחן של כל הדתות ותתן גישה חופשית למקומות הקדושים. פרס הוסיף בעל־פה שיש ריסון במדיניות ההתנחלויות. אף כי יש בממשלה שותף שדעתו שונה. אין סיבה שריסון זה לא יימשך.

* * *

למעשה, בהצעותיו של פרס לא היתה שום נקודת־מפנה מהפכנית. הצעות אלו, בעיקר במה שנוגע להסכמתו לפורום בין־לאומי ולגמישות בהרכב המשלחות הפלשתינית, כבר הוצעו לצמרת הממשל האמריקאי בעת ביקור רב־הפרסום בוואשינגטון, באוקטובר אשתקד. המלך חוסיין רווה אותן. על סמך מה ציפיתו שמה שלא הצליחו האמריקאים למכור אז, יעלה בידי המלך חסן השני — לא ברור. אם לשפוט לפי התגובות הבאות ממרוקו, אכזבת המלך היתה רבה ויש פה ושם אף רמזים כאילו ניתן לו להבין שפרס מביא עמו עמדות מפליגות מאלו שכבר הוצעו תרוזו. שר החוץ המרוקאי מאשר זאת בראיון לריקסור מלכה, ב"דבר". שר המדינה אומר לאותו כתב, כי פרס לא יוכל לשוב למרוקו כדי לומר אותו הדבר. מכאן שלא ברור איך יהיה "ההמשך" המובטח. המלך עצמו גילה בנאומו, כי פרס אמר לו שלעולם לא יפנה את השטחים הכבושים. (והקשר זה, בא המשפט שקיבל תהודה בין־לאומית: "אז אמרתי לו לך לשלום"). לפי זה, מובן מדוע הליכוד קיבל את הביקור כמעט בברכה ובוודאי בלי התרגשות. שמיר היה יכול להתלות ללא חשש למסע במרוקו — הוא לא היה מתעלף מהדברים שפרס השמיע.

הטיעון העיקרי של פרס במרוקו כבוואשינגטון הוא שקודם־כל חייבים להתחיל לדבר. שכן, רק כשמתחיל משא ומתן, אפשר להתחיל לסגת מעמדות התחלתיות. אך למעשה, גם חוסיין וגם הפלשתינאים חוששים מהפח הזה. וכאן טמונה בעצם השאלה שקשה למצוא לה מענה האמנם יש לשמעון פרס, לבד מפתיחות, סגנון מתון ושימוש מוצלח במטבעות לשון מהסכם קאמפ־דיוויד שנתקבלו על ידי ממשלת בגין, קונצפציה מנוגדת להלכטין לתפיסת הליכוד בדבר עתיד השטחים? הגיע הזמן שנבין כי הבעיה שלנו עתה שוב אינה קיום פגישות ראוותניות — הרי פגישות ישירות מתקיימות במישורים הגבוהים ביותר — אלא על מה ישראל מוכנה לוותר בסופו של המשא והמתן. במישור זה, לא הביא פרס עמדה הפוכה מזו של שמיר. לא במשתמע ואף לא לאוזני המלך בלבד. וזאת לא רק משום שהוא נתון בסד ממשלת האחדות אלא משום שאין ביטחון שיש באמת במפלגת העבודה רוב להחזרת השטחים תמורת שלום.

נוכח זאת, אפשר לומר במבט לאחור, כי ההר הזה, או "התבשיל" הזה, כביטוי האהוב על עוזרי ראש הממשלה, הוליד בינתיים רק קוסקוס.

מי נגס בעוגת המערך?

הפסד קולות למערך בבחירות למוסדות ארגון עובדי צה"ל, צריכים להדליק נורה אדומה במסדרונות בניין המפלגה

מאת יהודית וינקלר

אהרון גפן: אובדן היוקרה של המערך בציבור נתן את חותמו בבחירות לארגון עובדי צה"ל

המערך הפסיד 19 אחוז מכוחו, בבחירות שנערכו לפני כחודש למוסדות ארגון עובדי צה"ל. "התחיה" התמודדה לראשונה וזכתה ב־4.2 אחוזים. הליכוד, כמעט מבלי לנקוף אצבע, התחזק לעומת הבחירות לפני חמש שנים ב־5.2 אחוזים וצבר 22.2 אחוז מהקולות. קיסר נמנע מלנתח את התוצאות. המערך במישור הארצי וההסתדרותי, מתעלם מהן.

התופעה תמוהה, שכן לבד מסקרי דעת קהל, מהימנים ככל שיהיו, הבחירות לארגון עובדי צה"ל, הן הבוחן הממשי היחידי להלכי הרוח, לקראת סוף הקדנציה של המערך בראשות הממשלה. זהו המיסמך האלקטוראלי, האותנטי. המצוי הן בידי אלה המצדדים בהקדמת הבחירות, והן בידי אלה הסבורים, מתוך שיקולים לטווח ארוך, שיש לקיים תחילה את הרוטאציה ורק לאחר מכן לנסות ולסכלה.

בחירות לאיגוד מקצועי, נותנות אמנם ביטוי גם לבעיות ייחודיות של מיגזרים מסויימים, או מצביעות על הלכי רוח מחאתיים נגד הממסד המנהל אותם, ו/או נגד העומד בראשם. ניתוח התוצאות צריך להדליק אור אדום ברחוב הירקון ובבית הוועד הפועל.

תחילה ל"תחיה". היא התמודדה בפעם הראשונה בבחירות לארגון עובדי צה"ל, וזכתה במה שניתן להגדיר, "נתח טבעי" במפה הפוליטית. בשורות עובדי צה"ל, יש כיום אלפים מיוצאי ברית המועצות, הנוטים לתמוך במפלגות הימין. [illegible] קב' העבודה שבראשה שמה נסים דהאן [illegible] בראשית מערכת הבחירות. אינדיקציה שנית, משמעותית עוד יותר, כדי להצביע על הקשר בין הלוך הרוח הכללי לבין תוצאות הבחירות לארגון עובדי צה"ל, היא העלייה המשמעותית של הליכוד. צריך לזכור כי הליכוד, כסיעה פעילה בהסתדרות, כמעט ואינו קיים מאז הבחירות במאי 1985, בגלל המשבר הפוקד אותו על רקע המחלוקת החריפה בין חרות לליברלים. בארגון עובדי צה"ל, הליכוד שותף לקואליציה. אילו ירידת המערך נבעה מהצבעת מחאה נגד ממסד, גם הממסד של הליכוד היה צריך להפגע, או במקרה הטוב, לשמור על כוחו.

"יותם", סיעה חדשה, שנתמכה על ידי הסתדרות המהנדסים, זכתה ב־9.5 אחוזים בקלפי. במקרה שלה ניתן לייחס לפחות חלק מבריחת הקולות לרצונם של המהנדסים והטכנאים, יוצאי ברית המועצות, המאמינים כי הסתדרות המהנדסים תשיג עבורם השוואת הסטאטוס למהנדסים, למסגרת ייצוגית ייחודית. מתוך כ־10 אחוזים שניתנו לרשימת "יותם", כשליש צריך לייחס להצבעה ישירה נגד המערך, בהתחשב במספר המהנדסים והטכנאים הנכללים בארגון עובדי צה"ל, שלא ניתן לפירוטם מסיבות בטחוניות. ניתן להעריך ולומר, כי עליית הליכוד, "התחיה" וחלק מהקולות שניתנו ל"יותם", ובסך הכל כ־15 אחוזים, הם אינדיקציה פוליטית מובהקת, שאינה קשורה אך ורק לבעיות ייחודיות של ארגון עובדי צה"ל.

מיסמך פנימי, שחובר על ידי אהרון גפן, ששימש כיועץ המערך בבחירות לארגון עובדי צה"ל, קובע: "אובדן היוקרה של המערך בציבור נתן את חותמו בבחירות לארגון עובדי צה"ל והדגיש תהליכים המצויים במערכת... התחיה היא עובדה קיימת בהסתדרות. בבחירות כלליות היא יכולה לעבור את ה־5 ואת ה־6 אחוזים. מצביעי הליכוד בכנסת (בניגוד לעבר — י.ו.) מזוהים איתנו גם בהסתדרות, ופרשת השב"כ היתה קטליזטור בעניין זה.

התחיה נגסה בליכוד בבחירות לארגון עובדי צה"ל. בלעדיה הליכוד היה עולה ביותר מ־4.2 אחוזים. הוא אף היה עשוי לעבור את מחסום 30 האחוזים — הבחירות לארגון עובדי צה"ל הם בבחינת הכתובת על הקיר עבור מערך בהסתדרות, ולמפלגת העבודה.

ההסתדרות, כפי שהיא בנויה כיום, אינה מותאמת למה שנדרש ממנה. חיזוקה של ההסתדרות מותנה, בין השאר, בחיזוקה בתוך מפלגת העבודה. הפורום ההסתדרותי צריך להתייצב בגלוי מאחרי שמעון פרס, שאינו חוזר כיום לבחירות. אפשר שבטווח קצר תביא נפילת המפלגה בממשלה לחיזוקה של ההסתדרות במפלגה. הממשלה שתקום תוכל לפגוע בהסתדרות, ואולי אף לגרום לתהליך של השתלטות כוחות פוליטיים אחרים עליה.

ברית עם שמעון פרס עשויה לשמור על הכבשה ולהשביע את הזאב... גורמים בהסתדרות מציינים, כי צריך לזכור גם את הקיצוצים בכוח האדם בצה"ל ואת השחיקה בשכר. הנזקפים לחובתו של המערך. הקיצוצים בכוח האדם, וכן שחיקת השכר והסיכוי הקלוש לתיקונו במסגרת הסכמי השכר החדשים, אינם חלים רק על צה"ל.

הליקויים הללו נזקפים לחובת המערך בהסתדרות. אך גם לחובת המערך במישור הארצי. אם הצלחה, אפילו חלקית, בהבראת המשק ובהשגת יציבות יחסית, אינם משפרים את מצבו האלקטורלי של המערך בהסתדרות, עבור המערך הארצי, התעלמות מתוצאות הבחירות לארגון עובדי צה"ל הינו טעות, שהוא עשוי לשלם עליה ביוקר."

מחיר הפחד מהטרור

בולמוס הביטחון של הממשל האמריקאי עולה בכסף רב ולא פעם — מיותר

מאת צבי בראל

וואשינגטון

כעוות וזאבים רעבים המתבוננים בנתח בשר טרי, בוחנים עשרות — אם לא מאות — קבלנים ברחבי העולם את המיפרטים הטכניים של השגרירויות האמריקאיות הדרושות. בישראל, באוגנדה, בסומאלי, בברית המועצות, במצרים, מחשבים סוכני נכסי דלא ניידי את אחוזי הרווח מן המחירים המופקעים שידרשו בעבור אותם דונמים של זהב, שעליהם ייבנו השגרירויות חסינות־הטרור. הממשל האמריקאי מבקש מן הקונגרס 4.1 מיליארדי דולר למשך חמש השנים הבאות כדי להגן על הקורפוס הדיפלומטי שלו ברחבי העולם: הסנאט אישר כבר יותר ממיליארד דולר לשנתיים הקרובות. וטובים הסיכויים ששארית הסכום תאושר אף היא. זהו מכרה־הזהב החדש שממנו תורים ארה"ב לעולם במשך השנים הבאות. "אפשר לומר שזו תהיה תוספת של כחמישה מיליארדי דולר לתקציב סיוע־החוץ האמריקאי", אומר במאריקום אחד מפקידי הממשל. ואמנם כמה דוגמאות המפורסות בדו"חות התקופתיים של מחלקת המבקר של הקונגרס, מציגות את הממשל כפרה חולבת כבדה ומטופשת.

"איני מבין כיצד חושב הסכום של 83 מיליון דולר לבניית שגרירות חדשה בתל־אביב", מטלטל את ראשו עוזר של סנאטור האחראי לבקרת התחשיב. "הרי בסכום כזה אפשר לרכוש בניין מפואר בניו יורק". את מיקומה של השגרירות הישראלית עדיין לא קבעו, כך שמחיר הקרקע אינו ידוע; את ערכו של בניין השגרירות הישנה לא כללו בתחשיב, אך על פי דו"ח מצב עתידי יודעים האמריקאים כי בשגרירות יעבדו 229 עובדים, אחד לא יותר או פחות. "הבעיה עם התחשיבים הללו היא", אומר איש הקונגרס, "שכאשר מוקצב סכום של 83 מיליון דולר מראש, ללא בדיקת עלויות, ללא תכנון מוקדם, קיימת כבר תכונה הפסיכולוגית להוציא את הסכום הזה ובוודאי יימצא הקבלן או הקבלנים שידעו לחשב בדיוק כיצד להוציא מאתנו את הסכום הזה במדויק ואולי עוד כמה סנטים".

עלות תוספת

דוגמה לכך נמצאת בדו"ח המפרט כיצד החל בבניית בית מגורים חדש לשגריר האמריקאי בקהיר. באוקטובר 1975 זכתה חברה לתכנון הנדסי בוואשינגטון במכרז לתכנון השגרירות בקהיר. ערך המכרז היה 180 אלף דולר. שינויים שדרשה ועדת הבינוי של מחלקת המדינה העלו את מחיר התכנון ל־373 אלף דולר (ועוד כמה סנטים). באפריל 1979 ניגשו שתי חברות מצריות למכרז על בניית השגרירות. האחת הציעה את בנייתה תמורת 1.9 מיליון דולר, והשנייה תמורת 2.4 מיליונים. החברה הזולה יותר זכתה. תוך התחייבות לסיים את הבנייה ביולי 1981. בתוך זמן קצר — שנתיים בדיוק — התברר לחברה המפקחת כי החברה המצרית לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה וכי איכות הבנייה ירודה מאוד לעומת הסטנדרד שנקבע. המכרז הועבר לחברה מצרית אחרת. בפברואר 1984 הופסקו עבודות הבנייה משום שלא נשאר עוד כסף. הסכום שהוצא: 3.5 מיליוני דולר, כמיליון וחצי יותר מן המתוכנן. והבניין עדיין לא הושלם.

הסוף מרתק לא פחות. הבניין הבלתי מושלם והקרקע נמכרו ב־15.8 מיליון דולר. רווח נקי לקבלנים, לבונים ולמחלקת המדינה, שאלמלא עסקה במדיניות חוץ היתה יכולה ודאי להיות סוכנת המקרקעין העשירה בעולם. מכל אלה, בית חדש ובטוח לשגריר עדיין אין.

סיפורה של השגרירות האמריקאית עגום עוד יותר. המכרז שנמסר לחברה מצרית בנובמבר '82 תמורת 27.6 מיליון דולר, הסתיים בסילוקה של החברה ובמסירת המכרז לאחר ארבע שנים לשותפות אמריקאית־יפנית, שהתחייבה לסיים את הבנייה בתוך שנתיים. העלות המתוכננת עתה, לאחר השינויים — 45 מיליון דולר.

אבטחת השגרירויות האמריקאיות ואמצעי הביטחון החדשים הנרכשים חדשים לבקרים על ידי מחלקת המדינה, פתחו עוד עורק עסקי מבוין לכל מי שתלוי על הבה של המפלצת הבירוקרטית הזאת. כך, למשל, חישבה המחלקה לביטחון דיפלומטי כי יש להוסיף עוד 1388 משרות של אנשי ביטחון ולהגדיל את סכום התקציב לביטחון שוטף של השגרירות בסך של כ־90 מיליון דולר.

תוכנית האבטחה שהוחלה בשנת 1980, חוזה הוצאה של 192 מיליון דולר כדי להעלות את רמת ביטחונם של 125 מיתקנים דיפלומטיים אמריקאיים בעולם. "כעבור חמש שנים", כתב דו"ח הקונגרס, "ירדה התחזית ל־62 מיתקנים דיפלומטיים בהוצאה כוללת של 145 מיליון דולר... בשנת 1984, שנה שבה היתה אמורה התוכנית להסתיים, הושלמו העבודות רק בעשרה מיתקנים. שאר 52 המיתקנים מתוכננים להסתיים רק בשנת 1987".

תוכניות חשופות

52 מיליון הדולרים שהקציבה מחלקת המדינה ב־1985 כדי להעסיק כעשרות אלפים שומרים בשכר (לבד מחיילי המארינס המוצבים בכל שגרירות), ו־70 מיליון הדולרים המתוכננים להיות מוצאים השנה. גם הם אינם מבטיחים שיפור הביטחון. ברשימת הליקויים בשגרירויות נמצא למשל כי: "בעמדה אחת השאיר השומר את נשקו בשירותים, והוא נמצא על ידי ילד. באותו מקום נגנב ביתו של השגריר על ידי השומר. במקומות אחרים לא אומנו השומרים די הצורך ובאחד המקומות לא שילם קבלן השמירה את מלוא הסכום שהוסכם לשומרים... במקום אחר שימש צוות הניקיון של השגרירות כשומרים בשכר בשעות הפנאי".

ליקויים אלה אינם כבר בחזקת סודות מדינה, כפי שגם תוכניות האבטחה של בנייני השגרירויות חשופות וכמעט גלויות לחלוטין, ותמורת מאה דולר יכול כל קבלן רשום לקבל את המיפרט טכני של כל שגרירות. זה הצד העכור של בולמוס הביטחון, האוחז במחלקת המדינה כמו בממשל כולו.

שנים של שאננות גבו מארה"ב מחיר כבד בחיי חיילים, דיפלומטים ואזרחים אמריקאים שנרצחו ונפצעו. עתה היא מנסה לסתום בשפע כסף כל פירצה אפשרית בחזית הטרור. "אך הבעיה היא מעבר לכל ממון אפשרי", אומר פקיד בכיר במחלקה נגד טרור של מחלקת המדינה. "איננו יכולים לרכוש מודעות לטרור בכסף, איננו יכולים להחדיר באנשינו תחושה של מצור". "בניית השגרירויות, אמצעי האבטחה החדישים, שפע השומרים וכלי הנשק", מוסיף איש מחלקת הביקורת של הקונגרס, "יהיו לכתובת של כל קבלני הביטחון; מה יישאר מזה נטו לאנשינו בחו"ל, אני חושש לנבא".

מבט אחר / הדה בושס

הסינדרום המרוקאי

יוצאי מרוקו, בוחרי־ליכוד מסורתיים, רוו גאווה מביקור פרס אצל המלך חסן. הליכוד נאלץ להגיב על המפגש בזהירות רבה, כדי שלא לפגוע בבוחריו אלה. ואולי הם באמת חכמים יותר מכפי שחושבים מנהיגיהם?

ח"כ גאולה כהן תפסה את העניין בחושים מחודדים של פוליטיקאית מנוסה. יותר משמפחיד אותה השלום — הנראה רחוק כליבך מהישג־יד — באיימת עליה הבחירות הבאות, והאפשרות שהמערך יזכה בקולות רבים מן הליכוד. גאולה כהן מודה שהיא מודאגת משמעון פרס, לא רק במרוקו, אלא מפרס בירושלים. היא מזהירה אותו לבל יחשוב כי יוצאי מרוקו מונחים בכיסו. "המרוקאים חכמים", אומרת ח"כ כהן, ופונה לעברם מילה רב־משמעית, מנסה להחמיא להם ולפתותם שלא לנטוש את המפלגה שהם נמנים לדעתה עם בוחריה המסורתיים.

ממש באותן מלים מתבטא מלך מרוקו, חסן השני, בנאומו: "המרוקאים חכמים". הוא קורא לצאן מרעיתו, מחמיא לשומעיו. לא רק גאולה כהן. גם דוברי הליכוד מוצאים עצמם במצב עדין שעליהם לתמרן בו בזהירות. אכן הסיפור על פגישת פרס והמלך חסן השני אינו לרוחם. מן הסתם גם הפעם היו פועלים, כפי שפעלו בהזדמנויות קודמות, ומנסים להכשיל כל ניסיון וצעד לעבר השלום המיוחל. אבל הם זהירים מאוד שלא להכשל בלשונם ולא לקומם עליהם את יוצאי מרוקו בישראל, לא לפגוע בגאוותם ובכבודם. וכך הם בולעים את לשונם ממש, מרפדים את הביקורת שלהם, נשמעים מתונים פי כמה מדוברי השמאל הקיצוני.

יחס מיוחד למרוקו

אנו עדים איפוא להתעוררות קהילתית בקרב יוצאי מרוקו בישראל. הם מפגינים, ולא בפעם הראשונה, לוקאל־פטריוטיות. קודם לכן התבטא הקשר העמוק שלהם למרוקו וגעגועיהם לארץ ההיא — בתמונות המלך התלויות בבתיהם; בעלייה לרגל לקברות רבנים וצדיקים; בטיולים קבוצתיים השאיים למולדת הישנה. עכשו הם יכולים להתגאות ולהתגאות בפומבי. זה סיפור יוצא דופן. נחשפת לפנינו אינטראקציה רגשית חזקה של אוכלוסיה גדולה, שאם כי היגרה ממרוקו מרצונה, עדיין היא נושאת את שמה של מרוקו בלבה, רואה במלך חסן השני את מלכה המוסתר. והוא משיב להם כגמולם, רואה בהם עד היום את נתיניו הנאמנים והאהובים, מקיים אתם קשר של ממש.

אף־על־פי שהישראלים יוצאי מרוקו רואים עצמם ישראלים לכל דבר, יחסם לארץ מוצאם מזכיר את יחס יהודי ארה"ב לישראל, ואת יחס האירים בארה"ב לאירלנד. כבר היו דברים מעולם. אבל במקרה זה אין בעייתיות של נאמנות כפולה. ועד כשו אף ניתנה גושפנקה רשמית ליחס מיוחד זה.

אין ספק, קהילת יוצאי מרוקו שונה ביחסה לארץ מוצאה, מקהילות אחרות של יוצאי ארצות המזרח. אמנם גם בין יוצאי קהילות אלו יש געגועים לנופי־הילדות, לבית אבא, לרחובות שבהם גדלו ושיחקו בילדותם, לחברים וידידים מאז, לריחות ולצבעים המוכרים. אבל לא תמצא בקרב יהודי טוניס, מצרים, פרס או עירק אותה גאווה לאומית של יוצאי מרוקו, אותה השתייכות רגשית עמוקה, לארץ מוצאם. יוצאי ארצות אחרות במזרח אינם רואים בשליטים שם אבות רוחניים, אין הם תולים את תמונותיהם בבתיהם. (חברי־הכנסת יוצאי עיראק הודיעו כי גם בדעתם להקים מעין שדולה עיראקית, אבל קשה לראותם מביעים לויאליות לסאדם חוסיין).

מפריחי יונים

אמנם, ח"כ רפי אדרי (שנעשה כמין שר חוץ זמני ואיש־סוד לראש הממשלה) הודה לוי שהאיין בראויה, מכריזים על עצמם כישראלים בראש וראשונה. אבל אדרי — לעומת לוי, החש כאילו נגזלה ממנו הגבורה — מודה ברגשותיו כלפי מרוקו — ביתו השני. לוי אינו נבגע. מעניינת התשובה שהשיב לעוזר בדעמי, התוהה, כיצד הסכים לעזוב ארץ יפהפיה וברוכה כמרוקו, ולעלות לישראל. לוי הוא פוליטיקאי חכם. כיום הוא גם פוליטיקאי יוצא מרוקו, שגאוותו נפגעה: לא הוא אלא אדרי מוציא ומביא בפגישת פרס עם המלך חסן. כך מבריז סגן ראש הממשלה כי בשבילו הארץ היפה ביותר היא ארץ־ישראל. והוא מוסיף האומר, כי שהיין אף היא ארץ יפהפיה, ובכל זאת אינו רוצה להגר אליה.

אבל גם לוי מבין שפרס החזיר ליהודי מרוקו מקצת מגאוותם האבודה. הוא אימת את סיפוריהם, לאחר שבמשך שנים התייחסו אליהם כאל נחותים, והם ניסו לשווא להלל את מרוקו לא רק באוזני האשכנזים שבינינו. אלא גם באוזני בניהם שנולדו בישראל וגדלו בה. הסיפורים הנוסטאלגיים נעשו במעמד ראש. בא ראש ממשלת ישראל עם צוות עוזריו וקבוצת עיתונאים והם מגלים את מרוקו מחדש.

הם עומדים פעורי פה מול נופיה, מול הכנסת האורחים שלה. אין חדלים לספר נסים ונפלאות על מטעמיה ועל ריחות הקטורת האופפים את המלך. תרבות־זרים שאינה עוד מימונה ותצוגות פולקלור צבעוניות, שהאשכנזים המשתתפים בהן עוסקים בזה מתוך פטרונות מסוימת. הנה הישראלים שגילו את מרוקו, ואין הם מסוגלים להבין כיצד עזבו היהודים המרוקאים ארץ קסומה זו. וכך, לצד האישור, העניקה תנופה רבה לגאווה ולכבוד של יוצאי מרוקו. כל עלתה קרנם והם כיום האנשים בתרשות.

כאשר היה מר פרס בדרכו חזרה, כבר הפריחו יונים, בטקס מגוחך במקצת, ליד משרד ראש הממשלה. מפריחי היונים הם אנשי המזרח למען השלום — תנועה שולית, המנסה לשכנע את יוצאי ארצות המזרח שאין הם שונאי ערבים, ומאמינה שאנשיה הם שיביאו את השלום. והנה רוב חבריה של תנועה זו הם יוצאי מרוקו. אין ספק שאף עליהם פעלה הגאווה הלאומית שהוחזרה להם.

סיטואציה בעלת היבטים אירוניים במקצת. הליכוד, כמתברר, נמצא במלכוד ועליו להיזהר ולחשוב את תגובותיו. לא להשמיע דברי כפירה חריפים. לא לפגוע במלך מרוקו. לא לפגוע בראש הממשלה שמעון פרס, שעשה את הצעד הראשון לקראת המלך האהוב, והעלה את קרנם של יוצאי מרוקו בישראל.

הליכוד בדילמה. אינני מאמינה כי יוצאי מרוקו יבגדו בו ביום הבחירות. אבל בינתיים, ציבור נכבד של בוחרי־ליכוד מסורתיים ראשם הסתחרר במקצת ויש לנהוג בהם טאקט וזהירות. ואולי הם באמת חכמים יותר מכפי שחושבים מנהיגיהם.

هكذا من الاصل

صكا من الامل

מאחורי המסך והמיקרופון / לילי גלילי

"הם בשלהם ואנו בשלנו"

דעתו של יצחק שמיר על התקשורת

את דעתו על התקשורת הביע יצחק שמיר לא פעם, (כלבים נובחים, למשל) אבל יש גורסים כי תמיד נעים לשמוע אותה שוב. בשבוע שעבר, בא ממלא־מקום ראש ממשלתנו לביקור ממלכתי בהתנחלות בשילה. במשך הסיור, שאל אחד המתנחלים את שמיר אם כדאי, לדעתו, להקים בית־ספר לתקשורת: הרי התקשורת הקיימת חד־צדדית כל־כך. שמיר דווקא חשב שאין טעם בבית־ספר. לא חלילה משום שהתקשורת בסדר, אלא שממילא זה לא יעזור. "אבל", עודד שמיר את באוזני האוהדים, "זה גם לא כל־כך חשוב: התקשורת בעצם לא משפיעה עלינו. יש נתק בינה לבין הציבור". שמיר לא הסתפק בניתוח, אלא גם הרגיע: "אין צורך להפריז בממדי הסכנה: הם בשלהם, ואנחנו בשלנו". בנקודה זו, הוא דווקא צודק.

לעומת זאת, עוזריו ומקורביו של שמיר רגועים פחות בדבר יחסי השר שלהם עם הממלכה השביעית. לקראת הרוטאציה המתקרבת, הם מחפשים דרך — איך לומר זאת בעדינות — לשפר את דימויו התקשורתי של שמיר, איכותית וכמותית כאחת. במסדרונות הסמוכים לשמיר מלוחשים, שיועצו הנוכחי לתקשורת, יוסי אחימאיר, עשה עבודה טובה. אבל איכשהו, לא הצליח "לפתוח" את שמיר המסוגר. אם רק ייפתח, יראה סוף־סוף העם היושב בציון את כל מעלותיו של האיש. לשם כך, נשקלת האפשרות לחזק את צוות יועציו התקשורתיים של שמיר, ואחד המועמדים לתפקיד זה הוא העיתונאי־לשעבר אריה מקל, המשמש עתה עוזרו של יוסי בן אהרן.

שמיר: לא משפיעה עלינו

לילה אחרון בלי אמא

לנוכח הצלחתה של סדרת התוכניות "לילה ראשון בלי אמא", שכוונה אל הצעירים המתגייסים ובני משפחותיהם, הוחלט בגלי צה"ל עוד על סדרת תוכניות, שתיועד הפעם למשתחררים מצה"ל. התוכנית, בעריכתה של ציפי גוז'גורוס, תשודר במשך השבוע האחרון של הקיץ, ותבקר ביקור חוזר בבקו"ם: הפעם, לשיחה עם המשתחררים.

13 הפרקים של "לילה ראשון בלי אמא", נהפכו ללהיט אמיתי. בסקר טלפוני שערכו "גלי צה"ל" בתום שידור הסדרה, בין 80 העתידים להתגייס מכל הארץ, התברר שכמחציתם האזינו לפחות לתוכנית אחת. 85 אחוז אמרו שהסדרה היתה "מעניינת"; 65 הגדירו אותה כ"מועילה". בתשובה לשאלה, הציעו הנשאלים עוד נושאים לדיון בשידורי התוכנית הבאה. הבולטים בהם: מצבי לחץ בצבא; סידורנות בנות ולימודים בזמן השירות. התוכנית היתה פופולרית מאד במיוחד בקרב מקבלי זימונים ראשונים, כלומר המחזור שיתגייס בעוד כשנה.

כוח 15 ברשות השידור

סכסוך על הפעלת הציוד האלקטרוני — אי־אן־ג'י — ממשיך להתסיס את בניין הטלוויזיה. הפעם, אלה עורכי הסרטים (פילם), הרואים עצמם מגזר נפגע מהפעלת העריכה האלקטרונית, ומבקשים להתאגד בארגון מקצועי נפרד. העורכים, קבוצה מקצועית קטנה שהיתה משולבת עד כה כמועד עיתונות־הפקה המשותף, מצאו עצמם עתה בניגוד אינטרסים עם העיתונאים המחפשים דרך להפעלה מיידית של הציוד האלקטרוני לאיסוף חדשות.

במצב זה, פנו עורכי הסרטים אל ההסתדרות. שם מצאו דווקא אוזן קשבת: זאב לבל הודיע להנהלת רשות השידור על הצעה להקים גוף יציג חדש: איגוד עובדי טלוויזיה, שיכלול את כל מי שאינם טכנאים ואינם עיתונאים. ההנהלה גורסת כי לא יתכן שעורכי הסרטים ישתייכו לשני איגודים מקצועיים: איגוד העיתונאים והאיגוד החדש. במסגרת ההסתדרות, ביתניים, הכריזו עורכי הסרטים על סכסוך עבודה, ואיימו לשבש את עבודת הטלוויזיה. אם אכן יקימו, בסופו של דבר, ועד נפרד־יהיה, זה הועד ה־15 ברשות השידור ברוכת הוועדים.

לונדון, קרפין והרוטאציה

שני מכרזים חשובים יתנהלו השבוע בטלוויזיה: מכרז למנהל מחלקת הדרמה ומכרז למנהל מחלקת התעודה בחטיבת החדשות. שני תפקידים חשובים, שלא אוישו מכבר. בין המועמדים לתפקיד מנהל המחלקה הדוקומנטרית, מוזכר שמו של גדעון דרורי; למנהל מחלקת הדרמה, מלחשים את שמו של ירון לונדון, המביא עמו לתפקיד לא רק ניסיון טלוויזיוני עתיר שנים וידע עמוק בנושא (עוד מהבית). אלא אף כיכוב אישי בסרט ישראלי אחד. מה יכול אדם לעשות כדי להיות כשיר יותר לתפקיד מנהל מחלקה בטלוויזיה?

מסתבר שלא הכל גורסים כך. "גורם בכיר" ברשות השידור, כפי שמקובל להגדיר במקרים כגון אלה, יודע אמנם למנות את מעלותיו של לונדון, אבל, הוא אומר, יש אבל גדול: הרי לונדון הוא חבר גלוי במערכת העיתון "פוליטיקה" של ר"צ, דיעותיו ידועות לכל, ומה הוא כבר יכול לעשות טוב במחלקת הדרמה? להביא את "חרבת חיזעה" ב"חרבת חיזעה ג'"? — ועוד שורה של שאלות רטוריות שהותירו אותנו ללא מענה. על כל פנים, שיהיה בהצלחה, אם וכאשר.

לונדון: מחלקת הדרמה?

קרפין: חופשה לפני הכרעה

מינוי אחר אפוף לחשושים, הוא תפקיד עורך "מבט". מיכאל קרפין מעביר את ימי המתח של טרם הכרעה, בחופשה בחו"ל. מאחוריו התייצב מנכ"ל תומך, מנהל טלוויזיה מהסס ומנהל חטיבה המתנגד בפה מלא להארכת הקדנציה שלו. כבכל מינוי במקומותנו, מראש ממשלה ועד עורך "מבט", התמיכה בנויה על מאזן אימה. "ומה אתם רוצים, רפיק חלבי ויעל חן זה יותר טוב?" אומר אורי פורת לכל המתעניין. אחד שהשתכנע ש"חלבי וחן זה יותר גרוע" מקרפין, הוא סגן־השר רוני מילוא, המחזיק בתיק התקשורת מטעם מ"מ ראש הממשלה. באחת משיחותיו עם עובד בכיר ברשות השידור, אמר כי "אם יעקב אחימאיר באמת לא רוצה להיות עורך "מבט", הוא לא מוצא עניין להתערב: שכבר יהיה קרפין". עמדה זו מסבירה אולי את השקט היחסי השורר בלשכת מ"מ ראש הממשלה בנושא זה, שלושה שבועות לפני ההכרעה. עמדה זו עשויה כהחלט להשפיע על חברי הועד המנהל, המתנגדים לקרפין ורוצים מכרז. יש להניח כי גם הם יודעים שהרוטאציה מתקרבת, ד"פ אם רוח הקרב האחזת אותם היום ("ראה את פורת מצהיר בפומבי שהוא רוצה את קרפין, הבבופי אחר"), תעמוד להם בעוד כחודש. כך או כך, דומה שהכל תלוי עתה בבת הקול שתצא מלשכת מ"מ ראש הממשלה. גם פורת הרי שמע על הרוטאציה.

פרייג' בשידור חי

בסוף השבוע שעבר, זומן ראש עיריית בית לחם, אליאס פרייג', אל אולפני הרדיו בערבית, להגיב על פגישת פרס־חוסין. בעוד פרייג' מדבר ומבהיר את עמדתו התומכת במפגש, קלטו קשבי קול־ישראל בערבית את שמו של פרייג' נישא על גלי אתר אחרים: ממש באותה שעה, בישר רדיו מונטה־קרלו כי אבו ניזל הודיע שארגונו יחסל את כל הפלשתינאים שתמכו במפגש. ביניהם, אליאס פרייג', חנא סניורה, רשאד אל־שוואא ואחמד אל ג'עברי (חבר הפרלמנט הירדני מחברון). הידיעה יצרה חוויה תקשורתית מעניינת: ישראל, שהחליטה לא לשדר אותה כלל לטובת כל הנוגעים בדבר, הצטרפה בלי דעת לאותה החלטה שקיבלו כל מדינות ערב, שאף תחנה של מדינה ערבית, כולל סוריה, לא חזרה על הודעתו של אבו ניזל.

גירושים בטלוויזיה

אין לדעת אם היה זה הנושא שמשך את הקהל לאולם החאן הירושלמי; אולי היתה זו האפשרות לחשיפה מקרית בת שנייה על מרקעי הטלוויזיה. או שמא קסמו האישי של המנחה, אלי ניסן? כך או כך, עשרות נענו ובאו לאולם החאן להקלטה פומבית של תוכנית טלוויזיה חדשה בשם "כניסה חופשית", שהוקדשה הפעם לנושא הגירושים.

על הבמה ישבו שלושה: העובדת הסוציאלית שרה איזדניד והד"ר דן גרניא, שניהם יועצי נישואים שהתנדבו לשחק תפקיד של זוג טרם גירושים, כדי להציג את הנושא. ולצדם הד"ר נירה כפיר, פסיכולוגית, ששיחקה לסירוגין את אמה של שרה איזניד ה"מתגרשת", להצגת סבלם של ההורים המבוגרים במערכת פירוק המשפחה.

בקהל — שניים שנתפרסמו באחרונה בשני משפטי גירושים עתירי־פרסומת: עורכי הדין זורח רוזנבלום ומנשה בר שלטון, לצדם, "מקרים" אמיתיים של גרושים וגרושות, שניאותו להיחשף בפני הציבור ולהציג כל אחד לחוד את פניו השונות של הנושא: רבקה, שלאחר נישואין של חודש המתינה לגט עשר שנים; ג'ודי, דוגמה של גירושין מאושרים, ואחרים שסיפוריהם מלבבים פחות. הכל באווירה נינוחה של "שאר" מצלת, שהרי המדיום הטלוויזיוני מצליח לעשות טריוויאליזציה מכל נושא.

אבל הרוחות באולם התלהטו באמת רק כאשר הרב שמחה מירון, שהיה עד לא מכבר מזכיר בתי הדין הרבניים, פתח את פיו. כל הזעם העצור נגד הממסד הדתי פרץ החוצה, בתמיכתה המגונה של שלומית אלוני. מירון לא הביא כבוד ל"צד שלו", כשבתשובה לקריאה טלפונית של אישה ממעון לנשים מוכות — היא התקשרה תוך כדי ההקלטה וקבלה על בית הדין הרבני המחזיר אותה לחיק בעלה שמאיים לרצחה — תיאר מקרה שבו דרך גירושים, ולמחרת האישה באה לשכות שבת בלשכתו, בימיה של "הרי לכם". גם זה נימוק.

את התוצאות תוכלו לראות על המרקע במועד מאוחר יותר, שטרם נקבע. שאר התוכניות של "כניסה חופשית" יועברו כבר בשידור חי, ויוקדשו גם הן לנושאים חברתיים, כמו עברייני הצווארון הלבן, קאריירה שנייה, ועוד נושאים שהטלוויזיה שלנו הנעה בין "מוקד" ל"מנהריאל" אינה מוצאת זמן לטפל בהם. נקווה שהגרסה המחודשת של "כניסה חופשית" תהיה טובה מזו שהכרנו לפני שנים מספר, עם אותו המנחה.

תוכניות חדשות

סדרות חדשות בתחום הקומדיה, המתח והדרמה יוקרנו בטלוויזיה במהלך השנה הקרובה. חלקן ישובצו לשידור כבר בחודשים הקרובים.

קומדיות: בחודש ספטמבר, בצמוד לרוטציה בערך, תעלה על המרקע הסדרה "כן, אדוני ראש הממשלה". העיתוי כמובן מקרי בלבד, הסדרה היא כידוע המשך ל"כן, אדוני השר", שעם הזמן זכה בתפקיד ראש הממשלה. את הפרק שבו מתרחש המעבר ראינו כבר.

— הסדרה הפופולארית ביותר בארה"ב, "קוסבי שואו", על משפחה כושית אמריקאית, נרכשה לשידור גם אצלנו.

— "מישהו מטפל בך?", הבריטית, חוזרת לשמחתם של האחדים הרכים. עוד רכש מן הבי־בי־סי הוא סדרה מחייהם של אב ובנו, שניהם רופאים ושניהם גרושים. הסדרה "שלושה למעלה, שניים למטה", על מערכת יחסים בין זוג ההורים משני הצדדים והמתגוררים באותו בניין.

— סדרות מתח: "סיפורים מן הצד האפל", סדרת סיפורי־בלהות קצרים תשודר החל מ־17.8.

— "על סף תהום", סדרה של הבי־בי־סי על השירות החשאי הבריטי האמריקאי, תוקרן מ־19.8.

— "פרי מייסון" (בכיכובו של ריימונד בר), ו"בולמן" (המשך לסדרה שהוקרנה אצלנו), יעלו על מרקענו ברגע שיסתיימו צילומי הסדרות באנגליה ובארה"ב.

— "ברודאק", שהוקרנה על מסכינו לפני כשנה וחצי, חוזרת באוגוסט.

דרמה: "כריסטופר קולומבוס", בכיכובם של פיי דאנאוויי, ראלף האלונה ומקס פון סידוף, תוקרן החל מספטמבר.

— "היה שלום מיסטר צ'יפס", סדרה בריטית בכיכובו של רוי מרסדן, תוקרן מחודש אוגוסט.

— "חלל", סדרה המבוססת על הרב־מכר של ג'יימס מיצ'נר, תשודר מ־7 באוגוסט.

— עוד בין הסדרות הדרמטיות שנראה בקרוב "פאני ואלכסנדר", סדרה שוודית שנעשתה בעקבות סרטו הידוע של אינגמר ברגמן, "ורדי", סדרה איטלקית על המלחין ותקופתו, ו"ראול ולנברג" עם ריצ'רד צ'מברליין בתפקיד ולנברג.

לנוחיות לקוחותינו בירושלים

החל מתאריך 1.8.86
אנו עוברים למרכז המסחרי
בנושאי ציוד ובנין
לרח' נאג'רה 22 ירושלים
טלפון 02-520375
כולל מח' שרות ואחזקה,
מחסן מכירות וייעוץ ללקוחות

טרמוגל בע"מ
מתקני הסקה חמום ואנרגיה
מיטב הציוד תחת קורת גג אחת
* SAUNIER-DUVAL * RAPIDO * SAHARA

למוסד ממלכתי
דרושות דירות בשכירות

1. **בק"ש** (רצוי בית בודד) 3 – 2 חדרים + טלפון
2. **בנהריה** (רצוי בית בודד) 3 – 2 חדרים + טלפון
3. **בעפולה עילית** (בבית משותף) 3 – 2 חדרים + טלפון.

כמו כן נדרשים 4 חדרי משרד **באשדוד**. (3 בני כ־12 מ"ר כ"א, ו־1 בן 15־20 מ"ר) + שירותים ומטבחון.

ללא דמי תיווך

בהצעות נא לפנות 03-205504, 03-205344

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים/צפון השרון"
רח' שטמפפר 5, נתניה
טל' 053-36573 ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות: מפעל לייצור ואיחסון אריזות למוצרים חקלאיים בגוש 8016 מגרש 2263 באבן יהודה בחלקה של 6% משטח המגרש.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל למשרדי הועדה המקומית, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות
יו"ר הועדה
"שרונים"

בבית המשפט השלום בצפת
ת.א. 657/85

רות אריאל שלוסר מראש־פינה
ע"י ב"כ
עוה"ד נתן פנץ ו/או עמוס פרבר מרח' חתם סופר 63, צפת — התובעת

נגד

עזבון המנוח בלום שמשון ז"ל ואח'
אלה — עזבון ו/או יורשי המנוח שמשון בלום ז"ל. — הנתבעים

דע כי לבית־משפט השלום בצפת הוגשה נגדכם ע"י התובעת תובענה לפירוק השיתוף במקרקעין ביחס למקרקעין המצויים בראש פינה הידועים כגוש 13941 חלקה 24 וכגוש 13942 חלקה 21. באם ברצונכם להגיש כתב הגנה לתובענה זו — עליכם להגישו תוך 50 יום (כולל תקופת פגרת בית המשפט) לבית־המשפט השלום בצפת ולהתייצב בתאריך 10.10.86 שעה 11.00.

ניתן לקבל עותק מכתב התביעה בבית־המשפט השלום בצפת
א. חגי, מזכיר ראשי

בימה חופשית

האם אנו מסוגלים לקיים מדינה?

בנסיבות התובעניות של המזרח התיכון והמאה העשרים דרושים לנו עוד דור או שניים לבניית המדינה וביסוסה

מאת הפרופ' יחזקאל דרור

ההיסטוריון הצרפתי הנודע פ'רנאן ברודל (FERNAND BRAUDEL), שהלך לעולמו בנובמבר אשתקד, הקדיש את ספרו האחרון "זהותה של צרפת" לטענה שרק העמקה במאפייניה ובהתפתחותה ההיסטורית ארוכת־הטווח של צרפת מאפשרת להבין את מצבה כיום ואת מגמותיה לעתיד. אספקלריה כזאת על החברה והפוליטיקה בישראל מעוררת ספיקות חמורים בדבר יכולתנו לקיים מדינה. בראייה היסטורית, הצטיין העם היהודי ביצירה רוחנית וערכית. היהודים שיגשגו כאשר סביבתם איפשרה להם זאת, בהיותם פזורים בגלויות. אך היכולת לבנות מדינה ולקיימה — לכך אין ההיסטוריה של העם היהודי נותנת ערובה.

גם בלי להידרש להשערות היסטוריות, מבט לעומק המגמות בישראל מאז קום המדינה — במיוחד בעשר השנים האחרונות — חושף עובדות רבות שיש בהן לעורר ספקות ביכולתנו לקיים מדינה בנסיבות התובעניות של המזרח התיכון ובעולם של המאה העשרים. במיוחד, לוקים אנו בכמה תחומים חיוניים לתקופה של בניית מדינה וביסוסה, שאנו נתונים בה עדיין ובהכרח תדרוש עוד דור או שניים לפחות.

מונופולין המדינה על האלימות

תנאי ראשון לבנייתה של מדינה וקיומה הוא מונופולין של המדינה על האלימות, תוך קביעת גבול למידת הלחץ ולאמצעי המאבק שמותר לקבוצות אינטרס והשקפה לנקוט. אם קבוצה חורגת מגבול זה, חובתה של המדינה לרסנה, תוך שימוש במינימום האלימות הדרושה לכך אך ללא היסוס־יתר.

בישראל אין המדינה ממלאת אחר חובתה זו. תכתיבים של קבוצות־לחץ המשביתות בתי־חולים, מפסיקות הספקת מזון, מפעילות אלימות ברחובות ועוד כהנה וכהנה אינן זוכות לתשובה הראויה. ההכרחית להקמת מדינה דמוקרטית ולקיומה בתנאיה של ישראל. אמנם גם מדינות אחרות עומדות בפני לחץ בלתי־מרוסן של קבוצות קטנות, ואולם ארצות שונות מתמודדות ביתר הצלחה עם סחטנות כזאת, כמומחש בפיטורי כל מפקחי נתיבי האוויר השובתים בארצות־הברית והצעדים התקיפים של צרפת הסוציאליסטית נגד הפגנות אלימות.

יתר־על־כן, מה שמדינה מבוססת, בעלת דפוסי־התנהגות דמוקרטיים עמוקי־שורשים, יכולה להרשות לעצמה. אינו חל על ישראל, מדינה בהתהוות הנאבקת על קיומה. יבוא בדרך של חיקוי מתוך התבוללות של מושגים מעין־ליברליים, עם רגש קיצוני על הפרט, מבוסס על אי־הבנת ייחודה של ישראל כמדינה דמוקרטית ועם זאת, בעלת אידיאולוגיה משותפת, והיא הציונית. יש בכך התעלמות מבסיסן של תפיסות אלו בארצות מוצאן וחוסר הבנה בנסיבותיה וצרכיה של ישראל גם יחד.

יכולת להתמודד עם נושאים השנויים במחלוקת עמוקה

תחומים רבים נתונים בוויכוחי־דעות קוטביים ואינם מחייבים הכרעה חד־משמעית. מוטב להשאירם לתהליכים היסטוריים, תוך קביעת גבול להתפרצויות אלימות מצד אחד וחיפוש פשרה מעשית בתחום יום־יום מצד שני. זה חל, למשל, על מקום הדת בחברה ובמדינה. דווקא בשאלות אלו גוברת בישראל הדרישה ל"הכרעות", המוכיחה לשבור את יכולת החיים יחדיו, ללא כל צורך ענייני. לעומת זאת, יש עניינים הדורשים הכרעה. למרות חלוקי־הדעות עמוקים בהם: כאשר עצם אי־ההכרעה מעצבת למעשה את המדיניות הלאומית בכיוונים שאין לחזור מהם. כך, למשל, אנגליה היתה חייבת ברגע מסוים להחליט אם להצטרף לקהילייה האירופית, למרות עמדות שקולות בעד ונגד בעם ובמפלגות עצמן.

לדעתי, אין ספק שעניין יהודה ושומרון מחייב הכרעה, שכן בהיעדר החלטה ברורה, התוצאות החיצוניות והפנימיות, בכללן ההחלטות החברתיות והערכיות, להמשך המצב הקיים נעשות כמעט בלתי־ניתנות לביטול. ואולם, מסתבר שמבנה המערכת הפוליטית הישראלית גורם לשיתוק יכולת ההכרעה הלאומית בעניין גורלי זה. בין שהמוצא בשיטת בחירות אחרת, במשטר ראש־ממשלתי או נשיאותי או במשאלי עם, ברור שכבשנו סוג משטר שאינו הולם עוד את הצרכים שלנו.

עלית פוליטית של ממש

בסופו של דבר, גורלה של מדינה במצבה של ישראל תלוי בטיבה של העלית הפוליטית ובכושר מנהיגותה. כל המכיר את חברי הכנסת ואת מנהיגות־העתיד העומדת בשער, אינו יכול שלא לדאוג לבאות. אמנם יש יוצאים מן הכלל, מצטיינים, אך רוב העלית הפוליטית וממשיכיה חסרים את הידע, את הניסיון והאינטואיציה וכן, חושבני, גם את הערכים החיוניים להנהגתה של מדינה בישראל.

להבנת הסכנה שבהיעדר צמרת ועלית פוליטית של ממש, יש להביא בחשבון שהמצב הביטחוני והמשקי מחייב לאורך־זמן נכונות לקורבנות, כושר ל"הרס יוצר" לצורכי בנייה מחודשת של המשק, ויכולת לעמוד בפני טראומות מסוגים שונים, שהן חלק בלתי־נמנע בבניית מדינה ציונית־יהודית במזרח תיכון בלתי־יציב. לכן, דרושה לישראל צמרת המסוגלת לשתף פעולה למרות חילוקי־הדיעות, העוסקת בייזום בחינוך העם ובהכשרת הלבבות, המחוננת בכושר־חשיבות רב ומוכנה להכרעות קשות על־ידי "זריקת הפתעות בהיסטוריה", כאשר אין ברירה אחרת. נחישות והחלטה וכושר לעמוד בהכרעות טראגיות, שבהן עומדים ערכים יקרים מול ערכים יקרים עוד יותר, חיונית אף היא בישראל, עם השלכות לנושאים מסוג חילופי שבויים, מאבק בשביתות פראיות, ביצוע המלצות של ועדות חקירה, הקפדה על כללי התנהגות ועוד.

שאלת העלית הפוליטית בישראל מחזירה אותנו לראייה היסטורית. בדרך הטבע ובמדינות אחרות, התפתחותה של עלית פוליטית בעלת כישורים חיוניים היא עניין של דורות. בין שמדובר בבסיס אריסטוקרטי לעלית פוליטית ובין שמדובר בבסיס השכלתי וניסיוני, אילו היתה מדינת ישראל על אי מרוחק באוקיינוס, בלי בעיות קיומיות מסוג יהודה ושומרון, עם מכרות זהב ובארות נפט וללא שאיפות ערכיות תובעניות מסוג הגשמת הציונות — היינו יכולים להמתין בסבלנות לדרכה האיטית של ההיסטוריה, עד שנפתח את הכושר לקיים מדינה. אבל ישראל עלולה בנקל להיכנס למסלול של שקיעה והידרדרות, שקשה לצאת ממנו ואולי אנו כבר בהידרדרות בכיוון כזה.

לכן אנו מצווים על זירוז של תהליכי־למידה היסטוריים, עם חיפוש פריצות־דרך ותוך עיצוב עצמי מודע. בין השאר, הכרחית רפורמה יסודית של המדינה, על־סמך ניתוח עומק של בעיותינו וצרכינו. כל זאת — במקום חיפוש אשמים ושליפת סיסמאות מסוג "שלטון החוק" או "צורכי הביטחון", שאין בהן התייחסות של ממש לסיבות העומק של אי־יכולתנו לקיים מדינה. הפרשיות החוזרות בתדירות אינן אלא סימן להוכחתה של אי־יכולת זו.

המבחנים הרלוואנטיים

המלצות ועדת באשי ביחס למבחני משכל קבוצתיים והוראות משרד החינוך בעקבותיהן, באות להשלים ולחזק את מדיניות האינטגרציה

מאת אליעזר שמואלי

הכותב הוא מנכ"ל משרד החינוך והתרבות.

מפרסומים שהופיעו באחרונה בעיתונות על "מבחני מיון" בכניסה לחטיבות הביניים, נוצר הרושם כי הנחיות משרד החינוך והתרבות בעניין זה סובלות ממבוכה גדולה של "סתירות", "מבלבלות" את כל הגורמים המעורבים.

נראה כי יש הכרח להבהיר מעל דפי העיתונות מהי מדיניות משרד החינוך בעניין זה, כדי שהמידע המוסמך והמדויק יגיע באורח בלתי אמצעי לקהל הרחב ולציבור ההורים בכלל זה.

מקריאת הפרסומים השונים מתקבל הרושם כי ה"בלבול" אינו נובע מהנחיות המשרד, שכפי שיתברר בהמשך הן ברורות וחד־משמעיות, אלא מהאופי הכוללני והבלתי מבחין של הדיון. בדרך הטיפול של העיתונות בנושא "מבחני המיון" התערבבו שני נושאים, שאין ביניהם חפיפה: האחד, עריכת מבחני משכל (כושר, אינטליגנציה) בכניסה לחטיבות הביניים; האחר, מדיניות האינטגרציה והנהגתה בבתי־ספר אלה.

הוועדה שבראשה עמד הפרופ' יוסף באשי, המדען הראשי של משרד החינוך, עסקה בשימוש במבחני משכל קבוצתיים במערכת החינוך. בפרק הדן בבית־הספר היסודי ובחטיבת הביניים ממליצה הוועדה: "מאחר שעל־פי מדיניות משרד החינוך והתרבות ועל־פי החוק מתקבלים התלמידים לבית־הספר היסודי ולחטיבת הביניים על־פי אזורי/רובעי רישום, אין צורך במבחני ברירה כלשהם לקראת הכניסה למוסד". חשוב להדגיש כי המונח "ברירה" (סלקציה) פירושו תהליך לקבלתם או לדחייתם של תלמידים במוסד. כוונת הוועדה בהקשר זה היתה שלא ייערכו מבחנים קבוצתיים כלשהם שמטרתם למנוע כניסתו של תלמיד למוסד הקולט.

עניין אחר שהוועדה נדרשה לו היה שיבוצם של תלמידים למסגרות הלימודיות השונות בחטיבת הביניים. בדו"ח נאמר: "השיבוצים למיניהם נערכים על מנת להתאים את חומר הלימודים ודרכי ההוראה לרמת הישגיו העכשווית של התלמיד. משום כך, סביר לשבץ את התלמידים על־פי הישגיהם במקצועות העיקריים בתחומי התוכן הרלוואנטיים". הוועדה סברה "שהמבחנים הרלוואנטיים הם מבחני הישגים, ולכן אין להשתמש במבחני כושר".

הסתייגות הוועדה מהשימוש במבחני משכל קבוצתיים בבית־הספר היסודי ובחטיבת הביניים נבעה מנימוק נוסף, והוא שהציון במבחן משכל עלול להיות מוצג כאפיון קבוע של התלמיד המעיד על יכולתו המולדת. פירוש כזה של הציון במבחן המשכל יוביל להדבקת תווית אשר תלווה את התלמיד, ללא סיכוי לשינוי, בכל דרכו הלימודית במוסד האחד אף לאחר מכן.

מטעמים אלה אומצו המלצות הוועדה על ידי משרד החינוך והתרבות, ופורסם בעקבותיהן חוזר מיוחד של המנהל הכללי שבו ניתנה הנחיה מפורשת להפסיק לאלתר עריכת מבחני כושר קבוצתיים לכלל התלמידים בכיתות א'–ו'. בחוזר זה לא נאסר השימוש במבחני הישגים לצורך שיבוצם של התלמידים הנקלטים בחטיבת הביניים לקבוצות הקבצה. מותר, על כן, למנהל חטיבת ביניים — אם כי אין הוא חייב לעשות זאת — לערוך מבחני הישגים בעברית, באנגלית ובמתמטיקה, למטרה זו.

הנושא האחר שהשתרבב לדיון ב"מבחני המיון" בכניסה לחטיבת הביניים הוא מדיניות האינטגרציה. כזכור, אחת ממטרות הרפורמה במבנה בית־הספר היתה למזג במסגרת חטיבת הביניים תלמידים הבאים מרקע חברתי מגוון. מדיניות זו מוגשמת בקביעת רובעי רישום, המבטיחים חטיבות ביניים הטרוגניות.

הגשמתה של מדיניות האינטגרציה בין כותלי חטיבת הביניים מופקדת בידי מנהל בית־הספר. מדיניות זו, הידועה היטב למנהלים, קובעת כי בחלוקת התלמידים לכיתות יש לשמור על עקרון האינטגרציה ואין להרכיב ולפתוח בחטיבות הביניים כיתות הומוגניות מבחינה לימודית או חברתית.

הנחיות המשרד בעניין מבחני הכושר הקבוצתיים אינן סותרות זו את זו ואף אינן עומדות בסתירה למדיניות האינטגרציה הנקוטה זה שנים. היפוכו של דבר: המלצות ועדת באשי וההוראות שנתן המשרד בעקבותיהן, באות להשלים ולחזק הגשמתה של מדיניות זאת.

מצוקת הסירובניקים

מאת משה קול

אלפי "סירובניקים" נאבקים בברית־המועצות בשל סירוב השלטונות לתת להם רשות לצאת ולעלות לישראל. רוב מסורבי העלייה הם בעלי השכלה אקדמית, שעברו, חקרו ולימדו בברית־המועצות. מיד עם הגישם בקשה לעלות לישראל, פוטרו ממשרותיהם ומכל תפקידיהם. כדי שלא ישפטו על טפילות וכדי שיוכלו להתפרנס, הם חייבים לעבוד בהסקת בתים, בשמירה, בניקוי רחובות ובכל עבודה שחורה. זה אינו מונע עריכת חיפושים בדירותיהם.

נאסר עליהם ללמד וללמוד עברית, להיפגש עם חברים, לקרוא תנ"ך וספרות, ולוא בשפות אחרות. כן נאסר עליהם להשתתף בסמינרים, ואפילו הם דנים בנושאים ביישראליים, ולוא במקצועות שבהם התמחו. הם מנודים ונרדפים. כאשר הם מוחים לפני השלטונות על קיפוחם ועל מעשים הנוגדים את החוקה הסובייטית, הם נענשים בהגליה למרחקים, בעבודות קשות וגם במאסרים.

קווינו כי המנהיג החדש של ברית־המועצות, מיכאיל גורבצ'וב, יפתח פרק חדש כלפי יהודי ברית־המועצות, ואולם הקו לא שונה. השלטונות אומרים ל"סירובניקים" כי הם ימותו וייקברו בברית־המועצות ולא יזכו לעלות. יש שמתירים להורים זקנים לצאת, ואולם אין מניחים לעשות איחוד משפחות.

ליהודי העולם לא נותר אלא להפעיל לחצים המונים נגד מדיניות אנטישמית זאת, נגד מעשים ברבריים אלה ונגד הפרת הסכם הלסינקי וחוקת המדינה הסובייטית עצמה. אסור לנוח אחרי שחרור שצ'רנסקי. אידה נודל ויוסף ביגון וחבריהם מושפלים, מעונים במאסרים.

בפגישותי בארצות המערב למדתי לדעת כי אין יודעים בעולם על תעלולים אלה. הסופר הבריטי המפורסם, מרטין גילברט הביוגרף הרשמי של צ'רצ'יל, פירסם ספר חשוב על "יהודי התקווה". גילברט מתאר בספרו בפרוטרוט את פגישותיו עם ה"סירובניקים" ועל ההתאנות להם. עלינו לארגן דעת־קהל בעולם ולספר את הפרטים האלה בעיתונות הבינלאומית. פוליטיקה שקטה לא תעזור.

ארגונים בינלאומיים כמו ה"אינטרנציונל הליברלי" קיבלו החלטות למען המאבק בעד הזכויות של יהודי ברית־המועצות. מניסיוני למדתי לדעת כי הפרטים שמספר עליהם גילברט בספרו אינם ידועים בעולם המערבי. יש לגולל את המעשים האכזריים הללו לפני העולם כולו.

יהודי ברית־המועצות תולים בנו את תקוותיהם. אל נאכזב אותם. אני יודע כי גורבצ'וב רוצה להפעיל לחצים על וואשינגטון במגעת הגירתם של היהודים. ה"סירובניקים" הם בני ערובה בידי שלטונות מוסקווה. אל נשלים עם התופעה הזאת.

האנטישמיות פושטת בכל ברית־המועצות, בעידודם הנרחב של השלטונות. כך היה גם בימי הצארים. בושה למשטר הסובייטי שהוא מחקה שיטות אלה. עלינו להוקיעם. אולי היה זמן שהדיפלומטיה השקטה הועילה. היום אין בה תועלת.

אני מקווה כי גם יהודי ברית־המועצות ילמדו לקחים מהתנהגותם של אלה שהורשו לצאת. ברית־המועצות נתנה רשות לצאת לישראל ולא לאמריקה. רבבות יהודים יצאו לארצות אחרות וניצלו את האשרה לישראל כדי שלא להגיע אלינו. עתה משתמשים השלטונות הסובייטיים בתירוץ זה. השאלה היא האם יש סולידריות בין היהודים בברית־המועצות עצמה.

צמיחה - בתנאי תחרות חופשית

מאת פרופ' יוסף רבני

הכותב הוא פרופסור לכימיה באוניברסיטה העברית

אף־על־פי שיש הסכמה כללית על חשיבותה של התעשייה עתירת המדע, היקפה קטן מדי מהפוטנציאל המדעי והטכנולוגי שלנו. רעיונות טובים מוצאים את דרכם לארצות אחרות, וכמותם יזמים ואנשי־מקצוע מהשורה הראשונה. לא־כבר גילה הפרופסור קציר, מי שהיה נשיאה הרביעי של ישראל, כי בחו"ל מפיקים מוצרים המבוססים על מחקריו, בהיקף של 800 מיליון דולר. והתהליך המסוכן של בריחת רעיונות ומוחות נימשך, ופוגע באופן חמור בבסיס הקיום שלנו.

התרגלנו לחשוב במונחים של מדינה קטנה ומרוחקת. לאמיתו, המרחק בינינו ובין רוב ערי אירופה אינו עולה על המרחק מחוף לחוף בארצות הברית. הסכמי הסחר החופשי עם אירופה וארה"ב הופכים אותנו ממשק של 5 מיליון, לחלק ממשק בן 500 מיליון הצרכנים העשירים ביותר בעולם (בממוצע). בכל הנוגע לייצור ושיווק מוצרים טכנולוגיים מתוחכמים, הריחוק הגיאוגרפי אינו גורם מכריע. מחיר חומרי הגלם וההובלה קטנים בהשוואה למחירי המוצרים הסופיים. לפיכך, המכשול המונע את השתלבותנו בחבורת המדינות העשירות, אינו נעוץ בנתונים הטבעיים שלנו. להיפך, התכונות היהודיות של סקרנות, יוזמה ושאיפה להשכלה הם גורמים מסייעים.

כדי להיות חלק בלתי נפרד מן המשקים המפותחים, אין צורך בתקציבים ובוועדות "צמיחה". לעומת זאת, צריך לאפשר למשק לפעול על־פי הכללים המקובלים בארצות הברית ובמפותחות שבמדינות אירופה. צריך לעבור למשק המבוסס על יוזמה חופשית ועל תחרות, בלי מעורבות גדולה של הממשלה.

גם בארה"ב, רעיונות חדשניים צומחים במסגרות קטנות. מספר קטן של יזמים חוברים עם משקיעים ואנשי שיווק לצורך פיתוח מוצר חדש. רק מעט מן המוצרים המתוכננים מגיע לכלל שיווק. במקרה הטוב, המוצר נשאר בשוק שנים אחדות, עד אשר הוא מוחלף במוצר אחר. במהלך הזמן הקצר הזה, צריך לכסות את ההשקעות במחקר ובפיתוח, ולגרוף רווחים גדולים השוקלים כנגד הסיכונים הגדולים. ישנן גם פשיטות רגל רבות בתעשייה המבוססת על טכנולוגיות מתקדמות. זהו חלק מ"כללי המשחק". מי שלא מצליח, אינו מצפה לתמיכה מלאכותית מהממשלה. הוא מפנה את מקומו ליעילים יותר. חברות המשכילות להתקיים במשך שנים ארוכות, חוזות מבעוד מועד את הצרכים העתידיים, ומסוגלות למשוך אליהן את טובי אנשי המקצוע באמצעות שכר גבוה. מן הראוי לזכור, כי כוח המשיכה הזה חוצה גבולות ואוקיינוסים.

אין להקים תעשייה מצליחה, על־ידי שימוש בכספי ציבור ועם מעורבות ממשלתית. מי שמפתח מוצר שזמן חייו בשוק קצר, אינו יכול להרשות לעצמו להמתין חודשים ארוכים לאישורים הבירוקרטיים. אין גם דרך להבטיח כי מומחים ממשלתיים, מוכשרים ככל שיהיו, יחליטו על פרטי ההשקעות של משאבי המשק. אין בנמצא צוות שיוכל לנתח לאשורן ולעומק את המיגוון העצום של מאות רעיונות והצעות, השייכות לתחומים שונים של מדע וטכנולוגיה. בארצות החופשיות, ההחלטות על השקעות נעשות על ידי היזמים והמשקיעים, ולא על ידי פקידי ממשלה. הגיע הזמן שגם אנו נאמץ בקפידה עקרון זה.

תעשייה עתירת מדע, בהיקף המתאים לפוטנציאל שלנו, תקום רק כאשר תקטין הממשלה את מעורבותה בניהול המשק, תפחית את המיסים, תבטל את הסובסידיות למיניהן ואת החוקים והתקנות נגד תחרות חופשית.

הקטנת מס ההכנסה, במיוחד ברמות הגבוהות, תאפשר לשלם לבעלי מקצועות נדרשים שכר נטו ההולם את כישוריהם, מבלי שהדבר יחייב תשלומי ברוטו גבוהים, המונעים כיום את היכולת להתחרות בארץ ובחו"ל ללא הגנה ותמיכה ממשלתיים. קיים אצלנו מצב בלתי נסבל, שמפעלים מתקשים להשיג אנשי מקצוע הדרושים למחקר ופיתוח, ובאותו זמן אנשי מקצוע מעולים מתקשים למצוא תעסוקה הולמת ועוזבים את הארץ, באופן זמני או לצמיתות. מס ההכנסה הוא רק אחת הסיבות למצב אומלל זה. הסיבה השנייה היא, השתלטות המיגזר הציבורי על תחומים של תעשייה עתירת מדע. המיגזר הציבורי אינו נוטה לשלם שכר הולם לבעלי כישורים גבוהים. הדבר גורם למחסור באנשי מפתח. החיסכון המושג במקרים כאלה, הוא מדומה. מכשול זה של המגזר הציבורי קיים בכל מקום, ואין לשנותו.

צריך לסלק את הממשלה וההסתדרות מתחומי הטכנולוגיה המתקדמת והתעשייה עתירת המדע. יש להשאיר תחומים אלה, באופן בלעדי, ליזמים פרטיים הנושאים את עיניהם לרווח, המוכנים לשלם בעבודה קשה, במעורבות אישית, ובסיכונים עסקיים גבוהים. יזמים ומשקיעים כאלה ישנם גם כיום, ומספרם יגדל בהרבה אם יפסיקו להצר את צעדיהם. תעשייה מתוחכמת חייבת להתבסס על שיטות ניהול מתקדמות. השכר האישי חייב להיות צמוד לתרומת העובד הבודד, כשם שהאחריות לכשלונות צריכה לחול עליו. לא ניתן לתפקד בהלכה במסגרות של תקציבי מדינה, ביורוקרטיה וקביעות והסדרי שכר.

יש גם צורך לבטל את הסובסידיות לגופים העסקיים. זה הקיצוץ בתקציב שיאפשר הקטנת המיסים. הדבר יביא לצמצום החלק הטפילי של המשק.

מי שטוען, כי יש לפגוע במשלם המסים ובמפעלים רווחיים, כדי לעשות הכנסה מלאכותית למפעלים מפסידים, אינו תורם בכך לשגשוג התעסוקה, אלא מונע צמיחה בריאה ויצירת פרנסה אמיתית. הגיע הזמן לטהר את האוויר ולצאת לדרך חדשה.

צעד ראשון קדימה!
מפעל ראשון כבר צומח.*

הצטרף גם אתה ל"תנופה לצמיחה" תרום שלושה ימי עבודה
לחידוש הצמיחה ומניעת האבטלה.

* מפעל אלקטו גליל בקרית־שמונה, הכפיל את מספר עובדיו בסיוע כספי "תנופה לצמיחה"
וזו רק ההתחלה.

תנופה לצמיחה
כולנו יחד - יד ביד

מיציע הכנסת / עמוס בדרור

מידע שקרי בפי פקידים

לחברי הכנסת, כידוע, אין מנגנון של עוזרי מחקר, שיוכלו לספק להם מידע בעניינים שהם עוסקים בהם כמחוקקים. הם נאלצים איפוא להסתמך על מידע הנמסר להם מכלי התקשורת, מקריאה או מפי פקידי הממשלה. פקידים אלה באים לוועדות הכנסת, ומוסרים מידע, גם דיעות, גם הערכות. כדרך כלל, הדברים משקפים את דעת השרים הממונים על הפקידים. אך לעתים, הבעיות סבוכות והשרים עסוקים, והפקידים אומרים מה שנראה להם.

לא תמיד מצטיינים דברי הפקידים בדיוק מרבי. בדברים שאמרו על כך חברי כנסת בדיון בשבוע שעבר, ציינו את סולם הדרגות של הסיבות לאי־דיוקים. החל בשקר בכוונה להטעות, וכלה ברשלנות מקצועית. ח"כ אריאל וינשטיין מן הליברלים בליכוד, שיזם את הדיון, אמר כי המידע "חלקי ולפעמים אף שקרי". אחר־כך, אמר "מידע מטעה בכוונה".

שר האנרגיה משה שחל, שהשיב על הדברים בתוקף תפקידו כשר הממונה על הקשרים בין הממשלה לבין הכנסת, הוסיף לכך הגדרות של "טעות אנוש", "מידע בלתי מספיק", "אי־הבנה" וגם "רשלנות".

על מה נזדעקו? מה עלול לקרות כאשר חברי־הכנסת מקבלים מידע שאינו מושלם?

וינשטיין בסביה: "ועדות הכנסת מקבלות יומיום החלטות הנוגעות לחייהם של אזרחי המדינה ורווחתם. ההחלטות בוועדות חייבות להיסמך על הערכת מצב מקפת. והסעיף הראשון בכל הערכת מצב הוא ידיעות... כאשר המידע היה חלקי, קיבלנו החלטות להכביד את העול על האזרחים וגרמנו להם עוול שהיה אפשר למנוע אילו המידע שהובא לפנינו היה אמיתי. מצב כזה של קבלת החלטות על בסיס מידע שאינו מלא, הוא בלתי־נסבל, וראוי להתייחסותו של הבית ולהסקת מסקנות".

וינשטיין הביא שתי דוגמאות, שתיהן מעולם הרכב. הראשונה — ההיטל. לפני שנה טענו פקידי האוצר — בתשובה על דרישות חוזרות ונשנות של חברי ועדת הכספים — שאי־אפשר לפצל את ההיטל לכמה תשלומים: עלות הגבייה גבוהה מאוד, ושכר הקופה ייצא בהפסדו. הוועדה השתכנעה, אף הסכימה לפתות כי אין דרך אחרת. לכן הוטל ההיטל כתשלום חד־פעמי, בצורה דראקונית. והנה השנה הביא האוצר הצעה להאריך את ההיטל, והפעם ייגבה בתשלומים. במכתב של מנכ"ל משרד התחבורה נאמר שהוצאות הגבייה יהיו אחוז אחד בלבד מכלל ההכנסות.

עוד נאמר לוועדה שחלוקת כלי הרכב לסוגים תעכב את החקיקה בכמה חודשים. לפתע גילו חבריה שהדבר ניתן בקלות. ואמנם, כבר הכנסנו עוד תיקונים. כלומר — מסכם וינשטיין — ועדת הכספים סובבה בכחש על־ידי פקידי הממשלה, ועקב כך נגרם עוול למאות אלפי אזרחים במדינה.

דוגמה שנייה: ועדת־משנה דנה בשאלה, איך לגרום שיותקנו יותר מזגנים ברכב. נציג משרד התחבורה טען שמרכיבי המזגנים במכוניות גובים 700 עד 800 דולר, ואילו גוף המזגן עולה כ־150 דולר בלבד ועבודת ההרכבה נמשכת שעה שעתיים.

כידוע מואשמים כמה על רווחים לא־סבירים כבר נרים מריבות ומתחים בין הצרכנים לבין המרכיבים, כאשר פורסמו הנתונים מתוך דיוני הוועדה. מתברר שכל המידע הזה אינו נכון. גוף המזגן עולה כ־300 דולר והרכבת המזגן אינה נמשכת שעה שעתיים אלא תשע שעות.

תשובת השר שחל חמקה קצת ליד הבעיה המרכזית. הוא ציטט מתקנון הכנסת וקבע שהכנסת זכאית לעשות חקירה באותם מקרים מיוחדים שהיא מוצאת לנכון.

הכנסת והוועדה לביקורת המדינה של הכנסת יכולות לפנות למבקר המדינה ולבקש ממנו חוות דעת בכל עניין שבתפקידה. במקרים כאלה יש למבקר המדינה סמכות של ועדת חקירה. אך אמצעים אלה, כפי שהדגיש שחל עצמו, הם תשובה חלקית לבעיה של היעדר מקצועיות למקרים שבהם המצב לכנסת מידע לא־אמין או שנאמר לה דברים שאינם מדויקים. במצב הנוכחי, אין לחברי הכנסת מנגנון שיאפשר להם להתמודד עם המידע הנמסר להם על־ידי הרשות, הודה שחל.

הוא עצמו הגיש בעבר הצעת חוק פרטית, שדיברה על הזמנת עדים והשבעתם בוועדה, כאשר יש רוב של שני שלישים לדרישה כזאת. אולם ההצעה הוקפאה בוועדת החוקה, חוק ומשפט, אחרי שעברה את שלב הקריאה הטרומית.

עוד שני דוברים הופיעו בנושא זה. ח"כ אוריאל לין מן הליברלים בליכוד אמר שחברי הכנסת עצמם אשמים אם אינם מסוגלים לנקוט אמצעים נגד מוסרי מידע מסולף. לדעתו, זו עבירה פלילית, מפני שיש בה ניסיון של אדם לגנוב החלטה של ועדת־הכנסת, בכך שהוא עושה מעשה רמייה. אפשר להגיש תלונות פליליות, ומי שלא עשה כן מחל על כבודו ויצר נורמה של נחיתות.

ח"כ שבח וייס מן המערך תקף את הבעיה מן הכיוון ההפוך. רוב עובדי המדינה טובים. קשה להשיג עובדי מדינה טובים, וברוב העצום של המקרים, הפקידות המוזמנת לוועדות עושה שיעורי־בית, עושה את מלאכתה, מסייעת לח"כים ומכבדת אותם. לעומת זאת, יש יושבי ראש של ועדות, הנוהגים התנשאות ויוהרה חסרות בסיס תוקף, מוסרי ופוליטי. אין להפוך את מליאת הכנסת לבית־דין שדה נגד הפקידות.

לבסוף, בהסכמת הכל, הועבר הנושא לדיון נוסף בוועדת הכנסת.

שאלות לנחמקין

שר החקלאות, אריק נחמקין אינו שש להשיב על שאילתות מביכות, כפי שעולה מתלונה ליו"ר הכנסת, שהגיש ח"כ מתי פלד מן התנועה המתקדמת. כידוע, חייב שר להשיב תוך 21 יום על שאלה של חבר־כנסת. אך במכתבו מפרט פלד תשע שאילתות שהגיש בתאריכים שבין 3 בדצמבר 1984 ל־16 באפריל 1986, ועליהן לא קיבל שום תשובה.

על־פי הנושאים שבשאילתות, אפשר להבין מה הנושאים שבהם מעדיף השר שלא לגעת. דצמבר 84: הבאת אורחים וגול בעלי־חיים על ידי הסיירת הירוקה. אפריל 85: מניעה מתלמידי תיכון ערבים להשתתף בתוכניות של החברה להגנת הטבע. מאי 85: הפעלת הסיירת הירוקה נגד החכרת קרקע לערבים בגליל. דצמבר 85: קניית קרקעות על־ידי המינהל בגדה המערבית, והעברתה ל"מישמורת". ינואר 86: הרחבת היישוב עומר בנגב על חשבון הבדווים באזור. אפריל 86: תביעה לעקור עצי זית בכפר מידיה.

עד כאן פנייתו של ח"כ פלד. אין ספק שנחמקין היה יכול לנהוג באלגנטיות רבה יותר, כמו שר הביטחון, יצחק רבין. גם הלה נמנע מלהשיב על שאילתות רבות שהגיש לו אותו חבר־כנסת. אך הוא עושה זאת לרוב בתשובה הלאקונית שנוסחה הוא: "לפי סעיף 41 לתקנון הכנסת, הנני נאלץ לסרב להשיב על שאילתתך, כי התשובה עלולה לפגוע בענייני ביטחון של המדינה. מערכת הביטחון מדווחת בפרוטרוט בנושאים אלה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולוועדת המשנה שלה בנוגע לעניין". פעמים יש תשובה עניינית: הדברים מופרכים מעיקרם; לא היו דברים מעולם; הידיעה אינה נכונה, וכיו"ב.

התשובות של רבין ניתנות, כמעט תמיד, במסגרת הזמן המוכתב בתקנון.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

מרק ביאליק המוזדקן

המאמר הפותח את חוברת הקיץ של מתכהעת "ספרות ילדים ונוער", היוצא לאור על־ידי המרכז לספרות ילדים בבית ההינוך, מתאים לעונת המלפפונים. הוא כולל את ניתוח שיר הילדים הידוע של ביאליק "בגינת הירק". כדי שהקורא ידע במה מדובר, הנה הגרסה לשיר שנדפס בראשונה, בגרסתו הקצרה, בכתב־העת הפרנגי "נתיב־נר" בספטמבר 1931:

"בערוגות הגנה / מסביב להד ביה, / עמוד לוקד / כרוב עם ברוכית.
ואת, הסלק ראה / והנה גם הוא בא / אתו עגבניה / והשמחה רבה
רק הפול המבכר / עמד לו בדד / נשען על מקלו / ולא בא ולא נד
איך אוכל לשמחה / איך אוכל לרקוד / ותרמילי כד / לם: כולם ריקים עוד".

השורות התמימות הללו (זה גרסאות המאוחרות יותר של השיר) זכו לניתוח אנטומי. בעדות הכותבת, הד"ר זיוה שמיר, מוכחית לחקר ביאליק. הניתוח עורר כי תהיות — האודה גם עליצות — לנוכח חוש הבידה המחור של אנשי האקדמיה.

בדיבור על הדקות המתוללים בזוגות ועל תחבולת ההאנשה שנוקט המשורר, מציינת החוקרת: "... בניגוד לסטריאוטיפ הפרוידיאני, לפיו את הדמות הנשית מייצג סמל מעוגל (bulb) ואילו את הדמות הגברית מייצג סמל מאורך דמוי פאלוס (Phallus), כאן לפנינו שני זוגות מעורבים, המקבילים זה לזה בתקבולת כיאסטית: באחד, דווקא הגבר מעוגל והנקבה מאורכת (צנון ואחות המלפפון); ובשני — הגבר מאורך והאישה מעוגלת ושכנה (גזר עם בת־לפת עבה). למעשה, זהותו של המלפפון אינה ברורה ביותר. אולם דבר אחד ברור: המלפפון הוא ירק מיקשה ועל כן זיווגם של הצנון הכעסני הכולד, התחרותה ומאדים מזרימה, ואחות המלפפון הקרירה הוא גם זיווג של שני טיפוסים שונים, אלא אם כן רואים באחות המלפפון טיפוס בעל מרה ירוקה, לפי תורת המזגים של גלנוס, ואז גם 'טיפוס' זה מתאפיין באופי מורמר ורגזן. הסלק, למרות שהוא אדום ורומיפקעת כמו הצנון, אינו מריר ורגזן כמוהו. לעומת הצנון, הוא אדום גם בפנימיותו ומתאפיין במתיקות, ועל כן הוא מתרועע עם העגבנית, 'טיפוס' סאנגויני כמוהו, הנוטה לאופטימיות ולנהנתנות".

מרתקת לא רק ההבחנה הדקה בדבר התלכדותם של טיפוסים שונים לקבוצות ובדבר סוד משיכתם של טיפוסים שונים מבני שני המינים זה לזה. מעניינת גם ההבחנה בדבר מבנכו של "הפול" בתוך הקולקטיב — "פרישתו" של האפונה מן הכלל (או של הפול, בנוסח המקוצר), הן אין בו הכרח. כלומר, אין סיבה שתאלץ את האפונה לפרוש בעצמו ובעוים, אלא שאין לה לו שכבר אין הוא יפה וצעיר ועדיין אין בו בגרות ובשלות. רגשי הנחיתות כלו הפיגו הסיבה לפרישתו. אך אלה אינם נובעים דווקא מנחיתות אובייקטיביות ממשיות, אם מתחושות סובייקטיביות, שאין בהן ממש. זק אפילו הבצל והשום — הקלים, הזולים והמפיצים ריח חריף ובלתי נעים — אינם מהססים להצטרף לריקוד הקולקטיבי. דווקא האפונה המר־פגם, שניחן כדרך כלל במעלות לא מעטות (פרחיו נאים למראה ומפיצים ניחוח נעים ופירותיו טעימים לחיך), חסר ביטחון עצמי ומשוכנע שהכל רואים בעליבותו ובקלונו, רק משום שהוא רופס, תלוי על משענת ומצוי בתקופת 'בין השמשות' (בין צעירות לבלות)".

כאן פליבה חוקרת הספרות לתחום המטבח ועלבה, בעקיפין, בשום ובבצל העולים אלף מונים על האפונה התפל. בהמשך היא מנתחת את דמותו (של האפונה, אלא מהו) כשני אופנים. האחד: "התנהגותו האדולסצנטית, קפרידית וחסרת־היגיון של מי שכבר אינו ילד יפהתואר ועדיין אינו בגיל הפריון, מעין רווק הססן ותלותי, השוקע במרה שחורה ובפסימיות רופסת". השני: "מבבו של אדם מזדקן, שציצת שערו כבר נשרה והוף קרחתו וזקנתו, תרמיליו עדיין ריקים כפרי (כלומר, כבר לא יישאו פרי)".

מתברר שהאפונה אינו אלא אוטופורטרט של ביאליק. כך הבין את דמות האפונה גם מ' סגל ("הד הגן" תשכ"ד), "שראה באפונה העומד מן הצד אוזר פורטרט של המשורר המזדקן, שציצת ראשו נשרה זה מכבר והוא נשען על מקלו, בעמידה האופיינית לביאליק בערוב ימיו. ניתן לחזק אינטרפרטציה זו ולהוסיף, כי זכותו של האפונה העקר בהמולה הכללית מתבטאת גם בכך, שדבריו נאמרים בהטעמה אשכנזית, בניגוד לשיר כולו הכתוב באנאפסס, בהטעמה הארץ־ישראלית...".

אי אפשר לעבור לסדר היום מבלי להציע עוד אינטרפרטציה לשיר. למרק אפונה כדאי מעכשיו לקרוא "מרק ביאליק המוזדקן". לסלט ירקות ישראלי "סלט שמיר קצוץ", ולתמיצת סלק — "לא רגזן כמו צנון".

הרב יוגל ויום העצמאות

במסגרת הוויכוח בציבור הציוני־דתי על החרדיזציה של הישיבות התיכוניות, פורסמה באחרונה רשימה בביטאון לצעירים "עמודה". הרשימה, פרי עטו של יאיר שלג, בוגר מדרשית נעם שבפרדס־חנה, יוצאת להגנתו של ראש הישיבה הרב יהושע יוגל, שהותקף באחרונה בכלי התקשורת.

אם מסננים את התשבחות המשתפכות על הרב יוגל, מתקבלת עדות ממקור ראשון על מסרים ערכים הרווחים בישיבה והעומדים בסתירה לקו הציוני המוצהר שלה. המסרים הללו מאששים את טענותיה של תנועת "נאמני תורה ועבודה", הנאבקת ב"השחרת" המוסדות בחינוך הממלכתי־דתי.

כותב יאיר שלג על ראש מדרשיית נעם: "הוא אולי היחיד מבין ראשי הישיבות התיכוניות המודה בגלוי שהוא מכוון את תלמידיו גם לישיבות גבוהות ללא שירות צבאי. אבל כמעט באותה נשימה טוען, שלהיות בן־תורה בצבא זו 'הגשמה הרבה יותר גדולה'. נכון, כבר שנים שאין חוגגים במדרשייה את יום־העצמאות, אבל הרב יוגל עצמו מקפיד לנסוע מדי שנה לנווה דקלים, אל מנשה מורחי, מבוגרי המדרשייה, פצוע צה"ל, ושם הוא הוא עושה את החג...

"ישראל סרן, השותף־לדרך (של הרב יוגל — נ"מ), לא לגמרי מרוצה מן האמביוולנטיות הזו", נאמר בהמשך. "הוא, חובש כיפה סרוגה, ממוקם היטב בחוגי המפד"ל, בנק המזרחי והאקדמיה הדתית־לאומית. היה מעדיף במדרשייה חינוך ברור יותר לציונות דתית. סרן היושב בתל־אביב, עסוק בבניינה החומרי של המדרשייה. יודע שמפעל חייו מקבל צביון שונה במקצת מזה שרצה בו ושההכרעה על כך נופלת מדי יום בין כתלי המוסד בפרדס־חנה. לא במשרד שמכמל 'כל־בו שלום'. יש אמנם רינונים על ויכוחים קשים בין השניים, אבל גם אם יש כאלה, הם אינם דולפים החוצה".

חידה

אני ממרה בזאת את פי שאר־בשרי, שאסר עלי לכתוב על המורה לכימיה המחנכת שלו, חיה הופמן. לפני שבועות אחדים נפרדו ממנה הוא וחבריו, בטקס סיום שמינית בתיכון אליאנס ברמת־אביב.

לא לעתים קרובות — וביחוד לא בתקופה שבה מעמד המורה בשפל המדרגה — נקרית הזדמנות לצפות במערכת יחסים של כבוד ואהבה הדדיים, הנרקמת בין מורה לתלמידיה. לא פלא שהתלמידים הקדישו לה שיר בהופעתם בערב האחרון, שמלותיו הוסבו משיר פופולארי על אודות "סנטה קלרה" לפזמון חוזר על אודות "סנטה חיה".

בבוחנת־המגן בכימיה היא עברה בין התלמידים הרכונים על מחברותיהם ותחבה לפיו של כל אחד מהם קוביית שוקולד. אולי כדי לשפר את רמת הסוכר בדם, שירדה מפאת התרגשות ו/או דילוג על ארוחת־הבוקר. ואולי כדי לנטרל את המתח. מחווה פעוטה אופיינית. מורה מעולה בתחומה, לא היססה לנזוף בתלמידים, להזמין את ההורים, להתריע ולהתרות על ירידה בלימודים. בערב הפרידה, ביום חלוקת התעודות, לא הסתפקה בלחיצת־יד שגרתית לתלמידים. היא התנשקה עם כולם ולפרחחים שבהם, שמרמר את עצבונה במהלך השנה, לחשה מלות חיבה מיוחדות.

כשנסתיימה מסיבת הפרידה והכיתה התרוקנה מכל התלמידים וההורים, היא הגדירה את הצעירים "פרחחים". בלי משים אמרה: "מהמנוקר אני בוכה".

תודה לאל שעוד יש מורים כאלה במערכת.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

"פוסטר מדיה" נגד מפכ"ל המשטרה

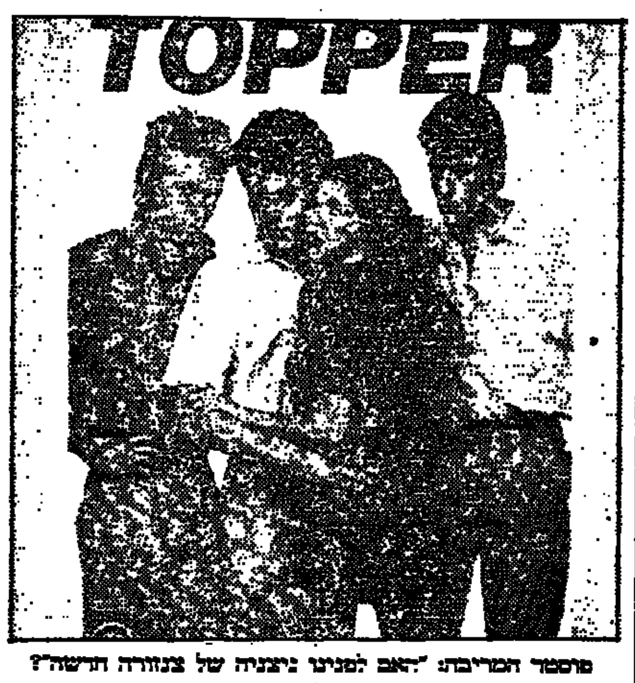

פוסטר המריבה: "האם לפנינו ניצניה של צנזורה חדשה?"

החלטת מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס להעמיד לדין במשפט מבחן את חברת "פוסטר מדיה" על פרסום כרזות פרסומת לבגדים בתחנות אוטובוס בירושלים, מעוררת ביקורת אצל החוגים הנלחמים בכפייה דתית, ובפרט אצל חברת "פוסטר מדיה", שמנהלה עמנואל שלם אינו חוסך את שבט ביקורתו מהמפכ"ל. יצוין כי המפכ"ל נתן את ההוראה להעמיד לדין את חברת "פוסטר מדיה" בניגוד לעמדת ולהמלצה של מטות המחוז הדרומי והרחוב ירושלים, שמשפטניהם קבעו שאין להעמיד את החברה לדין משום שאין לכך עילה משפטית.

אין ספק שבהחלטתו יוצאת הדופן משך אליו המפכ"ל קראוס אש צולבת מכיוונים שונים, מה גם שכבר לפני החלטתו בעניין זה היו רבים שטענו, כי המשטרה נכנעת לחרדים הקיצוניים ונוהגת בהם ביד רכה. מדובר בכרזה של חברה לייצור בגדים, שבה נראים שלושה גברים ובחורה, שהוצבה בתחנות אוטובוסים בירושלים. כמה חרדים התלוננו במשטרה שהכרזה פוגעת ברגשותיהם. המפכ"ל החליט שלגבי כרזה זו ניתן להפעיל את הסעיף בחוק העונשין: "המפרסם דבר דפוס, כתב יד, תמונה או דמות שיש בה כדי לפגוע פגיעה גסה באמונתם או ברגשותיהם הדתיים של אחרים — צפוי לעונש של שנת מאסר".

מנכ"ל "פוסטר מדיה" יורה אש וגפרית על מפכ"ל המשטרה. בעקבות הודעה לעיתונות שפירסמה חברתו ובה היא אומרת שהיא מקבלת "בדאגה ובתדהמה" את החלטת המפכ"ל ומתקוממת נגדה, אמר לי עמנואל שלם השבוע: "זה כבר יותר ממרגיז. זה טפשי. יש החלטה של שופטת בית משפט השלום בירושלים מרים ברנשטיין, שכבר קבעה במשפט של אדם שהורשע בגרימת נזק לתחנת אוטובוס, שאין בתמונה (שבגללה רוצה המפכ"ל להעמיד אותנו לדין) משום פגיעה ברגשות. לשם מה צריכה המשטרה להעלות את הנושא הזה לדיון נוסף בבית־המשפט? זה מאוד תמוה. המשטרה מנסה לחפות על אוזלת־ידה, כשבמשך שנה וחצי לא הצליחה לעצור את תופעת הפגיעה בתחנות ולשים יד על המבצעים. המעשה שעשתה היה מאוחר מדי, ובשום מקרה לא הצליחה לעצור את שורפי התחנות, אלא עצרה רק את אלה שצבעו את התחנות ושרצו במתכוון להיעצר.

"החלטת המשטרה בעניין שלנו היא שערורייה. מה שהמשטרה עושה עלול לעלות לציבור ולחברה בישראל ביוקר רב. זו התחלה של פגיעה חמורה בחופש הפרסום והביטוי. זו לא רק בעיה של 'פוסטר מדיה'. כל אחד עלול עכשיו להיתבע לדין. המשטרה בעניינה את 'פוסטר מדיה', שדווקא התחשבה ברגשות הדתיים ופעלה בהתאם לנורמות המקובלות. לפני כמה שבועות יצאה המשטרה בהצהרה שיש צדק בדרישות החרדים להסיר את כרזות הפרסומת, ולמחרת הוצתו שש תחנות אוטובוסים בירושלים.

"השאלה היא אם יש קשר בין שני הדברים. אני שמעתי מהחרדים שהם רואים בדברי המשטרה גושפנקה לפגוע בתחנות האוטובוסים. אני משוכנע שברגע שהנושא יגיע לערכאות, החוק יגן עלינו, הנפגעים, ויוכח שלא עברנו כל עבירה.

"אני דורש שהמשטרה תמלא את תפקידה כנדרש ותפעל נגד מפירי החוק הפוגעים בתחנות. עד היום המשטרה לא עצרה את החשודים הרציניים, בעוד שלנו נגרמו נזקים של מאות אלפי דולרים".

עד כאן דברי מנכ"ל חברת "פוסטר מדיה". בהודעה לעיתונות שפירסמה חברתו נטען בין השאר בקשר להתנהגות המשטרה: "הדבר דומה לניסיון לכלוא את הנאנסת, בגלל הקושי לתפוס את האנס... האם המשטרה תחליט מעתה לגבי כל תמונה וכתובת שתופיע בדפוס או בפומבי, האם בפנינו ניצניה של צנזורה חדשה, שבעכשיו העצב את היינו?"

במשטרה דוחים את הטענות של חברת "פוסטר מדיה" ומנהלה. מלשכת דובר המשטרה נמסר בתגובה כי הכוונה בהבאת הנושא בפני בית־משפט היא להעמיד אחת ולתמיד את הנושא של כרזות הפרסומת למבחן של בית־משפט, כדי שזה יקבע אם יש בפרסום מהסוג הזה משום עבירה על החוק ופגיעה בחרדים. "מכיוון שיש תלונות בנושא הזה שהוגשו למשטרה, חייבת המשטרה לקבל החלטה של בית־משפט כדי שתוכל לקבוע על־פיה את מדיניות הפעולה שלה ולדעת אם לאכוף את החוק בנושא הזה", אמר דובר המשטרה. הוא ציין כי המשטרה דוחה מכל וכל את הטענות בדבר אוזלת־יד בטיפול בפגיעות בתחנות האוטובוסים, והדגיש שהמשטרה ממלאת את תפקידה כיאות, כשהיא ממשיכה לטפל במלוא החומרה בהפרות סדר ופגיעה בחוק מצד כל גורם שהוא.

דוברות־היתר של הדובר

שמעון מלכה היה דובר שירות בתי־הסוהר עד לאחרונה, כשהועבר מתפקידו על־ידי נציב שירות בתי־הסוהר רפי סויסה ויחד עם שני קצינים אחרים בלשכת הנציב העלה האשמות נגד סויסה ופתח "תיבת פנדורה". מלכה נחשב בשנות עבודתו כדובר לאיש מקצוע חד־לשון ומהיר־תגובה, שאמנם לקה לעתים ב"דוברות־יתר" והגיש 'פרסום' הדעות לעיתונות. אך באופן כללי עשה עבודה טובה. לכן רבים אינם מבינים עד היום מה פשר משבר האמון שפרץ בינו לבין נציב שירות בתי־הסוהר, ומדוע החליט האחרון להעביר את הדובר החרוץ מתפקידו.

הסיפור שיובא להלן על "תאונת עבודה" קשה שאירעה לשמעון מלכה במסגרת עבודתו כדובר, ושהיא ללא ספק תוצאה של ההתלהבות הספונטניות שלו, שלעתים היו בעוכריו, עשוי להסביר היכן הזלו הבעיות בין הדובר לנציב. המקרה אירע לפני כחצי־שנה. מלכה היה אז במלוא עוצמתו כדובר (והוא אהב מאוד את תפקידו ומעמדו), המתייצב להגן על המערכת ועל "הבוס". באותה תקופה נשלחו מכתבים אנונימיים לגורמים שונים, לרבות לעיתונאים, כנראה על־ידי קצינים בשירות בתי־הסוהר. המכתבים כללו האשמות קשות נגד הנציב סויסה על מעשים חריגים והתנהגות בלתי הולמת לכאורה בתחום המקצועי והאישי (אגב, על רבות מהאשמות והטענות האלה יחזור שמעון מלכה עם העברתו מתפקידו, בפני שר המשטרה).

וכאן אירעה "תאונת העבודה" לדובר. לאחר שפורסם ב"הארץ" על דבר קיום המכתבים האנונימיים (מבלי שפורסמו בידיעה ההאשמות והטענות הבלתי נעימות נגד הנציב, כדי לא לפגוע בו לפני שהומצאו הוכחות לטענות), ביקש שמעון מלכה "להיפרע" מהעיתון שפירסם את עובדת קיום המכתבים האנונימיים ואת המבוכה שהם מעוררים. הוא קפץ על ההזדמנות הראשונה שנפלה לידיו כאשר השבועון "העולם הזה" ערך ראיון עם נציב שירות בתי־הסוהר. מלכה, שלו רוח קרוב הצהרות מפוצצות, רתם את כתבת השבועון למלחמתו. כדי לסבר את אוזנה של הכתבת ולשכנעה בצדקת האנונימים לקוש מהאחרים, "שידך" מלכה בינה ובין כתב "מעריב", שכידוע היה עוסק של המכתב האנונימי נגד סויסה ושלא פירסם דבר על המכתב בעיתונו.

כוונת מלכה היתה אולי טובה — שכתב "מעריב" יוכיח לכתבת "העולם הזה" שהמכתב האנונימי אינו רציני ואין מקום לפרסמו; אלא שה"שידוך" בין כתב "מעריב" לכתבת "העולם הזה" (מלכה דאג לשכנע את הכתב לשוחח עם הכתבת), הניב הפוך של דבר ממה שרצה מלכה להשיג. כתב "מעריב" מסר לכתבת "העולם הזה" במלואם את פרטי ההאשמות החמורות נגד רפי סויסה, הכלולות במכתב האנונימי שהיה בידיו. והתוצאה: "העולם הזה" בגיליון מס' 2523 מחודש ינואר השנה פירסם בהבלטה ובהרחבה את כל ההאשמות הבלתי נעימות נגד סויסה, והיה העיתון היחיד שעשה זאת.

כאשר פתח סויסה את הגיליון הזה, בצפותו לראיון אוהד אתו, הוא ברוגז לקרוא שהוא מואשם בהפחתה לא מוצדקת של עונשי אסירים תמורת קבלת טובות הנאה, בהתחברות עם אסירים, פושעים ובני משפחותיהם, וגם שהוא מחזיק פילגש שאת בעלה גייס לשירות בתי־הסוהר, ועוד כהנה וכהנה טענות מביכות. יש להדגיש שעד לשיחה עם כתב "מעריב", לא היה לכתבת "העולם הזה" אפילו מושג קלוש במה נאמר במכתבים האנונימיים. למותר לציין שרפי סויסה לא אהב את שירות הדוב שעשה לו דוברו הנאמן, זאת בלשון המעטה.

עולי אתיופיה למדו משטרה

כאשר החלה העלייה הגדולה של עולי אתיופיה לישראל לפני כשנתיים, התעורר חשש בקרב העוסקים בקליטתם וגם במשטרה, כי בגלל ההבדלים התרבותיים ומוצאם של העולים ממדינה שבה סדרי המשטר והממשל שונים מאשר בישראל, יהיו צפויות בעיות פליליות עם העולים. החשש היה, שיקשה עליהם להשתלב בחיים בארץ ולקבל את כל ההגבלות החוקיות, וכן את אכיפתם על ידי המשטרה.

בפיקוד המשטרה הוחלט איפוא לבצע פרויקט של הסברה והדרכה לעולי אתיופיה במרכזי הקליטה שלהם בארץ. עשרים קציני משטרה בכירים עברו השתלמות מיוחדת ולאחריה הלכו "לחרוש" את מרכזי הקליטה והעבירו שם הרצאות. בימים אלה הסתיים השלב הראשון של הפרויקט המיוחד, ולדברי המשטרה — בהצלחה מרובה.

העולים מאתיופיה קבלו הרצאות והסברים על שמירת החוק ואכיפתו במשטר דמוקרטי, וכן על דרכי התנהגות ופעולה נכונים לשמירה על חיי אדם ורכוש. העולים מצאו גילו התעניינות בעיקר בנושאים של התגוננות מפני פורצים, התנהגות בעת גילוי חפץ חשוד ופיגוע, סמכויות המעצר של שוטרים וזכויות נשים במדינת ישראל. היו ביניהם שהתעניינו בגיוס למשטרה ולמשמר האזרחי.

לנוכח ההצלחה, שוקלים במשטרה להמשיך בפרויקט. כדי להסיר ספק יש לציין, כי בשנתיים האחרונות נעצרו עולים מאתיופיה בחשד לביצוע עבירות פליליות, ואחדים מהם קנו להם מידרך בתחומי פעילות פלילית שונים; אך בניגוד לחששות המוקדמים, חלקם בתחום הפלילי הוא שגרתי ואינו עולה על זה של מגזרים אחרים באוכלוסייה הישראלית.

לא יפה!

המראה של מכוניות משטרה העוברות על חוקי התנועה בנסיעה או החונות בניגוד לחוק, הוא חיזיון נפרץ ברחובותינו. לא פעם ולא פעמיים פורסמו תמונות כאלה בעיתונים. השוטרים האוכפים את החוקים, לעתים בנחרצות וללא פשרות, עוברים בעצמם עבירות מקרות־עיניים.

הדבר מרגיז, ובצדק, את האזרחים הנאנקים תחת עול הגזירות, הדו"חות והסינדולים. אין פלא איפוא שאזרחים רבים סובבים ברחובות ובידיהם מצלמות והם מנציחים את עבירות התנועה של השוטרים וניידות המשטרה.

מובאת בזאת תמונה אחת מני רבות, שצילם אזרח בחודשים האחרונים ליד תחנת המשטרה ביפו. לא זו בלבד שניידת המשטרה חונה מתחת לתמרור המפריע לתנועה, היא גם חונה בניגוד לכיוון הנסיעה. לא מדובר במקרה חד־פעמי, אלא בתופעה. ושלא יספרו לנו שזו ניידת הנמצאת בפעילות מבצעית דחופה. מדובר בניידת ובניידות החונות בשעת הפסקה, דרך קבע, ליד תחנת המשטרה.

החוק מול הצדק בדרום־אפריקה (ג')

מעצרים ללא משפט

מאת דן סגיר

"שנת 1985 תיכנס להיסטוריה כשנה שבה הפרות זכויות האדם בדרא"פ עלו על כל שנה אחרת בעבר". זו הערכת מומחים בדרא"פ. וזו גם התמונה שמצטיירת מדו"חות בינלאומיים כגון דו"ח מחלקת המדינה האמריקאית על זכויות האדם או דו"ח "אמנסטי" שפורסם באחרונה. כ־8000 איש נעצרו ללא משפט במסגרת חוקי החירום; יותר מ־1200 נהרגו בהתהומות, רובם כמעט שחורים מפגיעים מידי המשטרה וכוחות הביטחון. על אמצעי תקשורת מקומית חדרה נאסר לסקר את המתרחש בתוך הערים השחורות. דיווחים רבים מגיעים על מקרים של עינוי אסירים ועל מקרי מוות לא מעטים שנגרמו תוך כדי חקירה.

דרא"פ הרואה את עצמה כ"ארץ מערבית" עם אוכלוסייה של העולם השלישי, נשפטת מטבע הדברים על־פי ערכי המערב ביחס לזכויות האדם וחירותו. כאן יש לדרום־אפריקאים בעיה. כבר בשנת 1948 נמנע נציג דרא"פ בהצבעה באו"ם על קבלת ההצהרה האוניברסאלית על זכויות האדם. זה אינו מפתיע, משום שכבר אז היתה מוכנה תוכנית האפרטהייד במגירות הפוליטיקאים האפריקנרים שמקרוב עלו לשלטון. פרק 21 של אותה אמנה מכריז ש"רצון העם יהיה בסיס הסמכות של הממשלה. כל אדם יהיה זכאי להשתתף בממשלה, ייערכו בחירות אמיתיות במועדים קבועים וזכויות הצבעה יוענקו לכל". פרק 9 מחייב ממשלות לא לשלול שרירותית חירויות באמצעות מאסרים והגליות. בשאר 28 הפרקים מוכרות זכות היחיד לחיים, לחירות ולביטחון אישי; הזכות לא להיות מופלה על בסיס גזע, מין או דת; הזכות למשפט הוגן ופומבי; הזכות לא להיות נתון להתערבות שרירותית בפרטיותו, במשפחתו או בביתו; הזכות לחופש תנועה, זכות על רכוש, חופש דעה וביטוי, עבודה תמורת שכר שווה, חינוך על־פי בחירת ההורים ועוד. כמעט כל הזכויות הללו הופרו בדרא"פ מאז שנת 1948.

חוק 90 הימים

כיום טוענים גורמי שלטון שנעשו שינויים ביישום מדיניות האפרטהייד ונשתנה הסגנון; אך רק מעט נעשה בפועל. כך אמר פי. וו. בותה, הנשיא דהיום, בנאום בחירות בשנת 1980: "הלבנים לא יכולים לשרוד בדרך של דיכוי גזעים אחרים או שלילת זכויות האדם ורמת חיים הוגנת מהם. אני יודע שברגע שאתה מתחיל לדכא אנשים, ברגע שאתה מתחיל לשלול מהם את זכויותיהם להיות כעם — הם ישיבו מלחמה". זוהי ללא ספק התקדמות. תשובה מאז ראשי הממשלה הדרום־אפריקאים שטענו במצח נחושה כי השחורים או הבאנטו כפי שכונו אז, מקבלים את זכויותיהם "בנפרד" ואין כל הפליה ודיכוי בדרא"פ. אך השינוי בסגנון, עם כל חשיבותו, עדיין אינו בבחינת שינוי מהותי בנושא זכויות האדם בדרא"פ.

תחום בולט שבו מופרות זכויות האדם הוא המעצרים ללא משפט. לדברי אלה העוסקים בהפרות הכלל המשפטי הבסיסי של "הביאס קורפוס", ריבוי מעצרים ללא משפט נועד להשיג שתי מטרות עיקריות: להדביק תווית "פושע" על כל המתנגדים לאפרטהייד; לרתק ולנתק מפעילות פעילים פוליטיים מרכזיים, וכך לשתק את פעילותם של ארגונים אופוזיציוניים.

מעצרים ללא משפט הונהגו לראשונה בדרא"פ בשנת 1963, על־ידי ג'ון פורסטר שהיה אז שר המשפטים. תחילה הוגבל המעצר ל־90 יום ולכן כונה "חוק 90 הימים". החוק המקורי הסמיך קציני משטרה בכירים לעצור ללא צו מבית־משפט כל אדם שנחשד "על בסיס סביר" כי ביצע, או שיש בידו מידע על ביצוע של חבלה או עבירות הכלולות הפרה של "חוק דיכוי הקומוניזם" או מעורבות בארגונים בלתי חוקיים. העצירים הוחזקו אינקומוניקדו למטרות חקירה, הם לא הורשו לראות עורך־דין ולבית־המשפט לא היתה סמכות להורות על שחרורם. בשלב מסוים הוסיפו סעיף המאפשר המשך המעצר ללא משפט של אדם שריצה כבר את עונשו — ככל ששר המשפטים חושב שהוא "עשוי להמשיך, להגן או לעודד השגת יעדים" כלשהם של "קומוניזם" לאחר ריצוי עונשו ואף שוחל מועד שחרורו. סעיף זה כונן במיוחד להמשך מעצרו של נשיא הקונגרס הפאן־אפריקאי דאז רוברט סובוקווה, שסיים מאסר בן שלוש שנים לאחר מהומות שארפוויל של 1960. על סמך סעיף זה — שנקרא על שמו — הוחזק במעצר עד שנת 1969, חמש שנים לאחר מועד שחרורו המקורי.

"חוק 90 הימים" הוחלף בשנת 1965 ב"חוק המעצר ל־180 ימים", המבהיר מפורשות כי מטרת המעצר היא גם מעצר עדים פוטנציאליים. חוק זה הוחלף ב"חוק הטרוריזם — 1967", המאפשר מעצר ללא הגבלת זמן. ג'ון פורסטר, אבי המעצרים ללא משפט, היה כלוא בתקופת מלחמת העולם השנייה ללא משפט ונשאל על־ידי הביוגראף שלו כיצד הוא מרגיש בעשותו זאת לאחרים. הוא השיב: "אם אתה צריך לעשות זאת, עשה זאת, אך אל תתבכיין על כך. בכל הקאריירה הפוליטית שלי מעולם לא שמעת אותי מתבכיין או מנסה להתחמק מאחריות... אם אני רואה באיש או אישה איום למדינה, ואם יש סיבות מוצקות לא להביא אותם למשפט, אזי אני צריך להוציא אותם מהדרך בדרך זו או אחרת. זוהי חובתי כשר המשפטים...".

על השאלה מדוע ביקש מהפרלמנט סמכויות נוספות לעניין מעצרים ללא משפט, השיב פורסטר: "ידעתי את האיום ופעלתי בהתאם. הבט, ישנה כנופייה קומוניסטית (שחורה — ד"ס) שרוצה להפיל את הממשלה ולהשתלט על דרא"פ באמצעות מהפכה. תפקידי לעצור זאת. לשבור את מנגנון המחתרת בדרא"פ. האם המשטרה אין בידה הסמכות לעשות את העבודה, הרי מחובתי לתת להם אותה. אני מבטיח להם שלא אשלח אותם להילחם בקומוניזם בידיים ריקות..."

השלב הבא והאחרון בחקיקה המאפשרת מעצרים ללא משפט הוא חוק ביטחון הפנים בנוסחו האחרון משנת 1982. על־פי סעיף 29 של חוק זה, יש לשוטרים סמכויות מעצר נרחבות, זמן המעצר אינו מוגבל, ולאחר 30 יום צריך השר לאשר או להנחות לגבי המשך המעצר. סעיף משנה 6 אומר: "אין לבית־משפט סמכות שיפוט ביחס לתוקף כל פעולה הנעשית על־פי סעיף זה, או סמכות להורות על שחרור כל אדם שנעצר על־פי סעיף זה".

יד חופשית

סעיף 29 לחוק ביטחון הפנים — אומרים מומחים לזכויות האדם בדרא"פ — שם את שלטון החוק במדינה ללעג ולקלס. הוא מרוקן מתוכן את העיקרון שלפיו הפרט אמור להיות נשלט על־ידי מערכת מוגדרת של כללים: הפרתם צריכה להיות מוגדרת ונדונה בבית־המשפט וחירות הפרט צריכה להיות מוגנת על־ידי "הביאס קורפוס". סעיף 29 נותן בידי הרשות המבצעת סמכויות המקעקעות את העקרונות הבסיסיים שעליהם מושתתות מערכות המשפט של המדינות המערביות, שדרא"פ מתיימרת להשתייך אליהן. בפסיקה היסטורית לפני חודשים מספר, יצא שופט בית־המשפט העליון בנטאל נגד החוק וסעיף זה שבתוכו. לפסיקה נודעת משמעות רבה גם ביחס למעצרים של בתי־המשפט בדרא"פ.

עם הטלתו של מצב חירום, מעצרים ללא משפט נעשים לעניין של יום ביומו. בשנת ה־60 נמשך מצב החירום 156 ימים, שבמהלכם נעצרו 11,503 איש. בתקופה הנוכחית — יולי '85 עד מרס '86 — נעצרו 7,992 איש על־פי חוקי החירום. אומר על כך הפרופ' ג'ון דוגארד: "באמצעות הפעלה של סמכויות החירום יש לממשלה יד חופשית לחלוטין, ובתי־המשפט נותרים ללא עוצמה ואין כל ערכאה שעצור יכול לפנות אליה, כפי שנמצא בחוקי החירום של ארצות אחרות". הפרופ' הרולד רודולף, המכהן השנה כראש העיר של יוהנסבורג, כתב ספר שבו השווה את המעצרים ללא משפט בדרא"פ לאלה שבישראל — "מעצרי המנע" או "מעצרים מינהליים". לדבריו, המצב בישראל מבחינה זו הרבה יותר טוב מאשר בדרא"פ, משום שבישראל יכול העציר לעתור לבית־המשפט ולערער, וזה יכול להורות על השחרור אם הוא מוצא לנכון. בישראל מעצרים אלה גם מוגבלים לתקופה של שישה חודשים.

ומרימה לאחר ביטול מצב החירום כאן מסר שר המשפטים על הצעת חקיקה שתובא בפני הפרלמנט בקרוב ועל פיה תוסמך המשטרה להודיע על סמך שיקול־דעתה (!) איזה אזור יוכרז ויטופל כאזור חירום. אם אכן יתקבל חוק זה, הוא יבטיח למעשה לכוחות הביטחון סמכות קבועה והמשטרה תוכל להמשיך לאסור על סיקור תקשורתי של אזורי המהומות.

חופים עכורים

דו"ח מבקר עיריית בת־ים מצא ליקויים משמעותיים בפעולותיהן של החברה העירונית "חוף בת־ים" ומחלקת גנים ונטיעות

מאת זוהר בלומנקרנץ

תופעה חמורה במיוחד של "קשיים ועיכובים בביצוע הביקורת" בעיריית בת־ים חושף הדו"ח החדש של מבקר העירייה אליעזר אפל, שפורסם בסוף השבוע. הדו"ח השישי מתייחס לשנתיים האחרונות ומתמקד בחברה העירונית "חוף בת־ים בע"מ", במחלקת גנים ונטיעות, ובהוצאת רשיונות שלא כדין לעסק מסוג. בדו"ח יש גם ממצאי מעקב אחר הליקויים שנחשפו ביוזמת הפיקוח העירונית, בדו"ח המבקר הרביעי, וסקירה על תפקידי מבקר העירייה ועל הביקורת בעירייה. ראש העיר, אהוד קינמון, השיב על ממצאי הדו"ח במסמך נפרד, שכותרתו "הערות והסברי ראש העירייה על הביקורת בעירייה".

עיקר הדו"ח מתייחס לחשיפת ליקויים ואי־סדרים כספיים בחברה העירונית "חוף בת־ים בע"מ". ליקויים אלה גובלים לעתים בעבירה על חוק פקודת העיריות ושיבוש סדרי מינהל לא־תקינים ומעשים של הפקידות הבכירה, הגובלים לכאורה בשחיתות ציבורית.

"הביקורת על החברה הוחלה באמצע שנת 1984, נוהלה לסירוגין והסתיימה בראשית שנת 1986". משך הזמן הארוך נבע מקשיים פנימיים של כוח אדם במשרד מבקר העירייה, ובעיקר מקשיים שהערימו על הביקורת עובדי החברה המבוקרים. הדבר התבטא בסחבת בהמצאת מסמכים ובמתן הסברים, וכן באי העברה של כל התיעוד המבוקש. במיוחד סוכבר הממצאים הסופיים והמסקנות, עקב ההמתנה הארוכה לקבלת תגובה על הממצאים, שהועברו לעיונם של מנכ"ל החברה, המנכ"ל והגזבר.

שני האחרונים, יגאל גוטמן ונסים ארזי, משמשים באותם תפקידים בכירים בעירייה בשכר. הביקורת קובעת, כי עיסוקם בשכר בחברה לא אושר בהתאם לפקודת העיריות על־ידי מועצת העירייה ולא התקבל אישור שר הפנים כנדרש. מנכ"ל החברה העירונית, פתחיה וינשטיין, התמנה על־פי ממצאי הדו"ח לתפקידו ללא מכרז כנדרש.

הדו"ח מפרט שורה של הטבות שכר אשר הוענקו למנכ"ל, הוצאות מופרזות אשר נקבעו בחוברות ממשלתיות. כך לדוגמה, ב־1.4.83 שולם למנכ"ל החברה שכר יסוד בסך 120 אלף שקל לחודש. לפי סולם השכר של מנכ"לים בחברה ממשלתית, התאים השכר לדרגה 5 פלוס, בעוד שחברת "חוף בת־ים" נמצאת בדרגה 2 של הדירוג. מנכ"ל החברה והגזבר יצאו בחודש אוקטובר־נובמבר לארה"ב למה שהוגדר ביקור וסיור לימודים במתקני ספורט־שעשוע לילדים ולמבוגרים. לכיסוי הוצאות הנסיעה הוציאה החברה העירונית 6,460 דולר, סכום כולל. לאחר הנסיעה הוגש דו"ח כספי בדבר ההוצאות אשר לא נבדק ולא אושר על־ידי גורם מוסמך כלשהו בחברה.

ממצאים חמורים במיוחד מתייחסים בפרק זה לאי התאמות כספיות בין ספרי החשבונות של החברה לבין הנתונים המופיעים במאזנה. לא נמצא תיעוד על סגירת ספרי החשבונות והתאמתם לנתונים שבמאזן. הדו"ח הכספי של החברה לשנת הכספים 1984 טרם הוגש, והיינו קיים פיגור של שנה שלמה. החל בחודש פברואר '84 מקבלת החברה שירותי הנהלת חשבונות ממשרד "יצחק בריקמן — מנהל חשבונות מוסמך". הביקורת העלתה, כי התקשרות החברה לשם קבלת שירותים לא הובאה לדיון בוועד המנהל של החברה או במועצת המנהלים. בבדיקת כרטיסי הנוכחות של העובדים הקבועים בחברה, בחודשים אוגוסט־ספטמבר '84, נמצאו מקרים רבים שבהם שעות התחלת העבודה ושעות גמר העבודה נרשמו בכרטיסי הנוכחות בכתב יד. זאת אף שבחברה מותקן שעון־נוכחות. החברה שילמה לעובדים אלה בחודשים שבהם נערכה הביקורת, 223 שעות נוספות על סמך רישומים בכתב יד בכרטיסי הנוכחות, שעות נוספות אשר לכאורה לא בוצעו על־ידם.

אי סדרים חמורים חושף דו"ח המבקר לגבי השעות ושיב העבודה של המצילים המועסקים בחברה העירונית. בחודש יולי '84 הועסקו יותר מצילים ועוזרי־מצילים מן הנדרש בתקן, דבר שהתבטא בחודש זה ב־563 שעות עודפות של מצילים וב־64 שעות עודפות של עוזרי־מצילים.

עיריית בת־ים הילוותה לחברה בין השנים '81—'84 סך של 275,261 דולר. הביקורת העלתה, כי "מתן ההלוואות לחברה, סכומן ותנאיהן לא הובאו לאישור מועצת העירייה טרם ביצוען, כנדרש בחוק". הדו"ח חושף עוד אי קיומם של הסדרים מוגדרים להעברות רכוש ונכסים בין העירייה לחברה.

מבקר העירייה גם לא מצא תיעוד על דרך מסירת מזנונים שבבעלות החברה העירונית למפעילים, בשנים '82 ו־'83. לא נמצא תיעוד אשר יצביע כי מנכ"ל החברה אישר מחיריהם של כמה מצרכים שהמזנונים אמורים היו למכור, כנדרש בחוזה ההתקשרות. חברת "חוף בת־ים" לא היתה זכאית להעניק זכויות להעמדת כיסאות־נוח בשפת הים ש"חוף לדוגמה", מאחר שלא קיבלה היתר לכך מראש העירייה ולא שילמה את האגרה.

פרק נוסף בדו"ח המבקר מתייחס למחלקת גנים ונטיעות. כאן חושף הדו"ח אי־סדרים חמורים באשר להתקשרויות וביצוע העבודות באמצעות קבלנים פרטיים. יומני עבודה שניהל הקבלן במהלך ביצוע העבודה — כותב הדו"ח — אינם משקפים בצורה נאותה את העבודות שבוצעו ומספר הפועלים שהועסקו על־ידו בביצוע, ואם, לגבי העבודות שלא בוצעו בפרק זמן מסוים, חזר הקבלן לאחר מכן לבצען. התוצאות היו התייבשות הצמחייה והמיתקנים, ונדרשו השקעות גדולות לחידוש הגנים שהוזנחו.

ממצא נוסף: רכישת כלים חדשים אשר עד היום לא נעשה בהם שימוש. המדובר בתשעה כלי עבודה בשווי כולל של כ־9,500 דולר, אשר משנת המצאתם בדצמבר '82 ועד לתאריך סיום הביקורת דצמבר '85 לא השתמשו בהם. הממונה על המחלקה מטעם מועצת העירייה הסביר כי המצאתם של כלים אלה התבססה בזמנו על הכשרת כוח־אדם מקצועי לתפעולם, אך הדבר לא יצא לפועל. הביקורת העלתה, כי צורכי כוח־האדם המקצועי של מחלקת גנים ונטיעות טרם נדונו בפורום כלשהו בעירייה.

בעקבות בדיקה שנערכה על פי בקשת ראש העירייה במחלקת רישוי עסקים, תברואה מונעת ופיקוח עירוני — לשם בירור הנסיבות להוצאת רשיון למסעדה ולמשקאות משכרים ללא קבלת אישור המשטרה — מעלה המבקר ממצאים המתייחסים לכלל פעילות המחלקה ולסדרי עבודתה. בין מסקנותיו העיקריות: "יש צורך לקבוע תחומי אחריות בשלבי הטיפול בהוצאת רשיונות, דהיינו, שכל אחראי על תחום מסוים יחתום על ויאשר בחתימת ידו כי הוא קיים את שלב הטיפול הנוגע לתחומו".

ראש העיר בדברי תשובתו לממצאי הדו"ח, עמד על כך שחלקם מתייחס לתקופת קודמו בתפקיד.

هكذا من الاصل

صكنا من الاجل

בארץ חלם

חוקי משטרה מודולריים

היה היה אורח שנסע בנתיב האמצעי מבין שלושה, עם רדת הלילה. הכביש היה שומם למדי, בדרך מירושלים לתל־אביב. עמד שם שוטר שרשם לאורח דו"ח, על־פי תקנה 35 לתקנות התעבורה, באשמה כי לא נסע בנתיב הימני ביותר. לא עזר לו לאורח שטען, כי כמה מטרים בהמשך הדרך נהפך אותו נתיב לפנייה ימינה, ועל כן הנתיב האמצעי היה, למעשה, הימני ביותר. המשטרה בדקה את עיתוי ההליכה, ללא הצמקה, כי האיש אשם. סיפור זה הופיע במדור "בארץ חלם" ב־8 בחודש זה, וכאילו נועד לשמש הקדמה לסיפור של היום.

שם האורח הוא מרדכי ברוואי. ויש עוד אורח בישראל, אמנון דורון, אדריכל ובונה ערים. מקצועו המכובד אינו עומד לו, והוא מואשם, על־ידי אותה משטרה עצמה, בעבירה מעניינת: הוא נסע בנתיב הימני ביותר ברחוב פתח־תקווה בעיר נתניה. הכביש היה עמוס ובמרחק של כ־200 מטר לפני צומת רחוב הרצל כבר נאלץ לנסוע במהלך ראשון, טמבון־אל־טמבון. והנה, הנתיב הימני ביותר נהפך, מתישהו, לנתיב פנייה ימינה, כמו אצל ברוואי. אבל איך דוחפים רכב, הנוסע כבר בנתיב האמצעי, כדי להידחק במקומו בנתיב? מה גם שלא ניתן לראות כלל את הסימנים על הכביש, אם יש כאלה, האמורים ללמד את הנהג על שינוי יעדי־הנתיבים.

"עבדך הנאמן נהג בנתיב הימני", מספר דורון, "ולאחר שהשתנו הוראות ברמזור, בפעם השלישית, הצלחתי לעבור את הצומת הרמזור ו... הופ! צץ לו לפתע שוטר משטרת ישראל. הוא שהה לו כל הזמן מעבר למכונית חונה, אבל לכבודי הגיח משם ואותת לי לעצור. 'היית צריך לפנות ימינה בנתיב הימני ולא להמשיך ישר', הודיע לי, אלא שהרמזור לא היה עם חצים. ושום דבר עליו לא הצביע על אפשרות פנייה ימינה. סימנים על הכביש, גם את המחוקים שבהם, לא ניתן היה לקרוא משום שהיו מכוסים במכוניות נוסעות. הסברי לשוטר לא עזרו. 'אתה תושב נתניה, היית צריך לדעת', פסקה זרוע החוק".

דורון סבר לתומו, כי לא די בדרישה מהציבור לקיים חוק; יש גם לאפשר לו לעשות זאת. יש שופטי תעבורה שיתמכו בעמדתו, אם יעז לשים נפשו בכפו ויגיע לבית־המשפט. האם יעשה זאת? "הייתי בטוח שאלך לבית־המשפט, ואטען לצדקתי, כי כעסתי מאוד. ומה קרה? שילמתי את ברירת הקנס. זאת, לאחר שהירהרתי על מצבי האפשרי בבית־משפט. וכי איזה סיכוי יש לדיבורו של אורח ישר ובעל היגיון נגד מלתו של שוטר, המתחבא מאחורי מכוניות חונות ועושה את יומו בצידי?"

אכן, איזה סיכוי יש לו או לכל אורח אחר? דורון אומר כי נהנה מהגישה האופטימית של משטרת ישראל שבאה לביטוי בקטעים שונים שהופיעו במדור זה. "חושבני שלא הארץ היא ארץ חלם, אלא המשטרה היא משטרת חלם", הוא כותב, במסקנה. היוזר אמנון דורון, עוד יתקנו בשבילך ובשביל דומיך תקנה מטופשת כהלכה, שבצורה ברורה־קבוצה מרושעת. כי להווה ידוע לך, שוטרי התנועה מוצבים כיום לגריפת כספך, ולא למניעת תאונות, ושיכירום לנו את ההיפך.

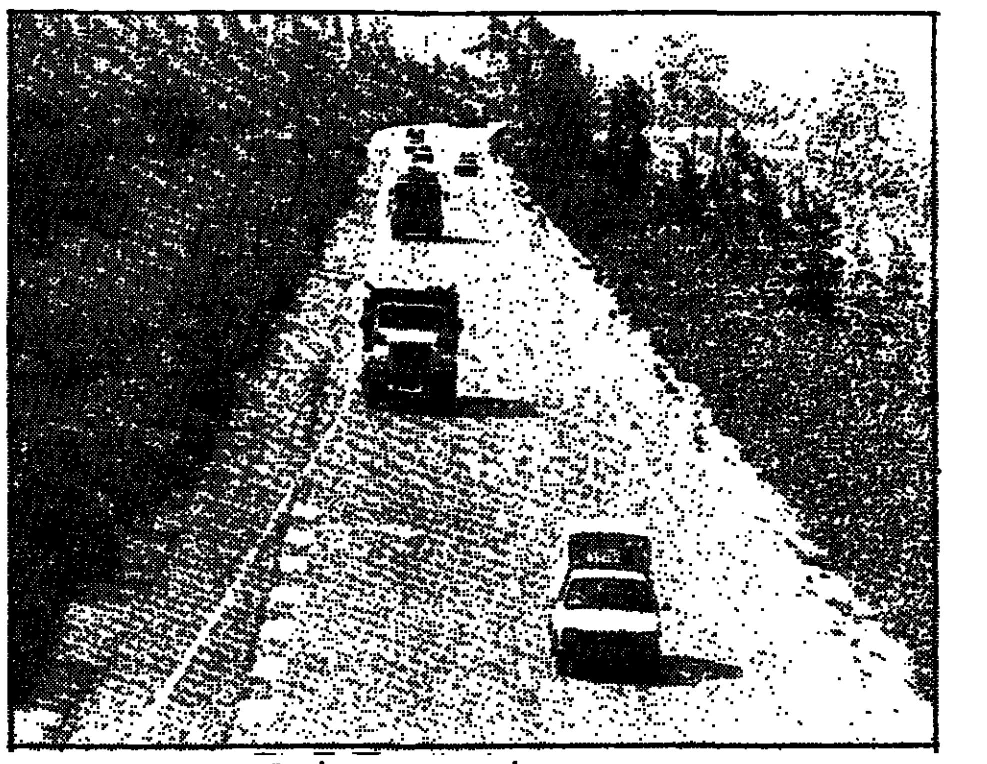

פריחת הרדוף־הנחלים בכביש המהיר לנתב"ג

כבישים טובלים בפריחה

הדרך המוליכה אל נמל התעופה בן־גוריון, סלולה אספלט אפור משמיר, הנראה ממרחק כמו קו שצויר בעפרונו של ילד — מתפתל בעיקר לים וסביבו זרי־ענק של פריחה לבנה, ורודה ואדומה הטובלת בתוך כרים ירוקים. שיחי הרדוף־הנחלים, עם פריחת צבעי הפסטל שלהם, הפכו בשנים האחרונות רבים מכבישי הארץ לפסים צבעוניים מלבבים הבאים לקראת הנוסע במשך דקות מתארכות של נסיעה. כך בקטעי דרך, וכך במחלפים.

מהפכה ירוקה של ממש, שלה מקדישים מע"ץ, קק"ל, הרשויות המקומיות והחברה להגנת הטבע תקציב של כ־300 אלף דולר בשנת תקציב זו. בשנת התקציב הקודמת הושקעו בנושא כ־175 אלף דולר. אבינועם אבנון, אדריכל הנוף של מע"ץ, מספר כי המודעות לנושא החלה אצלם עוד בראשית שנות השבעים. פירות הפעילות של אותן שנים ניכרים כיום בכביש המהיר תל־אביב—ירושלים ובכביש נתב"ג, המהווה שער לכל תייר לישראל ומכנה.

בשנתיים האחרונות קיבל הטיפול בנושא תנופת־יתר. בשנה שעברה הקדישו החברה להגנת הטבע וקק"ל 65 אלף דולר למחקרים בלבד. השנה יקטפו חלק מפירות המחקר, ובאמצעות התקציב המוגדל יטופלו 14 מחלפים, צמתים, כניסות לערים וקטעים נוספים בכביש המהיר לירושלים.

בין הצמחים המעטרים את כבישים ואת המחלפים והצמתים שני־ניהם, נמנה הרדוף־הנחלים כ"מלך הכבישים". אלת המסטיק נפוצה אף היא, לאחר שהוכיחה עמידות גבוהה וכושר התבססות בתנאים קשים, ללא צורך בהשקיה. השיטה המכוילה תורמת את חלקה, הן בזכות צמיחה מהירה על כל סוג סלע, ובעיקר בזכות יכולתה לעצור חולות נודדים. לכן גם נעשה בה שימוש נרחב לאורך כביש החוף הדרך המהירה לאשדוד. צמחים נוספים שהתביתו לאורך הכבישים הם אזדרכת המוזרע, הרותם, כליל החורש, הרוזמרין הרפואי, הערער, ארזי ירושלים והזית. מאוסטרליה יובאו האקליפטוסים, הקסיות והשיטים (אקציות) והתביתו אצלנו היטב.

באחרונה פלשו מע"ץ, החברה להגנת הטבע וקק"ל גם לתחום השיקום הנופי. מדובר במקומות שבהם חצבו בסלע כדי לסלול כבישים. הסלע החתוך בולט בלובנו העירום. לעומת ירקותו במקום שבו לא נוגע. "שנים רבות עוברות עד שהסלע מקבל את הגוון הכהה האופייני לו, שמקורו באצות זעירות וחזזיות", אומר אבנון. הוא מספר, כי במסגרת פרויקט השיזרוע הניסיוני, בודקים עתה שיטה של התזת חומר־דשן בהרכב מסוים על הסלע החשוף, כדי לזרז את התפתחות האצות והחזזיות.

אבנון טוען, כי העיצוב הנופי באמצעות צמחייה אינו רק עניין של אסתטיקה, אשר גם בה אין לזלזל. יש ערך תנועתי של ממש לצמחים בכבישים. בצדי הכבישים ובמחלפים נטועים מספר לבחירה, נוסף ירוקה, דרך הכבישים הבינעירוניים ערך בטיחותי חשוב. הבידוד על המדרונות, הסוללות ותעלות הניקוז כנגד סחף והתמוטטות. הצמחייה תורמת גם לייצוב חולות נודדים, ואצלנו לא חסרים כאלה. ויש בשיחים ובעצים יתרונות מיידיים לנוהג. הם מאפשרים התמצאות טובה יותר בדרך, כי השוני בצמחיית־הדרכים מציין הבדלים במהירות בין כביש לכביש למשנהו. כמו כן הם מדגישים קטעי־דרך מסוכנים, כגון צמתים ועיקולים, תוך הכוונת מבטי הנהג לאורך הדרך. הם עוזרים במניעת סינוור, ויוצרים מסך המסתיר מטרדים ומפגעים נופיים. שיחים ועצים ידועים גם כסופגי רעש ויזהום־אוויר שמקורם בכביש, תוך הורדת רמתם. ולבסוף: הם מונעים התפרצות עשבים שוטים בצדי הכביש. "אבל החשוב מכל", אומר אבינועם אבנון, "החיץ הצמחי עשוי, בתנאים מסוימים, לשמש גדר־בטיחות, המסוגלת לעצור רכב סוטה מן הכביש מבלי לגרום נזק לנהג".

השאיפה במע"ץ כיום היא לשלב כל פרויקט סלילה בטיפוח נוף. דוגמה לכך היא צומת פלוגות. לקראת התקנת מערכת רמזורים חדשה שם, ניטעו במקום שיחים, צמחי־כיסוי ירקלים. "תוך שנתיים שלוש יהיה צומת פלוגות פורח ומי־טופח", מבטיח אדריכל הנוף.

לדבריו, גורל דומה ממתין גם למחלף מסובים ההולך ומושלם עתה, וכך למחלף הכפר הירוק, שבבנייתו יוחל בקרוב.

מלכוד הסעיפים הקטנים

קניית רכב חדש בישראל דומה לטיפוס הרים, הן מבחינת הסיכונים להילכד בסופת מיסוי בלתי־צפויה והן מבחינת הגבהים שמעפילים אליהם מחירי המכוניות בארץ, בגין אותם מסים

התמתם על חוזה לרכישת מכונית חדשה. באותו מעמד שילמתם גם חמישה אחוזים מערך הרכב, ללא מסים, כמקדמה. בחתימה זו כבר הבטחתם ליבואן, כי אם תתחרטו, יהיו אותם חמישה אחוזים (כיום ערך מקדמה כזאת מתחיל מ־500 שקל ומגיע גם עד 5000 שקל ברכב היקר) לכספו של היבואן. לעומת זאת, אם היבואן לא יוכל לספק את הסחורה, יהיה עליו להחזיר את חמשת האחוזים, ללא ריבית וללא הצמדה. אם שילשלתם לידיו יותר מכך, תוחזר רק יתרת הכסף, בתוספת ריבית כחוק.

מדוע אין הצרכן הנפגע זכאי לפיצוי כלשהו? שאלה פשוטה, שהתשובה עליה מוכירה את התהייה סות אל נאגסת הבאה להתלונן. זו נושרת מיד בשוטטות בשטחים בלתי מוארים, ועוד כהנה עבירות שיש לתת עליהן את הדין. ובכן, רוכש מכונית חדשה שאיתרע מזלו ונפגע — צפוי לעונשים הקבועים בחוק. כלומר: הוא נשלח להתדיין על כך בבתי־המשפט. ושם ממתינים לצרכן הרפוק הרבה שנות עינוי־דין, כשהוא מגולח מרכב ומכספי גם יחד. "הסעד המשפטי אינו אפקטיווי, מבחינת הזמן הרב העובר עד למתן פסק הדין, בעיקר כאשר מדובר באנשים הזקוקים לרכב בעבודתם היום־יומית", אומר עו"ד דני ארנסט, היועץ המשפטי של המועצה לצרכנות. הוא מדבר מתוך ניסיון עגום במייצגם של כ־200 רוכשי רכב מ־11 יבואנים שונים. אלה עשו את העיסקה בטרם הפיחות הגדול של אוקטובר 1983, ולא זכו לסעד בית־משפט במשך יותר משנתיים.

המלכוד ברכישת הרכב מתבטא כבר בסעיפים הראשונים. הלקוח אינו מקבל כל פיצוי אם העיסקה מבוטלת על ידי היבואן. ומדוע שיבואן ירצה לבטלה? הוא לא ירצה, כי הרי מזה הוא מתפרנס. אבל אם שילמתם מקדמה, והרכב אינו מסופק במועד, ואף לא שלושה וחמישה חודשים לאחר מכן? סביר כי אז אתם תרצו לבטל את העיסקה. אם שילמתם יותר מחמשת האחוזים, זכה היבואן להלוואה מן ההפקר. זו תוחזר לכם, אלא שבינתיים הוא נהנה מן הכסף. ולבסוף, אתם הם אלה המבטלים את העיסקה, ועוד יש לכם טענות? זוכרים את גורל הנאגסת?

גם גורל חמשת האחוזים אינו כה מובטח מבחינת הלקוח. אם האיחור באספקה נגרם בגלל בעיות ייצור אצל היצרן, עיכוב ההובלה הימית של הרכב, וכדומה, משחרר החוזה את היבואן מכל אחריות לאיחור באספקה. אבל אם אתם לא תוכלו לעמוד בתנאי מועד האספקה משום ששער החליפין או המסים יעלו את מחיר הרכב בשליש (כך קרה באוקטובר 1983), כלומר, מסיבות שאינן תלויות בכם, בדומה לאלה של היבואן. החוזה כלל אינו מכיר בכך.

בסעיף 3 ה בחוזה של אחד היבואנים נכתב במפורש, כי הקונה מתחייב לקבל את המכונית לידיו מיד עם קבלת ההודעה שהמכונית מוכנה למסירה, "לרבות כל הפעולות וההתשלומים שיש לבצע לפני המסירה". וכדי שלא יהיו ספקות,

העלולים לסבך את היבואן בדיון משפטי, על כל ההוצאות הכרוכות בכך, הוסיפו לאותו סעיף גם פיסקה הקובעת, כי "במקרה של פיגור מצדי העולה על שבעה ימים, תהיו זכאים לגבות ממני דמי אחסנה בשיעור שייקבע על ידכם, ו/או לבטל הזמנה זו. וכל זאת, מבלי לגרוע מכל סעד אחר הנתון לכם על־פי הדין". והנוהג האחרון בסימני הפיגור, כאמור, ייחשב גם כהפרה יסודית של הזמנה זו על ידי.

זהו. כפתה עליך הממשלה מיסוי בלתי אפשרי הועקת "אנס", באים ומאשימים אותך בהפרת חוזה, וממסך נהפכת ברגע לעבריין שכל זכויותיו נשללות בפסקידין שרה.

רולטה רוסית

ליבואנים יש תשובות משלהם לסוגייה. אריה קרסו יו"ר איגוד יבואני הרכב מבהיר, כי אין בסעיף 3 הנ"ל שום פיסקה הקובעת, כי הכתוב שם הוא הנוהג המקובל. "אני לא מוכן שמקרים יוצאי דופן יילקחו כאילו הם מקרים רגילים", טוען קרסו. טענה נבונה, הרתוקה עדיין מלהסביר מדוע כולל החוזה הגנה ליבואן מפני מקרים חריגים, המשתרעת על יותר משליש מהיקף חוזה הרכישה, בעוד מעמדו של הלקוח פרוץ למפגעי־טבע והים. ללא הגנה מפניהם ולו בסעיפון אחד.

מערכת היחסים בחוזה מושתתת בסעיפים רבים, גם על מפגעי־הטבע הישראליים, קרי: מסים. בתיאורו העתיק היה מקובל כי באין פתרון צודק למצב טראגי, מופיע "האל" המופעל על ידי מכונה (דאוס אקס מכינה), ופותר את הבעיות בכוח הבל־יכול. הרעיון נראה בה מנצלת, עד כי החולט אצלנו זה מכבר שבראי לזמן את "דאוס" הנ"ל כבר בתחילתה של הטרגדיה. כך קורה, שהמיסוי שקובעת הממשלה לגבי רכב עומד מעל לכל הסכם בין הצדדים, אף שהממשלה כלל אינה צד באותו חוזה.

כבר בסעיף 1 לחוזה הרכישה נאמר במפורש, כי היבואן מתחייב במחיר שנקבע במועד ההזמנה, להציג:

א) "עלייה או ירידה בשער הדולר פין הרשמי או בשער ההמרה של השקל הישראלי לצורכי רכישת רכב מחו"ל".

ב) "שינויים בשיעורי המכס, המסים, ההיטלים, האגרות או תשלומי חובה אחרים המוטלים, או שיוטלו על היבוא או על המכירה על־ידי כל רשות שהיא".

ג) "אגרת הרישוי תהיה בהתאם לתעריף... שיהיה בתוקף במועד הרישוי בפועל"...

מי שהתנסה בשיטות הנהג של

המיסוי הישראלי בעבר האלדרוזוק — ותוחה זה הוכתב לנוכשים באותם זמנים, ומרם שנה — מבין כי מן הבחינה הכלכלית, חתימה על הסכם רכישה זה דומה מאוד לרולטה רוסית. כאשר האקדח מכוון תמיד לרקתו של הצרכן. אלא שבמקרה זה, הלוחצים על ההדק אינם, כמובן, היבואנים. "אנחנו מסרבים להיות קבלני מסים. זה העיקרון הבסיסי שלנו. לנו, כיבואנים, אין כל שליטה מתי, איך ולמה מבצעים פיחות או מגדילים מסים. לכן אף הוסכם, גם על דעת ארגוני הצרכנים ומשרד התחבורה, שהמחיר הסופי של הרכב נקבע רק אחרי שחרורו מהמכס", אומר אריה קרסו.

עו"ד ארנסט טוען, כי ברוב ענפי המסחר המצב שונה מכל וכל. "כל ספק אחראי, עם חתימת הסכם המכירה, לאספקת מוצר תקין, במועד המוסכם ובמחיר המוסכם, ואין כל סיבה שספק מכונית לא יעמוד באותם קריטריונים", אומר נציג הצרכנים.

היועץ המשפטי של משרד התחבורה התחמק מלהתייחס לגופה של הבעיה: מיסוי רטרואקטיווי, ההופך כל הסכם דו־צדדי לבעיה משפטית, על לא עוול בכפם של שני הצדדים החתומים עליו.

"על דעת כל הגורמים"

קיפוח הצרכן מלט לא פחות גם כאשר זכה, והרכב בידיו. עם הרכב הוא מקבל מן היבואן גם מה שקרוי "שנת אחריות". עו"ד ארנסט מצביע על כך, שרכב הנמצא לקוי במערכות שלמות, ואפילו בעצם המבנה שלו, מתוקן שוב ושוב, אבל לעולם אינו מוחלף בחדש. "כך קורה שבתום שנת האחריות יש בידי הצרכן רכב 'זקן' במצב סיעורי, שערכו בשוק נמוך בהרבה מערכו על פי גילו הכרונולוגי. יתר על כן, תקלות מסוג זה מסבען הן כרוניות, ומופיעות גם לאחר שנת האחריות. ואז נדרש הצרכן לשלם בעבור התיקון, ללא כל הצדקה", אומר ארנסט.

אריה קרסו מבהיר, כי אם מדובר בפגם חוזר, שיצרן הרכב מודע לו על פי ניסיונו הבינלאומי, סוף שנת האחריות אינו סוף פסוק. או מוכנים לבוא לקראת הלקוח. כלומר? "משתתפים בחלק מעלות התיקונים, משיקולים מסחריים; אף פעם לא במלוא העלות", אומר קרסו. אם כך, מה פירושה של "אחריות" אצל יבואני הרכב? "שיש להחזיר את הרכב למצבו המקורי". אבל אם במצבו המקורי של המכונית היה שסתום הלב פגום, אין אנו, כיבואנים, מחויבים להפוך את המכונית לטובה יותר ממה שקיבלה כחדשה", בבבי קרסו. אלא מה הבין 50 אלף המכוניות הנמכרות בשנה בישראל מגיעים, לדברי היבואן, מקרה אחד

לחודש לבית־המשפט ועוד כ־300 מקרים, לכל היותר, לבירור במשרד התחבורה. הוא לא ציין כמה מגיעים למוסכים, אבל גם מבלי זאת המספרים שנקב בהם מסתכמים ב־312 פעם 100 אחוזים של בעיות בלתי פתורות, מדי שנה.

איזה תפקיד משחק משרד התחבורה בתסריט זה? היועץ המשפטי של המשרד מבהיר בתגובה, כי העובדה שהשינויים במיסוי מוסלים בחוזה על הקונה, "נקבעה על דעת כל הגורמים אשר עסקו בהכנת החוזה, כולל ארגוני הצרכנים". כלומר, האשמים הם ארגוני הצרכנים והיכן משרד התחבורה, שאמור במיניסטריון להגן על האינטרס של האזרח? "אין למשרד התחבורה סמכות לחייב יבואנים לבניית חוזה", מצטרק היועץ המשפטי.

האומנם? בתגובה בכתב המצויה בידי, מציין היועץ המשפטי של משרד התחבורה כי על־פי הצו שהוצא על ידי המשרד (יבוא רכב ומתן שירותים לרכב), יתמום היבואן על חוזה עם הקונה "שנוסחו אושר על־ידי הרשות". ומי היא "הרשות"? משרד התחבורה, קובע היועץ המשפטי.

המשרד אינו רק גורם מאשר סופי. הוא גם שותף. הוא היה אחד משלושת המרכיבים של המועצה המייעצת לעניין החוזה, יחד עם נציגי הצרכנים ונציגי היבואנים.

והיכן היו משפטני המשרד באותה מועצה מדוע לא החזירו או את המעורבים מפני המכשלות? או, לשם כך יש נציגי צרכנים, שכל האשמה עליהם, מסבירים לנו. מה, אם כן, תפקידם של נציגי משרד התחבורה באותה מועצה? על כך לא התקבלה הבהרה.

לנו, הצרכנים, יש מכלנות. את מסינו אנחנו משלמים. הם את משכורתם מקבלים. למי בוער?

שם המשחק: בטיחות

"המובילות בתחרות הבטיחות" מודרכים, עם סיום השליש הראשון של התחרות השנה, הן —

כאן הצטיירה ברמיזתי תמונה של מסלול מרוצים, שבו מובילות כל כוניות, אופניים, רצים, ואפילו עגלות. מכל מקום, משהו שיכול "להוביל". לנוע. אבל לא, המתחרות הן ערים, מסדר גודל של 10 אלפים תושבים ומעלה. איש אינו רץ, איש אינו נוסע, אבל מתחרים, ויש מנצחים. ובשלב זה מובילות תל־אביב, רחובות, אילת ובקה אל־גרבייה.

הכנסת הערים למסגרת תחרותית על נושאי בטיחות החלה לפני חמש שנים. בינהל הבטיחות בדרכים החליט אז, כי תחרות היא מסגרת טובה לפיתוח האיכפתיות בקרב פרנסי הערים. מכיוון שקיים שוני בין ערים קטנות לגדולות, חילקו את המתחרים לארבעה בתים, כי מקובל במסגרות הספורטיביות. בכל בית מתחרות ערים לפי קטגוריות של גודל אוכלוסיה. אבל הניקוד ניתן להן לפי קריטריונים אחידים: פיתוח תשתית, פעילות הסברתית, הדרכה. הניקוד ניתן שלוש פעמים בשנה, כדי לשמור את המתח הספורטיווי, כיאה לתחרות.

בתחרות משתתפות 50 רשויות מקומיות, מאילת בדרום ועד קריית שמונה בצפון, לרבות הרשויות הערביות. אבל יש גם המסרבים להשתתף, בטענה שיש להם דברים חשובים יותר לעשות. כאלה הן הערים כאר־שבע וטבריה. חבל, כי ערים אחרות עשו דברים שיש להתברך בהם בתחום הבטיחות. אבל בטבריה, כמו בטבריה, אמרו זה גששים, ואין מה לעשות. בקעה אל־גרבייה זכתה הפעם במקום הראשון בבית שלה בזכות הכבישים שהורחבו שם בשנתיים האחרונות, המדרכות שהורחבו, ומעקות הבטיחות שהוצבו ליד בתי הספר ובמקומות אחרים, ומעברי החציה שסומנו. המועצה גם בנתה גשר להולכי רגל המקשר בין בית הספר לכפר. הנייצא מעל כביש שורק־סואן שסיכן את הילדים המבוגרים.

חוסני ביאצה, מנהל בית הספר העוזר גם בראש המועצה הלאומית למניעת תאונות בכפר. הנהיג גם סמינרים למורים בנושאי בטיחות, ועוד ידו נטויה. ועל כך קיבל את צל"ש הבטיחות בשלב זה של התחרות. רייך לוין, הממונה על הבטיחות ברשויות המקומיות במסגרת מינהל הבטיחות, אומר כי הערים המתחרות נבחנות על שיפור כבישים וצמתים, ופעולות הבאות להרחיב את שדה הראייה, סלילת מדרכות, צביעת מעברי הציה, הצבת תמרורים, גיזום צמחייה, ועוד. בתחום ההינוך נמדדים היישגי הרשויות המקומיות על השגחתן בשיעורי הבטיחות ופיתות הבטיחות בבתי הספר. הפעלת ניידות הדרכה של המועצה הלאומית למניעת תאונות, הפעלת מגרשי הדרכה, פעילות במתנ"סים והסברה בר־חובות. כמו כן נבחנת פעילותן במועדוני קשישים, שם מסבירים לקשישים את מגבלות הגיל בכל הנוגע לטווחי ראייה, מהירות תגובה וכיוצא בזה. כמו כן נבדקת פעילותו של מטה הבטיחות בעיר.

עד כה הגיעו אנשי מינהל הבטיחות לכ־50 מועדוני קשישים ברחבי הארץ, שם חולקו להם מחזירי אור להליכה בלילה. נתנו הרצאה ואפילו סרט, הכל בעניין הבטיחות. בערים רבות אף נערכו מבצעי אופניים, שבמסגרתם חולקו אלפי מחזירי אור וחומר הסברה, ואף בוצעו תיקונים קלים.

מלבד "ארבע המובילות", מציינים במינהל כי גם ירושלים, חיפה, גבעתיים, אשדוד, נהריה, הוד השרון, אופקים וקריית טבעון הצטיינו הפעם בפעילות הבטיחותית־תחרותית. שלוש פעמים הידד ל"מובילים" בצמרת הבטיחות.

באוטובוסים — טובים השניים

רוצים להיכנס במשהו מרגיז באמת? חישבו על המתנה לאוטובוס מס' 1 או 2 בתל־אביב. כדי להתרגז במידה הנאותה אפשר להיזכר גם באוטובוס מס' 61, בזה שכתוב עליו "בני־ברק" ובזה שנושא את הפסוק "נחלת יצחק". קווים אלה ועוד כמה דרים להם בשיחות רק אמורים להיות. תאומים. אבל במציאות הם מתנהגים, משום מה, כ"תאר מי סיאם". במקום לבוא בזה אחר זה, הם באים יחדיו. וכך קורה שנוסעים ממתינים זמן רב, מידעים ועייפים. התור המשתרך גדל בהמוני אדם, דוחק. הכילות נתקעות בין הרגליים. התור משתבש, מתנגבים נרחקים לראשו.

צעקות. ומה לאי? והנה הם באים: שניים־שניים. מדוע אינם באים בזה אחר זה, הרי הם יוצאים מאותה תחנה בצפון תל־אביב? שואלת אישה בגיל שאחרי העמידה, עטופה סלים, הממתינה זה בעשרים דקות ליד תחנת "מגן דוד". הם שתיהם על פניה אי־שקט להם כסיס את הפיוח בכיתומר ולצאת בלי בהתרגזות, עונה לה קשיש שעומד מאחוריה. הם עושים מאיתנו צחוק, נותנים לנו לנסוע בערימה כאילו היינו תפוחי אדמה, ואחר כך עוד יש לנהגים טענות שאנחנו לא מנומסים.

איך אפשר בחום הזה לשמור על קור־רוח? שואל צעיר ממושקף, בניסיון נואש לשמור על שיווי משקלו בין כל הדוחקים אותו. הבעיה עתיקה, ומוכרת לכל מי שנזקק לאוטובוסים. יש הטוענים שגם בקווי אגד זה כך. והצביעו על הקווים 73 ו־74 מחולון לתל־אביב. אך מתברר שאת האצבע המאשימה יש להפנות גם אל העירוניות.

הקווים 73 ו־74 מתחברים רק בקטע האמצעי של הדרך. הם יוצאים בחולון משני מקומות שונים, והקו בתל־אביב מסתיים גם הוא בשני מקומות שונים: האחד בתחנת הרכבת והשני בשדה קרוב. אשר לקווי דן, בוצעה פקודות המפקחת על התעבורה, כי: אלה הוקצבו במקודות מצא משותפת האשר

רוב רובו של הקו שלהם משותף לעבד זה לגבי אוטובוסים 1 ו־2 ו־61), צריכים להתחיל בנסיעה בזמנים מדורגים. הסיבה לכך היא אכן כדי למנוע השתרכות יתורים, על כך הכרוך בכך.

מה, אם כן, הבעיה? חברי דן אינם סתם חברים באותו קואר פרטיב. הם גם מבינים זה לנפשו של זה, ולאו דווקא במנעמי שירות בטלות של נהגים. מבדיקת הנושא עם מי שמכיר את החברה הזו מבפנים, עולה כי למרות הוראות הפיקוח על התעבורה, הם יוצאים יחדיו. זאת כדי למנוע מצב, שבו האוטובוס המגיע מתמלא אמנם לפי התור, אבל חלק מאלה שצריכים להגיע לקצה הקו, שם יש פיצול בין "התאומים", נותרים בתור. אם הם באים שניים־שניים, בוחר כל אחד את הקו המתאים לו, ומובטח לכל הנוסעים שהחלוקה עניינית.

רעה מרשען? לאו דווקא. או נבלע בכתם סוד ממש על הנהגים, לעתים, הוריגותיהם נעשות במר חשבה על טובת הנוסע.

הודעה לציבור

בענין ספרי־לימוד לשנת הלימודים התשמ"ז

התאחדות הוצאות ספרים בישראל

מודיעה בזאת לציבור כי הידיעות שפורסמו בעתונות בענין עכוב אספקת ספרי־לימוד ע"י המולים חברי ההתאחדות – אין להם שחר.

א. בחודש יולי מכרו חברינו ספרי־לימוד כמו בשנה שעברה.

ב. עלויות ייצור הספרים עלו מאוד מאז חודש יולי 1985.
רוב הספרים נמכרים גם כיום במחירים בלתי ריאליים שאינם מכסים את הוצאות הייצור.

ג. התאחדות הוצאות ספרים אינה יכולה לאלץ את חבריה להדפיס ולמכור ספרים בהפסד, לכן לצערנו, ייתכן שייחסרו ספרים עם פתיחת שנת הלימודים.

התאחדות הוצאות ספרים בישראל

במירוצים

האנגי מיקולה מטפיל אל מכנת שלסליי וולש על אודי ספורט קוואטרו ומציב שיא חדש לקבוצת "מכוניות הסלון המותאמות".

מירוץ טיפוס שלסליי וולש

ל־29.94 שניות בלבד נזקק האנו מיקולה כדי לעבור 1000 יארד (914 מטר) באודי ספורט קוואטרו ולנצח במירוץ־טיפוס גבעת שלסליי־וולש. מירוץ ההרים הוותיק ביותר בעולם שנערך מדי חודש יולי מאז שנת 1905 באנגליה. זמן זה, שהושג תוך מהירות ממוצעת של 146 קמ"ש, מהווה שיא מהירות חדש של מירוץ קבוצת "מכוניות הסלון המותאמות"; השיא הקודם עמד על 30.61 שניות.

למרות זאת, ביצועיו של אודי ספורט קוואטרו לא ריגשו את הקהל, כפי שריגשה הופעתו של נייל קורנר, בכבנית מירוץ מדגם "אוסו אוניד" TYPE–D V12 עם מנוע בעל הספק של 485 כוח־סוס בנפח 3 ליטר ו־12 בוכנות, אשר פתחה את יום המירוצים.

הופעתה של מכונית המירוץ העתיקה, שהוללה בשנות השלושים המוקדמות מהפכה בעולם הספורט המוטורי, ציינה 50 שנה להופעתו של הגם שטיק במירוץ זה, עם מכונית זו. שטיק הופיע אז בשלסליי־וולש עם דגם חזק יותר — מנוע בן 16 בוכנות בנפח 6 ליטר, שהביא את ה"אוטו אוניון" (כיום — אודי) להזירות מרבית של 340 קמ"ש!

את המפגש בין "אוטו אוניון" של 1936 עם אודי ספורט קוואטרו של 1986 יזמה מחלקת הספורט של אודי־בריטניה.

שינויים בראליקרוס

המועדון המוטורי הישראלי ערך שינויים בניהול ובמבנה המבצעי של מירוצי המכוניות, הנערכים במסגרת אליפות ישראל בראליקרוס.

הוחלט לשנות את שיטת הזנקת הרכבים במקצים המוקדמים. דירוג כלי הרכב נעשה על־פי מהירות הזמן שכל אחד מהם משיג, כשהמהיר ביותר מדורג במקום הראשון, השני במהירותו מדורג שני, וכן הלאה. בשלושת המירוצים שנערכו השנה, הוזנק ראשון הרכב המדורג ראשון במקצה, ולידו הרכב השישי. הרכב המדורג שני הוזנק ראשון במקצה עם הרכב המדורג שביעי. שיטה זו מיטיבה עם החלשים אך מקילה על המובילים, ולכן הוחלט לחזור לשיטה שהיתה נהוגה בעונה שעברה — ראשון עם הרביעי, שני עם החמישי ושלישי עם השישי. שיטה זו מצמצמת את הפער בין הרכבים המובילים. שינויים אלה מתייחסים למקצים המוקדמים בלבד. במקצי הגמר נקבע סדר ההזנקה על־פי תוצאות המקצים המוקדמים, ורק במקרה של שיוויון מתייחסים לדירוג על־פי זמנים.

שינוי נוסף, הזזת קו ההזנקה כ־80 מטר קדימה — בערך לאמצע היציע. שינוי זה יאפשר לצופים לראות מקרוב את ההזנקה בכל מקצה ומקצה. הזזת קו ההזנקה יקטין את המרחק עד לכניסה לסיבוב הראשון ואת היתרון ההתחלתי של המכוניות המהירות, ויכטא יותר את כושר ההתמודדות של נהגים טובים.

שינויים אלה מבטיחים מאבקים צמודים ומרתקים במירוץ הרביעי בעונת 1986. המירוץ יתקיים ביום שלישי, 5.8.86, בשעה 16.00 במסלול הבינלאומי באשקלון.

לראשונה בתולדות המירוצים בארץ לא יתקיים יום אימון לפני המירוץ. כל האימונים, הבדיקות הטכניות והמדידות הזמנים יערכו ביום המירוץ.

מיקום הנהגים בטבלת דירוג הליגה לאחר שלושת המירוצים שהתקיימו העונה, משקף תחרות צמודה בשתיים מתוך שלוש קבוצות הנפח. בקבוצת 1600 ניצחה מכונית שונה בכל מרוץ ולמעשה הכל נותר פתוח. בקבוצת 1300 מוביל חיים רוזה בצורה משמעותית וסיכוייו נראים טובים למדי בשלב זה. בקבוצת 1000 נהנה אלון קידר מיתרון קטן על מתחריו. אך באמור הכל עדיין פתוח.

טבלת ניקוד – אליפות ישראל למירוצי ראליקרוס 1986

1000 סמ"ק		1300 סמ"ק		1600 סמ"ק	
אלון קידר	21	חיים רוזה	27	מישל גדיד	13
דוד פרייס	15	יצחק זית	12	אהוד לביא	11
אריאל ארזים	9	אלי ולק	10	רועי ערן	9
שרון אבר	7	גיד בן ארי	7	רוני סמודרסקי	9
אבי אנגל	4	ויקטור אסולין	7	אלי פרנק	8
עופר זלצר	3			פקה ניקוסה	7

תאונות אופניים: מסקנות

הבדיק, כאשר מדובר בתאונות, כרוך בכוח. ולגבי אופניים — בכוח המציאות. לפחות ככל שהדברים אמורים בתל־אביב, ייאלצו רוכבי האופניים להתאים עצמם למהפכה, שרחוקה — ותמשיך לרחוק אותם מן הכבישים. עצוב, אבל זה מחירה של התפתחות.

הסיפור החל בשנת 1985. אנשי אגף התנועה בעיריית תל־אביב הבחינו, כי סיכום תאונות האופניים באותה שנה הצביע על עלייה בשיעור של 33.2% לעומת 1982. יש להם באגף איש מחקר מובהק, הגם שאין לו תארים אקדמיים מצלצלים — אמיל סילבינגר. הוא מסתפק בתואר "מנהל היחידה למידע ובטיחות בדרכים". עליו הוטל לבצע סקר של תאונות האופניים של שנת 1985, כדי ללמוד את סיבת העלייה בעקומת התאונות. באותה שנה היתה אמנם ירידה, אבל הסקה, שניתחה כל תאונה על־פי מרכיביה השונים במקום התרחשותה וכפי שאלה התקבלו מהמשטרה, גילה לחוקר דברים כאלפים. אשר ייתכן שישנו את גורל הרוכבים על־שניים בעיר.

הממצא הראשון הצביע על העובדה, שמספר הילדים (גילאי חמש עד חמש־עשרה) המעורבים בתאונות אופניים ירד ב־17.2%. ממצא שני: מספר המבוגרים נמצא בעלייה עקבית, ובאותה שנה עלה בעוד 8.8% קבוצת הגיל הדומיננטית בתאונות היתה 29–20.

סילבינגר מסביר, כי לפי מספר הפגועים בתאונות אופניים — אין נתונים על מספר רוכבי אופניים, משום שאין הם חייבים ברישיון, ועל כן גם אי אפשר לבצע חישובי התפלגות סטטיסטית של מספר תאונות לפי מספר רוכבי אופניים לכל קבוצת גיל — תופסים ילדים עד גיל חמש עשרה 17.2%. שיעור הנפגעים באוכלוסיית הגילים 64–15 מגיע ל־72.5%, והיתר נפגעים מקרב הקשישים בני 65 ומעלה.

"נראה כי מבצעי ההסברה שנעשו עד כה, אשר התייחסו לילדים כאל אוכלוסייה־היעד העיקרית לתאונות אופניים, נושאים פרי ופחות ילדים נפגעים. זה מעלה באופן מבעי את עקומת הנפגעים היחסית בקרב המבוגרים", מסביר סילבינגר.

עוד נמצא בסקר, כי חלק נכבד מהנפגעים כלל אינם תושבי תל־אביב. הסיבה המכוונת לתאונות בקרב רוכבי האופניים היא ההיפגעות מדלת מכונית בהיפתחה. זה קורה הן כאשר רוכב האופניים עוקף רכב חונה משמאל, והנהג פותח את הדלת. והן כאשר הרכב חונה במרחק רב מהמדרכה, רוכב האופניים עוקף אותו מימין והדלת הנפתחת לצד המדרכה פוגעת בו. 14.3% מבין הנפגעים נפגעו במקרים כאלה.

ממצא חשוב לא פחות: יותר מתאונה אחת באותו צומת התרחשה רק בשיעור של 12%. דבר המלמד כי לא שינויי מקום יביאו מזור, משום שמרבית המכריע של התאונות פזורות בכל העיר.

"ניתוח התאונות לאותה שנה מלמד, כי נוהג האופניים נוטה להטיל את האחריות על נהג הרכב, בתור מי שחייב לתת, לבסוף, את הדין על התאונה בבית־המשפט. כאשר זוהי ההרגשה הבסיסית, חש עצמו רוכב האופניים חופשי לעשות על הכביש ככל העולה על רוחו, וככל שנה לו באותו רגע, משום שהאחריות ממילא נופלת על נהג המכונית. זו גם הסיבה לנסיעת הסלאלום בכביש, שבה מתפתלים רוכבי האופניים האטיים בין כלי הרכב המהירים במצבים היוצרים סיכונים כבדים", אומר סילבינגר.

האם קיימת דרך הסברתית להקטנת תאונות האופניים, לאחר שהתברר כי אין כל אפשרות לאתר תקלות בקטעי כביש או צמתים שניתנים לתיקון? "ההסברה היחידה שיכולה להיות מציאותית כיום, בתנאים שבהם המכונית וכלי הרכב המהירים הדו־גלגליים מהווים רוב מכריע בכביש, היא השלמה עם המציאות", אומר איש הבטיחות של עיריית תל־אביב. לדבריו, רוב מכריע זה מתבטא גם בחלקם של בעלי הרכב המהיר במימון תשתית התעבורה בכלל, במקרה זה בעלי המאה הם גם בעלי הדעה. כל ויכוח כאן לא ישנה את המציאות, המתבטאת בקורבנות יקרים מדי. "הכבישים של היום בנויים למכוניות. זו המציאות של סוף המאה העשרים. כל שנותר לי לומר לרוכב האופניים במצב הנתון, הוא: אם החלטת, למרות זאת, לרכב על אופניים, התאמה לתנאי התעבורה הללו עליך. ולכן עליך נופלת גם האחריות להשתלבות במציאות בלתי תואמת זו לנסיעה באופניים", אומר סילבינגר.

דמעה כנה על הנוסטלגיה לנעורינו, אבל החיים צועדים קדימה. וזהו המחיר. רוכב אופניים, האחריות עליך. ראה הוזהרת.

התיאטרון הקאמרי
המנוי הבטוח
6 הצגות במחיר 4
3 תשלומים!
פרטים ורכישה במחי המנויים, טל' 245211, בשעות 14.30–8.30

הלוח הארצי

הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

הארץ

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

ירושלים

(המשך בעמוד 9)

חבר

מנפאואר

או.אר.אס.

תגבור

משרדים

מגרשים

בריאות

מציעים למכירה

צילום

הכרזות

טלוויזיות

כלי נגינה

קייט ונופש

מבני תעשייה

אולמות

שיעורים

הודעות

● לבעלי ת"ד ביום שלישי תקבלו טופסי הצטרפות למינוי הפיס. (2295) 234686

הלוח הארצי — העיר — צומת השרון — תל אביב — גוש דן והשרון

דירות

ביקוש עבודה

עסקים

וילות ובתים

מושבים

חנויות

דנאל

תל אביב

4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

גוש דן

4 חדרים ויותר

2—2.5 חדרים

מכירה! השכרה! בחינם!!!
תיווך קאופמן (גבעתיים) 03-778824

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

אזור השרון

4 חדרים ויותר

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש לצטט את מספר הקוד כפי שהודפס בעיתון בסוף המודעה.

הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה).

הנהלת לוח "העיר"

שיכון ופיתוח
קניה בטוחה בחברה אמינה

صكنا من الاهل

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

● בהרצליה 4 מרווחת המאורת + תוספת, ק"ג + חניה 052-542366 201952241

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

● ברעננה 3, ק"ב 94 מ"ר + טלפון + דו"ח 201749241

1—1.5 חדרים

● בנ"ס בית שמש השמש 1 וחצי בשכירות כוללת 057-77229 201726241

חולון בתים

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

נתניה

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

שכ"ח

1—1.5 חדרים

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

דירות מרוהטות

בחינם!!!
נמכור, נשכיר בשבילך
תיווך קאופמן (בגבעתיים) 03-778824

לבעלי דירות ונכסים
חינם !!! חינם !!!
נשכיר דירתך ונכסיך
ב'מידע-דירות'
03-246242

מכוניות

אלפא רומאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

וולוו

טלבוט

טריומף

לנציה

אאודי

אופל

אוסטין

אינוצ'נטי

אוטוביאנקי

מוריס

מרצדס

נ.ס.או.

סובארו

סימקה-קרייזלר

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

פיז'ו

רנו

קונים זהב ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 143 ת"א
טל: 03-235924
ZAMLER

הלוח הארצי
הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה.
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-571261 (רבקה).

הנהלת לוח "העיר"

אחיות

סוכנים/ות

חרטים/מסגרים

חשמל

גזירה ותפירה

מוסנאים

נגרים

נהגים

ספרים/ות

מכונאים / הנדסאים

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

פועלים/ות

פקידים/ות

מזכירות

דפוס

הנהלת חשבונות

בוא איתנו לקיבוץ

מתארגנת קבוצה של רווקים/ות, רצויים בעלי מקצועות והשכלה בוגרי י"ב אחרי צבא עד גיל 32

03-216015, 03-262521

איתור רכב נגב

ביקוש רכב

חלפי רכב

מגררים

מסחריות

הצעות עבודה

קיבוצים צעירים קולטים משפחות צעירות

המחלקה לקליטה
שדרות שאול המלך 8 קב ת"א
טל: 03-216015
03-262521

משאיות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

טל. מיוחד לוח העיר 885-885
למסירת מודעות

הלוח הארצי

הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון

המשך

חבר (חבר המתרגמים)

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

תיווך

עסקים

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

משרדים

חנויות

מגרשים

מבני תעשיה

הלוואות

מציעים למכירה

תקליטות

ריהוט הדירה

בריאות

ניקוי ופוליש

לשבועון העיר
דרושה
סדרית במערכת
סדר צילום + נסיון הכרחי
651131 יורם/אריאל

לעיתון "חדשות"
דרושים
סטודנטים/סטודנטיות
אחראים
לעבודה במשמרות
כסיוע לכתב לעניני פלילים בתל־אביב
פרטים 336702 גלי מ־9.00

ללוח הארצי למח' גביה
דרושה
בחורה לעבודה
משרדית
וקשר עם לקוחות
שעות העבודה: 15.00–19.00
טלפון: 370348 ליחזקאל

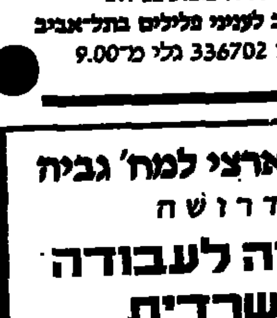
מרכז יד לקשיש נס ציונה
בסביבה כפרית שקטה
שירותים המאפשרים איכות חיים לגיל הזהב
בבית ההורים:
- אוכל דיאטטי - פיזיוטרפיה, ריפוי בעיסוק
- משחקי חברה
- טיולים וגינה עם פינת חי
- חדרים לבודדים
- ישנה אפשרות להזמנת מקומות לתקופות קצובות וקצרות

במקום מפעל מועדון לתושבי הסביבה בימים א' - ה'. כולל כל השרותים. מספר המקומות מוגבל
ניתן לקבל פרטים ברח' ראובן 13 נס ציונה,
או בטלפון 08-473363

נצא לאכול

שירה בציבור
● מזנון מודיעין, מועצה אזורית מודיעין ומזנון המצפה מודיעים על ערב שירה ביער בן שמן, עם שרדי ברק והמורהו, בשירי ארץ ישראל היפה במוצא"ש 26.7.86 בשעה 21.30. מזנון המצפה מציע תפריט חלבי, מלאוות, לבנה, חומוס וסוגי גבינות למיניהם. טלפון: 08-261631, 08-251600.

איטלקיות
● פיצריות רימיני המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה בפי שרק איטלקי יודע להכין. פתוח בצהריים ובערב. רימיני רשת המסעדות הגדולה בארץ.
● התפריט האיטלקי המשובח ביותר במסעדת רימיני הנשקפת אל הים. רחוב הרברט סמואל 78.

בתי קפה
● קפה תיאטרון הבימה מזמין אתכם לזוגיות סלטים מדי יום בין השעות 12.00–16.00. בימי שישי מאכלים מבית אמא ומשעה 13.00 בצהריים שירי ארץ ישראל עם הזמר ליאור ייני. קפה תיאטרון הבימה טלפון 204113.

בלקניות
● אקרופוליס מסעדות טובות באמת: דגים ובשר בנוסח הבלקן. ת"א המסגר 46 טלפון 338403. יפו העתיקה בבניין כליף טלפון 838397.
● אליהאוזי, מסעדה מקסימה. ארוחה בסגנון בלקני מרוזי, וזמר בכל ערב שישי. בורוואר 5 הרצליה ב'. 052-78850.

גלידריות
● הבלוק, רשת מסעדות הגלידה היפות ביותר בארץ. באו אל הבלוק ותהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים ועכשיו הבלוק גם בבן יהודה 163, בהרצליה פיתוח ובמרחוב בנתניה.
● מגליטאוס מבחר גלידות בטעם נפלא ומקורי מחומרים טבעיים. מגליטאוס רימת חלב. באבן גבירול 19. פתוח תמיד.

דגים ומאכלי ים
● בפונדק הדגים מבחר דגים ישר מהים, סלטים וגריל פתוח. נוף מרהיב אל הים, הכניסה מתוך תליברון, להזמנות צלצלה 410500.
● ארוחה נהדרת על שפת הכנרת, במסעדת הדגים המפורסמת, קיבוץ עין־גב. מסעדת עין־גב לשירותכם עד שש בערב, בימי ו' עד שלוש.

חלביות צמחוניות
● הקומה השנייה מציעה תפריט חלבי צמחוני ודגים לאניני הטעם. בוא והתהנה מתפריט עשיר ונוף מרהיב. רחוב הירקון 105 תל־אביב. להזמנות צלצלו 238913
● גמלי בליבנים מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משעה 4 עד 6 פתוח עד חצות.
● במסעדה מבחר מטעמי חלב רוחש כשר למהדרין מנות דגים, פסטות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 6–21. עטרה אלנבי 54.
● בית הגבינות מאכלים חלביים צמחוניים. בתפריט: שיפודי גבינה, מבחר גבינות. מבחר גדול במיוחד של סלטים, דגים, מרקים ועוד מעדנים רבים. בית הגבינות מעדנים מעולם אחר! בן־יהודה פינת ארלוזורוב 13 טלפון: 230048.
● חדש בקפה אגבל אוכל צמחוני מגוון, שונה ומעניין בכל יום. אוירה מיוחדת. ארוחות בוקר מ־7. בית קפה אגבל, ארלוזורוב 188 ת"א. טלפון 254944.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי תפריט מגוון. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-233679.
● בפלעפל כבר היינו אוכל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון. ערב ערב באווירה מורה ארנהאית. פתוח יום יום מ־12 בצהריים עד 12 בלילה. הפלעפל פרישמן 70 טלפון: 258761

ישראלי מקורי
● במפגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מרוחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים אלה שיעור לאורעים מכל הסוגים. במפגשים תהיה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל־השומר. טלפון: 769427.
● במסעדת רונדו מבחר דגים ובשרים. הסלטים והמנות תפריט מיוחד ב־8.5 ש"ח. רונדו, כיכר אתרים טלפון 03-287704.

ים־תיכוניות
● בפונדק הצוייריים, רחוב סירקין 4 גבעתיים, מאכלי צייד האסקלת פתוח, התפריט מיוחד האוירה מקסימה. טלפון 728208.
● מסעדת הפנינה מסעדת הפנינה הנושקת לים, מציעה תפריט מגוון ויין חינם. נוף מרהיב ברכבל התחתון, בתרגלים, וחופה.

מזרחיות
● קפה המסעדה בנורדאו מציעה אוכל ים תיכוני מעולה במבחר מנות מגוון. בואו ותיהנו מנוף ים מרהיב המשקיף מקומת הקפיטריה תוך כדי בילוי במסעדת בנורדאו. פתוח רצוף מ־8.30 בבוקר עד 2.00 אחר חצות. בנורדאו על חוף הטיילת ת"א טלפון: 237822. בנורדאו כיף של מקום על החוף
● במסעדת הגמלה ארוחה בשישה שקלים בלבד. מנה ראשונה, מנת שיפודי בשר, פיתות וחומוס, תה, קפה. התקומה 44 יפו ליד בלומפילד. טלפון: 829175.
● "זוהר זהר" בדיזנגוף סנטר מקום מוצא ושופע חיים מבחר סלטים ובשר על האש שרות אדיב ומהיר במחירים מפתיעים. טלפון: 290393.
● חדש בפונדק שאולוב ארוחות עסקיות לפי הסכם מראש ומתגאים בהם. לפרטים נוספים פונדק שאול טלפונים 653303 657619.
● מסעדת לה ולי אצ"ל 61 בשכונת התקוה, מעדני גריל ואווז, כשר בהשגחת הרבנות אצ"ל 61 טלפון: 572439. "לה ולי".

סטקיות
● האם אכלת בשר שיפודים בשובע? רווס חם ואדיב הכניסה מדרך השלום 24. טלפון: 336509.
● בפונדק עלית תפריט מגוון, בשר מובחר, ממולאים, סלטים, דגים ומאכלי ים. פתוח עד חצות. הכניסה מתחנת הדלק עלית. הבוטינסקי 4, רמת־גן.

פאב־מסעדה
● בפאב ויקטור בירה מהחבית ומבחר סלטים, סיגרים וגבינות. כל יום שלישי קוסקוס אמיתי. פתוח עד חצות. בית אל־על, הכניסה משלום עליכם. טלפון: 298836.
● דבר האורים הבר האורים מקום מרווח מציע תפריט משובח, שופי ממלא דגים וסוגי בשר. בדיזנגוף 213.
● המגף מציעה בירה מהחבית, הופעת אמנים ותפריט מגוון. רחוב היהודה 3, רמת־גן.

צרפתיות
● במסעדת "דרמאי" מסעדת דרמאי הוותיקה בת 15 שנים. מציעה תפריט צרפתי משובח. רחוב גאולה 37.
● במסעדת להיקודו, מטבח צרפתי מעולה והתפריט מגוון. רחוב פינסקר 22. טלפון: 03-299966.
● במסעדת פונדה, 8 סוגי פונדו משפיריות דגים ובשרים. במטבח צרפתי. פתוח במשך כל השבוע. אבן גבירול 129. טלפון: 5462854.
● "שומרון/מוסכה" מציעה בלינצ'ס ומאכלי ים, נוף מרהיב במזל דגים 1 יפו העתיקה 820693.

רומניות
● במפגש ישראל סטקיה ומפואים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח־תקוה 78 ת"א.
● גריל רומני בנהריה יש רק אחד. מסעדה בינלאומית דונאו. שדרות הגעתון 32.

תאילנדיות
● לא רק במזרח הרחוק פוקי יאקי בדיזנגוף 302, תל־אביב, 3 קומות של מסעדה סינית ותאילנדית באוירה קסומה. בפוקי יאקי הארוחה תהיה גסטרונומית. פתוח יום יום רצוף משעה 12 בצהריים עד 12 בלילה. מומלץ להזמין שולחן מראש. פוקי יאקי הכי טוב בעיר. דיזנגוף 302 תל־אביב. טלפונים 443687 או 448273.
● פמיה המסעדה הסינית תאילנדית מתמחה במאכלים תאילנדיים מקוריים מעשה ידיו של פונר השף הבעלים של המסעדה. האוירה נעימה ומיוחדת. פתוח בצהרים ובערב גם לארוחות עסקיות. פמיה רח' ירמיהו 54 ת"א טלפון 447984.

תימניות
● המרתף של רמי. ארוחות צהרים וערב וארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן מאכלים תימניים מקוריים באוירה שקטה ואינטימית. מתקבלות הזמנות לאירועים מיוחדים. בואו להנות במרתף של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 253033. סגור בשבתות.
● גרציאלה II מסעדה תימנית הטובה שבעיר מציעה תפריט במחירים נוחים. פתוח שבעה ימים בשבוע עד לשעות הבוקר. השירות מהיר ואדיב. מסעדה היפה שבעיר. רחוב דוד המלך 1. טלפון: 263330.
● בואו להנות מאוירה מזרחית ותפריט תימני עד לשעות הבוקר בגרציאלה III. גיחון, מלאווח וסוגי מרק תימני. רחוב פרישמן 10. טלפון: 223479.

ערוך ע"י מודעפון 03-38 38 38

הלוח הארצי הארץ חדשות

4X4

שועלי שמשון

המומחים לטיולי ג'יפים

15־16/8 אתגרי־עבירות לבעלי ג'יפים פרטיים.

22־23/8 פנויים מנויות לנחלים הגדולים. רה"ש · הר הנגב הגבוה

סוכות · 5 ימים משולב עם גמלים

דרך פ"ת 102 ת"א 03־334038

ת"א גוש דן והשרון

המשך

מכון לטיפול בהרטבת לילה

היגמלות מובטחת **באחריות** מיועד לגילאים 8־22

טל: 03־738563 03־323338

נכיון שיקים
מימון ליסינג
והלוואות

03־200250
03־296705

שיפוצים

המשפצים

שיפוץ בניינים
ואיפות גגות
אינסטלציה +
ההלבת קרמיקות
וריצוף 052־449302

שידוכים

עלון "קשר"

עלון הפנויים/ות מס' 1 בישראל

כ־4000 פנויים/ות. שני משרדים, צוות מקצועי ומיומן, 10 שנות נסיון. והחשוב מכל כ־4000 פנויים/ות מציגים עצמם החודש בעלון "קשר" במודעות מסודרות מאוד (50% עם טלפונים) מחכים לקשר איתך.

לפרטים והזמנות 03־733994 עד חצות 04־446023 עד שעה 21.00 גם בשבת.

בת־זוג

רהיטים

אותיות דביקות

מחשבים

מחשב

מוצרי חשמל

חימום והדברה

נופש וקיט

★★★★

מלון נאות מדבר באר־שבע

057־424922

★★★

מלון זוהר ירושלים

02־717557

לבעלי ויזה וישראכרט תשלומים 6 x

19.75 ש"ח

יחיד בחדר זוגי חצי פנסיון מינימום 3 לילות

המבצע רק לישראלים ולמשפחות תשלומים דולריים

חודשיים $13.16

צילום

תנים

קחתן

קח

מקרר

סידות

שיעור

מתמטיקה

מכינה למתמטיקה עברית/אנגלית לשון... ועוד...

מרכז למידה שעורים פרטיים בבית או במכון

ת"א 447404 · רמ"ג 863691 · חיפה 226970

הגדרות

בקרוב

רוצים לקנות

וידאו

חיות בית

הודעות לציבור

חימום והסקה

מערכת סטריאו

סטריאו וידאו

FISHER · סטריאו עם סטייל!!!

מערכת סטריאו 7 חלקים 1875 ש"ח

אלקטרו לוי בעמ' ...

כלי נגינה

מזגני אויר

שירותים

באוויר צח בקרית טבעון

"בית שוורץ"

04־936914

תושב תל־אביב גוש־דן והשרון, מוכר דירה או מכונית?

רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך

ובמחיר הרבה יותר זול

כי רק מודעה שמתפרסמת בעתון העיר מגיעה:

גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ

מבצע

ב־42 ש"ח פרסם עד שתמכור!

כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור - אפילו חודש בעתון העיר ובעתונים: הארץ, חדשות ותומת השרון.

לוח העיר

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 03־371261 ובכל משרדי הפרסום.

מכתבים למערכת הארץ

ממשלת קיפאון לא תשיג שלום

כתוך התיאורים וההערכות המגוונות על המפגש בין שמעון פרס למלך מרוקו, מתבקשות כמה מסקנות: יש עם מי לדבר ויש על מה לדבר ויש להמשיך ולהפש דרכים להידברות. מלך מרוקו הוא ראש מדינה ערבית, הסגני אחרי נשיא מצרים, המאמר כי יש עם מי לדבר. אפשר לדבר על הזכות שכחים, על ההגירה עצמית לפלסטינאים, על אש"ף. וכי מעלה על דעתו מישהו, כי אפשר יהיה להדבר עם מנהיג מדינה ערבית בלי לדון ולנהל מו"מ על נושאים אלה?

המפגש עם מלך מרוקו גילה מצב חדש של סימן לכפנה בצד הערבי, לכיוון של הדברות ישירה. ואילו דווקא מן הצד הישראלי באה התגובה כי אין עם מי לדבר ואין על מה לדבר. כלומר: אנו חוזרים למצב של קיפאון מדיני. שלפי תפיסתו של הליכוד הוא המוצא הרצוי.

ולמען "פתרון" זה כדאי לשלם כל מחיר כדי להגיע לרוטציה המיוחלת בראשות שמיר.

האומנם האם מותר לבלום את היוזמות של תנועה פוליטית שנקט פרס. והאם מותר לפגוע במומנטום שנוצר, שהשפעתו המצטברת פועלת על כוחים וידוך?

פרס הופיע לפגישות עם מלך מרוקו כראש ממשלה של מדינה המונהגת על ידי שני כוחות פוליטיים, המנוגדים ביניהם קטבית, בבעיות יסוד, ופועלים תוך הסכמה מראש שאין להסכים. השיחות עם המלך הן חוליה בשרשרת של ידיעות שכבוון אפשר אולי להוציא את העגלה מן הבוץ. אולם רק אם נופיע בהצגת עמדות ברורות. ואת אי אפשר להשיג במציאות של ממשלת קיפאון מדיני.

מנחם בן-בש

תל אביב

באמת פראייר

מקרהו הבקוטם של הצנחן זהר פריליגג, שנידון ל–21 ימי מחבוש (מאחר יותר 10 ימים) כאשר נתפס ללא כומתה, אופייני לאטימות ההנהגת בצה"ל, שאותו הפכנו במו ידינו לפרה קדושה שאין לבקר אותה.

אני בתאר לי באיזה צחוק פרוע נתקפו חלק מקוראי הידיעה על שערוריה זו. איך למשל הגיב החייל אריה דרעי, בקרוב מנכ"ל משרד הפנים, אשר תימרן את עצמו בהצלחה לשירות צבאי קצרצר. איך צוחק גם חלק ניכר מחיילי המפקדות, שאיש לא מנע "להתחיל אתם" בעצמם משמעת.

בפעם הבאה שהרמטכ"ל יתיישב לכתוב איגרת ל"אחי הלוחם", שישוב על סיפורו של זהר פריליגג ויוותר על המלל. החייל הקרבי הוא באמת פראייר ודמו הפקר בידי כל מ"צ מצוי.

יהושע עמישב

ירושלים

מהו "הייעוד היהודי"

אני מודה לד"ר אורי ראם ("אי ידיעת התפילה איננה אסון" — "הארץ" 23.7) על שמיהר להשיב לשאלתי ב"הארץ" (20.7) "מהו הייעוד היהודי", שהתייחסה לייעוד היהודי" של הרצוג בראיונו הידוע ב"ערב שבת".

כעת אני יודע, לפי תשובתו של ראם, שהייעוד היהודי בתקופתנו המודרנית הוא להמשיך את קיום העם היהודי בהתאם לתקופתנו. אך גם יהדות ההלכה לא נתבונה למשהו אחר בתקופתנו. מה הקשר בין נגמה זו להזמנתנו לאיחוד קבוצת אנשים כלשהי הקרויה "עם", אין כל משמעות ערכית או מוסרית לפי התפישה ההומניסטית האנטי־חורסלית, האין המצוים אלא אנטי־חורסלי. גם ייעוד לקבוצה אנושית כלשהי אינו קיים כלל בתפישה ההומניסטית. כי אם בתפיסה הדתית המשיחית.

מטשטש מושגים הזהיר אותנו ג'ורג' אורוול של 1984. צריך להיזהר גם ב–1986.

יצחק חסון

תל-אביב

מי יילחם בעד המושבים

ארגון הקניות של מושבי הגליל התמוטט. הסאיד אחרי מושבים בצוקה – ולא"ש אין זה איכפת. הכרו־כנסת, שרים, אישי־ציבור ומר תבי־בורים תורי־עם – כולם ממלאים פיהם מים. מה לעשות? המושבניקים אינם קבוצת־לחץ; הם לא נוהגים להתארגנות כמו הפלוטתנאים או יהודי בריה"ם. הם בסך הכל אכרים היושבים באורי הגבול זה עשרות שנים, עובדים קשה לפרנסתם ונושאים על גבם – כמו כל המושבים בישראל – צבא שלם של פקידים.

עכשיו, לאחר שהארגון הבכיר איבד את כספם וחסכונותיהם, אני תוהה מי יקום ויתבע לתקוף מה עשו פקידי ארגון־הקניות בכספם. מי אחראי להתמוטטות ומי יפצה את המושבניקים.

ברוריה יעקבי־בריל

תל אביב

לא מכספי הארנונות

במכתבו "מחיקת אגם — השדית הסעב" ("הארץ", 24.7) מוען גרשון קיספל כנגד מסלו ההרוש של אגם, וכותב כי המורקה "תעלה למשלם הארנונות 600 אלף דולר, עם אחזקה שנתית של מאות אלפי דולרים נוספים".

המזרקה הקסמה בתרומות של ידידי קרן תל אביב לפיתוח, ולא על חשבון משלמי הארנונות. הקרן תגייס כספים גם לאחזקת המזרקה.

חגן בן יהודה

תל אביב

התיאטרון הקאמרי

הצגות אחרונות!

קיץ מצחיק עם

יאקיש ופופצ'ה

מאת חנוך לוין

"בימוי מעולה, במה מסוגננת ויפה - משחק מעולה"

(ידיעות אחרונות)

יום ד' 30.7, יום ה' 31.7, מוצ"ש 2.8

כרטיסים להשיג בקופת הקאמרי, דיזנגוף 101 ת"א, טל' 233335

עיריית תל-אביב-יפו

גן מאיר לא יהרס

תגובת דובר עיריית תל־אביב למסע הציבורי נגד הריסת גן מאיר.

ראשית – ברצוני להבהיר חד־משמעית – גן מאיר לא יהפך לחניון. מסע יחסי הציבור המציג טענה זו – חסר כל שחר.

העובדות: מתחת לחלק קטן מהגן יבנה חניון לצורכי החניה של מרכז העיר תל–אביב. מעליו ישאר גן מאיר ירוק כתמיד.

העובדות: שום משבצת ירק בעיר לא תפגע לצורך חניה.

העובדות: בשנה האחרונה ניטעו בתל־אביב 125 דונם ירק, ניבנו 6 גנים (בתי־כנען עד 14), והתווספו 1000 עצים חדשים לעיר. איי התנועה מכוסים פרחים וירק, וליד שכונת התקוה הוחל בהקמת פארק שיהיה שני בגודלו לגני יהושע (פארק הירקון).

ומכאן לטענות:

קבוצות פעילות של אזרחים החיים בלב העיר תל־אביב יצאו בטענות כאילו גן מאיר עומד להפוך לחניון והדבר זכה לביטוי בעיתונים בכותרות כמו "גן מאיר – הסוף", או "התנגדות להריסת גן מאיר בתל־אביב".

מסע יחסי ציבור זה פורט על נימה רגישה הנוחה להזדהות, אך יש בו פגם אחד. הוא פשוט אינו נכון.

האמת היא, כי לתל־אביב צרכי חניה גדולים ותוצאות מזרימות 400 אלף כלי רכב אליה, מידי יום. כלי רכב אשר מביאים מאות אלפי אנשים הבאים לעבוד, לקנות, לבלות. אנשים אשר יוצרים את חיותה של תל־אביב כמרכז המטרופוליטני התוסס ביותר בארץ.

יש לזכור כי אותם מאות אלפים המגיעים לעיר במכוניותיהם זקוקים לחניה, ואם היא לא תנתן להם ותאבד העיר מכוחה ומשיכתה.

הפתרון הוא איזון בין צרכיה השונים של העיר. בגן מאיר נמצא הפתרון בהקמת חניון **מתחת** לחלק קטן מהגן, כאשר הגן חי ופורח מעליו. כך נשאר הגן ירוק כתמיד. וצרכי החניה אינם־ניזוקים.

זאת ועוד.

דברים אלה כבר נאמרו בעבר,אך הם התקבלו באי אמון, ונוצר הרושם שעיריית תל־אביב פוגעת בירק, ובמיוחד מתכוונת לפגוע בגן מאיר. יעצור כל אחד מתושבי העיר ובאיה, ויזכיר לעצמו את מצב הירק בעיר לפני 10 שנים לערך. ישווה את המצב להיום, ויחליט האם יש מקום להאמין לעיריה באומרה – גן מאיר יפרח כתמיד.

בני כהן

דובר עיריית תל־אביב־יפו

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

מפחד מרומנטיקה?

מאוריציו פוליני: "מנגן עד הכפתור שמתחת ללב"

"רומנטיקה" – מלה פסולה, כמעט ביטוי־גנאי, לשוחרי־מוסיקה צעירים. מבקרים הנוטים לכתר אלופי־הקידמה, מלמדים אותם כי רומנטיקה שייכת לעבר, כי היא מיושנת, סנגון זר ומנוכר כמו מליצות־העבר לשפת היומיום העכשווית.

נותר רק קומץ זעיר של מוסיקאים רומנטיים. שניים, או שלושה, בשורה הראשונה. כל האחרים נחשבים שכלתנים, חושבים ומחשבים, אינם נתפסים לרגשות. "מגוהים", מלת המפתח. טכנאים מושלמים, ציירים נפלאים של צליל (לא כולם), פרשנים המאירים כל פינה ביצירה – אך חלילה להם מלנסוך רגש בנגינה.

לאחר הרסיטל האחרון של מאורי־יציו פוליני, פסנתרן אדיר, בהיכל התרבות, שאלתי נגן־תזמורת, רוסי במוצאו, להתרשמותו. "הוא פסנתרן גדול, אבל לא עושה לי את זה", והראה כיצד היה רוצה שהשיעור על זרועו הזדקפה יסמר. "מנגן עד הכפתור שמתחת ללב". מי היה מנגן את שופן יפה יותר, לטעמך? הקשיתי. "רובינשטיין, הורוביץ, ריכטר", השיב.

אני מכיר שוחרי־מוסיקה לא מעטים שהיו מוכנים לצלוב אותו על קביעתו תעורתה. לצלוב. או לפחות לשים ללעג ולקלס. מה הוא מבין?

ובכן, חסידי הרומנטיקה נמצאים בחברה טובה מאז פירסם האידולר שונברג מאמר, חריף בסגנונו, כדי כות הסגנון הרומנטי במוסיקה וכי גנות חוסר האישיות של ה"מודרניים". שונברג, מי שהיה בכיר מבקרי המוסיקה של "ניו־יורק טיימס" עד לפני זמן קצר. פירסם ב–1963 ספר מאלף ומרתק על גדולי הפסנתרנים בכל הדורות. את הספר הזה, שהיה רב־מכר, ביקשו שהה המו"לים לעדכן, כדי להוציא לאור מהדורה חדשה ובה סיקור, הערכה וביקורת על השורה הראשונה של פסנתרני העולם כיום.

שונברג עשה זאת, ובתוך כך פירסם ב"ניו־יורק טיימס", ב–6 ביולי, מאמר תחת הכותרת "האם יש לפסנתרנים של היום מגע רומנטי?" רק למעט פסנתרנים יש כיום סגנון נגינה הדרוש להבנה ולפרשנות בנגינת מוסיקה מן המאה הקודמת, מאריי פרהיה, קובע שונברג, מנגן באלגנטיות, אך ללא להט. עמנואל אקס מנגן בידע רב, אך ללא חן. איוו פוגורליץ' מנסה להיות גלן גולד של המוסיקה הרומנטית, אך מעוות אותה. ואלדימיר אשכנזי היה בעבר פסנתרן רומנטי מובהק, כשעבר מן המזרח למערב, אך מאז התיישר עם המגמות הרווחות במערב. אין הבדל משמעותי בין סגנונות הנגינה של פוליני, פרהיה או ברנדל.

פסנתרנים סירוטים עולים אל הבימה בתחרויות הגדולות, ובנגינם שוטן, ליסט ושומאן ללא ידע מינימאלי בנגינת מוסיקה רומנטית. הם מתעלמים כליל מן הקולות הפנימיים, שמלחינים מציינים אותם בין התווים.

אומרים, ממשיך שונברג, שפסנתרני העבר הגדולים ניגנו הרבה יותר לאט מן המבצעים של היום. שטויות. כל המשווה הקלטות בנות עשרות שנים עם הקלטות הנעשות עתה, נוכח לא אחת מהפרשי משך הנגינה בין אלה לאלה. גדולי־העבר היו יותר מהירים, יותר נמרצים. דוגמה: הסונאטה האחרונה לפסנתר של בטהובן, אופ' 111, בדו־מינור. כל פסנתרן מנגן אותה כיום, או מנסה לנגן. שונברג נוטל מבין כמעט 50 ביצועים שיש לו באוסף, כמה (נגינה מלאה של הסונאטה, ללא השמטת חזרות): קלאודיו אראו — 24.40 דקות, מיירה הס — 26.25, רודולף סרקין — 25.50. ואילו מר גודליי', שניגן את הסונטה באחרונה — 31.31 דקות!

שונברג טוען, ששום פסנתרן מן הדור הצעיר או הבינוני אינו מיטיב לנגן את המוסיקה של המאה ה–19 כפי שניגנוה רומנטיקנים, לחוין, הופמן, פרידמן ומויסייביץ'.

שונברג מנמק ומפרט את דעותיו בהרחבה במאמרו, אשר המעוניינים שקראתי בשנים האחרונות. הבאתי רק את עיקרו. אינך חייב להסכים עם כל קביעה, אך טוב לבדוק את עצמנו. או לפחות להשוות. השוואה כשלעצמה — מרתקת.

רומנטיקן חדש

אם מדברים על פסנתרנים רומנטיקנים, הנה התוספת האחרונה: האידיר הצעיר באריי דאגלאס. הוא זכה החודש בפרס הראשון בתחרות היוקרתית ביותר — זו שעל שם צ'ייקובסקי במוסקווה. הוא הפסנתרן המערבי הראשון זה 20 שנה (לאחר ואן קליינבורן) שזכה במדליית־הזהב. ניגן, בגמר, את הקונצ'רטו הראשון של צ'ייקובסקי. הרוסים יצאו מכליהם. עמדו על רגליהם והריעו לו בהתלהבות דקות ארוכות. ברחוב, ניגשו אליו רבים, ביקשו את חתימתו. סגנון הנגינה הרומנטי המובהק של דאגלאס הוא שמצא חן בעיני השופטים והקהל. בשובו למערב, הוצף בהצעות לקונצרטים ולהקלטות. והוא יכול לנשום לרווחה, משום שהמכתב הראשון שפתח, בשובו הביתה, היה התראה אחרונה של הבנק לכיסוי מיידי של משיכת־היתר.

ציפתה לו עוד הפתעה. הפילהרמונית של מינכן הציעה לו "לקפוץ" ולנגן, בביצועו של לורין מאזל, במקום הפסנתרן הוותיק והקאפרזי מיידריך גולדה, שהודיע על מחלה. דאגלאס הבין שזוהי פתיחה נפלאה של הקריירה. אבל בתוך ימנה הדיעה מינכן שהוא מתנצלת, אין צורך בשירותיו. גולדה, כשמעו שפסנתרן צעיר ומוכשר יחליף אותו, התאושש, החלים והודיע שהוא מתייצב.

"מלודיה", חברת התקליטים הממלכתית של ברית־המועצות, כבר הפיקה תקליטים של נגינת דאגלאס בתחרות, והם הוצעו לחברות מערביות. להסכמה ולשיווק במערב. בתוך כך, הקליט בלונדון תקליט של יצירות ברהמס, שיצא לשווקים באוקטובר. אז אפשר יהיה להתרשם מנגינתו.

• מוסורגסקי: תמונות בתערוכה. ראוול: הוואלס. אבודה פרווין מנצח על הפילהרמונית הווינאית. בהקלטה פומבית דיגיטאלית. תקליטי פיליפס, מהולנד, 416 296 בתקליט, קלטת או דיסק.

אתה יכול, כמובן, לומר שאין ביצועים גדולים יותר מאלה של טוסקניני או סטוקובסקי. ויש הקלטות אנאלוגיות חדישות ומשובחות של ריקארדו מוטי, קאראיאן ובזוליני. אבל ההקלטה הדיגיטאלית המתנהדה הישירה לזו שלפנינו, היא של אבאדו (ב"דוישא גרמופון"). אבאדו צייר־צלילים גדול מפרווין. לעומת זאת, הטכנאים של פיליפס, בתקליט החדש, הגיעו לפסגות חדשות. שומעי־מוסיקה הבאים יותר על המערכת שלהם מאשר על המוסיקה עצמה, ימצאו בתקליט החדש הנגינת־דיקוקן גדולה. בקרשנדו יעמו לא רק יושבים. גם תושבי העיר השכנה.

תקליטים חדשים

• ברהמס: חמישיית הפסנתר בפה־מינור אופ' 34. דוד ראנקל (פסנתר) עם רביעיית באריטוק, מבודפשט. תקליט "הונגרוטון", מהונגריה, SLPX 12280.

ראנקל (35), המרבה לנגן גם במערב, סחוף את חבריו לנגינה סבולה אש והשכל. אם תרצה, "תבשיל" הנגרי רווי פפריקה. הפרק השלישי, הסקרצו, מלהיב כפי שלא הלהיב אותי שום ביצוע קודם. עניין של טעם אישי, ואינני מבטל חלילה ביצועים גדולים אחרים. אבל זה שלפנינו — משהו־משהו. אינו משאיר אותך אדיש או משועמם.

• סזאר פראנק, דביסי, ראוול — סונאטות לכינור ולפסנתר. שלמה מינץ (כינור) ויפים ברונמן (פסנתר). "דוישא גרמופון", הקלטה דיגיטאלית, בתקליט, קלטת או קומפקט. 415 683.

במחזורי הקודם סקרתי את תקליטו של פנחס צוקרמן, שבו הוא מנגן את הסונאטות של סזאר פראנק וסן סאנס. לא מלהיב, קצת עייף. התקליט החדש, של מינץ וברונמן, הוא סיפור שונה לחלוטין. הנגינה מרתקת. הדמיון הפורה של שניהם עובר שעות נוספות, וסזאר פראנק שלהם מאיים להשתלב בצמרת של פרלמן־אשכנזי, אויסטרך־ריכטר, זה פרדוונישטיין. זה אחד מאותם ביצועים שאתה גאה עליהם כישראלי תנתה הנאה רבה מן המוסיקה עצמה. הקלטה משובחת ביותר, גם מן הבחינה הטכנית.

• אלבן ברג: הקונצ'רטו לכינור ותזמורת. שלושה קטעים תזמורתיים אופ' 6. פנחס צוקרמן (כינור) עם תזמורת הבי־בי־סי בלונדון, בניצוחו של פייר בולז. סי־בי־אס, מהולנד, הקלטה דיגיטאלית, 39741.

פייר בולז, אלוף הפרשנות והשמעה של מוסיקה זאת, אינו רק מלווה את צוקרמן בנגינת הקונצ'רטו בצד א' של התקליט. הוא המורה הגדול והמדריך, וצוקרמן תלמידו המצטיין. בצד השני מגיש בולז נגינת־מופת של שלושת הקטעים התזמורתיים. התורות לצוקרמן בקונצ'רטו עדיין גדולה: יצחק פרלמן מזה וקיונג וואה־צ'ונג מזה. פרלמן נשמע כמי שאינו נצרך לשום מאמץ להשמיע את המוסיקה הקשה־מאוד. הכל נשלף אצלו מן השרוול. קשתה של צ'ונג מרופטת. צוקרמן מתאמץ פה ושם. סחב בעליות. אך נזקק ללחיצות על הדוושה.

את צ'ונג, אגב, שמעתי לפני שנתיים בגיסי מעניין ויוצאדופן. באופרה הממלכתית של וינה, הניצח לורין מאזל, אז מנהל האופרה, תרבית לווצק של ברג. במוסיקה תזמורתית, בנגינה קאמרית ובמחול, משולבים יחד. בקונצ'רטו ניגנו צ'ונג והתזמורת, בניצוחו של מאזל,

להיות ולהנות

קפה תיאטרון הבימה

מוסיקה אל תוך הלילה

2 0 4 1 1 1 3 7 ה ת ל פ

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 29.7

תיאטרון הבימה

הגורדיס: 20.30

התיאטרון הקאמרי

מיכאל קולהאס — בבודרה 20.30

קדוש — בצוותא: 20.30

מדריך הארץ

פרק יומי

משלי א'-ב'

משנה יומית

אהלות ה, ד-ה

דף יומי

מגי' יב

הלכה יומית

דב' הב' בטעי' קפב. ד-ה

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ-6 בערב עד לבוקר ב"ק בבקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:

ירושלים 523133

תל-אביב 5460111

חיפה 512233

גוש דן 781111

הרצליה 052"541333

נהריה 823333

רחובות 08"451333

בת-ים 5511111

חולון 803133

לוד-רמלה 08"221022

באר שבע 057"74767

מוקד סיוע רפואי בקופ"ח הכללית:

בימים א'-ה' — 20.00–8.00

בימי ו' — 15.00–8.00

טלפונים: 03"433300 ,03"433500

"שקט" — שרות רפואי לקב. שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:

טל' 03"7549111 "שקט" קוד מנוי 222

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה)

ירושלים 227171

תל-אביב 261113,261111

חיפה 672222/3

נתניה 053"35316

באר-שבע 057"418111

מרכז רפואי באר יעקב 223958-08

מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):

תל-אביב טל' 234819

ירושלים טל' 02"245554

חיפה טל' 04"382611

מרכז סיוע למסבי לחץ מגוגם "מעגלים"

א ד-ה 11.00"13.00

ב ד-ד 16.00"18.00

טל: 220031

רח' מאפו 13 תל-אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל-אביב:

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869

02—285822

הכרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03"284649 פתוחה בימים א'-ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00

שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00

חיפה:

רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04—523—566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

שר"ן - שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):

ירושלים, מוקד יום " 660585, 669531

מוקד לילה, שבת וחג " 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבן ב"ד

תל-אביב, מוקד יום " 218820, 218898

מוקד לילה " 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכן ב"ד

יד ביד - ארגון קשבת לילד ולהורים

תל אביב " לילד "226027 24 ש' ביממה

להורים, בימים ב', ה' מ-20.00" 17.00.

חיפה תהודה — 229488 מ-20.00" 11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — (ילדים)

איכילוב — (פנימית, כירורגית)

ירושלים בקור חולים — (פנימית, נשים)

הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדיה,עיניים, א.א.ג)

שערי צדק — (כירורגית)

תורנות בתי־מרקחת

תל-אביב לב העיר אחד העם 69 613862

רימונה (שד') זימן 16 גולת יצחק 257678

ירושלים נווה יעקב מ. מסחרי נווה יעקב 852243

חיפה מזור המגינים 97 524113

בת ים,גני בת ים הנביאים 3 5515671

חולון ד"ר חורי סוקולוב 70 842433

רמת גן המגן ביאליק 30 723674

נתניה הנשיא שד' ויצמן 86

23639 פתח תקוה מרכז השרון

אחרון קציר 40 11078 קריות

מרכז מנחם שד' ירושלים 29

קרית ים א' 759441

רחובות מגל הרצל 134

451228 קופ"ח מאוחדת ה.

שמואל 71 26880

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה.

ימים ב' ג' ד' — 20.00"17.00.

מנורשוב 66 ת"א, טל' 281228"

חיפה: ימים א' ד' 19.00"1600

רח' הספורט 14 טל' 581520

מרכזי מידע – אגד

03—432777 04—549121

02—528231—2

מוגש כשרות לציבור ע"י

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

שידורי הטלוויזיה

כללית

☐ 17.30 אלוף בצלות ואלוף שום – על פי ח"נ ביאליק

☐ 18.00 באדי – דראמה

☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות

☐ 18.32 (ע) טלוויזיה – הקומדיה

☐ 19.30 (ע) חדשות

☐ 20.00 כותרות מבט

☐ 20.02 משפחה במבחן – סדרה משעשעת

☐ 20.30 כולבוטק

☐ 21.00 מבט לחדשות

☐ 21.40 מבט שני

☐ 22.20 מאגנום – סדרת מתח

☐ 23.10 קונצרט – "מוסיקת ליל קיץ" – יצירות מאת: גריג, סיבליוס האורים, מנגנת: התזמורת הפילהרמונית של אוסלו. מנצח: מאריס יאנסנס

☐ 23.40 פסוקו של מקום – (ביתידגן) חדשות

לימודית

☐ 09.00 שעת כושר

☐ 09.10 פרפר נחמד

☐ 09.35 אליסיד

☐ 10.00 זה רק ויליאם

☐ 10.30 זהו זה

☐ 14.00 שעת כושר

☐ 14.15 פרס קולנוע – ששה שבועות

☐ 16.15 קרובים קרובים

☐ 17.00 ערב חדש

ירדן ערוץ 6

☐ 18.00 מוסיקה קלאסית

☐ 18.30 משפחת לחרמי (סדרה בצרפתית)

☐ 19.00 חדשות בצרפתית

☐ 19.15 לקט שירים

☐ 19.30 חדשות בעברית

☐ 19.45 עולם המחר

☐ 20.00 חדשות בערבית

☐ 20.30 שירי פופ

☐ 21.00 אלפרד היצ'קוק (מתח)

☐ 22.00 חדשות באנגלית

☐ 22.20 השמשה (סדרת מתח)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.00 חדי חדיפקר

☐ 14.00 מועדון 700

☐ 14.30 התעמלות

☐ 15.00 סרט: "נזר וגברת סמית" עם קרול לומבורד

☐ 16.30 ארבעת המופלאים

☐ 17.00 הבית המעופף (מצויר)

☐ 17.30 ההבונות עם דייויד גילספי

☐ 18.00 מלחמת הכוכבים (דמיוני)

☐ 19.00 חדשות

☐ 20.00 דפטייר (פעולה)

☐ 21.00 סימון את סימון (בלש)

☐ 22.00 דאב־אוריד (מתח)

☐ 23.00 מועדון 700

שידורי הרדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר

☐ 07.07 בוקר טוב

☐ 07.30 שחרית מוסיקלית

☐ 09.30 קונצרט בוקר

☐ 12.05 מוסיקה קאמרית

☐ 13.00 קונצרט צהרים

☐ 15.05 מבחר התקליטיה

☐ 16.00 קונצרט מנחה

☐ 18.30 אתנותא

☐ 20.05 ערב טוב

☐ 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו

☐ 22.30 פעם ועוד

☐ 23.00 מדרך הבארוק עם רסיסי רנסאנס

רשת א'

☐ 12.05 צלילי המזרח הקשבתי

☐ 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין

☐ 14.45 התול בשק – ילקוט כל־בו

☐ 15.25 השכלה ודעת לכל – אנגלית למתחילים

☐ 16.05 ספר פוליטי

☐ 17.20 האוניברסיטה הפתוחה – מגרש הרוסים בירושלים

☐ 18.06 מנחת ערב – הגדי דמי ומסורת

☐ 18.50 פרקי היום בתנ"ך

☐ 19.05 שיעור בתלמוד – מסכת "ברכות"

☐ 19.30 שידורים לעולים

☐ 22.05 שניגו ביחד וכל אחד לחוד – משפחות הרהורית

רשת ב'

☐ 18.06 אצבע על הדופק – בריאות ורפואה

☐ 18.45 היום בספורט

☐ 19.00 היום הזה

☐ 19.35 עולם חדש – ענייני האדם וסביבתו

☐ 20.05 פרקי חזנות בבקשתך

☐ 22.05 עוד פעם אחת – חיים בפסוד – אלימות נגד זקנים

☐ 23.05 קפה ראשון – תרוזנים מגוונים

רשת ג'

☐ 18.06 מקום בצמרת – מבצר הזמנים הישראליים

☐ 21.05 ארום עתיק – שירים שלא גם להם

☐ 23.05 פניני ג'אז

גלי־צה"ל

☐ 16.05 ארבע אחרי הצהרים

☐ 17.00 יומן גלי־צה"ל

☐ 17.50 יומן ספורט

☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה

☐ 18.40 משירי הלהקות הצבאיות

☐ 19.05 פזמונים לכולכם

☐ 20.05 מוסיקה נסו – רוק ישראלי

☐ 21.00 מבט לחדשות

☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת – התנגלות המשיחות

☐ 22.05 על הדבש ועל הכיפאק

☐ 23.05 לילה לילה

☐ 23.55 שירת חצות – עם הבילוג אודי כץ

☐ 00.05 ציפורי לילה – עם דורי בן־זאב

שידורים קבועים

רשת א'

07.30 הד שירים – פזמונים ישנים

08.05 תוכה – עם בני הנדל

09.05 השיר לא תם

09.30 מפגש

10.30 הדיר קל

11.10 שירים עבריים

11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה

08.00 התול בסגולים

09.05 ביקורבית

10.10 כל צבעי הקשת

12.10 גל פתוח – חדשות ופזמונים

13.00 בוצי היום

14.00 יש עניין

15.05 הצעי קסם

16.05 תחנת הארץ – שירים

17.10 יומן כלכלה

17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחוזה לאושר

07.05 שיר בבוקר־בבוקר

09.05 בה לי – להתעורר עם התקליטיה

10.05 אתה זה כצמוק – מערכנים

11.05 יום יום ים

13.05 פזמון חוזר – שירים עבריים

14.05 בטן גב

16.05 הגבה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת

06.30 פיקוסים עין – מידע ומוסיקה

07.07 שבע אפס שבע

08.05 בוקר־טוב ישראל – אקטואליה

09.05 אילה בוקר

10.05 הפסקת עשר

11.05 גבון לעכשיו

13.05 מבצע הפזמונים היומי

14.05 רדודי־יומי

15.05 פגישה יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — אהבה מאחורה 5.00, 7.30, 9.30

אלנבי — הלך עם הרוח 4.00, 8.00

אסתר — שובו של מקבוצין 5.00, 7.30, 9.40

בית לסין — לא מאחר לאהוב 11.15

בן יהודה — רכבת אל הופש 5.00, 7.15, 9.30

גורדון — בר 51 5.00, 7.45, 9.45

גת — צבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15

דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45

דיזנגוף 2 — 3 רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45

דיזנגוף 3 — זאב צעיר 11.00, 13.30, 4.45, 7.20, 9.45

היכל — קרטה קיד 2 5.00, 7.15, 9.30

הדייב אין — ניילס אלגרסון 8.00. מעריץ אלמוני 10.00. סקס 12.00

הוד — הקרב על הודער 5.00, 7.30, 9.30

רב חן: חן 1 — מרץ בעקבות הקסמים 11.00, 2.30, 4.30. ביה"ס לשוטרים מתקדמים 5.30, 7.50, 9.50

חן 2 — מהרבים באהבה 11.00, 2.20, 4.25. שיגעון של לילה 5.50, 7.45, 9.50

חן 3 — קרטה קיד 2 11.00, 2.10, 4.05. מרץ בעקבות הקסמים 6.00. סיפורה של אגנס 7.40, 9.50

חן 4 — נסי בגן 11.00, 2.15, 4.10. מרגלים שבולה 6.00, 7.55, 10.00

חן 5 — רמבו הגיל המעופף 11.00, 2.30, 4.30. תושפה מסורפת באירופה 5.50, 7.50, 9.50

לימור — הגנים 11.30 בבוקר. מעריץ אלמוני 5.00, 7.30, 9.30

לב 1 — אלכס חולה אהבה 2.00, 5.00, 7.40, 9.50

לב 2 — אהבות משתנות 5.00, 7.30, 9.30

לב 3 — יומנו של צב 13.40, 4.45, 7.30, 9.40

לב 4 — נבדודי הפמגו 13.40. משימה 4.45, 7.10, 9.40

מוזיאון ת"א — "שואה"

מקסים — נילס הולגרסון 5.00, 7.00

שיכחון חושים 9.30

סינמה הזהורה הישראלית — אנבי חיה 10.00

סינמה 1 — מוסל ושמו ניגלה 5.00, 7.30, 9.30

סינמה 2 — בגידות בנוריסטה 5.00, 7.30, 9.30

סינמטק ישראלי — הקוסם מארץ עוץ 5.30. אח הגבורה 7.30. ג'ורג' גריקין + אוחגו תוגעת אהה"ב 9.30

פאר — רק בין חברים 4.30, 7.15, 9.30

פריז — בחורה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15

פ.30, מגבי פייסון הגיוון 11.30 בלילה

צוותא — ילדי המרגרה 8.00

צפון — התולות ראשונות 5.00, 7.30, 9.30

שחף — ויכחונות מאפריקה 5.45, 9.15

תבלת — אהבה על חולגה 4.30, 7.00, 9.30

תמר (מגוורשי) רמת אביב — כוסס הגוף 7.15, 9.30, כל מה שרצית לדעת על הכין 11.45 בלילה

תל-אביב — קרטה 5.00, 7.30, 9.30

בת־ים

ארמון — אלכס חולה אהבה 5.00, 7.30, 9.30

עצמאות — קרטה 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — 20 אלף מיל מתחת לים 11.00, 4.30. גבירתי הנאמן 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — מפגשים במשך היום 9.00

ירושלים

אדיסון — שודדי התיבה האבודה 11.00 בבוקר, קרטה 4.30, 7.30, 9.30

אורגיל — השפיפה הירוק 10.30, 4.00, 6.00. שובו של מקבוצין 7.15, 9.30

אורין:

אור 1 — הצבע ארגמן 3.00, 6.00, 8.50

מסטר הקונג־פו 10.30 בבוקר

אור 3 — קרטה קיד 10.30, 4.30, 7.00, 9.30

ארמון — ביה"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30

בית אגרון — רבי אברהם במקרב הפרוע 4.00. סרט אים 6.00. פינק פלויד – החומה 7.45. העולם עפ"י גארפ 9.30. מלוחמה ואהבה 12.00 בלילה

בניני האומה — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30

הבירה — מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30

כפיר — אגדות נילס הולגרסון 11.00 בבוקר. אלכס חולה אהבה 4.30, 7.30, 9.30

מיטשל — בר 51 7.30, 9.30

עדן — הקרב על הודער 4.30, 7.30, 9.30

סינמטק — הרוזן מטהוטה קריסטו 4.00. קיי לארגו 7.00. תחת הזירות (אולם קטן) 7.00. אשעה בפרוס (אולם קטן) 9.00

אלוהים בוא את האמה 9.30

סמדר — הכבוד של מריצי 7.00, 9.15

רון — ישראלים מצוחקים 10.30. שיגעון של לילה 4.30, 7.30, 9.30

רון — קרטה 4.00, 7.00, 9.00

רחובות

בית העם — אלכס חולה אהבה 7.30, נכרבי הפנקו 9.00

הדר — שיגעון של לילה 7.30, 9.30

חן — רמבו הגיל המעופף 11.00, 5.00

רמה — 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אוארים — שובו של מקבוצין 5.00, 7.15, 9.30

אורדע — אלכס חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.30

אופק — ביה"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.40

הדר — קרטה 5.00, 7.30, 9.30

לילי — טכנה קלאוס 3.00. רכבת אל החופש 7.30, 9.30

רב גן — רמת גן

גן 1 — רמבו הגיל המעופף 11.00, 3.00, 5.10. שיגעון של לילה 7.30, 9.50

גן 2 — מהרבים באהבה 11.00, 3.00, 5.00. תופשה מסורפת באירופה 7.30, 9.50

גן 3 — קרטה קיד 2 11.00, 3.00, 5.10. הסיפור האמתי 7.20, 9.45

גן 4 — מרץ בעקבות הקסמים 11.00, 3.00, 5.15. קרטה קיד 2 7.30, 9.50

שבסס — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

נתניה

סמדר — תרגיל לשוטרים מתקדמים 11.00, 6.00. אהבות משתנות 8.00, 10.00

שרון — נילס הולגרסון 11.00, 4.00. זאב צעיר 6.00, 8.00, 10.00

כפר סבא

חן — זאב צעיר 7.30, 9.30

סטל — נסי בגן 11.00, 5.30. אלכס חולה אהבה 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורלי — רמבו הגיל המעופף 11.00, 4.30. כוחם הגוף 7.00, 9.15

ארמון — תרגיל לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.00, 9.15

חן — פסנגנו 4.30, 7.00, 9.15

סינמטק — סוזאן, סוזאן 7.30. בידור 10.00

עצמון — בחורה לארץ עוץ 4.00. זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

פאר — קרטה קיד 2, 4.30, 7.00, 9.15

קרן אור הפרחים — יזמים אמורים 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — הגורים בדיבוק 7.00, 9.15

בית העם — הקרב על הודער 7.00, 9.15

היכל — מתנה שבויים 9.15

כוכב — שיכחון חושים 7.00, 9.15

מגדל — מתרבים באהבה 4.00, 6.00

תרגיל לשוטרים מתקדמים 7.50, 9.15

ספיר — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — אינדיאנה ג'ונס והמקדש הארור 5.00, 7.00. זיכרונות באפריקה 9.00

חוף — הקרב על הודער 7.15, 9.30

הרצליה

הדר — הקרב על הודער 7.15, 9.30

היכל — אלכס חולה אהבה 5.00, 7.30, 9.30

תפארת — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.30, 9.30

מלון דניאל — יומנו של אלוף 7.15, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — אלכס חולה אהבה 5.00, 7.30, 9.30

היכל 2 — קרטה קיד 2 5.00, 7.15, 9.30

היכל 3 — חתיך חתיך 5.00, 7.30, 9.30

חולון

מתנס קרית שרת — שנת הדרקון 6.45, 9.30. סינדרלה הבלבלב הסוס 11.30, 4.30

ארמון — זאב צעיר 5.00, 7.30, 9.30

מגדל — רמבו הגיל המעופף 4.30, 6.00

ביה"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, 9.30

סבוי — קרטה 5.00, 7.30, 9.30

רינה — אלכס חולה אהבה 5.00, 7.30, 9.30

גדרות

בית העם — גאדרה 9.00

נס־ציונה

מתנס — שוטר מי שצחוק אחרון 7.30

שידורי טלויזיה מלוקסמבורג

יום שלישי 29.7.86

17.05	סיפורי שפרגמבולו
17.35	פופאי
18.15	תוכנית פופ
18.35	כלבוטק
18.53	יומן
19.30	עמק הברושים – סדרה
19.55	מיני מקס
20.25	בקרוב בקולנוע
20.30	סרט קולנוע
22.20	סומאי
22.30	היום לפני 30 שנה
22.40	המפקד שודד – סדרה

לקליטות תוכניות מאירופה

פנורמה

טל' 246305 ,240799 ,5460850 ,5462590

הארץ ממליץ

תל אביב

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, ובימוי עדין של ג'ון אירווין, תורמים ליצירת קומדיה בריטית צנועה על בדידות בעיר.

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות. מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב ובימוי רגיש.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן והצאורניה הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבמים ע"י סידני פולק כרומנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופים ופסקול המרחיב את הלב.

שיגעון של לילה — ערב חן) — במשך לילה אחד ברובע הסהו בניו־יורק עובר גיבור הסרט מעבודה של חייו למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן סטודנט כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פיקסוטה"). ויליאם הרט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

קרטה קיד 2 (היכל ורב חן) — המשך הלהיט הילדותי עם משפטי חוכמה מהזן בודהיסטי, בסרט המשך של "קרטה קיד". תמימות נעימה ושונה לילדים ולמבוגרים כאחת.

הבורות (פריז) — מדריך של שלה מלהמת האחרוים מוצגת באמבטעות רמזיות רבות, שאת סיפורי חייהן מספר הסרט. הבימאי הוא מרין קאמוס ("התמרים הקרושים") והשחקנים כמה מהמבורסמים בשחקני ספרד.

ירושלים

שיגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.

בר 51 (מיטשל) — ראה גורדון ת"א.

קרטה קיד 2 (אורין) — ראה רקל ורב חן ת"א.

נשיקת אשת העכביש (בניני האומה) — ראה דיזנגוף ת"א

חיפה

שגעון של לילה (ערב נוח) — ראה גת ת"א.

בר 51 (שביט) — ראה גורדון ת"א.

קרטה קיד 2 (פאר) — ראה רקל ורב חן ת"א.

הסכן מן האשה